

L E G E

Codul de executare al Republicii Moldova*

nr. 443-XV din 24.12.2004

Republicat: Monitorul Oficial al R.Moldova nr.214-220/704 din 05.11.2010

Monitorul Oficial al R.Moldova nr.34-35/112 din 03.03.2005

* * *

C U P R I N S

CARTEA ÎNȚI EXECUTAREA HOTĂRÎRILOR CU CARACTER CIVIL

TITLUL I DISPOZIȚII GENERALE

Capitolul I PRINCIPII GENERALE

- [Articolul 1.](#) Sarcina și scopul procedurii de executare
- [Articolul 2.](#) Principiul legalității
- [Articolul 3.](#) Principiul egalității
- [Articolul 4.](#) Principiul disponibilității
- [Articolul 5.](#) Principiul umanismului
- [Articolul 6.](#) Limba procedurii de executare
- [Articolul 7.](#) Independența executorului judecătoresc
- [Articolul 8.](#) Caracterul obligatoriu al cerințelor executorului judecătoresc
- [Articolul 9.](#) Atacarea actelor executorului judecătoresc

TITLUL II EXECUTAREA SILITĂ A DOCUMENTELOR EXECUTORII

Capitolul II DISPOZIȚII GENERALE

- [Articolul 10.](#) Executarea silită
- [Articolul 11.](#) Documentele executorii
- [Articolul 12.](#) Eliberarea titlului executoriu
- [Articolul 13.](#) Eliberarea mai multor titluri executorii în temeiul unei singure hotărâri
- [Articolul 14.](#) Cuprinsul documentului executoriu
- [Articolul 15.](#) Prezentarea documentului executoriu spre executare
- [Articolul 16.](#) Termenele de prezentare a documentelor executorii spre executare
- [Articolul 17.](#) Întreruperea termenului de prescripție pentru prezentarea documentului executoriu spre executare
- [Articolul 18.](#) Repunerea în termen
- [Articolul 19.](#) Eliberarea duplicatului titlului executoriu
- [Articolul 20.](#) Corectarea erorilor și omisiunilor din titlul executoriu

Capitolul III EXECUTORUL JUDECĂTORESC

- [Articolul 21.](#) Executorul judecătoresc
- [Articolul 22.](#) Drepturile și obligațiile executorului judecătoresc
- [Articolul 23.](#) Consecințele neexecutării cerințelor executorului judecătoresc
- [Articolul 24.](#) Calcularea dobânzilor, penalităților și altor sume rezultate din întârzierea executării
- [Articolul 24¹.](#) Vânzarea bunurilor gajate/ipotecate la solicitarea creditorului gajist

- [Articolul 25.](#) Constatarea faptelor și a stărilor de fapt
- [Articolul 26.](#) Efectuarea înregistrărilor audio, foto și video în procesul de executare
- [Articolul 27.](#) Executarea măsurilor de asigurare a acțiunii și a măsurilor de asigurare a probelor dispuse de instanța de judecată
- [Articolul 28.](#) Comunicarea actelor de procedură și altor documente
- [Articolul 29.](#) Procesul-verbal privind înmînarea actului de procedură și altor documente
- [Articolul 30.](#) Competența teritorială
- [Articolul 31.](#) Conexarea urmăririlor și soluționarea conflictelor de competență
- [Articolul 32.](#) Strămutarea documentului executoriu
- [Articolul 33.](#) *Abrogat*
- [Articolul 34.](#) Recuzarea și abținerea de la executare a executorului judecătoresc
- [Articolul 35.](#) Procedura de soluționare a cererii de recuzare sau de abținere de la executare a executorului judecătoresc

Capitolul IV CHELTUIELILE DE EXECUTARE

- [Articolul 36.](#) Cheltuielile de executare
- [Articolul 37.](#) Taxele pentru efectuarea actelor executorului judecătoresc și spezele procedurii de executare
- [Articolul 38.](#) Onorariul executorului judecătoresc
- [Articolul 39.](#) Restituirea cheltuielilor de executare
- [Articolul 40.](#) Depunerea de către executorul judecătoresc a sumelor bănești pe contul curent special
- [Articolul 41.](#) Eliberarea sumelor de pe contul curent special

Capitolul V PARTICIPANȚII LA PROCEDURA DE EXECUTARE

- [Articolul 42.](#) Participanții la procedura de executare
- [Articolul 43.](#) Părțile în procedura de executare
- [Articolul 44.](#) Drepturile și obligațiile părților
- [Articolul 45.](#) Creditorii intervenienți
- [Articolul 46.](#) Participarea minorilor la procedura de executare
- [Articolul 47.](#) Succesiunea de drepturi în procedura de executare
- [Articolul 48.](#) Exercițarea prin reprezentanți a drepturilor în procedura de executare
- [Articolul 49.](#) Formularea împuternicirilor reprezentantului
- [Articolul 50.](#) Împuternicirile reprezentantului
- [Articolul 51.](#) Persoanele care nu pot fi reprezentanți
- [Articolul 52.](#) Reprezentanții legali
- [Articolul 53.](#) Participarea interpretului
- [Articolul 54.](#) Participarea martorilor asistenți
- [Articolul 55.](#) Drepturile și obligațiile martorilor asistenți
- [Articolul 56.](#) Participarea specialistului
- [Articolul 57.](#) Drepturile și obligațiile specialistului
- [Articolul 58.](#) Participarea expertului
- [Articolul 59.](#) Drepturile și obligațiile expertului

Capitolul VI PROCEDURA DE EXECUTARE

- [Articolul 60.](#) Intentarea procedurii de executare
- [Articolul 61.](#) Refuzul de a intenta procedura de executare
- [Articolul 62.](#) Concilierea părților în procedura de executare

Capitolul VII EXECUTAREA DOCUMENTELOR EXECUTORII PRIVIND APLICAREA MĂSURILOR DE ASIGURARE A ACȚIUNII ȘI APLICAREA MĂSURILOR DE ASIGURARE ÎN PROCEDURA DE EXECUTARE

[Articolul 63.](#) Măsurile de asigurare a executării documentului executoriu aplicate de către executorul judecătoresc

[Articolul 64.](#) Interdicția de a părăsi țara

[Articolul 64¹.](#) Condițiile aplicării și menținerii măsurilor de asigurare

[Articolul 65.](#) Actele executorului judecătoresc

[Articolul 66.](#) Încheierile executorului judecătoresc

[Articolul 67.](#) Expedierea și înmînarea actelor executorului judecătoresc

[Articolul 68.](#) Obligația părților de a comunica schimbarea domiciliului ori a sediului

[Articolul 69.](#) Timpul efectuării actelor de executare

[Articolul 70.](#) Termenul de executare

[Articolul 71.](#) Explicarea hotărîrii, a ordinii și modului ei de executare

[Articolul 72.](#) Căutarea debitorului și a bunurilor sale

[Articolul 73.](#) Aducerea forțată a debitorului

[Articolul 74.](#) Modalitățile de executare silită

[Articolul 75.](#) Procesul-verbal

[Articolul 76.](#) Amînarea executării

[Articolul 77.](#) Schimbarea modului și a ordinii de executare

[Articolul 78.](#) Obligația de a suspenda executarea și termenele de suspendare a executării

[Articolul 79.](#) Dreptul de a suspenda executarea

[Articolul 80.](#) Reguli cu privire la cauțiune

[Articolul 81.](#) Quantumul cauțiunii

[Articolul 82.](#) Efectul cauțiunii

[Articolul 83.](#) Încetarea procedurii de executare

[Articolul 84.](#) Modul de suspendare sau de încetare a procedurii de executare

[Articolul 85.](#) Consecințele încetării procedurii de executare

[Articolul 86.](#) Restituirea documentului executoriu

[Articolul 87.](#) Reconstituirea dosarului de executare pierdut

TITLUL III OBIECTUL EXECUTĂRII SILITE

Capitolul VIII OBIECTUL EXECUTĂRII SILITE

Secțiunea 1 Urmărirea patrimoniului

[Articolul 88.](#) Dispoziții generale cu privire la urmărirea bunurilor

[Articolul 89.](#) Bunurile debitorului care nu pot fi urmărite

[Articolul 90.](#) Consecutivitatea urmăririi bunurilor

[Articolul 91.](#) Urmărirea mijloacelor bănești în numerar

[Articolul 92.](#) Urmărirea mijloacelor bănești de pe conturi

[Articolul 93.](#) Urmărirea valorilor mobiliare

[Articolul 94.](#) Urmărirea bunurilor imobile și a celor mobile

[Articolul 95.](#) Urmărirea bunurilor proprietate comună

[Articolul 96.](#) Urmărirea fructelor și administrarea forțată a bunurilor

[Articolul 97.](#) Urmărirea cotelor-părți din capitalul social

[Articolul 98.](#) Urmărirea bunurilor debitorului care se află la alte persoane

[Articolul 99.](#) Urmărirea creanțelor debitorului

[Articolul 100.](#) Urmărirea bunurilor găjate

[Articolul 101.](#) Urmărirea bunurilor sechestrate de alte organe

[Articolul 102.](#) Urmărirea bunurilor sechestrate de organele de urmărire penală

[Articolul 103.](#) Urmărirea bunurilor debitorului decedat

[Articolul 104.](#) Urmărirea bunurilor persoanelor juridice în caz de reorganizare ori de lichidare sau de declarare a insolvenței

Secțiunea a 2-a

Urmărirea salariului și a altor venituri

- [Articolul 105.](#) Urmărirea salariului și a altor venituri ale debitorului
- [Articolul 106.](#) Cuantumul reținerilor din salariul și din alte venituri ale debitorului
- [Articolul 107.](#) Ordinea de urmărire a salariului și a altor venituri
- [Articolul 108.](#) Urmărirea indemnizațiilor de asigurare socială
- [Articolul 109.](#) Urmărirea veniturilor debitorului care execută pedeapsa închisorii
- [Articolul 110.](#) Veniturile care nu pot fi urmărite
- [Articolul 111.](#) Procedura de urmărire a salariului și altor venituri ale debitorului
- [Articolul 112.](#) Obligația administrației și a debitorului de a comunica executorului judecătoresc și creditorului schimbarea locului de muncă al debitorului
- [Articolul 113.](#) Controlul asupra efectuării reținerilor
- [Articolul 114.](#) Modul de încasare a pensiei de întreținere și a restanțelor la pensie

Capitolul IX

PROCEDURA DE SECHESTRARE ȘI DE VÎNZARE A BUNURILOR

Secțiunea 1

Sechestrarea bunurilor

- [Articolul 115.](#) Reguli generale de sechestrare a bunurilor
- [Articolul 116.](#) Cercetarea încăperilor și a depozitelor
- [Articolul 117.](#) Evaluarea bunurilor
- [Articolul 118.](#) Procesul-verbal de sechestrare și/sau de ridicare a bunurilor
- [Articolul 119.](#) Înmînarea copiei de pe procesul-verbal

Secțiunea a 2-a

Păstrarea bunurilor sechestrate

- [Articolul 120.](#) Păstrarea bunurilor sechestrate
- [Articolul 121.](#) Păstrarea obiectelor de valoare ridicate de la debitor
- [Articolul 122.](#) Folosirea bunurilor date spre păstrare
- [Articolul 123.](#) Vânzarea bunului aflat la păstrare în cazul degradării lui
- [Articolul 124.](#) Remunerarea administratorului

Secțiunea a 3-a

Vînzarea bunurilor sechestrate

- [Articolul 125.](#) Modul de vînzare a bunurilor sechestrate
- [Articolul 126.](#) Termenul de vînzare a bunurilor sechestrate
- [Articolul 127.](#) Ridicarea sechestrului
- [Articolul 128.](#) Organizarea licitației
- [Articolul 129.](#) Anunțul despre desfășurarea licitației
- [Articolul 130.](#) Condițiile de participare la licitație
- [Articolul 131.](#) Interdicția de a participa la licitație
- [Articolul 132.](#) Prețul inițial al bunurilor scoase la licitație
- [Articolul 133.](#) Acțiunile premergătoare vînzării la licitație
- [Articolul 134.](#) Desfășurarea licitației
- [Articolul 135.](#) Procesul-verbal al licitației
- [Articolul 136.](#) Confirmarea de către instanța de judecată a procesului-verbal al licitației
- [Articolul 137.](#) Achitarea costului lotului procurat
- [Articolul 138.](#) Transmiterea bunului cumpărat
- [Articolul 139.](#) Cazurile cînd se declară că licitația nu a avut loc
- [Articolul 140.](#) Licitația repetată
- [Articolul 141.](#) Încetarea vînzării bunurilor în legătură cu achitarea totală a datoriei
- [Articolul 142.](#) Contestarea rezultatelor licitației

[Articolul 142¹](#). Vânzarea prin licitație a drepturilor litigioase

[Articolul 143](#). Vânzarea bunurilor mobile prin organizații comerciale

Capitolul X

MODUL DE SATISFACERE A CREAŢELOR

[Articolul 144](#). Distribuirea și eliberarea sumelor realizate în faza de executare

[Articolul 145](#). Categoriile de creanțe

[Articolul 146](#). Dreptul preferențial

Capitolul XI

EXECUTAREA DOCUMENTELOR EXECUTORII PRIVIND LITIGIILE LOCATIVE

[Articolul 147](#). Evacuarea

[Articolul 148](#). Executarea hotărîrilor privind evacuarea cu acordarea unui alt spațiu locativ (unei alte încăperi)

[Articolul 149](#). Executarea hotărîrilor privind evacuarea fără acordarea unui alt spațiu locativ (unei alte încăperi)

[Articolul 150](#). Executarea hotărîrilor privind instalarea în spațiul locativ (în încăpere)

[Articolul 151](#). Executarea hotărîrilor privind strămutarea în alt spațiu locativ (în altă încăpere) sau schimbul forțat al spațiului locativ (încăperii)

[Articolul 151¹](#). Particularități ale executării documentelor executorii privind litigiile locative

Capitolul XII

EXECUTAREA HOTĂRÎRILOR PRIVIND EFECTUAREA DE CĂTRE DEBITOR A UNOR ACTE OBLIGATORII ȘI REMITEREA CĂTRE CREDITOR A SUMELOR BĂNEȘTI ȘI A BUNURILOR

[Articolul 152](#). Executarea hotărîrilor privind efectuarea de către debitor a unor acte obligatorii

[Articolul 153](#). Efectele neexecutării hotărîrii privind restabilirea salariatului la locul de muncă

[Articolul 154](#). Executarea hotărîrilor privind stabilirea domiciliului copilului

[Articolul 155](#). Remiterea către creditor a sumelor bănești sau a bunurilor

[Articolul 156](#). Executarea hotărîrilor judecătorești și a hotărîrilor arbitrale străine

Capitolul XIII

ÎNTOARCEREA EXECUTĂRII SILITE

[Articolul 157](#). Întoarcerea executării

[Articolul 158](#). Soluționarea de către prima instanță a întoarcerii executării

[Articolul 159](#). Soluționarea de către instanța de apel sau instanța de recurs a întoarcerii executării

[Articolul 160](#). Cazuri de limitare a întoarcerii executării

TITLUL IV

CONTESTAREA ACTELOR EXECUTORULUI JUDECĂTORESC

Capitolul XIV

PROCEDURA DE CONTESTARE A ACTELOR EXECUTORULUI JUDECĂTORESC

[Articolul 161](#). Persoanele care sînt în drept să conteste actele de executare

[Articolul 162](#). Termenul de contestare a actelor de executare întocmite de executorul judecătoresc

[Articolul 163](#). Procedura de judecare a cererii

[Articolul 164](#). Apărarea drepturilor unor alte persoane

CARTEA A DOUA

EXECUTAREA HOTĂRÎRILOR CU CARACTER PENAL

TITLUL V

EXECUTAREA PEDEPSELOR PENALE ȘI A MĂSURILOR DE SIGURANȚĂ

Capitolul XV DISPOZIȚII GENERALE

[Articolul 165.](#) Legislația execuțional-penală

[Articolul 166.](#) Acțiunea legislației execuțional-penale în spațiu, în timp și asupra persoanelor

[Articolul 167.](#) Principiile legislației execuțional-penale

[Articolul 167¹.](#) Interzicerea supunerii la tortură, tratamente cu cruzime, inumane sau degradante ori la alte rele tratamente

[Articolul 167².](#) Interzicerea discriminării în executarea pedepselor

Capitolul XVI STATUTUL JURIDIC AL CONDAMNATULUI

[Articolul 168.](#) Principiile de bază ale statutului juridic al condamnatului

[Articolul 169.](#) Drepturile condamnatului

[Articolul 170.](#) Obligațiile condamnatului

[Articolul 171.](#) Mijloacele principale de corijare a condamnatului

Capitolul XVII TRIMITEREA HOTĂRÎRILOR CU CARACTER PENAL SPRE EXECUTARE ȘI ASIGURAREA EXECUTĂRII LOR

[Articolul 172.](#) Trimiterea hotărîrilor spre executare

[Articolul 173.](#) Instituțiile și organele care asigură executarea pedepsei

[Articolul 174.](#) Instituțiile și organele care asigură executarea măsurilor de siguranță

[Articolul 175.](#) Instituțiile și organele care asigură executarea măsurilor preventive

[Articolul 175¹.](#) Instituțiile care asigură executarea reținerii

[Articolul 176.](#) Controlul judiciar

[Articolul 177.](#) *Abrogat*

[Articolul 178.](#) Controlul departamental

[Articolul 179.](#) Controlul exercitat de organizații naționale și internaționale

[Articolul 180.](#) Controlul civil

[Articolul 181.](#) Vizitarea instituțiilor care asigură deținerea persoanelor

Capitolul XVIII EXECUTAREA SILITĂ A PEDEPSEI AMENZII

[Articolul 182.](#) Organul și instituția care asigură executarea pedepsei amenzii

[Articolul 183.](#) Modul de executare a pedepsei amenzii

Capitolul XIX EXECUTAREA PEDEPSEI PRIVATIVE DE DREPTUL DE A OCUPA ANUMITE FUNCȚII SAU DE A EXERCITA O ANUMITĂ ACTIVITATE

[Articolul 184.](#) Organul și instituția care asigură executarea pedepsei privative de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate

[Articolul 185.](#) Modul de executare a pedepsei privative de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate

[Articolul 186.](#) Obligațiile administrației organizației în care lucrează condamnatul

Capitolul XX EXECUTAREA PEDEPSEI RETRAGERII GRADULUI MILITAR SAU SPECIAL, A TITLULUI SPECIAL, A GRADULUI DE CALIFICARE (CLASIFICARE) ȘI A DISTINCȚIILOR DE STAT

[Articolul 187.](#) *Abrogat*

[Articolul 188.](#) Modul de executare a pedepsei retragerii gradului militar sau special, a titlului special, a gradului de calificare (clasificare) și a distincțiilor de stat

Capitolul XXI EXECUTAREA PEDEPSEI MUNCII NEREMUNERATE ÎN FOLOSUL COMUNITĂȚII

- [Articolul 189.](#) Organul care asigură executarea pedepsei muncii neremunerate în folosul comunității
- [Articolul 190.](#) Modul de executare a pedepsei muncii neremunerate în folosul comunității
- [Articolul 191.](#) Obligațiile organului care asigură executarea pedepsei muncii neremunerate în folosul comunității
- [Articolul 192.](#) Obligațiile autorităților administrației publice locale în ceea ce privește asigurarea executării muncii neremunerate în folosul comunității
- [Articolul 193.](#) Obligațiile administrației organizației în care condamnatul execută pedeapsa muncii neremunerate în folosul comunității
- [Articolul 194.](#) Obligațiile condamnatului

Capitolul XXII EXECUTAREA PEDEPSEI ÎNCHISORII

Secțiunea 1 Dispoziții generale

- [Articolul 195.](#) Instituțiile care asigură executarea pedepsei închisorii
- [Articolul 196.](#) Trimiterea hotărârii judecătorești spre executare
- [Articolul 197.](#) Categoriile penitenciarelor
- [Articolul 198.](#) Lăsarea condamnaților la pedeapsa închisorii în izolatoarele de urmărire penală
- [Articolul 199.](#) Transferarea și escortarea condamnaților
- [Articolul 200.](#) Primirea condamnatului în penitenciar
- [Articolul 201.](#) Dosarul personal al condamnatului
- [Articolul 202.](#) Registrele privind condamnații la pedeapsa închisorii
- [Articolul 203.](#) Documente privind decesul persoanelor aflate în executarea pedepsei închisorii
- [Articolul 204.](#) Dispoziții generale privind executarea pedepsei închisorii
- [Articolul 205.](#) Deținerea separată a condamnaților în penitenciare
- [Articolul 206.](#) Asigurarea securității personale a condamnaților
- [Articolul 207.](#) Asigurarea libertății conștiinței și libertății confesionale a condamnaților
- [Articolul 208.](#) Accesul condamnaților la informație
- [Articolul 209.](#) Asigurarea accesului la dispozițiile legale și documentele privind executarea pedepselor private de libertate
- [Articolul 210.](#) Corespondența și convorbirile telefonice ale condamnaților
- [Articolul 210¹.](#) Dreptul la petiționare și măsuri pentru asigurarea dreptului la petiționare
- [Articolul 211.](#) Primirea și expedierea coletelor, pachetelor cu provizii și a banderolelor
- [Articolul 212.](#) Procurarea de către condamnați a produselor alimentare și obiectelor de primă necesitate
- [Articolul 213.](#) Întrevederile condamnaților
- [Articolul 214.](#) Asistența diplomatică
- [Articolul 215.](#) Plimbările condamnaților
- [Articolul 216.](#) Deplasarea condamnaților fără escortă sau însoțire
- [Articolul 217.](#) Deplasarea de scurtă durată în afara penitenciarului
- [Articolul 218.](#) Contactele cu reprezentanții asociațiilor obștești

Secțiunea a 2-a Regimul de deținere în penitenciare și mijloacele de asigurare a regimului

- [Articolul 219.](#) Regimul de deținere în penitenciare
- [Articolul 220.](#) Regimul special în penitenciare
- [Articolul 221.](#) Mijloacele tehnice de pază, supraveghere și control
- [Articolul 221¹.](#) Percheziția condamnaților
- [Articolul 221².](#) Controlul de specialitate la intrare în locul de deținere
- [Articolul 222.](#) Activitatea specială de investigații din penitenciare
- [Articolul 223.](#) Aplicarea forței fizice, mijloacelor speciale și armei de foc
- [Articolul 223¹.](#) Siguranța penitenciarelor

Secțiunea a 3-a

Condițiile materiale și de trai, asistența medicală în penitenciare

- [Articolul 224.](#) Numărul maxim admis pentru deținere în penitenciar
- [Articolul 225.](#) Cazarea persoanelor condamnate
- [Articolul 226.](#) Igiena personală a condamnaților
- [Articolul 227.](#) Îmbrăcămintea și lenjeria de pat ale condamnatului
- [Articolul 228.](#) Alimentarea condamnaților
- [Articolul 229.](#) Refuzul de hrană
- [Articolul 230.](#) Asistența medicală
- [Articolul 231.](#) Serviciul medical în penitenciare
- [Articolul 232.](#) Controlul stării de sănătate a condamnaților
- [Articolul 233.](#) Controlul efectuat de serviciul medical al penitenciarului

Secțiunea a 4-a

Munca, instruirea profesională a condamnaților, munca educativă cu condamnații

- [Articolul 234.](#) Antrenarea la muncă a condamnatului
- [Articolul 235.](#) Condițiile de antrenare a condamnaților în munci remunerate
- [Articolul 236.](#) Retribuirea muncii condamnaților
- [Articolul 236¹.](#) Recuperarea pagubelor
- [Articolul 237.](#) Concediile
- [Articolul 238.](#) Modul de compensare privilegiată a zilelor de muncă
- [Articolul 239.](#) Asigurarea condamnaților cu pensie
- [Articolul 240.](#) Instruirea condamnaților
- [Articolul 241.](#) Instruirea profesională a condamnaților
- [Articolul 242.](#) Educația în penitenciare

Secțiunea a 5-a

Obligațiile specifice și interdicțiile condamnaților. Măsurile de stimulare și sancțiunile disciplinare aplicate condamnaților

- [Articolul 242¹.](#) Obligațiile condamnaților
- [Articolul 242².](#) Interdicțiile condamnaților
- [Articolul 243.](#) Măsurile de stimulare aplicate condamnaților
- [Articolul 244.](#) Procedura aplicării măsurilor de stimulare
- [Articolul 245.](#) Abateri disciplinare
- [Articolul 246.](#) Sancțiunile disciplinare aplicate condamnaților
- [Articolul 246¹.](#) Individualizarea răspunderii disciplinare
- [Articolul 247.](#) Modul de aplicare și de executare a sancțiunilor disciplinare
- [Articolul 248.](#) Stingerea sancțiunilor disciplinare
- [Articolul 248¹.](#) Plângerea împotriva deciziei cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare

Secțiunea a 6-a

Penitenciarele de tip deschis, de tip semiînchis și de tip închis

- [Articolul 249.](#) Penitenciarul de tip deschis
- [Articolul 250.](#) Penitenciarul de tip semiînchis
- [Articolul 251.](#) Penitenciarul de tip închis

Secțiunea a 7-a

Penitenciarele pentru minori

- [Articolul 252.](#) Dispoziții generale
- [Articolul 253.](#) Particularitățile executării pedepsei în penitenciarul pentru minori
- [Articolul 254.](#) Transferarea condamnaților într-un alt penitenciar

Secțiunea a 8-a

Penitenciarele pentru femei

- [Articolul 255.](#) Dispoziții generale

[Articolul 256.](#) Particularitățile executării pedepsei de către femeile gravide și mamele care au copii în vîrstă de pînă la 3 ani

Capitolul XXIII DETENȚIUNEA PE VIAȚĂ

[Articolul 257.](#) Dispoziții generale

[Articolul 257¹.](#) Condițiile executării pedepsei detențiunii pe viață

Capitolul XXIV AMÎNAREA EXECUTĂRII PEDEPSEI, SUSPENDAREA EXECUTĂRII PEDEPSEI ȘI LIBERAREA DE PEDEAPSĂ

[Articolul 258.](#) Amînarea executării pedepsei

[Articolul 259.](#) Supravegherea persoanei în perioada pentru care a fost amînată executarea pedepsei

[Articolul 260.](#) Suspendarea executării pedepsei

[Articolul 261.](#) Supravegherea persoanei în perioada pentru care a fost suspendată executarea pedepsei

[Articolul 261¹.](#) Supravegherea persoanei în perioada pentru care a fost suspendată parțial executarea pedepsei

[Articolul 262.](#) Supravegherea militarului condamnat în perioada pentru care a fost amînată sau suspendată executarea pedepsei

[Articolul 263.](#) Căutarea condamnatului cu privire la care a fost amînată sau suspendată executarea pedepsei

[Articolul 264.](#) Anularea amînării executării pedepsei sau suspendării executării pedepsei

[Articolul 265.](#) Liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen sau înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blîndă

[Articolul 266.](#) Modul de înaintare a demersului pentru liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen sau pentru înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blîndă

[Articolul 267.](#) Judecarea demersului pentru liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen sau pentru înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blîndă

[Articolul 268.](#) Supravegherea persoanei eliberate condiționat de pedeapsă înainte de termen

[Articolul 269.](#) Căutarea persoanei eliberate condiționat înainte de termen

[Articolul 270.](#) Liberarea de pedeapsă a minorului

[Articolul 271.](#) Liberarea de la executarea pedepsei a persoanelor grav bolnave

[Articolul 271¹.](#) Monitorizarea electronică

[Articolul 272.](#) Amnistia

[Articolul 273.](#) Grațierea

Capitolul XXV STINGEREA EXECUTĂRII PEDEPSEI

[Articolul 274.](#) Stingerea executării pedepsei

[Articolul 275.](#) Temeiurile pentru stingerea executării pedepsei

[Articolul 276.](#) Termenul executării efective și integrale a pedepsei

[Articolul 277.](#) Liberarea condamnatului la închisoare

[Articolul 278.](#) Constatarea decesului condamnatului

[Articolul 279.](#) Înștiințarea familiei decedatului și ridicarea cadavrului

[Articolul 280.](#) Bunurile, actele și banii condamnatului decedat

[Articolul 281.](#) Obligațiile administrației penitenciarului privind informarea organelor afacerilor interne și a instituției medicale

Capitolul XXVI AJUTORUL ACORDAT PERSOANELOR ELIBERATE DIN LOCURILE DE DEȚINERE

[Articolul 282.](#) Obligațiile administrației locului de deținere la pregătirea de eliberare

[Articolul 283.](#) Acordarea de ajutor persoanelor eliberate din locurile de deținere

Capitolul XXVII EXECUTAREA PEDEPSELOR DE CĂTRE PERSOANE JURIDICE

[Articolul 284.](#) Executarea pedepsei amenzii

[Articolul 285.](#) Executarea pedepsei privării de dreptul de a exercita o anumită activitate

[Articolul 286.](#) Executarea pedepsei lichidării persoanei juridice

Capitolul XXVIII **EXECUTAREA MĂSURILOR DE SIGURANȚĂ ȘI A INTERNĂRII** **FORȚATE ÎNTR-O INSTITUȚIE FIZIOPNEUMOLOGICĂ**

[Articolul 287.](#) Instituțiile și organele care asigură executarea măsurilor de siguranță

[Articolul 288.](#) Modul de aplicare a măsurilor de constrângere cu caracter medical în instituțiile psihiatrice și de internare forțată într-o instituție fiziopneumologică

[Articolul 289.](#) Aplicarea măsurilor de constrângere cu caracter medical alcoolicilor și narcomanilor

[Articolul 290.](#) Căutarea persoanei supuse măsurilor de constrângere cu caracter medical

[Articolul 291.](#) Aplicarea măsurilor de constrângere cu caracter educativ

[Articolul 291¹.](#) *Abrogat*

[Articolul 292.](#) Expulzarea

[Articolul 293.](#) Confiscarea specială

TITLUL VI **EXECUTAREA MĂSURILOR PREVENTIVE**

Capitolul XXIX **EXECUTAREA MĂSURILOR PREVENTIVE**

[Articolul 294.](#) Temeiurile executării măsurilor preventive

[Articolul 295.](#) Prevenitul

[Articolul 296.](#) Obligarea de a nu părăsi localitatea sau țara

[Articolul 297.](#) Garanția personală sau a unei organizații

[Articolul 298.](#) Ridicarea provizorie a permisului de conducere a mijloacelor de transport

[Articolul 299.](#) Supravegherea militarului

[Articolul 300.](#) Supravegherea minorului

[Articolul 301.](#) Asigurarea controlului prevenitului liberat provizoriu

[Articolul 302.](#) Arestarea la domiciliu

[Articolul 303.](#) Locurile de arest preventiv

[Articolul 304.](#) Asigurarea ordinii de deținere în locurile de arest preventiv

[Articolul 305.](#) Persoanele deținute în locurile de arest preventiv

[Articolul 306.](#) Statutul juridic al persoanei aflate sub arest preventiv

[Articolul 307.](#) Dosarul personal al persoanei arestate preventiv

[Articolul 308.](#) Registrele privind persoanele arestate preventiv

[Articolul 309.](#) Deținerea separată în locurile de arest preventiv

[Articolul 310.](#) Temeiurile și modul de eliberare a persoanelor aflate sub arest preventiv

TITLUL VII **EXECUTAREA SANȚIUNILOR CONTRAVENȚIONALE**

Capitolul XXX **EXECUTAREA SANȚIUNILOR CONTRAVENȚIONALE**

[Articolul 311.](#) Condiții generale de executare a hotărârilor cu caracter contravențional

[Articolul 312.](#) Trimiterea hotărârii spre executare

[Articolul 313.](#) Instituțiile și organele care asigură executarea sancțiunii contravenționale

[Articolul 314.](#) Executarea sancțiunii avertismentului

[Articolul 315.](#) Executarea sancțiunii amenzii

[Articolul 316.](#) Executarea sancțiunii privării de dreptul de a desfășura o anumită activitate, privării de dreptul de a deține anumite funcții și privării de dreptul special

[Articolul 317.](#) Executarea sancțiunii muncii neremunerate în folosul comunității

[Articolul 318.](#) Executarea sancțiunii arestului contravențional

[Articolul 319.](#) Amânarea executării sancțiunii contravenționale și liberarea de executare a sancțiunii contravenționale

[Articolul 320.](#) Stingerea executării sancțiunii contravenționale

[Articolul 321.](#) Executarea sancțiunilor contravenționale aplicate persoanelor juridice

TITLUL VIII DISPOZIȚII FINALE ȘI TRANZITORII

[Articolul 322.](#) Intrarea în vigoare

[Articolul 323.](#) Prevederi aplicative

[Articolul 324.](#) Abrogarea unor acte

[Articolul 325.](#) Organizarea executării

[Anexă](#) Cuantumul onorariilor executorilor judecătorești pentru executarea documentelor executorii cu caracter nepecuriar

Notă: În textul codului, sintagma „Ministerul Sănătății”, la orice formă gramaticală, se substituie cu sintagma „Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale” la forma gramaticală corespunzătoare, iar sintagma „Ministerul Educației” – cu sintagma „Ministerul Educației, Culturii și Cercetării”, conform [Legii nr.79 din 24.05.2018](#), în vigoare 15.06.2018

Nota: În textul codului, cuvântul „pricină”, la orice formă gramaticală, se substituie cu cuvântul „cauză” la forma gramaticală corespunzătoare, conform [Legii nr.17 din 05.04.2018](#), în vigoare 01.06.2018

Notă: Legea a fost republicată în Monitorul Oficial nr.214-220/704 din 05.11.2010 cu toate modificările și completările introduse, dînd articolelor o nouă numerotare.

Parlamentul adoptă prezentul cod.

CARTEA ÎNTÎ EXECUTAREA HOTĂRÎRILOR CU CARACTER CIVIL

TITLUL I DISPOZIȚII GENERALE

Capitolul I PRINCIPII GENERALE

Articolul 1. Sarcina și scopul procedurii de executare

(1) Procedura de executare are sarcina de a contribui la realizarea drepturilor creditorilor recunoscute printr-un document executoriu prezentat spre executare, în modul stabilit de lege.

(2) În scopul îndeplinirii sarcinii prevăzute la alin.(1), legislația privind executarea stabilește competența executorului judecătorec, modul și condițiile de executare silită a documentelor executorii.

Articolul 2. Principiul legalității

Executorul judecătorec asigură executarea silită a documentelor executorii în strictă conformitate cu prezentul cod și cu alte acte normative.

Articolul 3. Principiul egalității

Modul și condițiile de punere în executare a documentelor executorii se extind asupra persoanelor cu funcție de răspundere, persoanelor fizice, fără deosebire de rasă, de naționalitate, de origine etnică, de limbă, de religie, de sex, de opinie, de apartenență politică, de avere sau de

origine socială, și asupra persoanelor juridice, indiferent de tipul de proprietate și de forma juridică de organizare.

Articolul 4. Principiul disponibilității

(1) Creditorul dispune de dreptul de a cere executarea silită a documentelor executorii, precum și de a renunța la executarea începută sau de a amâna pornirea ei, în limitele prescripției dreptului stabilit.

(2) Părțile în procedura de executare (creditorul și debitorul) pot executa documentul executoriu prin încheierea unei tranzacții în condițiile prezentului cod.

Articolul 5. Principiul umanismului

Modul și condițiile de punere în executare a documentelor executorii se stabilesc pe principiul respectării drepturilor omului și nu pot avea ca scop pricinuirea de suferințe fizice și morale sau de prejudicii materiale.

Articolul 6. Limba procedurii de executare

(1) Procedura de executare se desfășoară în limba de stat.

(2) Dacă nu posedă limba de stat, participanții la procedura de executare au dreptul de a lua cunoștință de actele procedurii de executare și de a vorbi prin interpret.

Articolul 7. Independența executorului judecătoresc

(1) În executarea documentelor executorii, executorul judecătoresc este independent și se supune numai legii.

(2) Orice imixtiune în activitatea de executare a documentelor executorii este inadmisibilă și atrage răspunderea prevăzută de lege.

Articolul 8. Caracterul obligatoriu al cerințelor executorului judecătoresc

(1) Cerințele executorului judecătoresc înaintate în modul stabilit de prezentul cod și de alte acte normative sînt obligatorii pentru toate autoritățile publice, persoanele juridice, persoanele cu funcție de răspundere și persoanele fizice.

(2) Persoanele care nu execută cerințele executorului judecătoresc sau care împiedică executarea lor poartă răspunderea prevăzută de lege.

Articolul 9. Atacarea actelor executorului judecătoresc

Participanții la procedura de executare, alte persoane interesate ale căror drepturi ori interese ocrotite de lege au fost încălcate printr-un act de executare pot ataca actul în conformitate cu legea.

TITLUL II EXECUTAREA SILITĂ A DOCUMENTELOR EXECUTORII

Capitolul II DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 10. Executarea silită

(1) Executarea silită reprezintă un ansamblu de măsuri, prevăzute de prezentul cod, prin care creditorul realizează, prin intermediul executorului judecătoresc, cu concursul organelor de stat abilitate, drepturile sale, recunoscute printr-un document executoriu, dacă debitorul nu-și îndeplinește benevol obligațiile.

(2) Executarea silită începe prin sesizarea executorului judecătoresc în condițiile legii și se efectuează prin orice formă prevăzută de prezentul cod, simultan sau succesiv, pînă la realizarea dreptului recunoscut prin documentul executoriu, pînă la achitarea dobînzilor, a penalităților sau a altor sume, acordate potrivit legii, precum și a cheltuielilor de executare.

(3) Executarea silită se efectuează în baza unui titlu executoriu sau a unui alt document care, potrivit prezentului cod, este document executoriu.

Articolul 11. Documentele executorii

Sînt documente executorii și se execută conform normelor stabilite de prezentul cod:

- a) titlurile executorii eliberate de instanța de judecată în condițiile legii;
- b) hotărârile date de instanțele de judecată în cauzele de contencios administrativ, încheierile, ordonanțele instanțelor de judecată, dacă legea nu prevede altfel;
- c) deciziile (hotărârile) contravenționale, inclusiv cele emise de agenții constatatori în limitele competenței atribuite lor prin lege, titlurile executorii emise pe cauze penale și sentințele pe cauzele penale, în partea încasării amenzii, precum și în partea acțiunii civile;
- c¹) încheierile judecătorului de instrucție privind efectuarea anumitor acte obligatorii legate de remiterea/transmiterea/restituirea unor bunuri;
- d) ordonanțele privind liberarea de răspundere penală cu tragerea la răspundere contravențională sub formă de amendă;
- e) titlurile executorii eliberate în temeiul hotărârilor arbitrale;
- f) titlurile executorii emise în baza hotărârilor instanțelor de judecată străine și hotărârilor arbitrale străine, recunoscute și încuviințate spre executare pe teritoriul Republicii Moldova;
- g) deciziile Curții Constituționale cu privire la aplicare de amenzi;
- h) încheierile executorului judecătoresc, procesele-verbale ale executorului judecătoresc în care sînt consemnate condițiile tranzacției în cazul concilierii părților în conformitate cu art.62 al prezentului cod;
- i) deciziile Colegiului disciplinar al Uniunii Naționale a Executorilor Judecătorești și ale Colegiului disciplinar al Uniunii Avocaților cu privire la aplicarea sancțiunilor disciplinare cu caracter pecuniar;
- j) hotărârile (deciziile) cu privire la aplicarea de sancțiuni eliberate de autoritățile publice și/sau de alte instituții abilitate prin lege cu funcții de reglementare și de control;
- k) actele notariale învestite cu formulă executorie;
- k¹) hotărârile arbitrale prin care se aprobă tranzacțiile;
- l) hotărârile Curții Europene a Drepturilor Omului referitoare la suma de reparare echitabilă a prejudiciului și de compensare a celorlalte cheltuieli, precum și acordul de soluționare pe cale amiabilă a cauzei, semnat de părți;
- l¹) deciziile Ministerului Finanțelor privind încasarea din contul beneficiarilor Programului de stat „Prima casă” a creanțelor rezultate din garanțiile de stat acordate și plătite băncii și neacoperite integral în urma vînzării locuinței ipotecate;
- m) deciziile de regularizare întocmite de Serviciul Vamal, în cazurile prevăzute la art.92 și 101 din prezentul cod;
- n) contractele de gaj a bunurilor mobile, cu condiția că avizul de executare a gajului a fost înscris în Registrul garanțiilor reale mobile în ordinea prevăzută de lege;
- o) deciziile coordonatorilor oficiilor teritoriale ale Consiliului Național pentru Asistență Juridică Garantată de Stat privind recuperarea cheltuielilor pentru acordarea asistenței juridice garantate de stat;
- p) actele emise de către Serviciul Fiscal de Stat privind dispunerea încasării sumelor;
- q) actele emise de Consiliul Concurenței privind aplicarea sancțiunilor pecuniare.

[Art.11 completat prin [Legea nr.294 din 21.12.2017](#), în vigoare 19.01.2018]

[Art.11 modificat prin [Legea nr.178 din 21.07.2017](#), în vigoare 18.08.2017]

[Art.11 modificat prin [Legea nr.191 din 23.09.2016](#), în vigoare 28.04.2017]

[Art.11 modificat prin [Legea nr.211 din 29.07.2016](#), în vigoare 30.09.2016]

[Art.11 completat prin [Legea nr.225 din 10.12.2015](#), în vigoare 15.01.2016]

[Art.11 completat prin [Legea nr.173 din 25.07.2014](#), în vigoare 08.11.2014]

[Art.11 completat prin [Legea nr.178 din 11.07.2012](#), în vigoare 14.09.2012]

Articolul 12. Eliberarea titlului executoriu

(1) Titlul executoriu se eliberează creditorului la cerere de către prima instanță, după rămânerea definitivă a hotărârii.

(2) În cazurile prevăzute la art.256 din [Codul de procedură civilă](#), titlul executoriu se eliberează imediat.

[Art.12 modificat prin [Legea nr.191 din 23.09.2016](#), în vigoare 28.04.2017]

[Art.12 modificat prin [Legea nr.5 din 15.01.2012](#), în vigoare 07.03.2012]

[Art.12 completat prin [Legea nr.184 din 27.08.2011](#), în vigoare 28.08.2011]

Articolul 13. Eliberarea mai multor titluri executorii în temeiul unei singure hotărâri

(1) În temeiul unei hotărâri se eliberează un singur titlu executoriu.

(2) Dacă executarea trebuie să se efectueze în diferite locuri sau dacă hotărârea s-a dat în folosul mai multor creditori, instanța de judecată eliberează creditorilor, la cerere, mai multe titluri executorii, cu indicarea exactă a locului de executare.

(3) În temeiul hotărârii judecătorești prin care debitorii sînt obligați să achite sume de bani în mod solidar, la cererea creditorului se eliberează mai multe titluri executorii potrivit numărului de debitori solidari.

(4) În cazul modificării hotărârii, instanța eliberează un nou titlu executoriu în corespundere cu dispozitivul modificat. Titlul executoriu emis în temeiul unei hotărâri casate sau modificate se restituie instanței emitente spre anulare.

Articolul 14. Cuprinsul documentului executoriu

(1) Documentul executoriu eliberat de instanța de judecată cuprinde:

- a) denumirea instanței de judecată care a eliberat documentul executoriu;
- b) cauza în a cărei bază a fost eliberat documentul executoriu;
- c) data pronunțării hotărârii, dispozitivul (textual);
- d) data rămîinerii definitive a hotărârii sau mențiunea privind executarea imediată;
- e) numele, prenumele și data nașterii sau denumirea debitorului și a creditorului, codul fiscal, domiciliul ori sediul lor, datele bancare de identificare;
- f) data eliberării titlului executoriu;
- g) mențiuni privind măsurile de asigurare a acțiunii;
- h) mențiunea privind autorizarea pătrunderii forțate a executorului judecătoresc în încăperile aflate în posesia sau în proprietatea debitorului, inclusiv în cele în care se află bunurile debitorului;
- i) alte mențiuni, după caz.

(2) Titlul executoriu, eliberat în temeiul unei hotărâri judecătorești, se semnează de către judecător și greșier și se certifică cu ștampila instanței de judecată.

(3) Alte documente executorii decît cele eliberate de instanța de judecată, cu excepția celor prevăzute la art.11 lit.k), se semnează de persoana cu funcție de răspundere și se certifică cu ștampila organului respectiv. Ele vor cuprinde toate datele prevăzute la alin.(1), cu excepția prevederilor lit.g) și h).

(4) În cazul în care hotărîrea instanței de judecată străine sau a arbitrajului internațional a fost recunoscută și încuviințată spre executare pe teritoriul Republicii Moldova, în titlul executoriu se indică atît denumirea instanței de judecată străine sau a arbitrajului internațional, precum și denumirea instanței de judecată din Republica Moldova care a recunoscut și a încuviințat executarea acestei hotărîri.

Articolul 15. Prezentarea documentului executoriu spre executare

(1) Documentul executoriu se prezintă spre executare de către creditor.

(2) Instanța de judecată prezintă din oficiu titlul executoriu spre executare în cauzele ce țin:

[Lit.a) alin.(2) art.15 abrogată prin [Legea nr.191 din 23.09.2016](#), în vigoare 28.04.2017]

b) de urmărirea sumelor ce urmează a fi făcute venit la stat;

c) urmărirea sumelor încasate din contul statului, din contul întreprinderilor de stat și al celor municipale, al societăților comerciale cu capital majoritar de stat;

d) de urmărirea pensiei de întreținere;

Notă: Se declară neconstituțională lit.d) alin.(2) art.15, conform [Hot. Curții Constituționale nr.39 din 14.12.2017](#), în vigoare 14.12.2017

e) de încasarea sumelor pentru repararea prejudiciilor cauzate prin vătămarea integrității corporale, prin o altă vătămare a sănătății sau prin deces, dacă repararea s-a efectuat sub formă de prestații bănești periodice;

e¹) de repararea prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești;

e²) de repararea prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești;

f) de restabilirea la locul de muncă și de încasarea salariului mediu pentru întreaga perioadă de absență forțată de la muncă;

g) încasarea indemnizațiilor pentru incapacitate temporară de muncă și altor prestații de asigurări sociale prevăzute de lege;

h) de încasarea cheltuielilor pentru acordarea asistenței juridice garantate de stat.

(2¹) În cazurile prevăzute la alin.(2) al prezentului articol, creditorul este în drept să aleagă un alt executor judecătoresc, conform procedurii stabilite la art.32 din prezentul cod.

(2²) Hotărârile judecătorești străine recunoscute pe teritoriul Republicii Moldova se prezintă de instanța de judecată spre executare din oficiu doar în cazurile prevăzute la alin.(2) al prezentului articol.

(3) În cazurile enumerate la alin.(2), instanța de judecată expediază documentele executorii conform competenței teritoriale prevăzută la art.30 alin.(3) și (4) din prezentul cod și informează părțile despre prezentarea acestora spre executare. Acest fapt nu limitează creditorii în exercitarea dreptului prevăzut la art.60 alin.(2) din prezentul cod.

(4) În cazul prezentării unui nou titlu executoriu, în condițiile art.13 alin.(4) din prezentul cod, procedura de executare continuă, actele anterioare avînd efect juridic deplin în măsura în care nu contravin dispozitivului noului titlu executoriu.

(5) Documentele executorii privind dezafectarea incontestabilă a mijloacelor bănești din contul bugetului de stat, bugetului asigurărilor sociale de stat, fondurilor asigurărilor obligatorii de asistență medicală, bugetelor unităților administrativ-teritoriale, precum și din contul autorităților/instituțiilor publice, se execută în conformitate cu procedura și termenele stabilite prin [Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181 din 25 iulie 2014](#).

[Art.15 completat prin [Legea nr.191 din 23.09.2016](#), în vigoare 28.04.2017]

[Art.15 completat prin [Legea nr.225 din 10.12.2015](#), în vigoare 15.01.2016]

[Art.15 completat prin [Legea nr.96 din 03.05.2012](#), în vigoare 06.10.2012]

[Art.15 completat prin [Legea nr.88 din 21.04.2011](#), în vigoare 01.07.2011]

[Art.15 completat prin [Legea nr.48 din 26.03.2011](#), în vigoare 04.04.2011]

Articolul 16. Termenele de prezentare a documentelor executorii spre executare

(1) Titlul executoriu poate fi prezentat spre executare în decursul a 3 ani de la rămînerea definitivă a hotărîrii judecătorești în al cărei temei a fost emis, dacă legea nu prevede altfel.

(2) Documentul executoriu privind urmărirea plăților periodice își menține valabilitatea în cursul întregii perioade în care urmează să se efectueze plățile. Termenul stabilit la alin.(1) se aplică fiecărei plăți periodice în parte, iar curgerea lui începe de la scadența fiecărei plăți.

(3) Hotărârile judecătorești în contencios administrativ se prezintă spre executare în decursul a 30 de zile de la data expirării termenului de executare benevolă stabilit de lege sau de instanța de judecată.

(4) Hotărârile cu privire la contravenții se prezintă spre executare în termenele stabilite de [Codul contravențional](#), dacă legea nu prevede altfel.

(5) Termenele de prezentare a documentelor executorii se calculează în conformitate cu art.111 din [Codul de procedură civilă](#).

Articolul 17. Întreruperea termenului de prescripție pentru prezentarea documentului executoriu spre executare

(1) Termenul de prescripție pentru prezentarea documentului executoriu spre executare se întrerupe:

a) prin intentarea procedurii de executare;

b) prin executarea parțială înainte de începerea executării silită sau prin îndeplinirea de către debitor (reprezentantul sau fidejuratorul acestuia) a unui act de recunoaștere, în orice alt mod, a obligației.

(2) După întrerupere, curgerea prescripției începe din nou. La calcularea noului termen de prescripție, perioada scursă până la întrerupere nu se ia în considerare.

(3) În caz de restituire a documentului executoriu care nu a fost executat sau a fost executat parțial, noul termen pentru prezentarea documentului executoriu spre executare se calculează din ziua în care documentul a fost restituit creditorului.

(4) Prescripția nu este întreruptă dacă intentarea procedurii de executare a fost refuzată de către executorul judecătoresc sau dacă persoana la a cărei cerere sau în al cărei interes a fost inițiată executarea silită a solicitat restituirea documentului executoriu.

Articolul 18. Repunerea în termen

(1) Creditorul care a omis termenul de prezentare a documentului executoriu spre executare poate fi repus în termen de către instanța de judecată.

(2) Cererea de repunere în termen se depune la instanța de judecată de la locul de executare, cu anexarea probelor care dovedesc imposibilitatea prezentării în termen a documentului executoriu spre executare.

(3) Cererea se examinează în ședință de judecată, cu înștiințarea prealabilă a părților despre locul, data și ora examinării. Neprezentarea lor însă nu împiedică examinarea cererii.

(4) Încheierea privind cererea de repunere în termen poate fi atacată cu recurs.

Articolul 19. Eliberarea duplicatului titlului executoriu

(1) În caz de pierdere sau deteriorare a titlului executoriu, instanța de judecată care a emis titlul executoriu va elibera, în cel mult 5 zile, un duplicat al acestuia.

(2) Cererea de eliberare a duplicatului poate fi înaintată de creditor sau de executorul judecătoresc, cu anexarea dovezilor care confirmă pierderea sau deteriorarea titlului executoriu. Cererea de eliberare a duplicatului se examinează pe baza dosarului și/sau a materialelor anexate la cerere. Instanța care examinează cererea poate dispune citarea participanților la proces pentru a se pronunța cu privire la temeiurile invocate în cerere.

(3) În cazul în care refuză să emită duplicatul titlului executoriu, instanța de judecată va emite o încheiere motivată, care poate fi contestată cu recurs.

[Art.19 completat prin [Legea nr.17 din 05.04.2018](#), în vigoare 01.06.2018]

Articolul 20. Corectarea erorilor și omisiunilor din titlul executoriu

(1) Instanța de judecată poate, din oficiu sau la cererea participanților la proces ori a executorului judecătoresc, să corecteze greșelile sau omisiunile din titlul executoriu referitoare la datele de identificare și la cele fiscale (bancare) ale părților, calitatea procesuală, orice alte erori materiale sau de calcul evidente, care nu schimbă esența dispozitivului hotărârii. Problema corectării unor astfel de greșeli se soluționează pe baza dosarului și/sau a materialelor anexate la cerere. Instanța care examinează cererea poate dispune citarea participanților la proces și a executorului judecătoresc pentru a se pronunța cu privire la temeiurile invocate în cerere.

(2) Încheierea prin care instanța judecătorească se pronunță asupra cererii poate fi atacată cu recurs.

[Art.20 modificat prin [Legea nr.17 din 05.04.2018](#), în vigoare 01.06.2018]

Capitolul III

EXECUTORUL JUDECĂTORESC

Articolul 21. Executorul judecătoresc

(1) Executorul judecătoresc este unica persoană autorizată să efectueze executarea silită a documentelor executorii.

(2) Efectuarea actelor de executare silită de către alte persoane atrage răspunderea prevăzută de lege.

Articolul 22. Drepturile și obligațiile executorului judecătoresc

(1) Executorul judecătoresc este în drept:

a) să emită acte procedurale în limitele competenței prevăzute de lege;

b) să citeze, la sediul biroului său și la locul efectuării actelor de executare, debitorul și alți participanți implicați în procesul de executare;

c) să solicite și să primească gratuit pe suport de hârtie și în regim on-line din partea autorităților publice centrale și locale, a instituțiilor (inclusiv financiare), din partea altor organizații (indiferent de tipul de proprietate și de forma juridică de organizare) deținătoare de registre de stat și de informații relevante pentru procedura de executare orice informație care ar permite identificarea debitorului, a patrimoniului său și a locului aflării lor, dacă nu are acces la sistemul informațional ce conține informația respectivă;

d) să sesizeze autoritățile și persoanele competente referitor la faptele constatate de neconformare cerințelor înaintate legal de executorul judecătoresc;

e) să prezinte cerințe legale persoanelor fizice și juridice părți în procedura de executare în vederea întreprinderii anumitelor acțiuni de executare;

f) să intre, cu acordul debitorului sau al membrilor lui de familie adulți (iar în lipsa acordului, cu concursul organelor de drept), în încăperile ce reprezintă domiciliul sau sediul debitorului, în alte încăperi și depozite ce aparțin debitorului, precum și în cele aflate în folosința acestuia, și să le cerceteze;

g) să calculeze dobânzi, penalități, alte sume rezultate din întârzierea executării unei obligații ce decurge dintr-un document executoriu;

h) să acorde asistență părților în procedura de executare și altor solicitanți, explicându-le consecințele juridice ale actelor de procedură;

i) să concilieze părțile în faza prejudiciară și în procedura de executare;

j) să constate, la cererea persoanei interesate, fapte și stări de fapt;

k) să comunice, la solicitarea părții interesate, actele procedurale;

l) să ridice, să depoziteze, să administreze și să vândă bunurile sechestrate în procesul de executare, precum și bunurile gajate;

m) să recupereze datoriile pe cale amiabilă;

n) să aplice în regim on-line măsuri asigurătorii;

o) să elibereze copii de pe actele din dosarul de executare către terți neimplicați în procedura de executare doar în condițiile legii și în baza unei solicitări scrise;

p) să primească, în condițiile legii, onorarii și taxe pentru activitățile efectuate;

q) să urmărească mijloacele bănești ale debitorului (atât în numerar, cât și de pe conturile lui bancare) și veniturile lui (salariul, pensia, bursa, alte venituri) și să exercite controlul asupra corectitudinii în executarea indicațiilor sale privind urmărirea mijloacelor bănești și a veniturilor debitorului;

r) să solicite instituției bancare informații despre soldul sumei din contul debitorului, existent la momentul recepționării solicitării, cu eliberarea imediată și necondiționată a unui extras bancar și comunicat informativ;

s) să primească informația de la instituțiile bancare privind operațiunile efectuate la conturile bancare ale debitorului, procedura și modul de înregistrare a actelor parvenite de la executorii

judecătorești, precum și informații din registrele accesului persoanelor la celulele (safeurile) metalice închiriate de debitor și soțul/soția acestuia;

s) să oblige instituțiile bancare să îl informeze despre deschiderea în viitor a unor conturi bancare de către debitor;

t) să urmărească mijloacele bănești și bunurile debitorului care se află la terți, inclusiv în instituții financiare;

ț) să ridice de la debitor obiectele indicate în documentul executoriu;

u) să beneficieze la timp și necondiționat de asistența organelor de drept, a organelor centrale de specialitate ale administrației publice și a autorităților administrației publice locale;

v) să solicite persoanelor fizice și juridice întreprinderea acțiunilor sau inacțiunilor ce rezultă din lege sau dintr-un raport juridic, în vederea executării eficiente a unui document executoriu;

w) să dispună anunțarea în căutare și reținerea mijloacelor de transport, să identifice bunurile debitorului;

x) să solicite instanței judecătorești, la cererea creditorului, aplicarea față de debitor a interdicției de a părăsi țara în cazul în care plecarea acestuia ar face imposibilă sau dificilă executarea hotărârii judecătorești;

y) să solicite, după caz, organelor care au emis documentele executorii explicarea motivată a expunerilor dispozitive ale acestora, precum și explicarea modului și a ordinii de executare;

z) să folosească, în exercitarea atribuțiilor, mijloace de înregistrare audio, foto și video.

(2) Executorul judecătoresc este obligat să întreprindă măsurile prevăzute de lege pentru executarea operativă a documentelor executorii și să explice participanților la procesul de executare drepturile și obligațiile lor.

[Art.22 completat prin [Legea nr.215 din 25.10.2018](#), în vigoare 29.12.2018]

[Art.22 modificat prin [Legea nr.70 din 07.06.2018](#), în vigoare 29.06.2018]

[Art.22 modificat prin [Legea nr.178 din 21.07.2017](#), în vigoare 18.08.2017]

Notă: Se declară neconstituțional textul „Interdicția privind eliberarea documentelor de stare civilă, a actelor de identitate sau a permiselor de conducere se aplică exclusiv de către instanța de judecată” din art.22 alin.(1) lit.v), conform [Hot. Curtii Constituționale nr.17 din 10.05.2017](#), în vigoare 10.05.2017

[Art.22 modificat prin [Legea nr.191 din 23.09.2016](#), în vigoare 28.04.2017]

[Art.22 completat prin [Legea nr.118 din 02.06.2016](#), în vigoare 05.08.2016]

Articolul 23. Consecințele neexecutării cerințelor executorului judecătoresc

(1) În cazul în care acțiunile (inacțiunile) cu elemente ale contravenției ale persoanelor care, fără motive justificative, nu îndeplinesc cerințele executorului judecătoresc sau împiedică executarea documentului executoriu, executorul judecătoresc întocmește un proces-verbal cu privire la contravenție, pe care îl înaintează spre examinare instanței de judecată. În cazul în care aceste acțiuni conțin elemente ale infracțiunii, executorul judecătoresc expediază materialele organelor de urmărire penală.

(2) În cazul când persoanele care nu sînt părți în procedura de executare nu îndeplinesc prevederile art.63 alin.(1), art.92, 98, 99, ale capitolului VIII secțiunea a 2-a din prezentul cod sau în cazul când aceste persoane furnizează informații eronate, precum și în alte cazuri prevăzute de lege, creditorul poate pretinde încasarea de la acestea a sumei ce urma a fi încasată de la debitor, dar nu a fost încasată din vina lor, precum și reparația prejudiciilor cauzate.

Articolul 24. Calcularea dobînzilor, penalităților și altor sume rezultate din întîrzierea executării

(1) La cererea creditorului, executorul judecătoresc este în drept să calculeze și să încaseze dobînzile, penalitățile și alte sume rezultate din întîrzierea executării, în funcție de rata inflației și în conformitate cu art.619 din [Codul civil](#). Cererea privind calcularea sumelor rezultate din întîrzierea executării poate fi depusă doar executorului judecătoresc ce deține documentul executoriu prin care se stabilește obligația principală, pînă la stingerea acesteia. Sumele menționate se calculează de la data la care hotărîrea judecătorească a devenit definitivă sau, în cazul celorlalte documente executorii, de la data la care creanța a devenit exigibilă (scadentă) și pînă la data plății

efective a obligației cuprinse în orice document dintre acestea, în perioada de calcul fiind inclusă și durata suspendării procedurii de executare, în condițiile prevăzute de prezentul cod.

(2) Încheierea executorului judecătoresc se emite, în condițiile alin.(1) al prezentului articol, doar la momentul încasării/executării sumei obligației principale. Încheierea respectivă este document executoriu și poate fi contestată în termen de 10 zile de la data emiterii. Încheierea respectivă este executorie după devenirea sa definitivă, numai dacă debitorul nu consimte expres asupra executării ei imediate. Competent pentru emiterea și executarea acestei încheieri este executorul judecătoresc care stabilește obligația principală.

(3) Sub incidența prezentului articol nu se află documentele executorii prin care s-a dispus aplicarea de sancțiuni contravenționale sau de pedepse penale.

[Art.24 modificat prin [Legea nr.191 din 23.09.2016](#), în vigoare 28.04.2017]

Articolul 24¹. Vânzarea bunurilor gajate/ipotecate la solicitarea creditorului gajist

(1) Executorul judecătoresc poate vinde bunurile gajate/ipotecate în condițiile și modalitățile prevăzute de [Legea nr.449-XV din 30 iulie 2001](#) cu privire la gaj și [Legea nr.142-XVI din 26 iunie 2008](#) cu privire la ipotecă.

(2) Organizarea licitației de vânzare a bunului gajat la cererea creditorului gajist se face conform procedurilor stabilite la art.128–135 din prezentul cod, cu derogările stabilite de prezentul articol, Codul civil, [Legea nr.449-XV din 30 iulie 2001](#) cu privire la gaj și [Legea nr.142-XVI din 26 iunie 2008](#) cu privire la ipotecă.

(3) Condițiile și modalitățile de vânzare a bunului gajat/ipotecat vor fi stabilite prin contractul încheiat de către creditorul gajist/ipotecar cu executorul judecătoresc, fără a aduce atingere prevederilor alin.(2) al prezentului articol.

(4) Prețul inițial al bunului vândut la licitație va fi prețul indicat în raportul de evaluare. Cu acordul debitorului gajist, acesta poate fi redus în limitele quantumului indicat la art.132 alin.(1) din prezentul cod.

(5) Câștigătorul licitației semnează cu creditorul ipotecar contractul de vânzare-cumpărare a bunului, acesta servind temei de înregistrare a dreptului de proprietate asupra bunului vândut.

(6) În cazurile indicate la art.139 alin.(1) lit.a)–d) din prezentul cod, la solicitarea creditorului gajist, executorul judecătoresc organizează o licitație repetată, cu respectarea condițiilor de anunțare a licitației și cu posibilitatea aplicării reducerii prețului într-un quantum ce nu va depăși quantumul stabilit la art.140 din prezentul cod.

(7) În cazul în care bunul gajat/ipotecat este urmărit silit de alți creditori, vânzarea bunului se realizează prin organizarea licitației, cu excepția cazului în care toți creditorii sînt de acord ca vânzarea să fie realizată în alt mod.

[Art.24¹ introdus prin [Legea nr.191 din 23.09.2016](#), în vigoare 28.04.2017]

Articolul 25. Constatarea faptelor și a stărilor de fapt

(1) La solicitarea persoanei interesate, executorul judecătoresc poate constata orice fapt și stare de fapt, inclusiv în vederea executării încheierii de asigurare a probelor. Constatarea se face printr-un act care are forță probantă. Faptele constatate prin actul întocmit de executorul judecătoresc pot fi utilizate ca probe în procesul de judecată. Ele nu necesită a fi probate suplimentar, fiind valabile pînă la proba contrară.

(2) La întocmirea actului de constatare, executorul judecătoresc va reflecta doar stările și faptele prezente obiectiv, fără a formula concluzii și aprecieri.

(3) La constatarea faptelor și a stărilor de fapt, executorul este în drept să utilizeze mijloace tehnice.

(4) Taxele pentru constatarea faptelor și a stărilor de fapt se achită de partea care a solicitat constatarea.

(5) La constatarea faptelor și a stărilor de fapt, executorul judecătoresc nu aplică măsurile de executare silită.

(6) Actului de constatare i se atribuie un număr unic, în modul stabilit de Consiliul Uniunii Naționale a Executorilor Judecătorești.

[Art.25 completat prin [Legea nr.191 din 23.09.2016](#), în vigoare 28.04.2017]

Articolul 26. Efectuarea înregistrărilor audio, foto și video în procesul de executare

(1) La efectuarea actelor de executare, executorul judecătoresc poate efectua, din oficiu sau la cererea participanților la procedura de executare, înregistrări audio, foto și video. Despre efectuarea înregistrărilor sînt informate persoanele care participă la acțiunile de executare și se fac mențiunile respective în procesul-verbal.

(2) Înregistrările făcute de executorul judecătoresc în procesul de executare se anexează la dosarul de executare.

Articolul 27. Executarea măsurilor de asigurare a acțiunii și a măsurilor de asigurare a probelor dispuse de instanța de judecată

(1) Documentele executorii, eliberate de instanța de judecată, prin care s-a dispus aplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii sau de asigurare a probelor, sau de anulare a lor se pun în executare prin intermediul executorului judecătoresc.

[Alin.(2) art.27 abrogat prin [Legea nr.17 din 05.04.2018](#), în vigoare 01.06.2018]

(3) Încheierea de asigurare a acțiunii se execută imediat, iar cea de anulare a lor, după rămînerea definitivă a încheierii.

(4) Executorul judecătoresc aplică măsurile de asigurare a acțiunii în limitele valorii revendicărilor din acțiune. În cazul în care instanța de judecată nu indică expres bunurile pe care se aplică măsurile de asigurare ori măsurile ce urmează a fi întreprinse, executorul judecătoresc este în drept să aplice interdicții sau sechestre tuturor bunurilor pîrîtului, ținînd cont de prevederile art.176 din [Codul de procedură civilă](#). La cererea pîrîtului, în cazul cînd acesta demonstrează documentar că valoarea bunurilor sechestrate depășește esențial valoarea acțiunii, se mențin sub sechestru doar bunurile a căror valoare acoperă valoarea acțiunii.

(4¹) După aplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii, bunurile rămîn la locul de păstrare indicat de instanța de judecată. În cazul în care acesta nu este indicat se aplică reglementările generale ale prezentului cod. Măsurile de asigurare se aduc la îndeplinire imediat, fără a fi necesară înștiințarea părților.

(5) Executarea categoriilor de documente executorii, prevăzute în prezentul articol, se face conform prezentului cod și [Codului de procedură civilă](#), cu derogările stabilite de prezentul articol.

(6) Măsurile de asigurare a acțiunii aduse la îndeplinire de executorul judecătoresc își păstrează efectul pînă la executarea hotărîrii judecătorești asigurate sau pînă la anularea încheierii în al cărei temei acestea au fost aplicate.

(7) Despre măsurile întreprinse de executorul judecătoresc este informat solicitantul.

(8) În temeiul hotărîrii judecătorești definitive privind anularea măsurilor de asigurare a acțiunii, executorul judecătoresc dispune anularea acestor măsuri.

(9) Cheltuielile de punere în executare a măsurilor de asigurare a acțiunii sînt puse pe seama reclamantului și sînt compensate ulterior în condițiile art.94–97 din [Codul de procedură civilă](#).

(10) La cererea persoanei interesate, executorul judecătoresc constată, în condițiile art.25 din prezentul cod, respectarea măsurilor de asigurare aplicate.

(11) Repararea prejudiciilor rezultate din asigurarea acțiunii poate fi pretinsă reclamantului conform prevederilor art.182 din [Codul de procedură civilă](#).

[Art.27 modificat prin [Legea nr.191 din 23.09.2016](#), în vigoare 28.04.2017]

Articolul 28. Comunicarea actelor de procedură și altor documente

(1) Cererea de chemare în judecată, actele de procedură emise de instanța de judecată sau de executorul judecătoresc, alte documente pot fi comunicate, prin intermediul biroului executorului judecătoresc, participanților la proces și persoanelor interesate, la solicitarea părții interesate.

(2) Executorul judecătoresc are obligația ca, în cel mult 3 zile lucrătoare de la depunerea cererii și achitarea taxelor pentru serviciile sale, să organizeze personal sau prin intermediul angajaților săi comunicarea actelor de procedură.

(3) Taxele de comunicare a actelor de procedură sînt achitate de partea care a solicitat comunicarea.

(4) Actele de procedură se comunică prin înmînarea lor sau prin alte modalități prevăzute de prezentul cod și de [Codul de procedură civilă](#).

Articolul 29. Procesul-verbal privind înmînarea actului de procedură și altor documente

(1) La înmînarea actelor de procedură și altor documente se întocmește un proces-verbal privind înmînarea actului de procedură, care va cuprinde:

- a) anul, luna și ziua întocmirii lui;
- b) numele, prenumele și funcția celui care l-a întocmit;
- c) numele, prenumele și domiciliul destinatarului;
- d) denumirea autorității care a emis actul de procedură și denumirea actului;
- e) conținutul actului care se înmînează;
- f) numele, prenumele și calitatea celui căruia i se înmînează actul;
- g) semnătura celui care a întocmit procesul-verbal.

(2) Refuzul de a semna procesul-verbal ca dovadă de primire a actului de procedură sau a unui alt document sau imposibilitatea de a-l semna se menționează în procesul-verbal. Acesta se transmite părții care a solicitat înmînarea.

Articolul 30. Competența teritorială

(1) Executorul judecătoresc poate întreprinde acțiuni de executare silită doar în circumscripția camerei teritoriale a executorilor judecătorești în care biroul său își are sediul.

(2) Prin derogare de la alin.(1):

a) în cazul executării măsurilor de asigurare a acțiunii sau al executării prin urmărirea mijloacelor de transport, a mijloacelor bănești de pe conturile debitorului, a valorilor mobiliare sau a participațiunii debitorului la capitalul social, competența teritorială a executorului judecătoresc se extinde pe întreg teritoriul țării;

b) în cazul executării documentelor executorii prin urmărirea salariului sau unui alt venit al debitorului, competent în executare este executorul judecătoresc în a cărui circumscripție teritorială, stabilită de camera teritorială a executorilor judecătorești, se află sediul instituției (organizației) de la care debitorul primește venituri.

(3) Documentele executorii privind încasarea plăților periodice și documentele executorii indicate la art.15 alin.(2) din prezentul cod, cu excepția celor de la lit.c), se prezintă spre executare executorului judecătoresc în a cărui competență teritorială, stabilită de camera teritorială a executorilor judecătorești, se află domiciliul sau sediul debitorului ori instituția penitenciară în care își ispășește pedeapsa debitorul.

(4) Documentele executorii indicate la art.15 alin.(2) lit.c) din prezentul cod se remit din oficiu de către instanța de judecată spre executare executorului judecătoresc indicat de creditor în cererea de eliberare a titlului executoriu.

[Art.30 modificat prin [Legea nr.191 din 23.09.2016](#), în vigoare 28.04.2017]

Articolul 31. Conexarea urmăririlor și soluționarea conflictelor de competență

(1) În cazul în care referitor la aceleași bunuri se efectuează mai multe executări silite de către executori judecătorești diferiți, aceștia pot conveni de sine stătător asupra efectuării unei singure executări a bunului/bunurilor respective, aplicînd procedura înștiințării reglementată la art.101 din prezentul cod. În acest caz, executorul judecătoresc care continuă urmărirea întocmește actul de preluare, care este remis în adresa părților procedurii de executare și executorilor judecătorești care s-au alăturat urmării.

(2) În cazul în care, în urma aplicării prevederilor alin.(1) al prezentului articol, apare un conflict de competență, manifestat prin necomunicarea în conformitate cu art.101 alin.(1) din prezentul cod a alăturării la urmărire sau prin expedierea unei înștiințări reciproce, camera teritorială în a cărei circumscripție activează executorii judecătorești va dispune, în termen de 5 zile, la cererea persoanei interesate sau a unuia dintre executorii judecătorești, efectuarea unei singure executări de către executorul judecătoresc a cărui procedură de executare se află la o etapă mai avansată de urmărire a bunului/bunurilor respective, iar dacă executările sînt la aceeași etapă – de către executorul judecătoresc care a început primul executarea, apoi de cel la care se află documentul executoriu prin care se dispune spre încasare cea mai mare sumă, dacă legea nu prevede altfel. În cazul în care unul dintre executorii judecătorești face parte din organele de conducere ale camerei teritoriale, competența de soluționare a conflictului va fi stabilită conform reglementărilor interne ale Uniunii Naționale a Executorilor Judecătorești.

(3) În toate cazurile de conexare a urmăririi, onorariul convenit pentru fiecare executare va fi repartizat între executorii judecătorești după cum urmează: 1/3 va reveni executorilor judecătorești care s-au conexasat urmăririi bunului, iar 2/3 vor reveni celui care a realizat urmărirea.

(4) Odată cu conexarea procedurilor, executorul judecătoresc transmite copia documentului executoriu și borderoul de calcul al cheltuielilor de executare.

(5) După conexare, urmărirea bunurilor la care aceasta s-a referit continuă de la actul de executare cel mai înaintat. Actul privind conexarea se publică în cel mult 3 zile de la data emiterii pe pagina web a Uniunii Naționale a Executorilor Judecătorești și este opozabil inclusiv executorilor judecătorești care vor iniția urmărirea aceluiași bun ulterior conexării. Dacă ulterior conexării apar alte grevări/sechestre asupra bunului vizat în conexare, creditorii în favoarea cărora acestea au fost instituite participă la distribuirea sumei obținute prin valorificarea bunului. În cazul vânzării/transmiterii bunului în privința urmăririi căruia s-a dispus conexarea, anularea tuturor măsurilor asigurătorii va fi dispusă de executorul judecătoresc care a vîndut/transmis bunul.

(6) Renunțarea la urmărire, după conexare, a oricăruia dintre creditori nu poate să împiedice continuarea executării de la actul de executare cel mai înaintat.

(7) Conflictul de competență între executorii judecătorești situați în circumscripția aceleiași camere teritoriale a executorilor judecătorești se soluționează de aceasta la sesizarea părții interesate.

(8) În cazul în care conflictul prevăzut la alin.(2) al prezentului articol intervine între executorii judecătorești al căror sediu se află în circumscripția unor camere teritoriale ale executorilor judecătorești diferite, competența de soluționare a conflictului aparține Uniunii Naționale a Executorilor Judecătorești.

(9) Conflictul de competență se soluționează în cel mult 5 zile, prin emiterea unei dispoziții motivate care nu poate fi contestată.

(10) Soluționarea conflictelor legate de neexecutarea dispozițiilor camerei teritoriale a executorilor judecătorești ține de competența Uniunii Naționale a Executorilor Judecătorești.

[Art.31 în redacția [Legii nr.191 din 23.09.2016](#), în vigoare 28.04.2017]

Articolul 32. Strămutarea documentului executoriu

(1) Documentul executoriu va fi strămutat de către executorul judecătoresc din oficiu sau la cererea creditorului la un alt executor judecătoresc, stabilit în condițiile art.30 din prezentul cod, în următoarele cazuri:

a) executorul judecătoresc nu mai este competent teritorial, în conformitate cu art.30 din prezentul cod;

b) documentul executoriu a fost primit cu încălcarea competenței teritoriale;

c) la cererea motivată a creditorului.

(2) În cazurile prevăzute la alin.(1) lit.a) și b), executorul judecătoresc strămută documentul executoriu printr-o încheiere, care poate fi contestată în instanță de judecată. În cazul strămutării pe motivul indicat la alin.(1) lit.c), încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

(3) După rămânerea definitivă a încheierii, executorul judecătoresc transmite documentul executoriu, împreună cu copia, certificată de el, de pe procedura de executare, anexînd borderoul de calcul al cheltuielilor de executare.

(4) Executorul judecătoresc care a primit documentul executoriu după strămutare întocmește un act de preluare a executării, copia de pe care o remite părților în procedura de executare și executorului judecătoresc de la care a preluat documentul executoriu.

(5) Dacă executorul judecătoresc nu activează mai mult de 5 zile lucrătoare consecutive din motive întemeiate ori dacă activitatea sa a fost suspendată sau a încetat, un alt executor judecătoresc este împuternicit conform reglementărilor interne ale Uniunii Naționale a Executorilor Judecătorești.

(6) Actele de executare efectuate anterior strămutării documentului executoriu au efect juridic deplin.

[Art.32 modificat prin [Legea nr.191 din 23.09.2016](#), în vigoare 28.04.2017]

Articolul 33. Conflictul de competență

[Art.33 abrogat prin [Legea nr.191 din 23.09.2016](#), în vigoare 28.04.2017]

Articolul 34. Recuzarea și abținerea de la executare a executorului judecătoresc

(1) Executorul judecătoresc poate fi recuzat dacă:

- a) se află cu debitorul sau cu soțul/soția acestuia în raporturi de rudenie de pînă la gradul al treilea inclusiv sau de afinitate de pînă la gradul al doilea inclusiv;
- b) este tutore, curator sau adoptator al debitorului;
- c) există un conflict de interese între el și creditor.

(2) Dacă există temeiurile specificate la alin.(1), executorul judecătoresc este obligat să se abțină de la executare și să înștiințeze în cel mult 3 zile părțile despre acest fapt. În cazul în care nu se abține de la executare, executorul judecătoresc poate fi recuzat de părțile în procedura de executare.

(3) Recuzarea și abținerea de la executare se fac în scris și trebuie să fie motivate.

(4) În cadrul executării nu se admite înaintarea repetată a recuzării aceluiași executor judecătoresc pentru aceleași motive dacă, anterior, recuzarea a fost respinsă.

(5) În cazul abținerii de la executare, executorul judecătoresc aplică măsurile de asigurare a executării dacă creditorul a plătit taxele și spezele pentru aceste acțiuni.

Articolul 35. Procedura de soluționare a cererii de recuzare sau de abținere de la executare a executorului judecătoresc

Cererea de recuzare sau de abținere de la executare a executorului judecătoresc se soluționează în cel mult 10 zile de camera teritorială a executorilor judecătorești în a cărei circumscripție se află biroul executorului judecătoresc, prin emiterea unei încheieri. Cererea de recuzare nu suspendă executarea.

Capitolul IV

CHELTUIELILE DE EXECUTARE

Articolul 36. Cheltuielile de executare

(1) Cheltuielile de executare se compun din taxele pentru efectuarea actelor executorului judecătoresc, spezele procedurii de executare și onorariul executorului judecătoresc.

(2) Debitori ai taxelor pentru efectuarea actelor de executare și ai spezelor procedurii de executare sînt în mod solidar creditorul și debitorul procedurii de executare, dacă legea nu prevede altfel. În cazul în care creditorul a avansat integral cheltuielile de executare, debitor al cheltuielilor devine debitorul procedurii de executare.

(3) Partea care solicită îndeplinirea unui act sau întreprinderea unei acțiuni în cadrul procedurii de executare este obligată să avanseze taxele pentru efectuarea actelor executorului judecătoresc și spezele procedurii de executare necesare în acest scop. Pentru actele sau acțiunile

dispuse și efectuate din oficiu de către executorul judecătoresc, cheltuielile se avansează de către creditor.

(4) Dacă, potrivit documentului executoriu, calitatea de debitor o au mai multe persoane, acestea achită solidar cheltuielile de executare.

(5) Partea interesată poate pretinde restituirea cheltuielilor de executare avansate prin înaintarea unei cereri executorului judecătoresc și prezentarea dovezilor de achitare a cheltuielilor. Sumele ce urmează a fi încasate în calitate de cheltuieli de executare se încasează în baza unei încheieri emise de executorul judecătoresc, fără citarea părților. Încheierea este un document executoriu. În cazul în care cheltuielile nu au fost avansate, executorul judecătoresc emite o încheiere de încasare a acestora în temeiul borderoului de calcul al cheltuielilor de executare.

(6) Cererea creditorului, documentele care confirmă achitarea, borderoul de calcul al cheltuielilor de executare și originalul încheierii de încasare a acestor cheltuieli se anexează la dosarul de executare.

(7) Încheierea privind încasarea cheltuielilor de executare sau refuzul de emitere a unei astfel de încheieri pot fi contestate în modul prevăzut la art.66 al prezentului cod.

Articolul 37. Taxele pentru efectuarea actelor executorului judecătoresc și spezele procedurii de executare

(1) Taxele pentru efectuarea actelor executorului judecătoresc sînt plățile, a căror mărime este stabilită de Guvern, pe care creditorul sau partea care solicită efectuarea acestor acțiuni le va achita pentru toate acțiunile efectuate de executorul judecătoresc din oficiu sau la cererea părților în procedura de executare.

(2) Spezele procedurii de executare, modul de determinare a mărimii cărora este stabilit de Guvern, se constituie din cheltuielile pentru:

- a) transportul, păstrarea și vânzarea bunurilor debitorului;
- b) deschiderea forțată și închiderea încăperilor, strămutarea sau înlăturarea îngrădirilor;
- c) remunerarea specialiștilor, experților, martorilor asistenți și altor persoane antrenate în procesul de executare, în conformitate cu legea;
- d) deplasările executorului judecătoresc efectuate în cadrul procedurii de executare;
- e) căutarea debitorului și a bunurilor lui;
- f) transferul (expedierea) sumelor încasate;
- g) transmiterea sau înmînarea încheierilor, înștiințărilor, telegramelor etc.;
- h) asigurarea aducerii forțate a debitorului;
- i) organizarea și desfășurarea licitației;
- j) plățile bancare pentru transferul și convertirea mijloacelor bănești;
- k) eliberarea copiilor și duplicatelor de pe actele procedurale;
- l) comunicarea actelor executorului judecătoresc.

(3) Nu sînt considerate cheltuieli de executare cheltuielile suportate de părțile în procedura de executare pentru asistență juridică.

(4) Spezele procedurii de executare pot fi plătite fie prin intermediul biroului executorului judecătoresc, fie nemijlocit furnizorilor de servicii.

(5) La solicitarea persoanei interesate, executorul judecătoresc este în drept să accepte eşalonarea achitării taxelor pentru efectuarea actelor executorului judecătoresc.

(6) Taxele pentru efectuarea actelor executorului judecătoresc și spezele procedurii de executare vor fi avansate de către creditor sau de persoana care solicită efectuarea acestor acte, conform borderoului întocmit de executorul judecătoresc, în cel mult 3 zile de la data comunicării sau pe măsura identificării necesității cheltuielilor de executare. Sumele destinate avansării taxelor pentru efectuarea actelor executorului judecătoresc și avansării spezelor procedurii de executare pot fi plătite atît prin virament la contul executorului judecătoresc, cît și direct în numerar.

(7) De obligația avansării taxelor pentru efectuarea din oficiu a actelor executorului judecătoresc sînt scutiți creditorii conform documentelor privind:

- a) încasarea pensiei de întreținere;

b) încasarea sumelor bănești pentru reparația prejudiciilor cauzate prin vătămarea integrității corporale, prin o altă vătămare a sănătății sau prin deces, dacă reparația se efectuează sub formă de prestații bănești periodice;

c) restabilirea la locul de muncă;

d) încasarea indemnizațiilor pentru incapacitate temporară de muncă și altor prestații de asigurări sociale prevăzute de lege;

e) încasarea sumelor în beneficiul statului și confiscările.

(8) Pentru documentele executorii conform cărora calitatea de creditor o are statul se vor achita în avans taxele de intentare și de arhivare a dosarului de executare, precum și spezele procedurii de executare.

[Art.37 modificat prin [Legea nr.191 din 23.09.2016](#), în vigoare 28.04.2017]

Articolul 38. Onorariul executorului judecătoresc

(1) Onorariul executorului judecătoresc este încasat de la debitor, dacă legea nu prevede altfel, în temeiul unei încheieri emise de executorul judecătoresc, în toate cazurile de stingere, totală sau parțială, a obligației stabilite în documentul executoriu sau de încetare a procedurii de executare.

(2) Pentru documentele executorii cu caracter pecuniar, onorariul executorului judecătoresc va fi calculat în cotă procentuală din suma datoriei stinse, după cum urmează:

a) pentru sumele de pînă la 100.000 de lei, onorariul va constitui 10% din suma stinsă. În toate cazurile, cu excepția documentelor executorii privind încasările periodice și încasarea amenzilor, onorariul nu va fi mai mic de 500 de lei. În cazul documentelor executorii privind încasarea amenzilor, onorariul nu va fi mai mic de 200 de lei;

b) pentru sumele cuprinse între 100.001 lei și 300.000 de lei, onorariul va fi de 10.000 de lei plus 5% din suma ce depășește 100.001 lei;

c) pentru sumele de peste 300.000 de lei, onorariul va fi de 20 de mii de lei plus 3% din sumele ce depășesc 300.000 de lei, dar nu va fi mai mare de 300.000 de lei.

(3) Mărimea onorariului pentru documentele executorii cu caracter nepecuniar va fi stabilită în conformitate cu anexa la prezentul cod.

(3¹) Onorariul executorului judecătoresc pentru vânzarea locuințelor gajate/ipotecate la solicitarea creditorului gajist, care au fost procurate prin intermediul Programului de stat „Prima casă” va fi calculat în conformitate cu prevederile prezentului articol, dar nu va depăși 5000 de lei.

(4) În cazul încetării procedurii de executare în alte temeuri decît cele indicate la alin.(1), onorariul va fi achitat după cum urmează:

a) în cazul indicat la art.83 lit.b) – onorariul va fi achitat de debitor cu aplicarea coeficientului de 0,7 la mărimea obișnuită a acestuia;

b) în cazul indicat la art.83 lit.e) – onorariul va fi achitat de creditor;

c) în cazul încetării din viață, al declarării dispariției fără urmă sau al declarării decesului creditorului, cînd creanța nu admite succesiunea de către succesorul său de drepturi, onorariul, calculat din valoarea creanței, va fi achitat de debitor;

d) în cazul încetării din viață, al declarării dispariției fără urmă sau al declarării decesului debitorului, cînd obligația nu admite succesiunea de către succesorul său de drepturi, onorariul, calculat din valoarea creanței, va fi achitat de către succesorii de drepturi;

e) în cazul indicat la art.83 lit.g) – onorariul, calculat din valoarea creanței, va fi achitat de creditor;

f) în cazul executării documentului executoriu în termenul prevăzut la art.60 alin.(3), onorariul va fi achitat de debitor în proporție de 50% din mărimea obișnuită a acestuia.

(5) Executorii judecătorești pot negocia avansarea totală sau parțială a onorariului de către creditor, nu însă și să condiționeze punerea în executare a documentelor executorii de achitarea anticipată a onorariului.

[Art.38 completat prin [Legea nr.294 din 21.12.2017](#), în vigoare 19.01.2018]

[Art.38 completat prin [Legea nr.42 din 27.03.2014](#), în vigoare 09.05.2014]

Articolul 39. Restituirea cheltuielilor de executare

În cazul anulării, prin decizie irevocabilă, a hotărârii judecătorești în al cărei temei a fost eliberat titlul executoriu, taxele pentru efectuarea actelor executorului judecătoresc și spezele procedurii de executare avansate la contul executorului judecătoresc se restituie de către acesta din urmă, la cererea persoanei interesate, în măsura în care acțiunile pentru care au fost destinate nu au început la momentul depunerii cererii.

Articolul 40. Depunerea de către executorul judecătoresc a sumelor bănești pe contul curent special

(1) Din momentul intentării procedurii de executare, toate achitățile între debitor și creditor se fac prin intermediul biroului executorului judecătoresc, cu excepția cazului în care aceștia încheie o tranzacție în condițiile art.62 din prezentul cod.

(2) Sumele destinate creditorilor se transferă de către debitor pe contul curent special al executorului judecătoresc ori se remit în numerar executorului judecătoresc. Sumele menționate se depun sau se transferă de către debitor în monedă națională, precum și în valută străină, inclusiv în numerar de către persoanele fizice – în cazurile în care [Legea nr.62-XVI din 21 martie 2008](#) privind reglementarea valutară permite primirea/efectuarea pe teritoriul Republicii Moldova a plăților și a transferurilor în valută străină în privința datoriei dintre creditor și debitor.

Notă: Vezi Rectificarea din Monitorul Oficial nr.113-118 din 08.06.2012, pag.15 (în loc de “inclusiv în numerar, de către persoanele fizice” se va citi: “inclusiv în numerar de către persoanele fizice –”)

(3) Executorul judecătoresc depune neîntârziat sumele destinate creditorilor pe contul său curent special.

(4) Sumele încasate în folosul statului se depun de către debitor sau de către executorul judecătoresc nemijlocit în instituția financiară.

[Art.40 completat prin [Legea nr.33 din 06.03.2012](#), în vigoare 25.05.2012]

Articolul 41. Eliberarea sumelor de pe contul curent special

(1) Sumele de pe contul curent special se eliberează creditorului persoană fizică în numerar sau se virează în contul acestuia, iar creditorului persoană juridică i se virează în contul lui.

(2) Numerarul se eliberează creditorului sau unei alte persoane care are procură ce confirmă acest drept.

(3) Sumele aflate în contul executorului judecătoresc se eliberează ori se transferă imediat, dar nu mai mult de 4 zile lucrătoare. În cazul transferării sumelor la contul creditorului, creanța se consideră stinsă din momentul în care suma datorată este înscrisă în contul creditorului.

[Art.41 modificat prin [Legea nr.191 din 23.09.2016](#), în vigoare 28.04.2017]

[Art.41 modificat prin [Legea nr.33 din 06.03.2012](#), în vigoare 25.05.2012]

Capitolul V

PARTICIPANȚII LA PROCEDURA DE EXECUTARE

Articolul 42. Participanții la procedura de executare

Participanți la procedura de executare sînt: părțile, creditorii intervenienți, reprezentanții, specialiștii, experții, interpreții și martorii asistenți.

Articolul 43. Părțile în procedura de executare

(1) Părți în procedura de executare sînt: creditorul și debitorul.

(2) Creditor este persoana fizică sau juridică în al cărei interes a fost emis documentul executoriu. În cazul în care sumele se încasează în beneficiul statului, calitatea de creditor o exercită Ministerul Finanțelor prin intermediul Serviciului Fiscal de Stat.

(3) Debitor este persoana fizică sau juridică obligată, prin documentul executoriu, să efectueze anumite acțiuni ori să se abțină de la efectuarea lor.

[Art.43 modificat prin [Legea nr.178 din 21.07.2017](#), în vigoare 18.08.2017]

Articolul 44. Drepturile și obligațiile părților

(1) În procesul executării, părțile au dreptul:

- a) să ia cunoștință de materialele procedurii de executare;
- b) să facă extrase și copii de pe materialele procedurii de executare;
- c) să depună cereri și demersuri;
- d) să participe la actele de executare;
- e) să-și prezinte argumentele și considerentele asupra tuturor chestiunilor;
- f) să dea executorului judecătoresc explicații verbale și scrise;
- g) să facă obiecții împotriva cererilor, argumentelor și considerentelor celorlalți participanți la procedura de executare;
- h) să solicite recuzarea executorului judecătoresc;
- i) să încheie tranzacții;
- j) să se expună asupra apartenenței și valorii bunurilor urmărite;
- k) să conteste actele executorului judecătoresc;
- l) să exercite alte drepturi prevăzute de legislație.

(2) În tot cursul executării silite, creditorul și debitorul pot conveni, sub supravegherea executorului judecătoresc, ca executarea să se efectueze, total sau parțial, numai asupra veniturilor bănești ale debitorului sau ca stingerea obligației să se facă în alt mod permis de lege.

(3) Debitorul este obligat să execute documentul executoriu, să declare în scris, pe propria răspundere, executorului judecătoresc, la solicitarea acestuia, toate veniturile, drepturile de creanță deținute și bunurile sale, inclusiv cele care se află în proprietate comună pe cote-părți, în devălmășie sau care sînt gajate, precum și locul aflării lor. Aceeași obligație revine și conducătorilor, contabililor și fondatorilor persoanei juridice debitor. Nerespectarea acestei obligații atrage răspunderea prevăzută de lege.

(4) Debitorul ale cărui bunuri au fost sechestrate anterior este obligat să aducă la cunoștință executorului judecătoresc care sechestrează aceleași bunuri existența sechestrului anterior și organul (persoana) care l-a aplicat, predînd executorului o copie de pe procesul-verbal de sechestr.

(5) Creditorul este obligat să acorde executorului judecătoresc sprijin efectiv pentru aducerea la îndeplinire a executării silite, punîndu-i la dispoziție și mijloacele necesare în acest scop.

(6) Părțile sînt obligate să respecte întocmai cerințele legislației privind executarea.

Articolul 45. Creditorii intervenienți

Pînă la data fixată de executorul judecătoresc pentru vînzarea bunurilor asupra cărora dețin drepturi reale, creditorii debitorului, garantați prin dreptul de ipotecă sau de gaj, pot, în condițiile prezentului cod, să intervină în procedura de executare silită aflată în curs, iar după depunerea sau consemnarea sumelor realizate din vînzare la contul executorului judecătoresc, pot să participe la distribuirea acestora, potrivit dispozițiilor prezentului cod.

Articolul 46. Participarea minorilor la procedura de executare

(1) Minorii care au împlinit vîrsta de 16 ani își pot exercita drepturile și își pot asuma obligații în procedura de executare dacă au dobîndit capacitate de exercițiu deplină.

(2) Drepturile și interesele ocrotite de lege ale minorilor în procedura de executare sînt apărute de părinții, înfietorii, tutorii și curatorii lor.

(3) În cazurile prevăzute de legislație, la punerea în executare a documentelor executorii în cauzele ce izvorăsc din relații civile, de familie, de muncă și din acte juridice legate de dreptul de a dispune de salariul primit, de bursă, minorii între 16 și 18 ani pot să-și exercite de sine stătător drepturile și să-și asume obligații în procedura de executare.

Articolul 47. Succesiunea de drepturi în procedura de executare

(1) În cazul ieșirii uneia dintre părți din procedura de executare (decesul persoanei fizice, dizolvarea persoanei juridice sau reorganizarea ei, cesiunea creanței, preluarea datoriei), instanța de judecată examinează cererea privind înlocuirea acestei părți cu succesorul ei în drepturi în conformitate cu art.70 din [Codul de procedură civilă](#).

(2) Toate actele săvârșite în cadrul procedurii de executare până la înlocuirea părții în procedura de executare cu succesorul ei în drepturi sînt obligatorii pentru acesta din urmă în măsura în care actele ar fi fost obligatorii pentru partea care a fost înlocuită.

(3) Succesiunea în drepturi este posibilă în orice fază a procedurii de executare.

(4) Încheierea privind admiterea succesiunii de drepturi poate fi atacată cu recurs.

Articolul 48. Exerțitarea prin reprezentanți a drepturilor în procedura de executare

(1) Persoana fizică în privința căreia nu a fost instituită o măsură de ocrotire judiciară sub forma tutelei își poate exercita personal sau prin reprezentanți drepturile în procedura de executare.

(2) Participarea personală nu atrage decăderea din dreptul de a avea în procedura de executare un reprezentant.

(3) Debitorul nu poate realiza prin reprezentant obligațiile indicate în documentul executoriu dacă acestea au caracter strict personal.

(4) Creditorul nu poate fi reprezentat la executarea documentelor executorii care implică participarea sa personală.

(5) Persoana juridică poate fi reprezentată în procedura de executare de către organele sale, care acționează în limitele împuternicirilor acordate prin lege, statut sau prin regulament, ori de către reprezentanți.

[Art.48 modificat prin Legea nr.238 din 08.11.2018, în vigoare 30.12.2018]

Articolul 49. Formularea împuternicirilor reprezentantului

(1) Împuternicirile reprezentantului trebuie să fie formulate în procură sau în contract, întocmite în condițiile legii.

(2) Conducătorii de organizații își confirmă împuternicirile prin documente ce atestă funcția sau calitatea lor de serviciu ori, după caz, prin actele de constituire. În caz de dizolvare sau de lichidare a persoanei juridice, interesele ei pot fi reprezentate de administratorul din oficiu sau de lichidator, desemnat în condițiile legii.

Articolul 50. Împuternicirile reprezentantului

(1) Împuternicirea de reprezentare dă dreptul de a efectua toate actele legate de procedura de executare, cu excepția celor de prezentare sau de retragere a documentului executoriu, de transmitere a împuternicirilor către o altă persoană (substituire), de încheiere a tranzacției, de contestare a actelor executorului judecătoresc, de schimbare a modului de executare, de amânare sau de eșalonare a executării, de primire a mijloacelor bănești sau a bunurilor, despre care se va menționa expres în procura eliberată de reprezentat, sub sancțiunea nulității.

(2) Creditorul persoană juridică nu poate împuternici un reprezentant să primească în numele său mijloacele bănești ce-i revin în urma executării silite.

Articolul 51. Persoanele care nu pot fi reprezentanți

(1) Nu pot fi reprezentanți în procedura de executare persoanele în privința cărora a fost instituită măsura de ocrotire judiciară sub forma tutelei.

(2) În procedura de executare, de asemenea, nu pot fi reprezentanți judecătorii, procurorii, ofițerii de urmărire penală, cu excepția cazurilor cînd ei apar în calitate de reprezentanți legali (părinți, înfietori, tutori, curatorii), precum și în calitate de reprezentanți ai instanței de judecată, ai organelor procuraturii și ai organelor afacerilor interne.

(3) Nu poate fi reprezentant în procedura de executare executorul judecătoresc, cu excepția cazurilor cînd el apare în calitate de reprezentant legal, precum și în calitate de reprezentant al biroului sau al organizațiilor executorilor judecătorești, de persoană care acordă sau a acordat

anterior în cauze asistență juridică unor persoane ale căror interese contravin intereselor celui pe care îl reprezintă, sau a participat în calitate de judecător, de procuror, de ofițer de urmărire penală, de expert, de specialist, de interpret ori de martor asistent, sau care se află în raport de rudenie de pînă la al treilea grad cu executorul judecătoresc în a cărei procedură se află executarea.

(4) Dacă există circumstanțele menționate la alin.(3), reprezentantul poate fi recuzat de partea în procedura de executare interesată.

(5) Cererea de recuzare se examinează de executorul judecătoresc care adoptă o încheiere motivată. Încheierea executorului judecătoresc poate fi contestată.

[Art.51 modificat prin [Legea nr.238 din 08.11.2018](#), în vigoare 30.12.2018]

Articolul 52. Reprezentanții legali

(1) Drepturile și interesele ocrotite de lege ale minorilor sînt apărute, în procedura de executare, de către părinții, înfietorii, tutorii sau curatorii lor, care prezintă executorului judecătoresc documentele ce le certifică împuternicirile.

(1¹) În cazul în care în privința participantului la procedura de executare este instituită o măsură de ocrotire judiciară, capacitatea de exercițiu în procedura de executare se determină conform art.58¹ din [Codul de procedură civilă](#).

(2) Reprezentanții legali săvîrșesc, în numele persoanelor reprezentate, toate actele de procedură pe care un reprezentat are dreptul să le săvîrșescă, cu restricțiile prevăzute de lege.

(3) În cazurile prevăzute la alin.(1) și (2), părinții, înfietorii, tutorii sau curatorii pot încredința unei alte persoane, pe care și-au ales-o în calitate de reprezentant, să participe la procedura de executare.

(4) În procedura de executare la care trebuia să participe o persoană declarată, în modul stabilit, dispărută fără urmă, în calitate de reprezentant al ei va participa administratorul, desemnat în condițiile legii.

(5) În procedura de executare la care trebuia să participe moștenitorul unei persoane decedate sau declarată, în modul stabilit, decedată, dacă succesiunea încă nu a fost acceptată de nimeni, în calitate de reprezentant al moștenitorului va participa executorul testamentar, desemnat de testator, sau custodele, numit de notar.

[Art.52 modificat prin [Legea nr.66 din 13.04.2017](#), în vigoare 02.06.2017]

Articolul 53. Participarea interpretului

(1) Procedura de executare se efectuează în limba de stat. În cadrul procedurii de executare, părțile pot beneficia de serviciile unui interpret. Interpret poate fi persoana autorizată pentru această activitate în modul prevăzut de lege.

(2) Cheltuielile pentru atragerea traducătorului sau a interpretului le suportă participantul care a solicitat atragerea.

(3) Executorul judecătoresc avertizează în scris interpretul asupra răspunderii pe care o poartă în conformitate cu prevederile [Codului penal](#).

Articolul 54. Participarea martorilor asistenți

(1) Prezența martorului asistent este obligatorie la pătrunderea în locuință, dacă legea nu prevede altfel. La pătrunderea în încăpere, în depozit, în alt local, la cercetarea lor, la sechestrarea și la ridicarea bunurilor debitorului pot fi atrași martori asistenți sau utilizate mijloace tehnice (foto/video).

(2) La latitudinea executorului judecătoresc, pot fi invitați martori asistenți și în alte cazuri.

(2¹) În cazul în care debitorul consimte efectuarea acțiunilor executorului judecătoresc, prezența martorilor asistenți nu este necesară.

(3) Martor asistent poate fi persoana în privința căreia nu a fost instituită o măsură de ocrotire judiciară sub forma tutelei, care nu este interesată de săvîrșirea actelor de executare, nu se află în relații de rudenie cu părțile în procedura de executare și nu este supusă controlului din partea lor.

[Art.54 modificat prin [Legea nr.238 din 08.11.2018](#), în vigoare 30.12.2018]

[Art.54 modificat prin [Legea nr.191 din 23.09.2016](#), în vigoare 28.04.2017]

Articolul 55. Drepturile și obligațiile martorilor asistenți

(1) Martorul asistent trebuie să ateste faptul, conținutul și rezultatele actelor de executare la care a asistat. El este îndreptățit să știe pentru săvârșirea căror acte de executare este invitat, să facă observații în legătură cu actele efectuate.

(2) Observațiile martorului asistent se consemnează în proces-verbal de către executorul judecătoresc sau personal de către fiecare martor asistent. Înainte de a începe derularea actelor de executare la care urmează să participe martori asistenți, executorul judecătoresc le va explica drepturile și obligațiile lor.

(3) Martorului asistent i se păstrează salariul mediu la locul său de muncă pe toată durata lipsei în legătură cu participarea la actele de executare, iar dacă nu lucrează, i se poate plăti o remunerație achitată în avans de către creditor cu încasarea ulterioară de la debitor, în cuantumul stabilit de Guvern.

Articolul 56. Participarea specialistului

(1) Pentru lămurirea problemelor care apar în cadrul actelor de executare, executorul judecătoresc, din oficiu ori la cererea debitorului sau a creditorului, poate dispune participarea la procedura de executare a unui sau a mai multor specialiști, după caz.

(2) În calitate de specialist poate participa persoana care posedă cunoștințele necesare în domeniul respectiv, nu este interesată de rezultatele actelor care se efectuează și nu se află în raporturi de rudenie cu participanții la procesul de executare.

(3) Specialistul face concluzii verbale sau scrise.

Articolul 57. Drepturile și obligațiile specialistului

(1) Specialistul este obligat:

- a) să se prezinte la citare;
- b) să participe la actele de executare, folosindu-și cunoștințele de specialitate pentru a acorda participanților ajutor în soluționarea problemelor;
- c) să dea explicații în legătură cu actele pe care le efectuează;
- d) să facă declarații, care vor fi consemnate în proces-verbal de către executorul judecătoresc sau, personal, de către specialist.

(2) Specialistul are dreptul la o remunerație din contul debitorului, dacă prezentul cod nu prevede altfel.

Articolul 58. Participarea expertului

(1) Pentru elucidarea unor aspecte din domeniul științei, artei, tehnicii, al meșteșugurilor artisanale și din alte domenii, aspecte care au apărut în procesul de executare și care cer cunoștințe speciale, executorul judecătoresc poate dispune, din oficiu ori la cererea debitorului sau a creditorului, efectuarea unei expertize.

(2) Poate fi numită în calitate de expert persoana care dispune de cunoștințe speciale, nu este interesată de rezultatele actelor pe care le efectuează și nu se află în raporturi de rudenie cu părțile în procedura de executare.

(3) Expertiza judiciară se efectuează de către un expert judiciar înscris în Registrul de stat al experților judiciari. În cazul în care în Registrul de stat al experților judiciari nu sînt experți de specializarea necesară sau în cazul în care nu poate fi numit un alt expert judiciar din motive de incompatibilitate, în calitate de expert judiciar poate fi recunoscută ad-hoc o persoană competentă în specializarea solicitată pentru efectuarea expertizei judiciare.

[Art.58 modificat prin [Legea nr.316 din 22.12.2017](#), în vigoare 09.02.2018]

Articolul 59. Drepturile și obligațiile expertului

(1) Expertul este în drept:

- a) să ia cunoștință de materialele procedurii de executare referitoare la obiectul expertizei;

- b) să pună participanților la procesul de executare întrebări referitor la obiectul expertizei;
- c) să se abțină de a da raport dacă problemele depășesc sfera cunoștințelor sale speciale sau dacă materialele puse la dispoziție sînt insuficiente;
- d) să i se compenseze cheltuielile de efectuare a expertizei și să primească onorariul pentru lucrul efectuat.

(2) Expertul este obligat să nu întreprindă, fără încuviințarea executorului judecătoresc, a debitorului sau a creditorului, cercetări care să distrugă total ori parțial obiectul cercetării ori care să schimbe calitatea sau însușirea lui.

(3) Pentru depunerea cu bună știință a unui raport fals, expertul răspunde în conformitate cu legislația penală.

Capitolul VI

PROCEDURA DE EXECUTARE

Articolul 60. Intentarea procedurii de executare

(1) Procedura de executare se intentează la cererea creditorului urmăritor sau, în cazurile prevăzute de prezentul cod, la demersul instanței de judecată, cu prezentarea documentului executoriu spre executare.

(1¹) În cazul executării dreptului de ipotecă în temeiul contractului de ipotecă investit cu formulă executorie, procedura de executare se intentează cu prezentarea și examinarea documentelor prevăzute la art.34 alin.(6) lit.c) din [Legea nr.142-XVI din 26 iunie 2008](#) cu privire la ipotecă.

(2) Creditorul este liber să depună documentul executoriu la orice executor judecătoresc, ținînd cont de prevederile art.30 din prezentul cod.

(3) În termen de 3 zile după primirea documentului executoriu, executorul judecătoresc emite o încheiere cu privire la intentarea procedurii de executare, pe care o expediază părților în procedura de executare în cel mult 3 zile de la emitere, și propune debitorului de a executa documentul executoriu în termen de 15 zile, fără să întreprindă acțiuni de punere în executare a documentului executoriu. La încheierea cu privire la intentarea procedurii de executare va fi anexat borderoul de calcul al cheltuielilor de executare legate de plata taxei de intentare și de arhivare a dosarului de executare. Debitorului i se va expedia și copia documentului executoriu, certificată de executorul judecătoresc. Curgerea termenului începe din momentul comunicării debitorului a încheierii cu privire la intentarea procedurii de executare în condițiile art.67 din prezentul cod.

(3¹) În cazul documentelor executorii cu executare imediată, cu excepția celui menționat la art.27 din prezentul cod, executorul judecătoresc propune debitorului executarea documentului executoriu în termen de 3 zile, fără întreprinderea acțiunilor de punere în executare a documentului executoriu în acest termen.

(3²) În cazul în care debitorul nu execută documentul executoriu în termenul menționat la alin.(3) sau (3¹) al prezentului articol, executorul judecătoresc continuă procedura de executare, expediind părților o încheiere în acest sens, însoțită de borderoul de calcul al altor cheltuieli de executare, cu mențiunea că suma acestora, care urmează a fi încasată de la debitor, se va stabili ulterior în condițiile legii.

(4) Încheierea privind intentarea procedurii de executare poate fi contestată doar de debitor, în temeiul prevăzut la art.61 lit.b), e) și f) din prezentul cod, în instanța de judecată în a cărei circumscripție teritorială biroul executorului judecătoresc își are sediul sau, în cazul municipiului Chișinău, în instanța de judecată în a cărei circumscripție camera teritorială a executorilor judecătorești a stabilit competența teritorială a executorului judecătoresc. Contestația depusă împotriva încheierii de intentare a procedurii de executare nu are efect suspensiv.

[Art.60 modificat prin [Legea nr.17 din 05.04.2018](#), în vigoare 01.06.2018]

[Art.60 modificat prin [Legea nr.191 din 23.09.2016](#), în vigoare 28.04.2017]

[Art.60 modificat prin [Legea nr.42 din 27.03.2014](#), în vigoare 09.05.2014]

[Art.60 completat prin [Legea nr.164 din 11.07.2012](#), în vigoare 14.03.2013]

[Art.60 modificat prin [Legea nr.5 din 15.01.2012](#), în vigoare 07.03.2012]

[Art.60 modificat prin [Legea nr.184 din 27.08.2011](#), în vigoare 28.08.2011]

Articolul 61. Refuzul de a intenta procedura de executare

(1) Executorul judecătoresc poate refuza intentarea procedurii de executare dacă:

- a) documentul nu este de competența sa;
- b) termenul de prezentare a documentului spre executare a expirat;
- c) documentul nu este întocmit în conformitate cu prevederile art.14 din prezentul cod;
- d) documentul este înaintat de persoana care nu are împuternicirile respective, stabilite în modul prevăzut de legislație;
- e) termenul de executare benevolă acordat prin lege sau indicat în documentul executoriu nu a expirat;
- f) documentul a fost executat.

(2) Refuzul executorului judecătoresc de a intenta procedura de executare nu este o piedică pentru prezentarea repetată a documentului executoriu spre executare după înlăturarea neajunsurilor.

(3) Încheierea privind refuzul de a primi documentul executoriu spre executare poate fi contestată de creditor în instanța de judecată în a cărei circumscripție teritorială biroul executorului judecătoresc își are sediul.

[Art.61 completat prin [Legea nr.191 din 23.09.2016](#), în vigoare 28.04.2017]

Articolul 62. Concilierea părților în procedura de executare

(1) În termenul stabilit de executorul judecătoresc în încheierea de intentare a procedurii de executare, părțile sînt obligate să se prezinte în fața executorului judecătoresc pentru a li se comunica drepturile și obligațiile lor, inclusiv posibilitatea de conciliere sau, după caz, de determinare a modalității de executare și/sau a consecutivității de urmărire a bunurilor debitorului.

(2) În cazul în care părțile convin asupra condițiilor de executare, executorul judecătoresc întocmește un proces-verbal, în care indică aceste condiții, ele devenind obligatorii pentru părți.

(3) În cazul în care părțile au convenit asupra încheierii unei tranzacții, executorul judecătoresc întocmește un proces-verbal, în care consemnează condițiile tranzacției, acest proces-verbal servind drept temei pentru încetarea procedurii de executare. Procesul-verbal al executorului judecătoresc prin care se întărește tranzacția este un document executoriu.

(4) În cazul în care părțile sau una dintre părți nu se prezintă ori concilierea nu finalizează cu încheierea unei tranzacții, executorul judecătoresc consemnează faptul într-un proces-verbal și continuă urmărirea patrimoniului debitorului.

(5) Procesele-verbale întocmite în condițiile prezentului articol sînt semnate obligatoriu de părțile în procedura de executare prezente la procedura de conciliere sau de reprezentanții acestora, sînt certificate cu semnătura și cu ștampila executorului judecătoresc și înmîinate părților în procedura de executare. Procesele-verbale nu pot fi contestate.

(6) Procedura de conciliere a părților poate fi reluată la orice etapă a procedurii de executare, la cererea unei părți în procedura de executare.

(7) Prevederile prezentului articol nu se aplică în cazul documentelor executorii conform căroră calitatea de creditor o are statul.

(8) Măsurile asigurătorii aplicate de executorul judecătoresc pînă la încheierea tranzacției, în condițiile prezentului articol, pot fi ridicate total sau parțial de acesta doar la cererea scrisă a creditorului sau în baza unui proces-verbal de constatare a executării.

(9) În cazul în care părțile în procedura de executare încheie, pînă la aplicarea măsurilor de executare silită, o tranzacție în condițiile prezentului articol, executorul judecătoresc beneficiază de un onorariu în proporție de 50% din onorariul stabilit pentru executarea integrală a documentului executoriu.

[Art.62 modificat prin [Legea nr.42 din 27.03.2014](#), în vigoare 09.05.2014]

Capitolul VII

EXECUTAREA DOCUMENTELOR EXECUTORII PRIVIND APLICAREA MĂSURILOR DE ASIGURARE A ACȚIUNII ȘI APLICAREA MĂSURILOR

DE ASIGURARE ÎN PROCEDURA DE EXECUTARE

Articolul 63. Măsurile de asigurare a executării documentului executoriu aplicate de către executorul judecătoresc

(1) În scopul asigurării executării eficiente a documentului executoriu, odată cu intentarea procedurii de executare și pe tot parcursul acesteia, executorul judecătoresc este în drept să aplice măsuri de asigurare a executării documentului executoriu în măsura în care acestea au o legătură causală directă cu dispozitivul documentului executoriu sau rezultă direct din acesta, după cum urmează:

- a) să aplice sechestrul pe mijloacele bănești sau pe bunurile debitorului;
- b) să interzică debitorului de a săvârși anumite acte;
- c) să interzică altor persoane de a transmite debitorului bunuri sau de a îndeplini față de el alte obligații;
- d) să interzică persoanelor fizice și juridice, indiferent de tipul de proprietate și de forma juridică de organizare, efectuarea anumitor acte în privința debitorului sau a bunurilor lui, inclusiv a bunurilor care vor fi dobândite în viitor, care ar putea duce la împiedicarea executării documentului executoriu.

(1¹) Executorul judecătoresc este obligat să țină un registru de evidență a măsurilor de asigurare a executării documentului executoriu.

(2) Încheierea privind asigurarea executării documentului executoriu poate fi contestată în instanță de judecată. În cadrul examinării cererii de contestare a aplicării măsurilor de asigurare, instanța de judecată nu poate dispune suspendarea executării încheierii prin care acestea au fost aplicate.

(3) Recursul depus împotriva încheierii instanței de judecată privind anularea sau substituirea măsurilor de asigurare a executării suspendă executarea încheierii.

[Alin.(4) art.63 abrogat prin [Legea nr.70 din 07.06.2018](#), în vigoare 29.06.2018]

(5) Sistarea executării încheierilor de aplicare a măsurilor de asigurare a executării, în cazul anulării acestora de către instanță, se admite doar în temeiul hotărârii judecătorești definitive și se execută imediat de executorul judecătoresc care are în procedura sa documentul executoriu în baza căruia s-a dispus aplicarea măsurilor de asigurare a executării.

(6) Ridicarea măsurilor de asigurare se dispune prin încheiere a executorului judecătoresc, din oficiu, în cazul în care debitorul achită datoria și restituie cheltuielile de executare.

[Art.63 modificat prin [Legea nr.70 din 07.06.2018](#), în vigoare 29.06.2018]

[Art.63 modificat prin [Legea nr.191 din 23.09.2016](#), în vigoare 28.04.2017]

[Art.63 completat prin [Legea nr.42 din 27.03.2014](#), în vigoare 09.05.2014]

[Art.63 modificat prin [Legea nr.304 din 26.12.2012](#), în vigoare 05.03.2013]

Articolul 64. Interdicția de a părăsi țara

(1) Interdicția de a părăsi țara în cel mult 6 luni se aplică de către judecător, la demersul executorului judecătoresc, doar atunci când prezența debitorului este necesară pentru executarea eficientă a documentului executoriu și doar după luarea măsurilor de asigurare a executării documentului executoriu, cu obligarea executorului judecătoresc de a efectua periodic un control privind necesitatea menținerii acestei interdicții. Încheierea instanței de judecată se execută imediat, însă poate fi atacată cu recurs. Demersul executorului judecătoresc privind interdicția de a părăsi țara se examinează pe baza materialelor anexate la demers, fără participarea părților. Instanța care examinează demersul poate dispune citarea participanților la proces și a executorului judecătoresc pentru a se pronunța cu privire la temeiurile invocate în demers.

(1¹) Încheierea instanței de judecată prin care se dispune aplicarea interdicției de a părăsi țara se trimite spre executare Poliției de Frontieră din subordinea Ministerului Afacerilor Interne.

(2) Dacă este necesară menținerea interdicției pe un termen mai mare, aceasta poate fi aplicată în mod repetat în urma unui demers motivat al executorului judecătoresc, dar nu mai mult de 3 ori în cadrul aceleiași proceduri de executare.

(3) În cazul încetării procedurii de executare în condițiile art.83 lit.a)–c) și e)–g) din prezentul cod sau restituirii documentului executoriu, interdicția de a părăsi țara se revocă de către executorul judecătoresc. În cazul în care în procesul de executare a documentului executoriu dispăre necesitatea menținerii interdicției de a părăsi țara, precum și în cazul încetării procedurii de executare în condițiile art.83 lit.d) din prezentul cod, această interdicție se revocă de către judecător la cererea executorului judecătoresc sau a părților în procedura de executare.

[Art.64 completat prin [Legea nr.70 din 07.06.2018](#), în vigoare 29.06.2018]

[Art.64 completat prin [Legea nr.17 din 05.04.2018](#), în vigoare 01.06.2018]

[Art.64 modificat prin [Legea nr.191 din 23.09.2016](#), în vigoare 28.04.2017]

Articolul 64¹. Condițiile aplicării și menținerii măsurilor de asigurare

Măsurile de asigurare în procedura de executare se aplică și se mențin doar dacă aplicarea sau menținerea lor este necesară și proporțională.

[Art.64¹ introdus prin [Legea nr.70 din 07.06.2018](#), în vigoare 29.06.2018]

Articolul 65. Actele executorului judecătoresc

(1) La îndeplinirea atribuțiilor și a îndatoririlor sale legate de punerea în executare a documentelor executorii, executorul judecătoresc emite încheieri, întocmește procese-verbale și alte acte de procedură.

(2) Erorile materiale sau formale comise la întocmirea actelor indicate la alin.(1) se pot corecta de către executorul judecătoresc din oficiu sau la cererea motivată a părții interesate și nu pot servi temei de contestare sau de anulare a actului executorului judecătoresc.

(3) Cererea privind corectarea erorilor menționate la alin.(2) va fi soluționată de executorul judecătoresc în cel mult 5 zile de la primire, prin emiterea fie a unui alt act procedural, fie a unei încheieri de refuz în corectarea actelor, după caz.

(4) Încheierea privind refuzul corectării actelor poate fi contestată în instanță de judecată în decursul a 5 zile de la comunicare.

Articolul 66. Încheierile executorului judecătoresc

(1) Intentarea, amânarea, suspendarea și încetarea executării silite, eliberarea sau distribuirea sumelor obținute din executare, aplicarea și ridicarea măsurilor de asigurare a executării, alte măsuri prevăzute de lege se dispun de executorul judecătoresc prin încheiere, care trebuie să cuprindă:

- a) data și locul adoptării, numărul procedurii de executare;
- b) numele executorului judecătoresc, adresa juridică a biroului său;
- c) procedura de executare asupra căreia se adoptă încheierea;
- d) chestiunea asupra căreia se adoptă încheierea;
- e) motivele care au determinat adoptarea încheierii și legea care a fost aplicată la adoptare;
- f) dispoziția executorului judecătoresc;
- g) calea și termenul de contestare a încheierii;
- h) semnătura și ștampila executorului judecătoresc.

(2) Încheierea executorului judecătoresc este executorie de drept din momentul emiterii și poate fi contestată, în termen de 10 zile de la data comunicării, în instanța de judecată în a cărei rază teritorială biroul executorului judecătoresc își are sediul sau, în cazul municipiului Chișinău, în instanța de judecată în a cărei circumscripție camera teritorială a executorilor judecătorești a stabilit competența teritorială a executorului judecătoresc, dacă legea nu prevede altfel. Contestarea încheierilor executorului judecătoresc nu poate fi temei de suspendare a executării, cu excepția cazurilor prevăzute de prezentul cod.

Articolul 67. Expedierea și înmînarea actelor executorului judecătoresc

(1) Actele executorului judecătoresc se trimit destinatarului prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire, sau prin orice alt mijloc care să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui (telegramă, fax, email etc.) ori se înmînează personal

destinatarului ori altor persoane indicate la alin.(2) de către executorul judecătoresc din oficiu sau la cererea părții interesate.

(2) În cazul absenței destinatarului persoană fizică, documentele menționate la alin.(1) se înmânează unui membru adult al familiei lui, rudelor, afinilor acestuia sau unei persoane care locuiește cu destinatarul, unei persoane cu funcție de răspundere din primărie sau președintelui asociației locatarilor de la domiciliul destinatarului, pentru a i se transmite lui. Persoana care a primit documentele este responsabilă de transmiterea sau de comunicarea lor neîntârziată destinatarului, răspunde pentru prejudiciile cauzate prin necomunicarea sau prin comunicarea tardivă a actelor. Documentul se consideră înmănat destinatarului la data indicată în avizul de primire.

(3) În cazul persoanei juridice, documentele se expediază pe adresa ei juridică și se consideră recepționate la data intrării lor în sediu sau la data înmînării lor unui angajat din administrație, din oficiul sau din secretariatul debitorului pentru a fi transmise destinatarului.

(4) În cazul în care înmînarea actului executorului judecătoresc către persoanele indicate la alin.(2) și (3) nu a fost posibilă, actul va fi comunicat prin publicare în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

(5) Atît destinatarul, cît și persoana care a primit documentele pentru a le transmite semnează și restituie avizul de primire.

(6) Refuzul de a primi actele executorului judecătoresc se atestă de către executorul judecătoresc în proces-verbal. Acest fapt însă nu împiedică efectuarea actelor de executare.

(7) Termenul de contestare curge de la data indicată în avizul de primire, în confirmarea transmiterii documentului sau în procesul-verbal de înmînare a actului persoanelor indicate la alin.(2) și (3), sau de la data comunicării actului în modul prevăzut la alin.(4).

Articolul 68. Obligația părților de a comunica schimbarea domiciliului ori a sediului

(1) Dacă, în procesul executării documentului executoriu, își schimbă domiciliul sau sediul, adresa poștală sau electronică, numărul de telefon/fax, părțile în procedura de executare sînt obligate să comunice executorului judecătoresc noua adresă, noul număr de telefon, de fax etc. În caz contrar, documentele afișate sau înmînate la ultima adresă sau expediate la numărul de fax cunoscut executorului judecătoresc se consideră comunicate.

(2) În cazul neîndeplinirii obligației de a comunica schimbarea domiciliului sau a sediului, executorul judecătoresc poate prezenta instanței de judecată procesul-verbal respectiv pentru aplicarea unei sancțiuni contravenționale.

Articolul 69. Timpul efectuării actelor de executare

(1) Actele de executare pot fi efectuate în zile lucrătoare, între orele 6.00 și 22.00.

(2) Executarea începută va putea fi continuată peste aceste ore în aceeași zi sau în zilele următoare.

(3) Executarea silită în zile nelucrătoare sau în alt timp decît cel indicat la alin.(1) se admite la cererea motivată a creditorului.

Articolul 70. Termenul de executare

(1) Documentul executoriu va fi executat în termenul indicat în el sau, în cazul în care nu este indicat, într-un termen rezonabil. Criteriile de determinare a termenului rezonabil sînt: complexitatea procedurii de executare, comportamentul participanților la procedura de executare, interesul creditorului și conduita executorului judecătoresc.

(1¹) Titlul executoriu privind repararea prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau prin încălcarea dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătorești va fi executat în cel mult 3 luni de la prezentarea sa spre executare.

(2) Executorul judecătoresc urmează să întreprindă imediat toate acțiunile necesare în vederea executării hotărîrii judecătorești. Dacă legea nu prevede altfel, termenul dintre acțiunile

complexe ce urmează a fi întreprinse de executorul judecătoresc nu va depăși 15 zile. Curgerea acestui termen se suspendă pe durata suspendării sau amânării executării, strămăturii procedurii de executare, imposibilității executorului judecătoresc de a acționa din motive ce nu depind de voința sa, precum și în cazul în care nu au fost avansate cheltuielile necesare pentru efectuarea actului următor.

(3) Cu acordul creditorului, termenul prevăzut la alin.(2) poate fi prelungit.

[Art.70 modificat prin [Legea nr.212 din 01.12.2017](#), în vigoare 05.01.2018]

[Art.70 completat prin [Legea nr.88 din 21.04.2011](#), în vigoare 01.07.2011]

Articolul 71. Explicarea hotărârii, a ordinii și modului ei de executare

Dacă sensul, extinderea sau modul de aplicare a actului de dispoziție al instanței de judecată ce urmează a fi executat nu sînt clare sau au incidență asupra procedurii de executare ori dacă actul de dispoziție al instanței cuprinde dispoziții contradictorii, executorul judecătoresc poate solicita, din oficiu sau la cererea participanților la procedura de executare, instanței de judecată sau organului emitent explicarea actului în modul stabilit de lege pentru explicarea hotărârii judecătorești.

[Art.71 în redacția [Legii nr.191 din 23.09.2016](#), în vigoare 28.04.2017]

Articolul 72. Căutarea debitorului și a bunurilor sale

(1) În cazul cînd prezența debitorului la anumite acțiuni de executare este impusă de lege, de documentul executoriu sau cînd executorul judecătoresc ori creditorul o consideră necesară, iar locul de aflare a debitorului nu este cunoscut, instanța de judecată, la demersul executorului judecătoresc sau la cererea creditorului, adoptă o încheiere de căutare a debitorului. Demersul executorului judecătoresc privind căutarea debitorului se examinează pe baza materialelor anexate la demers. Instanța care examinează demersul poate dispune citarea participanților la proces și a executorului judecătoresc pentru a se pronunța cu privire la temeiurile invocate în demers.

(2) Căutarea debitorului persoană fizică se efectuează de către organul afacerilor interne în a cărui rază teritorială se află ultimul domiciliu al debitorului.

(3) Căutarea debitorului persoană juridică se efectuează de către executorul judecătoresc, la cererea creditorului.

(4) Încheierea privind căutarea debitorului sau privind refuzul de a da debitorul în căutare poate fi contestată cu recurs.

(5) Mijloacele de transport sînt declarate în căutare de executorul judecătoresc prin emiterea unei încheieri. În temeiul încheierii de declarare în căutare a mijlocului de transport, posesorul acestuia poate fi înlăturat de la conducere de către colaborarii organului afacerilor interne, iar mijlocul de transport poate fi reținut pe un termen de pînă la 3 zile lucrătoare de la comunicarea faptului reținerii, la expirarea căruia mijlocul de transport este restituit proprietarului sau posesorului legal, după caz.

[Art.72 modificat prin [Legea nr.215 din 25.10.2018](#), în vigoare 29.12.2018]

[Art.72 completat prin [Legea nr.17 din 05.04.2018](#), în vigoare 01.06.2018]

[Art.72 modificat prin [Legea nr.191 din 23.09.2016](#), în vigoare 28.04.2017]

[Art.72 modificat prin [Legea nr.304 din 26.12.2012](#), în vigoare 05.03.2013]

Articolul 73. Aducerea forțată a debitorului

(1) În cazul în care debitorul nu se prezintă repetat la solicitarea executorului judecătoresc, instanța de judecată, la demersul acestuia din urmă, va dispune aducerea forțată în fața lui a debitorului și a altor persoane indicate la art.44 alin.(3) din prezentul cod. Demersul executorului judecătoresc privind aducerea forțată a debitorului se examinează pe baza materialelor anexate la demers. Instanța care examinează demersul poate dispune citarea participanților la proces și a executorului judecătoresc pentru a se pronunța cu privire la temeiurile invocate în demers.

(2) Aducerea forțată a debitorului se face de către organul afacerilor interne în a cărui rază teritorială debitorul își are domiciliul sau sediul.

(3) Cheltuielile de aducere forțată se încasează de la debitor în beneficiul statului de către instanța de judecată în modul prevăzut la capitolul XXXV din [Codul de procedură civilă](#).
[Art.73 completat prin [Legea nr.17 din 05.04.2018](#), în vigoare 01.06.2018]

Articolul 74. Modalitățile de executare silită

Executarea silită se efectuează prin:

- a) urmărirea mijloacelor bănești (inclusiv în valută străină) în numerar ale debitorului;
- b) urmărirea mijloacelor bănești (inclusiv în valută străină) de pe conturile bancare ale debitorului;
- c) urmărirea bunurilor debitorului prin aplicarea sechestrului pe bunuri și prin vânzarea sau administrarea lor silită;
- d) urmărirea salariului, pensiei, bursei și altor venituri ale debitorului;
- e) urmărirea mijloacelor bănești (inclusiv în valută străină) și bunurilor debitorului care se află la terți;
- f) ridicarea de la debitor și predarea către creditor a obiectelor indicate în documentul executoriu;
- g) alte măsuri prevăzute de lege.

[Art.74 completat prin [Legea nr.33 din 06.03.2012](#), în vigoare 25.05.2012]

Articolul 75. Procesul-verbal

Acțiunile întreprinse de executorul judecătoresc se consemnează în proces-verbal, care va cuprinde:

- a) data întocmirii lui, numărul procedurii de executare;
- b) denumirea și adresa juridică a biroului executorului judecătoresc;
- c) numele și prenumele executorului judecătoresc care a întocmit procesul-verbal;
- d) documentul executoriu în al cărui temei se efectuează actul de executare;
- e) numele, prenumele și domiciliul sau denumirea și sediul debitorului și al creditorului;
- f) mențiunea că participanților li s-au explicat drepturile prevăzute la art.44 din prezentul cod;
- g) măsurile întreprinse de executorul judecătoresc sau constatările acestuia;
- h) mențiunea cu privire la explicațiile date de participanți la procedura de executare și la obiectiile lor;
- i) mențiunea despre efectuarea înregistrărilor audio, foto sau video în cadrul procedurilor executorii;
- j) mențiunea, atunci când este cazul, despre absența creditorului sau a debitorului ori despre refuzul și motivele refuzului de a semna procesul-verbal;
- k) mențiunea despre numărul de exemplare în care s-a întocmit procesul-verbal, precum și despre persoanele cărora li s-a înmănat acesta;
- l) alte mențiuni prevăzute de lege sau considerate de executorul judecătoresc ca fiind necesare;
- m) semnătura executorului judecătoresc, a altor persoane interesate în executare sau a persoanelor care asistă la efectuarea actelor de executare;
- n) ștampila executorului judecătoresc.

Articolul 76. Amânarea executării

(1) Executorul judecătoresc poate amâna executarea la cererea unei părți sau din oficiu, ținând cont de interesele primordiale ale creditorului, cu înștiințarea părților în modul stabilit de prezentul cod.

(2) Motivele care stau la baza suspendării executării prevăzute la art.78-79 din prezentul cod, precum și alte motive de natură juridică, nu pot servi drept temei de amânare a executării.

Articolul 77. Schimbarea modului și a ordinii de executare

(1) Dacă există circumstanțe care fac executarea dificilă sau imposibilă, executorul judecătoresc sau părțile în procedura de executare vor înainta în instanța de judecată care a eliberat documentul executoriu o cerere privind schimbarea modului și a ordinii de executare a hotărârii.

(2) Cererea de schimbare a modului și a ordinii de executare a hotărârii se examinează în modul prevăzut la art.252 din [Codul de procedură civilă](#), în cel mult 30 de zile.

Articolul 78. Obligația de a suspenda executarea și termenele de suspendare a executării

(1) Executorul judecătoresc este obligat să suspende executarea documentului executoriu în cazul:

a) încetării din viață a debitorului, al declarării dispariției lui fără urmă sau al declarării decesului lui, dacă raportul juridic stabilit de instanța de judecată admite succesiunea în drepturi – pînă la determinarea succesorului în drepturi și admiterea succesiunii în procedura de executare;

b) instituirii în privința debitorului a unei măsuri de ocrotire judiciare – pînă la numirea persoanei însărcinate cu ocrotirea;

c) înregistrării, în urma reorganizării persoanei juridice debitor, a unei noi persoane juridice – pînă la admiterea succesiunii în procedura de executare;

d) insolvabilității debitorului – pînă la examinarea în fond a cauzei de insolvabilitate;

e) contestării de către debitor a actelor executorului judecătoresc, cu condiția depunerii cauțiunii – pînă la rămînerea definitivă a hotărârii prin care s-a examinat contestarea;

f) anulării hotărârii în a cărei bază a fost emis titlul executoriu, cu remiterea cauzei la rejudecare – pînă la rămînerea definitivă a hotărârii judecătorești.

(2) În cazul suspendării procedurii de executare în temeiul indicat la alin.(1) lit.f), executorul judecătoresc, la cererea debitorului, poate dispune substituirea unei măsuri de asigurare a executării documentului executoriu cu alta, care ar asigura integral valoarea creanței.

(3) Prevederile alin.(1) lit.a)-d) nu se aplică în cazul evacuării sau al transmiterii bunurilor gajate.

(4) După înlăturarea împrejurărilor care au provocat suspendarea, procedura de executare se reia la cererea creditorului sau din oficiu.

(5) Încheierea privind suspendarea executării documentului executoriu poate fi contestată în instanța de judecată în termen de 15 zile.

[Art.78 modificat prin Legea nr.238 din 08.11.2018, în vigoare 30.12.2018]

Articolul 79. Dreptul de a suspenda executarea

(1) Instanța de judecată care a eliberat documentul executoriu poate suspenda executarea acestuia, la cererea executorului judecătoresc sau a părților în procedura de executare, în cazul:

1) depunerii de către executorul judecătoresc, în instanța de judecată sau la organul care a eliberat documentul executoriu, a unei cereri de explicare a hotărârii adoptate;

2) contestării eliberării documentului executoriu;

2¹) depunerii cauțiunii la exercitarea cererii de apel în afara termenului legal;

3) depunerii recursului, atunci cînd:

a) recursul a fost depus împotriva unei hotărâri privind strămutarea hotarelor, distrugerea plantațiilor și semănăturilor, demolarea construcțiilor sau a oricărui bun imobil;

b) recurentul a depus cauțiune;

c) recursul a fost depus după eliberarea documentului executoriu, cu condiția depunerii cauțiunii.

(2) Instanța de judecată competentă, în condițiile art.161 alin.(2) din prezentul cod, poate suspenda executarea în următoarele cazuri:

a) aflarea debitorului într-o delegație îndelungată în interes de serviciu peste hotarele Republicii Moldova sau cu o misiune de stat atunci cînd obligația are un caracter personal;

b) aflarea debitorului într-o instituție curativ-profilactică;

c) căutarea debitorului sau identificarea locului aflării copilului;

d) înaintarea de către terți a unei acțiuni privind ridicarea sechestrului de pe bunuri, în partea ce ține de aceste bunuri.

(3) Încheierea privind suspendarea executării documentului executoriu poate fi atacată cu recurs.

(4) Prevederile alin.(2) lit.a)–c) din prezentul articol nu se aplică în cazul evacuării sau transmiterii bunului gajat.

[Art.79 completat prin [Legea nr.17 din 05.04.2018](#), în vigoare 01.06.2018]

[Art.79 în redacția [Legii nr.191 din 23.09.2016](#), în vigoare 28.04.2017]

Articolul 80. Reguli cu privire la cauțiune

(1) În cazul acțiunilor cu caracter patrimonial, când debitorul atacă hotărârea judecătorească în temeiurile prevăzute în capitolul XXXVIII secțiunea a 2-a și capitolul XXXIX din [Codul de procedură civilă](#), pentru suspendarea executării hotărârii atacate cu recurs sau supuse revizuirii el depune o cauțiune la contul executorului judecătoresc unde se află documentul executoriu spre executare, iar în cazul în care documentul executoriu nu este depus spre executare, el depune cauțiunea la biroul executorului judecătoresc în a cărui competență teritorială, stabilită de camera teritorială a executorilor judecătorești, se află domiciliul sau sediul debitorului. În cazul în care documentul executoriu a fost pus în executare concomitent sau ulterior depunerii cauțiunii, procedura de executare va fi transmisă către executorul judecătoresc la al cărui cont a fost depusă cauțiunea. În toate cazurile, depunerea cauțiunii va fi efectuată cu înaintarea unei cereri de acceptare a cauțiunii executorului judecătoresc. Sumele încasate sau primite de executorul judecătoresc pînă la depunerea cererii de acceptare a cauțiunii vor fi folosite de executorul judecătoresc pentru executarea documentului executoriu, conform regulilor generale.

(1¹) Cauțiunea se depune în monedă națională. Cauțiunea poate fi depusă în valută străină, inclusiv în numerar de către persoanele fizice, în cazul în care suma, conform documentului executoriu, poate fi încasată în valută străină.

Notă: Vezi Rectificarea din Monitorul Oficial nr.113-118 din 08.06.2012, pag.15 (în loc de “inclusiv în numerar, de către persoanele fizice” se va citi: “inclusiv în numerar de către persoanele fizice,”)

(2) În baza documentului de plată, executorul judecătoresc este obligat să elibereze debitorului confirmarea depunerii cauțiunii, înștiințînd despre aceasta creditorul.

(3) În cazul în care hotărârea judecătorească se află în proces de executare, executorul judecătoresc dispune, după verificarea depunerii cauțiunii, amînarea executării pentru 15 zile, termen în care partea interesată urmează să prezinte încheierea judecătorească de suspendare a executării. În asemenea caz, executorul judecătoresc poate dispune ridicarea totală sau parțială a sechestrului de pe bunurile debitorului.

(4) În cazul în care încheierea de suspendare a executării nu este prezentată în termen, executorul judecătoresc, la cererea scrisă a creditorului, poate elibera acestuia suma depusă.

(5) Persoana care depune cauțiunea, dacă nu este parte a procedurii de executare, are obligația de a achita taxa de primire a cauțiunii în mărime de 3% din suma depusă, dar nu mai mult de 500 de lei.

(6) Cauțiunea depusă de reclamant în condițiile art.182 din [Codul de procedură civilă](#) va fi depusă la contul executorului judecătoresc în a cărui competență teritorială, stabilită de camera teritorială a executorilor judecătorești, se află domiciliul sau sediul reclamantului.

[Art.80 modificat prin [Legea nr.191 din 23.09.2016](#), în vigoare 28.04.2017]

[Art.80 completat prin [Legea nr.33 din 06.03.2012](#), în vigoare 25.05.2012]

Articolul 81. Cuantumul cauțiunii

Cauțiunea se depune în cuantum de 120% din suma bănească ce urmează a fi încasată de la debitor sau din valoarea bunurilor pe care acesta este obligat să le transmită în temeiul hotărârii judecătorești, cu includerea cheltuielilor de judecată.

Articolul 82. Efectul cauțiunii

(1) În cazul în care recursul a fost admis cu adoptarea unei noi hotărâri prin care acțiunea creditorului este respinsă, cauțiunea depusă se restituie debitorului. Cheltuielile de executare efectuate pînă la data depunerii cauțiunii se scad din cauțiune. Cauțiunea constituită în valută străină poate fi restituită și în numerar în cazul persoanei fizice.

(2) În cazul în care recursul a fost admis cu casarea hotărârii și remiterea cauzei la rejudecare, cauțiunea rămîne la contul pe care a fost depusă pînă la adoptarea unei noi hotărâri irevocabile.

(3) Dacă instanța de recurs menține hotărîrea atacată, suma respectivă se folosește în contul executării hotărîrii, în modul prevăzut de lege.

[Art.82 completat prin [Legea nr.33 din 06.03.2012](#), în vigoare 25.05.2012]

Articolul 83. Încetarea procedurii de executare

(1) Procedura de executare încetează în cazul în care:

a) obligația a fost stinsă;

b) între creditor și debitor a fost încheiată o tranzacție, în condițiile prezentului cod;

c) după încetarea din viață, după declararea dispariției fără urmă sau după declararea decesului creditorului ori al debitorului, creanța sau obligația adjudecată nu admite succesiunea de către succesorul de drepturi al acestor persoane;

d) bunurile persoanei juridice lichidate nu sînt suficiente pentru satisfacerea deplină a creanțelor creditorului;

e) hotărîrea, decizia sau încheierea în al cărei temei a fost eliberat documentul executoriu a fost anulată printr-o hotărîre judecătorească irevocabilă;

f) debitorul a prezentat spre executare o hotărîre de încasare de la creditor în folosul său a unei sume egale cu suma debitoare sau mai mare decît aceasta;

g) creditorul a renunțat la executare.

(2) La solicitarea creditorului, procedura de executare privind restabilirea la locul de muncă sau efectuarea de către debitor a unor acte obligatorii poate fi reluată dacă se dovedește că, după încetarea procedurii de executare în condițiile alin.(1) lit.a) din prezentul articol, debitorul continuă neexecutarea obligației stabilite în documentul executoriu. În acest caz se aplică reglementările privind cheltuielile de executare a acestor categorii de documente executorii. Reluarea procedurii se poate face doar pe durata termenului de prescripție a punerii în executare.

[Art.83 modificat prin [Legea nr.191 din 23.09.2016](#), în vigoare 28.04.2017]

Articolul 84. Modul de suspendare sau de încetare a procedurii de executare

(1) Asupra suspendării sau încetării procedurii de executare decide executorul judecătoresc, cu înștiințarea creditorului și a debitorului. Neprezentarea lor însă nu împiedică luarea deciziei.

(2) Pe durata suspendării procedurii de executare, orice act de executare este interzis, cu excepția aplicării măsurilor de asigurare.

(3) Încheierea privind suspendarea sau încetarea procedurii de executare poate fi contestată în instanță de judecată.

(4) Pe durata suspendării procedurii de executare, suspendare dispusă la cererea debitorului din alte motive decît exercitarea, în privința fondului cauzei pe care a fost emis titlul executoriu, a căilor de atac suspensive de executare, se calculează penalități de întîrziere.

Articolul 85. Consecințele încetării procedurii de executare

(1) După intrarea în vigoare a încheierii privind încetarea procedurii de executare, executorul judecătoresc dispune, în decurs de 3 zile lucrătoare, anularea măsurilor de asigurare a executării. Documentul executoriu, în care au fost făcute mențiunile de rigoare, se restituie instanței de judecată sau altor organe emitente. În cazul încetării executării pe motivele prevăzute la art.83 lit.b) din prezentul cod, documentul executoriu se restituie creditorului, cu o mențiune despre încheierea tranzacției.

(2) Procedura de executare care a încetat nu poate fi reluată.

[Art.85 completat prin [Legea nr.191 din 23.09.2016](#), în vigoare 28.04.2017]

Articolul 86. Restituirea documentului executoriu

(1) După achitarea cheltuielilor de executare, documentul executoriu care nu a fost executat ori care a fost executat parțial se restituie creditorului în cazul în care:

a) o cere creditorul;

b) debitorul nu are bunuri ori venituri sau bunurile lui nu sînt suficiente pentru satisfacerea creanțelor;

c) creditorul refuză să preia bunurile nevîndute în procesul executării hotărîrii, iar debitorul nu dispune de alte bunuri;

d) debitorul nu locuiește ori nu lucrează la adresa indicată de creditor sau în documentul executoriu sau la adresa aceea nu se află bunurile lui, cu excepția cazului cînd debitorul este dat în căutare;

e) creditorul împiedică prin acțiune (inacțiune) executarea documentului executoriu sau nu avansează în termenul stabilit de prezentul cod cheltuielile necesare pentru efectuarea actelor de executare;

f) creditorul refuză să primească bunurile ridicate de la debitor, care, conform hotărîrii, urmează să-i fie predate.

(2) În cazurile menționate la alin.(1) lit.b)-f), executorul judecătoresc întocmește un proces-verbal.

(3) Restituirea documentului executoriu către creditor nu împiedică prezentarea lui repetată spre executare, în condițiile prezentului cod. În acest caz, noul termen de prezentare a documentului executoriu spre executare se calculează conform art.17 alin.(3) din prezentul cod.

(4) Documentul executoriu se restituie în baza încheierii motivate a executorului judecătoresc. Încheierea poate fi contestată în instanță de judecată.

(5) În cazurile indicate la alin.(1) lit.a), b) și d), măsurile asigurătorii se vor menține pe întregul termen de prescripție a executării sau pînă la stingerea obligației stabilite prin documentul executoriu.

(6) Încheierea privind restituirea documentului executoriu servește drept temei pentru depunerea dosarului de executare în arhivă.

Articolul 87. Reconstituirea dosarului de executare pierdut

Dosarul de executare pierdut poate fi reconstituit de către instanța de judecată în conformitate cu capitolul XXXIV din [Codul de procedură civilă](#), la cererea creditorului sau a executorului judecătoresc.

TITLUL III OBIECTUL EXECUTĂRII SILITE

Capitolul VIII OBIECTUL EXECUTĂRII SILITE

Secțiunea 1

Urmărirea patrimoniului

Articolul 88. Dispoziții generale cu privire la urmărirea bunurilor

(1) Urmărirea bunurilor debitorului constă în sechestrarea, în ridicarea și în vînzarea lor.

(2) Poate fi urmărit orice bun corporal ori universalitate de bunuri ale debitorului, care se află în circuit civil, indiferent de faptul la cine se află în posesiune, precum și orice drept patrimonial sau creanță bănească, cu excepția celor care nu sînt pasibile de urmărire silită.

(3) Bunurile supuse unui circuit civil limitat pot fi urmărite numai în condițiile prevăzute de lege.

(4) La cererea executorului judecătoresc, deținătorii de registre și de informații relevante pentru procedura de executare, instituțiile financiare, Serviciul Fiscal de Stat, organele cadastrale,

alte persoane fizice sau juridice sînt obligate să îi comunice, în cel mult 10 zile, informațiile necesare pentru efectuarea executării silite.

[Art.88 modificat prin [Legea nr.178 din 21.07.2017](#), în vigoare 18.08.2017]

Articolul 89. Bunurile debitorului care nu pot fi urmărite

Nu pot fi urmărite:

1) bunurile strict necesare uzului personal sau casnic al debitorului persoană fizică și al membrilor lui de familie:

a) îmbrăcămintea, pentru fiecare persoană: un palton de iarnă și unul de toamnă, un costum de iarnă și unul de vară (pentru bărbați), două rochii sau două costume de vară și două de iarnă (pentru femei), o pălărie și o căciulă de iarnă, două broboade de vară și două de iarnă (pentru femei), altă îmbrăcămintă întrebuințată timp îndelungat și care nu are valoare;

b) încălțăminte, lenjeria de corp și de pat, cu excepția obiectelor confecționate din materiale prețioase, precum și a obiectelor care au valoare artistică;

c) toate bunurile copiilor;

d) mobila: cîte un pat și un scaun pentru fiecare persoană, o masă, un dulap pentru familie;

e) icoanele și portretele de familie, verighetele;

f) ordinele, medaliile, alte semne distinctive cu care a fost decorat debitorul sau membrii lui de familie;

g) obiectele (inclusiv manualele și cărțile) necesare debitorului pentru a-și continua exercitarea profesiei;

h) mijloacele de transport speciale pentru persoanele cu dizabilități, obiectele necesare persoanelor cu dizabilități și bolnavilor, destinate îngrijirii lor;

i) produsele alimentare în cantități necesare pentru hrana debitorului și a membrilor lui de familie pe 3 luni;

j) combustibilul necesar în prepararea bucatelor și încălzirea locuinței familiei în perioada rece a anului;

2) semințele de culturi agricole pentru însămînțare și sădire, în limitele necesare uzului personal al debitorului și familiei sale, cînd acestea aparțin unui debitor persoană fizică, a cărui activitate nu ține de producerea sau comercializarea acestora;

3) nutrețul pentru vitele care nu au fost urmărite, necesar pînă la strînsul nutrețurilor noi sau pînă la scoaterea vitelor la pășunat, după caz;

[Pct.4) art.89 abrogat prin [Legea nr.191 din 23.09.2016](#), în vigoare 28.04.2017]

5) bunurile din domeniul public al statului sau al unităților administrativ-teritoriale;

6) alte bunuri care, conform legii, nu pot fi urmărite.

[Art.89 completat prin [Legea nr.191 din 23.09.2016](#), în vigoare 28.04.2017]

[Art.89 modificat prin [Legea nr.201 din 28.07.2016](#), în vigoare 09.09.2016]

Articolul 90. Consecutivitatea urmăririi bunurilor

(1) Consecutivitatea urmăririi bunurilor debitorului poate fi stabilită, de comunul acord al părților în procedura de executare, ținîndu-se cont de prioritatea intereselor creditorului.

(2) În cazul în care debitorul nu indică în ce consecutivitate solicită să fie urmărite bunurile sale, consecutivitatea va fi stabilită de creditor, în comun cu executorul judecătoresc, ținîndu-se cont de următoarea consecutivitate:

a) în primul rînd vor fi urmărite bunurile personale ale debitorului libere de gaj sau de ipotecă și mijloacele bănești;

b) în al doilea rînd vor fi urmărite bunurile debitorului care se află în proprietate comună pe cote-părți sau în devălmășie, libere de gaj sau de ipotecă;

c) în al treilea rînd vor fi urmărite bunurile gajate sau ipotecate;

d) în ultimul rînd va fi urmărit bunul imobil în care domiciliază debitorul.

Articolul 91. Urmărirea mijloacelor bănești în numerar

(1) Urmărirea mijloacelor bănești în numerar, inclusiv în valută străină, se efectuează prin sechestrarea și ridicarea lor.

(2) Pentru ridicarea mijloacelor bănești de la debitor, executorul judecătoresc controlează locurile și localurile în care debitorul păstrează numerarul, precum și rețeaua lui comercială.

(3) La ridicarea mijloacelor bănești în numerar de la persoana juridică participă casierul (gestionarul) sau un angajat suplinitor, care este obligat să prezinte documentele necesare și să asigure acces liber la seiful casei debitorului, în încăperea izolată a casei, precum și în rețeaua lui comercială.

(4) Deschiderea, fără consimțământul reprezentantului debitorului sau în lipsa acestuia, a locurilor și a localurilor în care se păstrează numerarul se efectuează în prezența a doi martori asistenți. Până la sosirea acestora, executorul judecătoresc sigilează locurile și localurile.

(5) Faptul ridicării numerarului și al deschiderii locurilor și a localurilor fără consimțământul reprezentantului debitorului se consemnează într-un proces-verbal, care se semnează de cei prezenți. Procesul-verbal se întocmește în două exemplare. Exemplarul al doilea se remite debitorului sau reprezentantului acestuia contra semnătură pe primul exemplar ori se expediază recomandat debitorului în aceeași zi sau în următoarea zi lucrătoare.

(6) Mijloacele bănești ridicate se depun pe contul executorului judecătoresc în decursul a 24 de ore.

(7) Valuta străină se depune pe contul în valută străină al executorului judecătoresc, iar în cazul în care valoarea creanței este stabilită în monedă națională, se vinde băncii comerciale în care executorul judecătoresc are deschis contul la cursul valutar stabilit de bancă, cu înregistrarea echivalentului în monedă națională în contul curent special al executorului judecătoresc.

[Art.91 modificat prin [Legea nr.33 din 06.03.2012](#), în vigoare 25.05.2012]

Articolul 92. Urmărirea mijloacelor bănești de pe conturi

(1) Executorul judecătoresc este în drept să urmărească mijloacele bănești aflate sau parvenite ulterior în instituțiile financiare pe conturile debitorului ori să aplice sechestrul pe mijloacele bănești care vor fi transferate în viitor. Această prevedere nu se aplică conturilor bancare deschise conform acordurilor de împrumut încheiate între Republica Moldova și donatorii externi.

(1¹) Valuta străină se transferă la contul în valută străină al executorului judecătoresc. În cazul în care ordinul de incaso emis prevede încasarea în monedă națională, valuta străină se vinde băncii comerciale plătitoare la cursul valutar stabilit de aceasta, cu înregistrarea sumei în contul curent special al executorului judecătoresc.

(2) Ordinul incaso, emis de executorul judecătoresc, se execută de instituția financiară în ziua primirii.

(3) În toate cazurile când mijloacele bănești de pe contul debitorului sînt urmărite ori sechestrate de executorul judecătoresc și de alte organe abilitate prin lege, iar mijloacele bănești disponibile în cont nu sînt suficiente, instituția financiară va informa executorul judecătoresc despre existența unor alte sechestre și despre organul care le-a aplicat. În acest caz, executorul judecătoresc va propune, în cel mult 3 zile, organelor respective să se alăture urmăririi în termenul indicat la art.101 alin.(1) din prezentul cod. După ce toate organele informate au comunicat că se alătură urmăririi, dar nu mai tîrziu de expirarea termenului stabilit pentru alăturare, executorul judecătoresc emite ordinele incaso respective potrivit sumelor indicate în documentele executorii a căror alăturare la executare a fost solicitată, iar după executarea ordinului incaso, va distribui sumele în condițiile prezentului cod. Dacă alăturarea la urmărire nu are loc, executorul judecătoresc emite un ordin incaso privind încasarea sumei indicate în documentul executoriu aflat în procedura sa, executarea lui fiind obligatorie pentru instituția financiară, indiferent de existența unor alte grevări la contul debitorului.

(4) În cazul când mijloacele bănești ale debitorului sînt urmărite de mai mulți executori judecătorești, iar ele nu sînt suficiente pentru executarea tuturor documentelor executorii,

urmărirea o va face executorul judecătoresc care are în procedură mai multe documente executorii în privința aceluși debitor, iar în cazul când numărul documentelor executorii este egal, urmărirea se va face de executorul care execută creanța mai mare, fiind somat de ceilalți executori judecătorești, în termenul indicat la art.101 alin.(1), despre existența și mărimea creanței. În acest caz, se vor aplica prevederile art.31 referitor la repartizarea onorariului.

(5) Cererile privind alăturarea la urmărire sau somațiile depuse după expirarea termenului de 10 zile nu se iau în calcul la emiterea ordinului incaso și la distribuirea sumelor.

(6) Suspendarea operațiunilor din contul debitorului și aplicarea sechestrului pe acesta de către alte organe nu împiedică executarea ordinului incaso emis de executorul judecătoresc.

[Art.92 modificat prin [Legea nr.191 din 23.09.2016](#), în vigoare 28.04.2017]

[Art.92 completat prin [Legea nr.178 din 11.07.2012](#), în vigoare 14.09.2012]

[Art.92 completat prin [Legea nr.33 din 06.03.2012](#), în vigoare 25.05.2012]

Articolul 93. Urmărirea valorilor mobiliare

(1) Urmărirea valorilor mobiliare se face prin ridicarea lor de la debitor sau prin aplicarea sechestrului.

(2) În cazul ridicării sau sechestrării valorilor mobiliare, executorul judecătoresc remite o copie de pe procesul-verbal entității care ține evidența deținătorilor de valori mobiliare. Entitatea menționată va consemna neîntârziat în registrul corespunzător sechestrarea valorilor mobiliare.

(3) După aplicarea sechestrului, exercitarea oricăror drepturi ce rezultă din deținerea valorilor mobiliare nu se admite fără acordul executorului judecătoresc.

(4) Valorile mobiliare se expun de către executorul judecătoresc spre vânzare în modul stabilit de legislația privind piața de capital.

(5) Dacă valorile mobiliare nu sînt vîndute în termen de 3 luni de la plasarea lor spre vânzare, executorul judecătoresc dispune reevaluarea lor prin aplicarea unei alte metode de evaluare care să permită reducerea prețului. În cazul în care aceste valori nu sînt vîndute în termen de 3 luni după reevaluare, executorul judecătoresc înaintează instanței de judecată un demers privind explicarea modului de executare a hotărîrii sau, după caz, transmiterea acestora către creditor în contul achitării datoriei.

[Art.93 modificat prin [Legea nr.225 din 15.12.2017](#), în vigoare 29.12.2017]

[Art.93 modificat prin [Legea nr.31 din 07.03.2013](#), în vigoare 05.04.2013]

Articolul 94. Urmărirea bunurilor imobile și a celor mobile

(1) Urmărirea unui bun imobil include prin natura sa și urmărirea bunurilor accesorii și a obiectelor care servesc la exploatarea acestuia sau care sînt legate solid de pămînt, precum și tot ceea ce, în mod natural sau artificial, este încorporat în acest bun.

(2) Despre sechestrarea bunului imobil executorul judecătoresc informează organul cadastral teritorial, iar dacă bunul este ipotecat, informează și creditorul ipotecar.

(3) Bunurile mobile nesupuse înregistrării de stat, aflate în posesiunea debitorului se prezumă a fi proprietatea acestuia pînă la proba contrară.

Articolul 95. Urmărirea bunurilor proprietate comună

(1) Urmărirea unei cote-părți din bunurile proprietate comună pe cote-părți și în devălmășie, inclusiv a celor indivizibile, se efectuează conform regulilor stabilite la art.353 din [Codul civil](#).

(2) În cazul bunurilor comune determinate generic, poate fi urmărită cota-parte de bunuri egală cu cota-parte a debitorului.

(3) La data întocmirii procesului-verbal de sechestrare sau la data primirii lui, debitorul este obligat să informeze executorul judecătoresc despre bunurile care sînt proprietate comună pe cote-părți sau în devălmășie. În caz contrar, debitorul este lipsit de dreptul de a contesta procesul-verbal invocînd această circumstanță, iar prejudiciile rezultate din urmărirea bunului îi sînt opozabile.

Articolul 96. Urmărirea fructelor și administrarea forțată a bunurilor

(1) Pot fi urmărite fructele și orice venituri ale unui bun al proprietarului sau al uzufructuarului debitor.

(2) La cererea creditorului urmăritor, executorul judecătoresc este în drept să dispună instituirea administrării silită asupra bunurilor debitorului. În acest caz, veniturile obținute în urma administrării bunului vor fi virate la contul executorului judecătoresc și utilizate pentru stingerea datoriei stabilite prin documentul executoriu. Cheltuielile de administrare silită a bunului se vor achita prioritar din veniturile rezultate din administrare. În cazul în care pe durata a 3 luni consecutive cheltuielile de administrare silită depășesc veniturile, administrarea va înceta.

Articolul 97. Urmărirea cotelor-părți din capitalul social

Executorul judecătoresc poate urmări cota-parte a debitorului din capitalul social:

- a) al societății în nume colectiv;
- b) al societății cu răspundere limitată;
- c) al cooperativei (valoarea participațiunii sau bunurile corespunzătoare participațiunii sale din patrimoniu).

Articolul 98. Urmărirea bunurilor debitorului care se află la alte persoane

(1) Bunurile debitorului care se află la alte persoane în baza unor contracte de împrumut, de arendă, de închiriere, de păstrare etc. se includ, în baza documentelor de care dispune debitorul referitor la aceste bunuri, în lista bunurilor sechestrate. După semnarea actului de sechestru, persoanei la care se află bunurile i se remite o somație despre sechestrarea bunurilor debitorului, despre obligația ei de a asigura integritatea lor și despre interdicția de a le transmite debitorului sau unor terți fără acordul executorului judecătoresc. Bunurile se examinează, după caz, la locul aflării lor.

(2) Dacă, ulterior, se descoperă că bunurile debitorului se află la o altă persoană și că ele nu au fost sechestrate anterior, acestei persoane i se remite o somație despre sechestrarea bunurilor debitorului, despre faptul că îi revine obligația de a asigura integritatea lor și despre interdicția de a le transmite debitorului sau unor terți fără acordul executorului judecătoresc.

Articolul 99. Urmărirea creanțelor debitorului

(1) Creanțele debitorului se urmăresc dacă legea nu prevede altfel.

(2) Pentru a urmări creanțele pecuniare, executorul judecătoresc remite persoanei care este obligată să plătească debitorului creanța o somație despre obligația de a nu plăti debitorului urmăritor suma datorată. Concomitent, debitorului i se expediază o somație de a nu da dispoziții cu privire la creanța în cauză. Creanța pecuniară se consideră sechestrată de la data înmînării somației.

(3) În termen de 15 zile de la primirea somației, terțul va consemna suma datorată la contul executorului judecătoresc.

(4) Dacă terțul nu își îndeplinește obligația prevăzută la alin.(3), părțile în procedura de executare pot înainta în procedura în ordonanță în instanța de judecată o cerere privind încasarea din contul terțului a sumei datorate debitorului.

Articolul 100. Urmărirea bunurilor gajate

(1) Bunurile gajate pot fi urmărite de executorul judecătoresc în cazul în care debitorul nu dispune de alte bunuri sau bunurile lui nu sînt suficiente pentru a acoperi întreaga sumă urmărită. În asemenea cazuri, executorul judecătoresc înștiințează creditorul gajist, care va prezenta calculul datoriei la contractul a cărui asigurare este garantată prin gaj, însoțit de extrasele de evidență financiară. În toate cazurile cînd bunurile gajate sînt urmărite și în favoarea altor creditori, negarantați, vînzarea bunurilor se va face la licitație, dacă toți creditorii nu au acceptat o altă modalitate de executare.

(2) După satisfacția deplină a creanțelor creditorilor gajști, bunurile rămase sau suma realizată care depășește creanțele creditorilor gajști se distribuie altor creditori în ordinea categoriilor stabilite la art.145 din prezentul cod.

(3) La cererea creditorului gajist care face dovada înregistrării avizului de executare a gajului, executorul judecătoresc este obligat să îi transmită posesiunea bunului gajat, în cel mult 3 zile, pentru executarea gajului.

[Art.100 completat prin [Legea nr.191 din 23.09.2016](#), în vigoare 28.04.2017]

[Art.100 modificat prin [Legea nr.173 din 25.07.2014](#), în vigoare 08.11.2014]

Articolul 101. Urmărirea bunurilor sechestrate de alte organe

(1) Bunurile, în sensul definit la art.288 din [Codul civil](#), sechestrate de alte organe pentru asigurarea încasării unei datorii pot fi urmărite de executorul judecătoresc în baza documentului executoriu. În acest caz, executorul judecătoresc înștiințează organul care a instituit sechestrul despre posibilitatea de a interveni în decursul a 10 zile de la înștiințare în procedura de executare, alăturându-se urmăririi.

(2) La solicitarea executorului judecătoresc, organul care a instituit sechestrul este obligat să informeze executorul judecătoresc, în termenul stabilit la art.88 alin.(4) din prezentul cod, despre mărimea sumei urmărite. Suma obținută din valorificarea acestui bun va fi distribuită și eliberată creditorilor în condițiile prezentului cod.

Articolul 102. Urmărirea bunurilor sechestrate de organele de urmărire penală

(1) Bunurile sechestrate de organele de urmărire penală în procesul urmăririi penale pot fi sechestrate repetat și urmărite pentru satisfacerea unor alte creanțe numai în cazul în care cauza penală a fost clasată, lipsește prejudiciul material sau valoarea acestor bunuri depășește mărimea prejudiciului material asigurat prin sechestrul organului de urmărire penală. La solicitarea executorului judecătoresc, organul de urmărire penală este obligat să îl informeze, în termenul stabilit la art.88 alin.(4), despre mărimea sumei prejudiciului asigurat și despre persoana în ale cărei interese a fost instituit sechestrul.

(2) Despre inițierea procedurii de valorificare a bunului sechestrat, executorul judecătoresc va înștiința organul care a instituit sechestrul și partea interesată în al cărei folos a fost instituit sechestrul. Suma obținută se distribuie în condițiile prezentului cod, ținându-se cont și de suma pretinsă de partea interesată în a cărei favoare a fost instituit sechestrul de către organul de urmărire penală. Mijloacele bănești vor fi consemnate pe contul executorului judecătoresc și eliberate după emiterea unei hotărâri judecătorești irevocabile în acest sens.

Articolul 103. Urmărirea bunurilor debitorului decedat

(1) În cazul decesului debitorului, urmărirea bunurilor lui va continua la ultimul său domiciliu, după admiterea succesiunii de drepturi.

(2) În cazul în care minorii au vocație succesorală, executarea începută se va suspenda până la desemnarea reprezentantului lor legal.

(3) Dacă executarea nu a început până la decesul debitorului, documentele executorii nu se vor executa decât după expirarea a 10 zile de la data expedierii copiei de pe documentul executoriu la locul deschiderii succesiunii pe numele celui care a lăsat moștenirea, fără a se arăta numele și calitatea fiecărui moștenitor.

Articolul 104. Urmărirea bunurilor persoanelor juridice în caz de reorganizare ori de lichidare sau de declarare a insolvabilității

(1) În cazul reorganizării debitorului persoană juridică, se urmăresc mijloacele bănești și bunurile succesorilor de drepturi potrivit art.70 din [Codul civil](#).

(2) În cazul lichidării debitorului persoană juridică sau al declarării insolvabilității lui, documentul executoriu și încheierea de încasare a cheltuielilor de executare se transmit comisiei de lichidare/lichidatorului, fapt despre care se informează creditorul.

(3) Administratorul/lichidatorul este obligat să informeze executorul judecătoresc despre derularea valorificării masei debitoare și a executării documentelor executorii care i-au fost transmise de către executorul judecătoresc, ultimul acționînd în interesele și limitele drepturilor creditorilor pe aceste documente executorii, dacă creditorii nu au renunțat expres la acest lucru. Se admite vînzarea de către administrator/lichidator a bunurilor sechestrate de executorul judecătoresc, cu condiția virării la contul curent special al executorului judecătoresc a sumelor ce revin creditorilor, conform documentelor executorii care i-au fost transmise.

(4) Cheltuielile de executare vor fi considerate obligații ale masei și vor fi achitate de administrator/lichidator prioritar altor categorii de creanțe.

(5) În cazul anulării hotărîrii privind lichidarea sau declararea insolvabilității debitorului, administratorul va restitui, în termen de 10 zile, executorului judecătoresc documentele executorii, informînd despre acest fapt creditorii.

[Art.104 completat prin [Legea nr.191 din 23.09.2016](#), în vigoare 28.04.2017]

Secțiunea a 2-a

Urmărirea salariului și a altor venituri

Articolul 105. Urmărirea salariului și a altor venituri ale debitorului

(1) Salariul și alte venituri bănești ale debitorului pot fi urmărite în baza documentelor executorii în cazul în care:

a) se execută hotărîrile privind încasările periodice (pensia de întreținere, repararea prejudiciilor cauzate prin schilodire sau prin o altă vătămare a sănătății, în legătură cu pierderea întreținătorului etc.);

b) suma urmărită nu depășește 150 de unități convenționale dacă debitorul lucrează;

c) debitorul nu are bunuri sau bunurile lui nu sînt suficiente pentru a acoperi întreaga sumă urmărită;

d) în alte cazuri, la cererea creditorului.

(2) Persoanele fizice și juridice sînt obligate, la cererea executorului judecătoresc, să prezinte în termen informații despre cîștigul lunar și despre alte venituri ale debitorului.

Articolul 106. Quantumul reținerilor din salariul și din alte venituri ale debitorului

(1) Quantumul reținerilor din salariu și din alte venituri se calculează din suma pe care debitorul urmează să o primească.

(2) Din salariul și din alte venituri ale debitorului pot fi reținute, în baza unui document executoriu, nu mai mult de 20%, iar în baza cîtorva documente executorii, nu mai mult de 50% din quantumul lor pînă la achitarea deplină a sumei urmărite.

(3) În caz de urmărire a pensiei de întreținere, a sumelor pentru repararea prejudiciului cauzat prin schilodire sau prin o altă vătămare a sănătății, precum și în legătură cu pierderea întreținătorului, și a sumelor pentru repararea daunei cauzate prin tîlhărie sau prin sustragere de bunuri, reținerea constituie nu mai mult de 70% din salariu și din alte venituri.

(4) Dispozițiile prezentului articol se aplică și în privința burselor, pensiilor de orice fel, precum și a sumelor convenite în baza dreptului de autor, a dreptului de inventator sau de inovator.

Articolul 107. Ordinea de urmărire a salariului și a altor venituri

În cazul mai multor urmăririi ale aceluiași salariu și aceluiași tip de alte venituri, în următoarea ordine se satisfac:

a) obligațiile de întreținere;

b) repararea prejudiciului cauzat prin schilodire sau prin o altă vătămare a sănătății, precum și în legătură cu pierderea întreținătorului;

c) datoriile la impozite, la taxe și la amenzi;

d) alte categorii de datorii.

Articolul 108. Urmărirea indemnizațiilor de asigurare socială

Indemnizațiile de asigurare socială plătite în caz de incapacitate temporară de muncă pot fi urmărite în baza documentelor executorii privind încasarea pensiei de întreținere și privind repararea prejudiciului cauzat prin schilodire sau prin o altă vătămare a sănătății, precum și în legătură cu pierderea întreținătorului.

Articolul 109. Urmărirea veniturilor debitorului care execută pedeapsa închisorii

Urmărirea veniturilor debitorului care execută pedeapsa închisorii se face în condițiile legii, fără a se ține seama de reținerile pentru întreținerea lui în penitenciar.

Articolul 110. Veniturile care nu pot fi urmărite

Nu pot fi urmărite următoarele venituri ale debitorului:

a) sumele plătite în legătură cu deplasarea în interes de serviciu, cu transferul, cu angajarea sau cu trimiterea la muncă în altă localitate, plata suplimentară pentru lucrul legat de deplasări frecvente;

b) indemnizațiile plătite mamelor cu mulți copii sau mamelor singure;

c) pensiile de întreținere;

d) indemnizația unică acordată la nașterea copilului și indemnizația lunară acordată pentru creșterea copilului pînă la vîrsta de 3 ani;

e) indemnizațiile de deces și de ajutor de deces;

f) sporurile pentru muncă în condiții grele sau vătămătoare;

g) indemnizațiile de eliberare din serviciu;

h) indemnizațiile persoanelor care au avut de suferit de pe urma avariei de la C.A.E. Cernobil;

i) pensia de urmaș stabilită părintelui sau tutorelui (curatorului) pentru copii;

j) compensațiile nominative;

k) alocațiile sociale de stat;

l) partea pensiei în mărimea quantumului minim garantat al salariului în sectorul real, cu excepția cazurilor de încasare a pensiei de întreținere.

[Art.110 completat prin [Legea nr.191 din 23.09.2016](#), în vigoare 28.04.2017]

[Art.110 completat prin [Legea nr.92 din 12.05.2011](#), în vigoare 18.11.2011]

Articolul 111. Procedura de urmărire a salariului și altor venituri ale debitorului

(1) Executorul judecătoresc expediază documentul executoriu organizației în care lucrează debitorul sau de unde el primește recompensă, pensie, bursă ori un alt venit, cerînd să se facă reținerile cuvenite în baza documentului executoriu și să se trimită creditorului sumele reținute.

(2) Creditorul va fi informat despre expedierea documentului executoriu spre executare.

(3) Indicațiile executorului judecătoresc privind quantumul reținerilor din salariu ori din alte venituri sînt obligatorii.

Articolul 112. Obligația administrației și a debitorului de a comunica executorului judecătoresc și creditorului schimbarea locului de muncă al debitorului

(1) Administrația organizației care a efectuat reținerea în baza documentului executoriu este obligată să comunice, în termen de 5 zile, executorului judecătoresc și creditorului concedierea debitorului, precum și noul lui loc de muncă sau noul domiciliu dacă acesta este cunoscut.

(2) Debitorul este obligat să comunice, în termenul indicat la alin.(1), executorului judecătoresc schimbarea locului de muncă sau a domiciliului, precum și schimbările din componența bunurilor și a veniturilor.

Articolul 113. Controlul asupra efectuării reținerilor

(1) Controlul asupra efectuării corecte și prompte a reținerilor din salariu și din alte venituri ale debitorului revine executorului judecătoresc.

(2) Procedura de control se inițiază la necesitate din oficiu de către executorul judecătoresc sau la solicitarea scrisă a părții în procedura de executare.

Articolul 114. Modul de încasare a pensiei de întreținere și a restanțelor la pensie

(1) Modul de încasare a pensiei de întreținere și a restanțelor la pensie este reglementat de [Codul familiei](#).

(2) Dacă creditorul a retras documentul executoriu și procedura a fost încheiată, la prezentarea ulterioară a documentului executoriu spre executare pensia de întreținere se încasează de la data prezentării documentului executoriu, iar cuantumul restanței se stabilește de către instanța de judecată, la cererea creditorului, în modul stabilit de [Codul familiei](#).

(3) În cazul în care documentul executoriu este în proces de executare, iar pensia de întreținere nu a fost reținută, cuantumul restanței se determină de către executorul judecătoresc pentru toată perioada anterioară printr-o încheiere motivată.

(4) Dacă debitorul nu a lucrat sau nu a beneficiat de prestații sociale în perioada în care s-a format restanța sau nu a prezentat acte ce confirmă salariul și/sau alte venituri ale sale, cuantumul restanței la pensia de întreținere se determină de către executorul judecătoresc, pornindu-se de la salariul mediu pe țară existent la momentul determinării restanței.

Capitolul IX **PROCEDURA DE SECHESTRARE ȘI DE VÎNZARE A BUNURILOR**

Secțiunea 1 **Sechestrarea bunurilor**

Articolul 115. Reguli generale de sechestrare a bunurilor

(1) Sechestrarea bunurilor constă în întocmirea unui proces-verbal în condițiile art.118 din prezentul cod.

(1¹) Sechestrarea bunurilor se efectuează în limitele valorii revendicărilor ce se conțin în documentul executoriu și ale cheltuielilor de executare.

(2) Sechestrarea bunurilor debitorului persoană juridică se efectuează în prezența administratorului, a reprezentantului acestuia sau a unei persoane cu funcție de răspundere a debitorului, iar în cazul gospodăriei țărănești (de fermier) sau al întreprinderii individuale, în prezența debitorului ori a unui alt membru al gospodăriei sau, după caz, a unui membru de familie al fondatorului întreprinderii. Sechestrarea bunurilor debitorului persoană fizică se efectuează în prezența lui ori a reprezentantului său, ori a unui membru al lui de familie adult.

(3) Dacă debitorul sau persoanele indicate la alin.(2) nu participă la sechestrarea bunurilor, cercetarea încăperilor și a altor locuri în care se află bunurile, precum și sechestrarea acestor bunuri, se efectuează în prezența a doi martori asistenți.

(4) Dacă debitorul, reprezentantul său ori un membru al lui de familie nu permite pătrunderea în domiciliu, iar documentul executoriu nu conține autorizare de pătrundere forțată, executorul judecătoresc solicită autorizația instanței de judecată.

(5) În cazul în care există bănuieli că bunurile urmărite pot să dispară ori să fie deteriorate, iar documentul executoriu nu conține autorizarea pătrunderii forțate, executorul judecătoresc efectuează sechestrarea în prezența a doi martori asistenți, a colaboratorului organului afacerilor interne, urmînd să înștiințeze instanța de judecată imediat, dar nu mai tîrziu de 24 de ore de la efectuarea sechestrării, cu prezentarea materialelor respective în care se vor indica motivele efectuării sechestrării. Judecătorul va confirma legalitatea acestei acțiuni procesuale printr-o mențiune pe procesul-verbal de sechestrare.

(6) Prezența creditorului sau a reprezentantului său la aplicarea sechestrului este obligatorie.

(7) Dacă un terț declară că bunurile supuse sechestrului sînt ale sale, în procesul-verbal cu privire la sechestrare se face mențiunea respectivă, iar terțului i se explică dreptul de a intenta o acțiune de ridicare a sechestrului.

(8) Debitorul și creditorul, ceilalți participanți la procedura de executare pot face declarații și observații, care se consemnează în proces-verbal.

(9) Despre aplicarea sechestrului asupra bunurilor supuse înregistrării de stat executorul judecătoresc informează neîntârziat organele care efectuează înregistrarea de stat pentru a se face în registrul respectiv o mențiune cu privire la interdicția de înstrăinare a bunului sau de aplicare a sechestrului. Contractul de înstrăinare a bunului încheiat după introducerea interdicției de înstrăinare a bunului sau după întocmirea procesului-verbal de sechestru este nul.

(10) Asigurarea bunurilor sechestrate și suportarea riscurilor legate de ridicarea și de transportarea lor sînt puse pe seama debitorului.

[Art.115 completat prin [Legea nr.42 din 27.03.2014](#), în vigoare 09.05.2014]

Articolul 116. Cercetarea încăperilor și a depozitelor

(1) În cadrul aplicării sechestrului pe bunuri, executorul judecătoresc are dreptul să deschidă și să cerceteze încăperile și depozitele încuiate dacă debitorul nu le deschide benevol, evitîndu-se deteriorarea nejustificată a bunurilor.

(2) La deschiderea încăperilor și a depozitelor pot fi utilizate mijloace tehnice, fapt care va fi consemnat în proces-verbal. Încăperea și depozitul pot fi sigilate și/sau puse sub pază, după caz.

(3) Executorul judecătoresc este obligat să nu dea publicității circumstanțele vieții intime a persoanei, constatate la aplicarea sechestrului.

(4) Dacă în timpul cercetării încăperilor și a depozitelor debitorului se descoperă obiecte și documente a căror circulație este interzisă de lege, executorul judecătoresc informează neîntârziat organul de resort.

(5) Prevederile prezentului articol se aplică și în cazul urmăririi bunurilor debitorului care se află la terți.

Articolul 117. Evaluarea bunurilor

(1) Evaluarea bunurilor supuse sechestrului se efectuează de către executorul judecătoresc la prețurile medii de piață din localitatea respectivă. Executorul judecătoresc este obligat să înștiințeze în scris părțile despre faptul determinării valorii bunurilor supuse sechestrului și să explice dreptul acestora de a apela la un evaluator în cazul în care nu sînt de acord cu valoarea determinată de executor.

(2) Dacă evaluarea bunurilor este dificilă ori debitorul sau creditorul nu este de acord cu valoarea bunului determinată de executorul judecătoresc, acesta din urmă va antrena în evaluare un evaluator în domeniu.

(3) În cazul în care debitorul sau terțul împiedică accesul evaluatorului la bunul supus evaluării, debitorul sau terțul este lipsit de dreptul de a contesta valoarea stabilită a bunului, iar repararea prejudiciilor rezultate din eventuala diminuare a valorii poate fi pretinsă de la debitor sau terț.

(4) În cazul în care nici o parte în procedura de executare nu contestă în termen prețul stabilit de executorul judecătoresc, evaluarea se prezumă a fi corectă și definitivă.

(5) Cheltuielile de evaluare a bunurilor efectuate de evaluator le suportă persoana care a contestat valoarea determinată de executorul judecătoresc.

[Art.117 modificat prin [Legea nr.191 din 23.09.2016](#), în vigoare 28.04.2017]

[Art.117 modificat prin [Legea nr.42 din 27.03.2014](#), în vigoare 09.05.2014]

Articolul 118. Procesul-verbal de sechestrare și/sau de ridicare a bunurilor

(1) Despre sechestrarea și/sau ridicarea bunurilor se întocmește un proces-verbal în 3 exemplare, după modelul prevăzut la art.75 din prezentul cod.

(2) În procesul-verbal se enumeră obiectele și documentele sechestrate, indicîndu-se numărul, măsura, greutatea lor, genul, elementele de individualizare, gradul de uzură și, pe cît este posibil, valoarea lor. În cazul valorilor mobiliare, se indică numărul, emitentul, prețul nominal și alte date cunoscute la momentul sechestrării lor.

(3) Procesul-verbal de sechestrare și/sau de ridicare a bunurilor se aduce la cunoștință tuturor persoanelor care participă la efectuarea acestor acte procesuale, fapt confirmat prin semnătura fiecăreia. Refuzul de a semna procesul-verbal se consemnează în acesta.

(4) Dacă, în timpul aplicării sechestrului, debitorul sau alte persoane au încălcat ordinea publică ori au încercat să distrugă sau să ascundă bunurile, executorul judecătoresc va consemna în procesul-verbal aceste acțiuni, indicând, totodată, și măsurile pe care le-a întreprins.

(5) Procesul-verbal de sechestrare și/sau de ridicare a bunurilor poate fi contestat în instanță de judecată în termen de 7 zile de la data întocmirii sau comunicării lui, după caz.

Articolul 119. Înmînarea copiei de pe procesul-verbal

(1) Copia de pe procesul-verbal de sechestrare și/sau de ridicare a bunurilor se înmînează, contra semnătură, debitorului sau reprezentantului său ori unui membru al lui de familie adult, după caz, iar dacă aceștia sînt absenți, se înmînează reprezentantului organizației de exploatare a locuințelor sau, după caz, reprezentantului autorității administrației publice locale de nivelul întâi, cărora li se explică dreptul și modul de contestare a acestor acte procesuale ori se transmit prin alte modalități prevăzute pentru comunicarea actelor executorului judecătoresc.

(2) În cazul sechestrării și/sau ridicării bunurilor debitorului persoană juridică, copia de pe procesul-verbal se înmînează în conformitate cu prevederile stabilite în prezentul cod pentru comunicarea actelor executorului judecătoresc persoanelor indicate la art. 115 alin.(2) din prezentul cod.

Secțiunea a 2-a

Păstrarea bunurilor sechestrate

Articolul 120. Păstrarea bunurilor sechestrate

(1) Cu consimțămîntul creditorului, bunurile sechestrate se transmit spre păstrare, contra semnătură, debitorului sau membrilor lui de familie adulți.

(2) În cazul în care creditorul nu este de acord cu faptul că debitorului i se transmit bunurile sechestrate sau în cazul în care creditorul refuză să preia la păstrare bunurile, cu acordul părților se numește un administrator sau bunurile se dau la păstrare în baza unui contract de depozit.

(3) În cazul în care părțile nu ajung la un acord, administratorul este desemnat de către executorul judecătoresc.

(4) Nu pot fi desemnați în calitate de administrator rudele sau afinii de pînă la gradul al treilea inclusiv ai executorului judecătoresc sau ai părților în procedura de executare.

Articolul 121. Păstrarea obiectelor de valoare ridicate de la debitor

Bijuteriile și alte obiecte de aur, de argint, de platină și de metale din grupa platinei, din pietre prețioase și din perle, fragmentele din aceste obiecte, ridicate de la debitor, se depun imediat, de către executorul judecătoresc, la păstrare în instituțiile financiare ale Republicii Moldova.

Articolul 122. Folosirea bunurilor date spre păstrare

(1) Persoana căreia i-au fost date spre păstrare bunuri sechestrate nu are dreptul să le folosească ori să le înstrăineze, cu excepția cazului în care acestea i-au fost date spre administrare silită.

(2) Persoana căreia i-au fost date bunuri spre păstrare este obligată să informeze executorul judecătoresc despre fructele acestor bunuri.

(3) Persoana căreia i-au fost date bunuri spre păstrare poartă, în conformitate cu legislația, răspundere pentru prejudiciul cauzat intenționat sau din culpă.

(4) Înșușirea, înstrăinarea, substituirea, tănuirea bunurilor sechestrate date spre păstrare, utilizarea lor în alte scopuri atrag răspunderea prevăzută de lege.

Articolul 123. Vânzarea bunului aflat la păstrare în cazul degradării lui

(1) Dacă bunul sechestrat aflat la păstrare este expus degradării ori a suferit schimbări care implică pericolul deprecierei lui și nu mai este timp pentru înlăturarea, prevenirea degradării sau deprecierei bunului, persoana căreia i s-a dat bunul spre păstrare va informa la timp executorul judecătoresc, care este obligat să organizeze vânzarea bunului în condițiile prezentului cod. În acest

caz, contestarea procesului-verbal de sechestru nu va suspenda vânzarea bunurilor, iar prevederile art.129 alin.(2) din prezentul cod nu se vor aplica.

(2) Executorul judecătoresc este în drept să vîndă bunul sechestrat și în cazul în care păstrarea bunului implică cheltuieli disproporționate.

Articolul 124. Remunerarea administratorului

(1) Dacă în calitate de administrator este desemnată o altă persoană decît debitorul, aceasta va avea dreptul la remunerație și la recuperarea cheltuielilor de păstrare a bunurilor.

(2) Executorul judecătoresc determină quantumul remunerației în conformitate cu tarifele stabilite, iar în lipsa tarifelor, stabilește o remunerație obișnuită.

(3) Cheltuielile de păstrare a bunurilor sechestrate se includ în spezele procedurii de executare și sînt suportate de către debitor.

Secțiunea a 3-a

Vînzarea bunurilor sechestrate

Articolul 125. Modul de vînzare a bunurilor sechestrate

(1) Bunurile sechestrate se vînd, de regulă, la licitație sau prin organizații comerciale specializate, în bază de contract de comision.

(2) Bijuteriile și alte obiecte de aur, de argint, de platină și de metale din grupa platinei, din pietre prețioase și din perle, fragmentele din aceste obiecte, ridicate de la debitor, se vînd prin intermediul organizațiilor specializate în achiziționarea obiectelor de valoare de la populație. Cu acordul părților, bunurile indicate în prezentul alineat, cu excepția celor prevăzute de lege, pot fi predate creditorului în contul achitării datoriei la prețul convenit de ei, care nu poate fi mai mic decît prețul determinat de organizația specializată.

(3) Valorile mobiliare sechestrate se vînd în conformitate cu reglementările legale privind circulația valorilor mobiliare.

(4) Bunurile debitorului care fac parte din fondurile organizațiilor de stat, precum și ale întreprinderilor și altor obiective incluse în programul de privatizare, se vînd de către organele centrale de specialitate ale administrației publice sau de autoritățile administrației publice locale în modul stabilit pentru privatizarea patrimoniului public, sub controlul executorului judecătoresc, cu virarea mijloacelor financiare, obținute din vînzare, la contul executorului judecătoresc în mărime suficientă pentru acoperirea creanței și a cheltuielilor de executare.

(5) Cu cel puțin 5 zile înainte desfășurării licitației, se admite vînzarea de către debitor a bunurilor sechestrate la un preț care să nu fie mai mic decît valoarea stabilită în procesul-verbal de sechestru sau în raportul de evaluare, cu condiția virării sau vîrsării sumelor, obținute din vînzare, nemijlocit la contul executorului judecătoresc. În cazul în care suma urmărită este mai mare decît prețul de vînzare a bunului propus de debitor și/sau dacă, în cererea de participare la licitație, cel puțin un participant oferă un preț mai mare decît cel la care debitorul intenționează să vîndă bunul, executorul judecătoresc poate refuza debitorului vînzarea de sine stătătoare a bunului.

(5¹) Măsurile asigurătorii aplicate în privința bunului vîndut, dreptul de proprietate asupra căruia este supus înregistrării de stat, își pierd efectul din momentul autentificării contractului de vînzare-cumpărare. Autentificarea contractului de vînzare-cumpărare se efectuează doar dacă există confirmarea executorului judecătoresc că suma echivalentă prețului vînzării este depusă la contul său.

(6) În cazul în care bunul sechestrat este gajat, executorul vinde acest bun și distribuie mijloacele obținute din vînzarea bunului gajat, în condițiile prezentului cod.

(7) Dacă nu au fost vîndute în modul stabilit de prezentul cod și de alte acte normative, bunurile pot fi transmise creditorului următor, iar dacă acesta refuză să le primească, pot fi date debitorului.

[Art.125 completat prin [Legea nr.191 din 23.09.2016](#), în vigoare 28.04.2017]

Articolul 126. Termenul de vînzare a bunurilor sechestrate

(1) Dacă actele de aplicare a sechestrului asupra bunurilor nu au fost contestate în termenul prevăzut la art.118 alin.(5) din prezentul cod, executorul judecătoresc este obligat să inițieze, în cel mult 10 zile, procedura de vânzare a bunurilor sechestrate.

(2) În cazul în care actele de aplicare a sechestrului asupra bunurilor au fost contestate, vânzarea bunurilor la care se referă contestarea se suspendă pînă la rămînerea definitivă a hotărîrii judecătorești.

[Art.126 modificat prin [Legea nr.191 din 23.09.2016](#), în vigoare 28.04.2017]

Articolul 127. Ridicarea sechestrului

(1) Sechestrul se ridică de pe bunuri în cazul:

- a) achitării de către debitor a datoriei și al recuperării cheltuielilor de executare;
- b) achitării datoriei și restituirii cheltuielilor de executare din contul altor bunuri vîndute sau prin alte modalități de executare;
- c) necesității sechestrării unor alte bunuri solicitate pe piață, în scopul urgentării executării documentului executoriu;
- d) vînzării bunului în condițiile art.125 din prezentul cod;
- e) imposibilității vînzării bunului;
- f) scoaterii de sub sechestrul a bunului în baza unei hotărîri judecătorești definitive;
- g) solicitării creditorului, dacă sînt achitate cheltuielile de executare, inclusiv onorariul;
- h) vînzării de către creditorul gajist a bunului gajat, cu condiția prezentării executorului judecătoresc a documentelor confirmative privind achitarea integrală a prețului de vânzare și calculul creanței și cu condiția virării la contul executorului judecătoresc a diferenței dintre prețul de vânzare și valoarea creanței sale.

(2) După ridicarea sechestrului de pe bunuri, dacă ele nu se păstrează la debitor, executorul judecătoresc dispune restituirea acestora debitorului. În cazul în care dreptul de proprietate asupra bunurilor a trecut, în modul stabilit de prezentul cod, la persoana care le-a cumpărat sau la creditor, bunurile nu se restituie.

(3) În cazul executării parțiale a documentului executoriu, sechestrul se menține pe bunurile a căror valoare este suficientă pentru a achita partea neexecutată a datoriei și cheltuielile de executare.

[Art.127 modificat prin [Legea nr.191 din 23.09.2016](#), în vigoare 28.04.2017]

Articolul 128. Organizarea licitației

(1) Data și locul desfășurării licitației de vânzare a bunurilor sechestrate se fixează de către executorul judecătoresc, ținîndu-se cont de necesitatea asigurării integrității bunurilor și de cheltuielile legate de păstrarea lor.

(2) Licitația se organizează la sediul biroului executorului judecătoresc sau într-un alt loc stabilit de acesta.

(3) Licitația poate fi amînată de către executorul judecătoresc la cererea creditorului sau la cererea debitorului, acceptată de creditor. Cheltuielile de organizare a vînzării bunurilor sînt opozabile solicitantului amînării.

Articolul 129. Anunțul despre desfășurarea licitației

(1) Anunțul despre desfășurarea licitației se publică într-un ziar de nivel raional ori național sau în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și se afișează la sediul biroului executorului judecătoresc. La solicitarea creditorului, pot fi aplicate suplimentar și alte modalități de anunțare a licitației.

(2) Anunțul despre desfășurarea licitației va cuprinde:

- a) data, ora și locul desfășurării licitației;
- b) specificarea bunurilor, principalele lor caracteristici tehnico-economice, locul aflării;
- c) informații despre proprietarul bunurilor;
- d) informații despre terenul pe care sînt amplasate bunurile imobile și condițiile de utilizare a terenului de către proprietar;

- e) prețul inițial de vânzare a bunurilor;
 - f) specificarea formei de plată;
 - g) modul în care se ia cunoștință în prealabil de bunurile scoase la licitație;
 - h) termenul-limită de depunere a cererii și a acontului de 5% din prețul inițial al bunurilor scoase la licitație, contul bancar la care urmează să fie vărsat;
 - i) termenul-limită de înregistrare a prezenței și de primire a biletului de participare la licitație;
 - j) cuantumul taxei de participare;
 - k) datele de contact ale executorului judecătoresc.
- (3) Licitația va avea loc la cel puțin 15 zile de la data anunțării organizării ei.
- (4) Persoana la care se află bunurile în păstrare este obligată să asigure accesul la ele.
- (5) În caz de amânare a licitației, executorul judecătoresc va face un alt anunț în conformitate cu alin.(1) și (2).

Articolul 130. Condițiile de participare la licitație

(1) La licitație se admit persoanele care au depus la timp cerere de participare și au prezentat documentele necesare.

(2) Doritorii de a participa la licitație prezintă următoarele documente:

- a) cerere de participare la licitație, în care indică prețul propus pentru bunul scos la licitație;
- b) copie de pe documentul de plată care confirmă depunerea acontului în mărimea stabilită la art.129 din prezentul cod și a taxei de participare pe contul bancar indicat în anunțul despre organizarea licitației;

c) procură, după caz, pentru dreptul de a participa la licitație.

(3) Primirea cererilor și a documentelor se încheie cu o zi înainte de data licitației.

(4) Datele despre persoanele care au depus cerere de participare la licitație și numărul cererilor sînt confidențiale.

(5) Executorul judecătoresc înregistrează persoana care a depus cerere în calitate de participant la licitație. În cazul în care persoana nu a respectat cerințele referitoare la întocmirea și la prezentarea documentelor sau nu are dreptul de a participa la licitație, executorul judecătoresc refuză să o înregistreze.

(6) Persoana care a depus cerere de participare la licitație este în drept să o retragă, adresînd un demers scris înainte de începutul licitației.

Articolul 131. Interdicția de a participa la licitație

Sub sancțiunea nulității absolute, nu pot participa la licitație deputații, judecătorii, avocații, notarii, procurorii, executorii judecătorești, polițiștii, ofițerii de urmărire penală.

Articolul 132. Prețul inițial al bunurilor scoase la licitație

(1) Prețul inițial al bunurilor scoase la licitație este cu 20% mai mic decît cel stabilit la evaluarea lor, indicat în procesul-verbal de sechestrare a bunurilor sau, după caz, în raportul de evaluare a acestora. La cererea creditorului, executorul judecătoresc poate accepta ca prețul inițial să fie cel indicat în procesul-verbal de sechestrare sau, după caz, în raportul de evaluare a bunului.

(2) Bunurile proprietate pe cote-părți vîndute în condițiile art.361 alin.(2) lit.b) din [Codul civil](#) vor fi expuse la vânzare la prețul stabilit la evaluarea lor dacă coproprietarii/administratorul asigură accesul cumpărătorilor și al executorului judecătoresc la ele. În cazul în care coproprietarii/administratorul nu asigură accesul cumpărătorilor și al executorului judecătoresc la bunuri, acestea vor fi vîndute în condițiile alin.(1).

(3) Dacă în cererile de participare la licitație este propus un preț al bunurilor scoase la licitație care îl depășește pe cel inițial, acesta din urmă va fi cel mai mare preț propus în cererile menționate.

[Art.132 completat prin [Legea nr.191 din 23.09.2016](#), în vigoare 28.04.2017]

Articolul 133. Acțiunile premergătoare vînzării la licitație

(1) Înainte de demararea licitației, executorul judecătoresc verifică la organul cadastral teritorial sau la alte organe competente drepturile reale și alte sarcini care grevează bunul urmărit. Titularii acestor drepturi vor fi înștiințați despre desfășurarea licitației.

(2) După expirarea termenului de depunere a cererilor de participare la licitație și pînă la începutul înregistrării prezenței, executorul judecătoresc este obligat să elaboreze partea întâi a procesului-verbal al licitației.

[Art.133 modificat prin [Legea nr.191 din 23.09.2016](#), în vigoare 28.04.2017]

Articolul 134. Desfășurarea licitației

(1) Licitația este desfășurată de executorul judecătoresc în a cărui procedură se află documentul executoriu.

(2) În ziua licitației, la înmînarea biletelor de participare, executorul judecătoresc înregistrează participanții prezenți. Înregistrarea se încheie cu 10 minute înainte de începutul procedurii de licitare. Participanții care au întârziat la înregistrare nu sînt admiși la licitație.

(3) Executorul judecătoresc (licitatorul) anunță începutul licitației și dă citire părții întâi a procesului-verbal.

(4) Executorul judecătoresc oferă bunul (lotul) la prețul inițial. Persoana care acceptă prețul ridică biletul de participare.

(5) Executorul judecătoresc oferă bunul spre vînzare de cel puțin 3 ori la rînd, la intervale de timp care să permită opțiuni și suprasolicitări. După ce unul dintre participanți ridică biletul, ceilalți pot pretinde la bun (lot), propunînd un preț mai mare cu unul sau cu mai mulți pași de ridicare. Dacă nimeni nu oferă un preț mai mare decît cel acceptat, strigat de 3 ori, executorul judecătoresc fixează, prin lovitură de ciocan, vînzarea bunului.

(6) Participantul la licitație care a cîștigat bunul (lotul) este obligat să semneze procesul-verbal.

(7) Dacă participantul care a cîștigat bunul (lotul) refuză să semneze procesul-verbal, se consideră că licitația nu a avut loc. În acest caz, licitarea reîncepe de la prețul oferit de participantul anterior.

(8) Acontul nu se restituie participantului care:

- a) a refuzat să semneze procesul-verbal de licitație;
- b) nu s-a prezentat la licitație;
- c) nu a achitat în termen costul lotului cumpărat.

(9) Acontul nerestituit rămas la contul executorului judecătoresc se utilizează pentru necesitățile biroului acestuia.

(10) În cazul în care la licitație sînt scoase mai multe loturi separate, iar participantul care a depus acontul nu a cîștigat lotul pentru care a depus cerere și acont, el poate fi admis la licitarea următoarelor loturi dacă acontul depus nu este mai mic de 5% din prețul următorului lot.

Articolul 135. Procesul-verbal al licitației

(1) Procesul-verbal al licitației este compus din două părți.

(2) Partea întâi cuprinde:

- a) data, ora și locul desfășurării licitației;
- b) denumirea biroului executorului judecătoresc și numele licitatorului;
- c) documentul executoriu pentru a cărui executare se vînd bunurile;
- d) numele, prenumele și domiciliul sau, după caz, denumirea și sediul debitorului;
- e) caracteristica obiectului scos la licitație;
- f) prețul de la care începe licitarea și pasul de ridicare;
- g) numele, prenumele și domiciliul sau, după caz, denumirea și sediul participanților la licitație;

h) sumele oferite de fiecare participant.

(3) Partea a doua cuprinde:

- a) propunerile de ridicare a prețului de către fiecare participant în ordine succesivă;

- b) prețul la care a fost vândut lotul;
- c) numele și prenumele participantului care a câștigat lotul;
- d) termenul de achitare a costului lotului de către adjudecător;
- e) semnătura executorului judecătoresc și a participantului care a câștigat lotul, a creditorului și/sau a debitorului, dacă ultimii sînt prezenți.

(4) Copia de pe procesul-verbal al licitației se înmînează adjudecătorului după achitarea costului lotului câștigat, iar în cazurile stabilite, după confirmarea procesului-verbal de către instanța de judecată.

(5) Copia de pe procesul-verbal al licitației, după confirmarea de către instanța de judecată a legalității desfășurării licitației conform art.136 din prezentul cod, servește temei pentru înregistrarea dreptului de proprietate pe numele adjudecătorului.

Articolul 136. Confirmarea de către instanța de judecată a procesului-verbal al licitației

(1) În cazul în care dreptul de proprietate asupra bunului adjudecat la licitație trebuie să fie supus înregistrării de stat, executorul judecătoresc, după ce întocmește procesul-verbal al licitației, transmite instanței de judecată în a cărei circumscripție se află sediul biroului său copia de pe procedura de executare pentru confirmarea procesului-verbal al licitației.

(2) În termen de 5 zile de la primirea copiei de pe procedura de executare, judecătorul constată legalitatea desfășurării licitației, pronunțînd în acest sens o încheiere motivată. Prin aceeași încheiere judecătorul dispune anularea măsurilor de asigurare a acțiunii aplicate asupra bunului vândut la licitație, dacă acestea există.

(3) În cazul în care constată neregularități în procedura de desfășurare a licitației care nu pot fi înlăturate de îndată, judecătorul pronunță o încheiere motivată în care indică măsurile pe care executorul judecătoresc urmează să le întreprindă.

(4) Încheierea judecătorului poate fi contestată cu recurs.

(5) În cazul în care judecătorul nu confirmă procesul-verbal al licitației, executorul judecătoresc dispune desfășurarea unei licitații repetate. În acest caz, acontul depus pentru licitația anterioară se menține pentru licitația repetată.

(6) Stingerea datoriei după vânzarea bunului la licitație nu poate servi temei de neconfirmare sau de anulare a licitației.

[Art.136 modificat prin [Legea nr.191 din 23.09.2016](#), în vigoare 28.04.2017]

Articolul 137. Achitarea costului lotului procurat

În termen de 10 zile după încheierea licitației, adjudecătorul este obligat să depună integral la contul executorului judecătoresc costul bunurilor cumpărate. Acontul depus se include în suma de cumpărare a lotului.

Articolul 138. Transmiterea bunului cumpărat

Bunul cumpărat la licitație se transmite după ce a fost achitat integral costul lui, iar procesul-verbal al licitației a fost confirmat printr-o încheiere judecătorească definitivă în condițiile legii. Transmiterea bunului se certifică printr-un proces-verbal.

Articolul 139. Cazurile cînd se declară că licitația nu a avut loc

(1) Se declară că licitația nu a avut loc în cazul în care:

- a) nu s-au înregistrat cel puțin 2 participanți;
- b) la licitație s-a prezentat numai un participant sau nu s-a prezentat nici unul;
- c) nici un participant la licitație nu a propus cel puțin un preț egal cu prețul inițial al bunurilor scoase la licitație;
- d) adjudecătorul nu a achitat integral, în termen, costul lotului cumpărat;
- e) judecătorul a pronunțat o încheiere, rămasă irevocabilă, privind neconfirmarea procesului-verbal al licitației.

(2) Dacă s-a declarat că licitația nu a avut loc, executorul judecătoresc consemnează acest fapt într-un proces-verbal.

(3) În cazul în care s-a declarat că licitația nu a avut loc din motivele indicate la alin.(1) lit.a)–c) din prezentul articol, creditorul este în drept să preia bunurile la prețul stabilit la licitație. Creditorul gajist are dreptul preferențial de a primi bunul gajat. Creditorul care a solicitat primirea bunului în contul achitării datoriei este obligat să restituie suma ce depășește valoarea creanțelor sale.

(4) Prevederile alin.(3) nu se aplică în cazurile indicate la alin.(1) lit.d) și e).

[Art.139 modificat prin [Legea nr.191 din 23.09.2016](#), în vigoare 28.04.2017]

Articolul 140. Licitația repetată

(1) Dacă, în decurs de 5 zile de la data desfășurării licitației, creditorul nu solicită preluarea bunurilor, se organizează licitație repetată în condițiile prezentului cod.

(1¹) Pentru vânzarea unui bun vor fi organizate cel mult 3 licitații. În cazul în care se declară că licitația nu a avut loc din motivul indicat la art.139 alin.(1) lit.e) din prezentul cod, numărul licitațiilor nu este limitat.

(2) În cazurile prevăzute la art.139 alin.(1) lit.a)-c) din prezentul cod, executorul judecătoresc reduce prețul bunului. Reducerea nu poate fi mai mare de 20% din prețul la care a fost expus bunul la licitația precedentă și de 10% în cazul bunurilor imobile. Prețul inițial al bunului expus spre vânzare la a treia licitație nu poate fi mai mic de 50% din prețul stabilit la evaluarea acestuia. În celelalte cazuri nu se permite reducerea prețului.

(3) Dacă se declară că licitația repetată nu a avut loc, creditorul este în drept să preia bunurile în contul achitării creanței, la prețul inițial stabilit la ultima licitație.

(4) Dacă la bunurile nevândute la licitația repetată pretind mai mulți creditori, acestea se vor transmite în ordinea de satisfacere a creanțelor, stabilită de prezentul cod.

(5) Dacă nu există creanțe care trebuie satisfăcute în primul rînd, de dreptul preferențial dispune creditorul la al cărui demers au fost sechestrate bunurile, apoi creditorul care a avansat cheltuielile de executare pentru urmărirea acestui bun.

(6) În cazul în care creditorii se află în situații egale, problema se rezolvă prin tragere la sorți.

(7) În cazul în care creditorul care a solicitat să-i fie transmise bunurile nu se prezintă nemotivat la data stabilită de executorul judecătoresc sau refuză primirea lor, bunurile sînt propuse unui alt creditor, conform ordinii stabilite, iar dacă nu există alți creditori, bunurile sînt vîndute prin alte modalități prevăzute de prezentul cod ori sechestrul se ridică dacă cheltuielile de executare sînt achitate integral.

(8) În cazul în care suma restituită de creditor în condițiile art.139 alin.(3) din prezentul cod nu este suficientă pentru acoperirea cheltuielilor de executare, acesta va achita și cheltuielile de executare. Bunul va fi transmis creditorului care a acceptat primirea lui în contul datoriei după achitarea diferenței dintre valoarea bunului transmis și valoarea creanței sale și după achitarea cheltuielilor de executare.

(9) Transmiterea bunului se dispune prin încheiere a executorului judecătoresc. În cazul transmiterii în contul achitării datoriei a bunurilor dreptul de proprietate asupra cărora este supus înregistrării de stat, încheierea executorului judecătoresc de transmitere a bunului se confirmă de instanța de judecată, conform procedurii stabilite la art.136 din prezentul cod. Încheierea instanței de judecată prin care se constată legalitatea transmiterii bunului servește temei pentru înregistrarea dreptului de proprietate pe numele creditorului care a preluat bunul în contul achitării creanței.

(10) Ridicarea sechestrului de pe bunuri în cazurile prevăzute la alin.(7) se admite în baza unei încheieri.

[Art.140 modificat prin [Legea nr.191 din 23.09.2016](#), în vigoare 28.04.2017]

Articolul 141. Încetarea vânzării bunurilor în legătură cu achitarea totală a datoriei

Dacă suma obținută din vânzarea unei părți din bunuri este suficientă pentru satisfacerea creanțelor și pentru recuperarea cheltuielilor de executare sau dacă debitorul le-a achitat pînă la

vînzarea bunurilor, executorul judecătoresc, prin încheiere, dispune încetarea vînzării celorlalte bunuri și ridică sechestrul.

Articolul 142. Contestarea rezultatelor licitației

(1) Creditorul, debitorul și/sau persoanele care au participat la licitație pot contesta procesul-verbal de desfășurare a licitației în termen de 15 zile de la data desfășurării.

(2) În cazul transmiterii dreptului de proprietate asupra bunurilor care urmează a fi supuse înregistrării de stat, va fi contestată încheierea judecătorului privind confirmarea licitației.

(3) În termen de 2 luni de la data cînd trebuiau să afle despre desfășurarea licitației, terții care nu au participat la licitație pot cere anularea rezultatelor ei. Persoanele respective nu vor putea fi repuse în termenul de contestare dacă, din data desfășurării licitației, a trecut mai mult de un an.

(4) În cazul contestării rezultatelor licitației de către părțile în procedura de executare, sumele obținute în urma desfășurării licitației se mențin în contul curent special al executorului judecătoresc pînă la devenirea irevocabilă a hotărîrii judecătorești prin care s-a examinat contestarea.

[Art.142 modificat prin [Legea nr.191 din 23.09.2016](#), în vigoare 28.04.2017]

Articolul 142¹. Vînzarea prin licitație a drepturilor litigioase

În scopul celerității procedurii, executorul judecătoresc este în drept să vîndă drepturile litigioase ale debitorului prin licitație cu strigare, organizată în modul și în condițiile stabilite de prezentul cod. Prețul inițial nu va fi mai mic de 50% din valoarea lor de bilanț/nominală, iar la licitația repetată prețul poate fi redus pînă la 30% din valoarea de bilanț/nominală. Creditorii vor beneficia de dreptul de a prelua drepturile litigioase în contul stingerii datoriilor, conform prevederilor art.140 alin.(3) din prezentul cod.

[Art.142¹ introdus prin [Legea nr.191 din 23.09.2016](#), în vigoare 28.04.2017]

Articolul 143. Vînzarea bunurilor mobile prin organizații comerciale

(1) Bunurile mobile pot fi vîndute prin organizații comerciale în baza unui contract de comision.

(2) În termen de 3 zile lucrătoare de la vînzarea bunurilor, sumele obținute de organizațiile comerciale din vînzarea bunurilor se transferă la contul curent special al executorului judecătoresc în a cărui procedură se află executarea.

(3) Reevaluarea bunurilor transmise spre vînzare se admite, în condițiile legii, cu participarea executorului judecătoresc. Data, ora și locul reevaluării se comunică debitorului și creditorului. Neprezentarea lor însă nu împiedică soluționarea chestiunii. Dacă debitorul și creditorul nu au fost prezenți la reevaluare, executorul judecătoresc le comunică reevaluarea operată.

(4) Cuantumul comisionului se stabilește de comunul acord al executorului judecătoresc și al comisionarului și se achită din sumele încasate din vînzarea bunurilor.

Capitolul X

MODUL DE SATISFACERE A CREAŢELOR

Articolul 144. Distribuirea și eliberarea sumelor realizate în faza de executare

(1) Dacă sumele obținute din executare nu sînt suficiente pentru stingerea creanțelor, ele se distribuie creditorilor, în modul stabilit de prezentul cod, proporțional creanței fiecăruia în modul stabilit de lege, pînă la satisfacerea totală a creanțelor acestora.

(2) Creanțele fiecărei categorii ulterioare se satisfac după ce au fost satisfăcute creanțele categoriei anterioare.

(3) În cazul în care, pînă la distribuirea sumelor obținute prin executare, și alți creditori au depus documente executorii, executorul judecătoresc va dispune distribuirea sumelor potrivit ordinii stabilite la art.145 și 146 din prezentul cod, dacă legea nu prevede altfel.

(4) Sumele distribuite creditorilor gajști în temeiul art.100 din prezentul cod le vor fi eliberate doar după prezentarea titlului executoriu sau altui document executoriu prevăzut la art.11, cu condiția ca sumele distribuite să fie indicate în titlul executoriu sau în actul emis de creditorul

gajist care însoțește un alt document executoriu. Sumele distribuite în temeiul titlurilor executorii de asigurare a acțiunii vor fi eliberate doar după prezentarea documentului executoriu și în mărimea stabilită de acesta spre încasare.

(5) Sumele distribuite se eliberează după expirarea a 5 zile de la data intrării în vigoare a încheierii privind distribuirea lor, cu excepția cazurilor de contestare. Sumele pot fi eliberate creditorilor în valută străină, inclusiv în numerar persoanelor fizice, numai în cazul în care [Legea nr.62-XVI din 21 martie 2008](#) privind reglementarea valutară permite primirea/efectuarea plăților și transferurilor în valută străină pe teritoriul Republicii Moldova în privința creanțelor respective.

Notă: Vezi Rectificarea din Monitorul Oficial nr.113-118 din 08.06.2012, pag.15 (în loc de “inclusiv în numerar, în cazul persoanelor fizice numai dacă” se va citi: “inclusiv în numerar persoanelor fizice, numai în cazul în care”)

(6) Sumele pot fi eliberate prin derogare de la norma prevăzută la alin.(5) în cazul în care debitorul și creditorii solicită, prin cerere, acest lucru. Părțile care au consimțit să li se elibereze sumele pînă la expirarea termenului de contestare sînt decăzute din dreptul de a contesta încheierea de distribuire.

(7) La întocmirea încheierii de distribuire se va ține cont și de sumele calculate în condițiile art.24 din prezentul cod.

(8) Suma rămasă după satisfacerea tuturor creanțelor se restituie debitorului. Suma în valută străină rămasă după satisfacerea tuturor creanțelor se restituie prin virament. În cazul debitorului persoană fizică, suma în cauză poate fi restituită și în numerar.

[Art.144 modificat prin [Legea nr.17 din 05.04.2018](#), în vigoare 01.06.2018]

[Art.144 modificat prin [Legea nr.191 din 23.09.2016](#), în vigoare 28.04.2017]

[Art.144 modificat prin [Legea nr.173 din 25.07.2014](#), în vigoare 08.11.2014]

[Art.144 completat prin [Legea nr.33 din 06.03.2012](#), în vigoare 25.05.2012]

Articolul 145. Categoriile de creanțe

(1) Se stabilesc 3 categorii de creanțe.

(2) La categoria întâi de creanțe sînt atribuite creanțele privind:

a) plata pensiei de întreținere;

b) plățile ce decurg din raporturile de muncă;

c) reparația prejudiciilor cauzate prin schilodire sau prin o altă vătămare a sănătății, precum și în legătură cu pierderea întreținătorului;

d) reparația prejudiciilor cauzate persoanelor fizice prin infracțiune sau contravenție;

e) contribuțiile obligatorii de asigurări sociale de stat.

(3) La categoria a doua de creanțe sînt atribuite creanțele privind:

a) impozitele, taxele și alte plăți aferente bugetului public național;

b) taxele de stat, amenzile și penalitățile aferente bugetului public național;

c) reparația prejudiciilor cauzate prin infracțiune sau contravenție persoanelor juridice, precum și asociațiilor și societăților care nu au personalitate juridică, dar care dispun de organe de conducere proprii;

d) plățile pentru drepturile de autor și drepturile conexe;

e) cheltuielile de asistență juridică.

(4) La categoria a treia de creanțe sînt atribuite celelalte creanțe.

(5) Sumele calculate de executorul judecătoresc în condițiile art.24 din prezentul cod se vor plăti în ultimul rînd.

Articolul 146. Dreptul preferențial

(1) Cheltuielile de executare se restituie în ordine prioritară înainte de satisfacerea tuturor creanțelor.

(2) Creanțele garantate prin gaj sau ipotecă constituite asupra bunurilor vîndute se plătesc din suma obținută, în ordine prioritară, înainte de satisfacerea celorlalte creanțe.

Capitolul XI
EXECUTAREA DOCUMENTELOR EXECUTORII
PRIVIND LITIGIILE LOCATIVE

Articolul 147. Evacuarea

(1) Evacuarea constă în eliberarea spațiului locativ indicat (încăperii indicate) în documentul executoriu de către persoanele nominalizate în acest document împreună cu bunurile care le aparțin.

(2) Dacă debitorul nu eliberează benevol spațiul locativ indicat (încăperea indicată) în documentul executoriu, executorul judecătoresc procedează la evacuare silită.

(3) Executorul judecătoresc îl anunță pe debitor despre ziua și ora evacuării silită, însă neprezentarea lui nu împiedică executarea documentului executoriu.

(4) Sînt supuse evacuării silită toate persoanele indicate în documentul executoriu împreună cu bunurile care le aparțin sau, dacă evacuarea se efectuează dintr-o încăpere nedestinată locuitului, împreună cu bunurile aflate în încăpere.

(5) În cazul în care documentul executoriu prevede transmiterea bunului ipotecat, iar debitorul refuză eliberarea lui benevolă, executorul judecătoresc va evacua silit din imobil atît debitorul, cît și persoanele care locuiesc cu acesta.

(6) Dacă persoana care urmează să fie evacuată se ascunde sau nu-i permite executorului judecătoresc să intre în încăperea pe care o ocupă, sau comite alte acte ce împiedică executarea documentului executoriu, evacuarea se face prin pătrundere forțată în încăpere în prezența a 2 martori asistenți, iar la necesitate, și cu participarea colaboratorilor organului afacerilor interne sau a reprezentanților autorității administrației publice locale.

(7) În cazul existenței unor impedimente, executorul judecătoresc amîină evacuarea și înaintează, după caz, judecătorului un demers privind explicarea executării, informînd creditorul.

(8) Executorul judecătoresc consemnează în procesul-verbal evacuarea silită și transmiterea încăperii către creditor. Procesul-verbal se semnează de către executorul judecătoresc și de persoanele care participă la evacuare.

(9) Cheltuielile legate de evacuarea silită le suportă debitorul.

[Art.147 modificat prin [Legea nr.191 din 23.09.2016](#), în vigoare 28.04.2017]

Articolul 148. Executarea hotărîrilor privind evacuarea cu acordarea unui alt spațiu locativ (unei alte încăperi)

(1) Evacuarea debitorului cu acordarea unui alt spațiu locativ (unei alte încăperi) se efectuează numai după ce acestuia i s-a acordat spațiul locativ (încăperea).

(2) Dacă în documentul executoriu este indicată necesitatea acordării unui alt spațiu locativ (unei alte încăperi) debitorului, executorul judecătoresc adresează organului obligat să acorde spațiul locativ (încăperea) propunerea de a executa hotărîrea, stabilindu-i un termen concret, care nu poate fi mai mare de 6 luni. În cazul în care spațiul locativ nu a fost acordat (încăperea nu a fost acordată) în termenul stabilit, executorul judecătoresc întocmește un proces-verbal și prezintă documentele respective instanței de judecată care a adoptat hotărîrea. Instanța va examina documentele prezentate și va emite, după caz, o încheiere privind:

a) aplicarea de sancțiuni prevăzute de lege organului obligat să acorde un alt spațiu locativ (o altă încăpere);

b) sesizarea organului de urmărire penală;

c) explicarea modului și ordinii de executare a hotărîrii.

(3) Dacă evacuarea se efectuează cu acordarea unui alt spațiu locativ (unei alte încăperi), iar debitorul refuză să ia parte la evacuare, executorul judecătoresc strămută bunurile în prezența martorilor asistenți, după ce a făcut inventarul lor, în spațiul acordat (în încăperea acordată) și îl sigilează. Executorul judecătoresc nu este responsabil de păstrarea bunurilor debitorului.

Articolul 149. Executarea hotărîrilor privind evacuarea fără acordarea unui alt spațiu locativ (unei alte încăperi)

(1) Dacă debitorul nu eliberează benevol spațiul locativ indicat (încăperea indicată) în documentul executoriu, executorul judecătoresc stabilește data și ora executării silite și îl obligă pe debitor să comunice locul unde pot fi strămutate bunurile.

(2) Dacă debitorul nu își îndeplinește obligația de a căuta o încăpere pentru strămutarea bunurilor sau refuză să ia parte la evacuare ori dacă persoana indicată de debitor refuză primirea bunurilor debitorului, executorul judecătoresc întocmește un proces-verbal, în care indică toate bunurile aflate în încăpere, și transmite bunurile spre păstrare creditorului sau unei alte persoane stabilite de executorul judecătoresc. După expirarea a 3 luni de la data transmiterii bunurilor spre păstrare, executorul judecătoresc poate vinde bunurile în modul stabilit de prezentul cod. Suma obținută se utilizează la recuperarea cheltuielilor de executare și de păstrare, iar suma rămasă se depune la contul executorului judecătoresc, debitorul fiind în drept să o revendice.

(3) Dacă debitorul nu participă la evacuare, dar a comunicat unde trebuie să-i fie strămutate bunurile și a plătit în avans cheltuielile de executare, bunurile se indică în procesul-verbal și se strămută în locul indicat de debitor în aceeași localitate.

Articolul 150. Executarea hotărîrilor privind instalarea în spațiul locativ (în încăpere)

(1) Instalarea în spațiul locativ (în încăpere) constă în asigurarea de către executorul judecătoresc a accesului creditorului în spațiul locativ indicat (în încăperea indicată) în documentul executoriu și folosirea lui nestingherită. Debitorului i se explică obligația de a nu crea creditorului obstacole la accesul în spațiul locativ (în încăpere) și la folosirea lui. La executarea documentelor executorii privind instalarea în spațiul locativ (în încăpere) se vor aplica prevederile art.147 alin.(6) din prezentul cod.

(2) Documentul executoriu se consideră executat numai după ce creditorului i s-a asigurat posibilitatea de a se folosi zilnic și nestingherit de spațiul locativ respectiv (încăperea respectivă).

(3) Procedura de executare poate fi reluată pe durata termenului de prescripție dacă debitorul împiedică accesul creditorului în spațiul locativ (în încăpere) și folosirea lui. În acest caz, debitorului îi pot fi aplicate și sancțiunile prevăzute de legislație.

Articolul 151. Executarea hotărîrilor privind strămutarea în alt spațiu locativ (în altă încăpere) sau schimbul forțat al spațiului locativ (încăperii)

Dacă debitorul nu a executat benevol și în termen hotărîrea privind strămutarea în alt spațiu locativ (în altă încăpere) sau privind schimbul forțat al spațiului locativ (încăperii), executarea se efectuează în conformitate cu prevederile prezentului capitol.

Articolul 151¹. Particularități ale executării documentelor executorii privind litigiile locative

Executorul judecătoresc și persoanele care participă la executarea unui document executoriu privind un litigiu locativ au dreptul să pătrundă în domiciliul debitorului, în condițiile art.147 din prezentul cod, în temeiul titlului executoriu prin care s-a dispus evacuarea. În cazul în care evacuarea este realizată în contextul executării dreptului de ipotecă, se va ține cont de prevederile [Legii nr.142-XVI din 26 iunie 2008](#) cu privire la ipotecă, referitoare la drepturile locatarilor.

[Art.151¹ introdus prin [Legea nr.191 din 23.09.2016](#), în vigoare 28.04.2017]

Capitolul XII

EXECUTAREA HOTĂRÎRILOR PRIVIND EFECTUAREA DE CĂTRE DEBITOR A UNOR ACTE OBLIGATORII ȘI REMITEREA CĂTRE CREDITOR A SUMELOR BĂNEȘTI ȘI A BUNURILOR

Articolul 152. Executarea hotărîrilor privind efectuarea de către debitor a unor acte obligatorii

(1) La executarea hotărîrii prin care debitorul este obligat să efectueze anumite acte nelegate de remiterea unor sume de bani sau a unor bunuri, executorul judecătoresc somează debitorul să-și execute obligația în cel mult 10 zile de la primirea somației, dacă hotărîrea nu prevede altfel.

(2) În cazul în care debitorul nu execută hotărîrea, creditorul este în drept să efectueze, sub controlul executorului judecătoresc, din contul debitorului, actele prevăzute în hotărîre. Executorul judecătoresc consemnează acest fapt într-un proces-verbal.

(3) Dacă efectuarea actelor de către creditor este imposibilă, iar debitorul refuză executarea hotărîrii, executorul judecătoresc încheie un proces-verbal și înaintează un demers instanței de judecată care a adoptat hotărîrea, pentru a stabili modul de executare a acesteia și de aplicare a sancțiunii față de debitor.

(4) Hotărîrile judecătorești privind efectuarea unor acte obligatorii de către organele colegiale se execută prin adoptarea actului respectiv prin vot nominal în cadrul ședinței acestuia. În cazul în care organul colegial nu a executat hotărîrea judecătorească, instanța, în baza procesului-verbal de constatare întocmit de executorul judecătoresc, va aplica membrilor organului colegial, obligați să execute hotărîrea, sancțiunea prevăzută de lege.

Articolul 153. Efectele neexecutării hotărîrii privind restabilirea salariatului la locul de muncă

(1) În cazul în care administrația unității sau organul ei colegial nu a executat hotărîrea judecătorească privind restabilirea salariatului la locul de muncă, instanța, în baza procesului-verbal de constatare întocmit de executorul judecătoresc, va aplica persoanei cu funcție de răspundere sau, după caz, membrilor organului colegial, obligați să execute hotărîrea, sancțiunea prevăzută de [Codul contravențional](#). În acest caz, executorul judecătoresc stabilește debitorului un nou termen de executare.

(2) La cererea creditorului, instanța de judecată dispune prin încheiere să i se plătească salariatului salariul mediu sau diferența de salariu pe timpul dintre data pronunțării hotărîrii și data executării.

(3) Hotărîrea judecătorească privind restabilirea la locul de muncă substituie hotărîrea organului colegial, după caz, ori procedurile interne de desemnare sau de angajare și constituie temei pentru organul executiv de a emite ordinul de rigoare.

Articolul 154. Executarea hotărîrilor privind stabilirea domiciliului copilului

(1) Hotărîrea privind stabilirea domiciliului copilului o execută, în prezența reprezentanților autorității tutelare, executorul judecătoresc, cu participarea persoanei la al cărei domiciliu a fost stabilit domiciliul copilului dat spre îngrijire și educație.

(2) Dacă împiedică executarea hotărîrii, debitorului i se aplică prevederile art.152 din prezentul cod.

(3) Executorul judecătoresc poate înainta, după caz, instanței de judecată un demers privind plasarea provizorie a copilului într-o instituție de stat pentru copii.

Articolul 155. Remiterea către creditor a sumelor bănești sau a bunurilor

(1) Dacă debitorul nu remite benevol creditorului sumele sau bunurile indicate în documentul executoriu, executorul judecătoresc ridică aceste sume sau bunuri și le remite creditorului.

(2) La ridicarea sumelor sau a bunurilor, executorul judecătoresc poate recurge la toate măsurile prevăzute de prezentul cod.

Articolul 156. Executarea hotărîrilor judecătorești și a hotărîrilor arbitrale străine

(1) Hotărîrile judecătorești și hotărîrile arbitrale străine se primesc spre executare și se execută numai în cazul în care executarea lor a fost recunoscută și încuviințată conform procedurii stabilite în capitolul XLII din [Codul de procedură civilă](#).

(2) În cazul executării hotărîrilor judecătorești și a hotărîrilor arbitrale străine, instanța de judecată competentă în a examina demersurile executorului judecătoresc privind explicarea hotărîrii, schimbarea modului și a ordinii de executare, amînarea sau eșalonarea executării ei va fi instanța de judecată care a încuviințat executarea hotărîrii.

Capitolul XIII **ÎNTOARCEREA EXECUTĂRII SILITE**

Articolul 157. Întoarcerea executării

(1) În cazul în care hotărîrea executată se anulează și, după rejudecarea cauzei, se adoptă o hotărîre prin care acțiunea se respinge parțial sau integral ori o încheiere de încetare a procesului sau de scoatere a cererii de pe rol, instanța de judecată dispune din oficiu restituirea către pîrît (debitor), din contul reclamantului (creditorului), a tot ceea ce s-a încasat în temeiul hotărîrii anulate, precum și a cheltuielilor de executare.

(2) Dacă restituirea în natură a bunurilor este imposibilă, instanța de judecată prevede restituirea contravalorii lor, stabilită la data întoarcerii executării.

(3) Restituirea sumelor încasate în valută străină se efectuează prin virament. În cazul pîrîtilui (debitorului) persoană fizică, restituirea sumelor poate fi făcută și în numerar.

[Art.157 completat prin [Legea nr.33 din 06.03.2012](#), în vigoare 25.05.2012]

Articolul 158. Soluționarea de către prima instanță a întoarcerii executării

(1) Instanța de judecată căreia i s-a trimis cauza spre rejudecare este obligată să examineze din oficiu întoarcerea executării și să o soluționeze în o nouă hotărîre sau încheiere, prin care se dispune încetarea procesului în cauză.

(2) Dacă instanța de judecată care a rejudecat cauza nu a soluționat întoarcerea executării hotărîrii anulate, pîrîtul este în drept, în termenele de prescripție, să înainteze în această instanță o cerere de întoarcere a executării în procedură în ordonanță, fără respectarea procedurii prealabile.

(3) Termenul de prescripție începe să curgă de la data rămîinerii definitive a hotărîrii de respingere a acțiunii.

(4) Părțile sînt scutite de plata taxei de stat, inclusiv pentru cererea de recurs.

Articolul 159. Soluționarea de către instanța de apel sau instanța de recurs a întoarcerii executării

(1) Instanța de apel sau instanța de recurs este obligată să dispună întoarcerea executării dacă, examinînd apelul sau recursul, anulează hotărîrea instanței de fond cu adoptarea unei noi hotărîri prin care respinge parțial sau integral acțiunea ori adoptă o încheiere de încetare a procesului sau de scoatere a cererii de pe rol.

(2) În cazul în care instanța de apel sau de recurs nu a dispus întoarcerea executării, pîrîtul poate înainta o acțiune în condițiile art.158 din prezentul cod.

Articolul 160. Cazuri de limitare a întoarcerii executării

Nu se admite întoarcerea executării în cauzele de încasare a pensiei de întreținere, de reparare a prejudiciului cauzat prin schilodire sau prin altă vătămare a sănătății, precum și prin pierderea întreținătorului, cu excepția cazurilor cînd hotărîrea anulată a fost întemeiată pe informații sau pe documente false prezentate de reclamant.

TITLUL IV **CONTESTAREA ACTELOR EXECUTORULUI JUDECĂTORESC**

Capitolul XIV **PROCEDURA DE CONTESTARE A ACTELOR** **EXECUTORULUI JUDECĂTORESC**

Articolul 161. Persoanele care sînt în drept să conteste actele de executare

(1) Actele de executare întocmite de executorul judecătoresc sau acțiunile/inacțiunea acestuia pot fi contestate de către părți și de alți participanți la procesul de executare, precum și de terții care consideră că prin actele de executare sau acțiunile/inacțiunea executorului judecătoresc le-a fost încălcat un drept recunoscut de lege. Actele de executare întocmite de executorul judecătoresc nu pot fi contestate dacă din momentul săvârșirii lor au trecut mai mult de 6 luni.

(2) Cererea privind contestarea actelor de executare sau acțiunilor/inacțiunii executorului judecătoresc se înaintează în instanța de judecată în a cărei rază teritorială se află biroul executorului judecătoresc sau, în cazul municipiului Chișinău, în instanța de judecată în a cărei circumscripție camera teritorială a executorilor judecătorești a stabilit competența teritorială a executorului judecătoresc.

(3) Cererea prevăzută la alin.(2) nu se supune taxei de stat.

[Art.161 modificat prin [Legea nr.191 din 23.09.2016](#), în vigoare 28.04.2017]

Articolul 162. Termenul de contestare a actelor de executare întocmite de executorul judecătoresc

(1) Actul de executare întocmit de executorul judecătoresc poate fi contestat de participanții la procesul de executare în termen de 15 zile de la data săvârșirii lui ori a refuzului de a săvârși anumite acte, dacă legea nu prevede altfel. Terții care nu au participat la procesul de executare pot contesta actele de executare, întocmite de executorul judecătoresc, în termen de 15 zile de la data la care au aflat ori trebuie să afle despre aceste acte.

(2) Persoana poate fi repusă în termenul de contestare în condițiile [Codului de procedură civilă](#). Persoana nu poate fi repusă în termen dacă din data emiterii sau a refuzului emiterii actului contestat au trecut mai mult de 6 luni.

Articolul 163. Procedura de judecare a cererii

(1) Reclamațiile din cererea privind contestarea actelor de executare întocmite de executorul judecătoresc sau a acțiunilor/inacțiunii acestuia se înaintează împotriva creditorului sau debitorului. Cererea se judecă în condițiile Codului de procedură civilă. Executorul judecătoresc atras din oficiu în calitate de intervenient accesoriu este obligat să prezinte instanței de judecată copia certificată a procedurii de executare și să dea explicații scrise referitoare la actele contestate.

(2) În cazul contestării actului întocmit de executorul judecătoresc, sarcina probațiunii este pusă în seama reclamantului.

(3) Actele de executare întocmite de executorul judecătoresc, legale în fond, nu pot fi anulate pe motive formale.

(3¹) Nerespectarea cerințelor prevăzute la art.65 alin.(3) din prezentul cod servește drept temei pentru scoaterea cererii de pe rol în conformitate cu prevederile art.267 lit.a) din [Codul de procedură civilă](#).

(3²) Dacă se contestă quantumul onorariului executorului judecătoresc, reclamația se înaintează împotriva acestuia.

(4) Încheierea instanței de fond poate fi atacată cu recurs.

(5) În cazul respingerii cererii, reclamantul poate fi obligat, la cererea intimatului sau a executorului judecătoresc, la repararea prejudiciului cauzat prin întârzierea executării, iar când contestația a fost depusă cu rea-credință, reclamantul este obligat la plata unei amenzi judiciare în mărime de la 10 la 30 de unități convenționale.

(6) Încheierea judecătorească prin care s-a constatat refuzul neîntemeiat al executorului judecătoresc de a întocmi/a efectua un anumit act și prin care s-a dispus obligarea acestuia la îndeplinirea actului respectiv se execută de către executorul judecătoresc imediat sau în termenul stabilit de instanța de judecată.

(7) În cazul neexecutării fără motive întemeiate a cerinței instanței de judecată privind prezentarea copieii certificate a procedurii de executare sau prezentarea explicațiilor scrise ori în cazul neexecutării în termen a încheierii judecătorești indicate la alin.(6) din prezentul articol, executorul judecătoresc se sancționează de instanța de judecată cu amendă de pînă la 50 de unități

convenționale. Încheierea instanței de judecată privind aplicarea sancțiunii este executorie din momentul emiterii și poate fi atacată cu recurs odată cu încheierea prin care se soluționează cererea privind contestarea actelor de executare.

[Art.163 modificat prin [Legea nr.17 din 05.04.2018](#), în vigoare 01.06.2018]

[Art.163 modificat prin [Legea nr.191 din 23.09.2016](#), în vigoare 28.04.2017]

Articolul 164. Apărarea drepturilor unor alte persoane

(1) Dacă o altă persoană consideră că sechestrul a fost aplicat pe bunurile ce îi aparțin cu titlu de proprietate, ea poate intenta în procedură contencioasă o acțiune de ridicare a sechestrului.

(2) Prejudiciile cauzate ca urmare a anulării actului de sechestr, dacă nu rezultă din acțiunile debitorului prevăzute la art.44 alin.(3) din prezentul cod, sînt opozabile părții care a solicitat aplicarea sechestrului, cu excepția bunurilor dreptul de proprietate asupra cărora este supus înregistrării obligatorii de stat.

(3) Acțiunea de ridicare a sechestrului (radierea din actul de inventar) se intentează împotriva debitorului și creditorului urmăritor. Dacă sechestrarea (inventarierea) bunurilor s-a făcut în temeiul unei hotărîri penale privind confiscarea bunurilor, persoana condamnată și organul financiar respectiv vor figura în calitate de pîrît.

(4) Acțiunea de ridicare a sechestrului depusă de terți se examinează în procedură contencioasă în condițiile Codului de procedură civilă. Hotărîrea judecătorească poate fi contestată cu apel. Decizia instanței de apel nu se supune recursului, fiind definitivă și irevocabilă de la pronunțare.†

[Art.164 completat prin [Legea nr.17 din 05.04.2018](#), în vigoare 01.06.2018]

CARTEA A DOUA EXECUTAREA HOTĂRÎRILOR CU CARACTER PENAL

TITLUL V EXECUTAREA PEDEPSELOR PENALE ȘI A MĂSURILOR DE SIGURANȚĂ

Capitolul XV DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 165. Legislația execuțional-penală

(1) Legislația privind executarea hotărîrilor cu caracter penal (legislația execuțional-penală) constă din prezentul cod și din actele normative adoptate în conformitate cu acesta.

(2) Legislația execuțional-penală reglementează modul și condițiile executării pedepsei, determină mijloacele de corijare a condamnaților, stabilește modul de executare a măsurilor de siguranță și preventive, avînd drept scop protecția drepturilor, libertăților și intereselor legitime ale persoanei, precum și acordarea de ajutor condamnaților la adaptarea lor socială.

(3) Legislația execuțional-penală se aplică în conformitate cu [Constituția Republicii Moldova](#) și cu tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte. Dacă există neconcordanțe între reglementările tratatelor internaționale în domeniul drepturilor și libertăților fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte și prevederile prezentului cod, prioritate au reglementările tratatelor internaționale.

(4) Dacă, în procesul aplicării prevederilor prezentului cod sau a actelor normative adoptate în conformitate cu acesta, se constată că norma juridică ce urmează a fi aplicată contravine prevederilor [Constituției](#) și este expusă într-un act juridic care poate fi supus controlului constituționalității, organul care a constatat acest fapt sesizează Curtea Constituțională în modul stabilit de lege.

(5) Realizarea recomandărilor structurilor interstatale competente în problema executării hotărîrilor cu caracter penal și tratamentului condamnaților constituie obiectivul politicii de executare a hotărîrilor cu caracter penal.

Articolul 166. Acțiunea legislației execuțional-penale în spațiu, în timp și asupra persoanelor

(1) Legislația execuțional-penală se aplică pe întreg teritoriul Republicii Moldova. Alte modalități de acțiune a legislației execuțional-penale pot fi stabilite prin tratate internaționale la care Republica Moldova este parte.

(2) Executarea hotărîrilor cu caracter penal, apărarea drepturilor, libertăților și intereselor legitime ale persoanelor față de care se execută astfel de hotărîri, precum și acordarea de ajutor condamnaților la adaptarea lor socială se efectuează în conformitate cu legislația execuțional-penală în vigoare la momentul aplicării lor. Legislația execuțional-penală poate avea efect ultraactiv. Caracterul ultraactiv al normei se stipulează în legea nouă. În cazul în care în timpul executării hotărîrilor judecătorești cu caracter penal sînt în vigoare mai multe legi, se aplică legea cea mai favorabilă.

(3) Deținerea persoanelor care beneficiază de un anumit grad de imunitate se efectuează în conformitate cu prevederile [Convenției de la Viena cu privire la relațiile diplomatice](#), încheiate la 18 aprilie 1961, [Convenției de la Viena cu privire la relațiile consulare](#), încheiate la 24 aprilie 1963, precum și cu prevederile altor tratate internaționale la care Republica Moldova este parte.

Articolul 167. Principiile legislației execuțional-penale

(1) Executarea hotărîrilor cu caracter penal se efectuează în baza principiilor legalității, democratismului, umanismului, respectării drepturilor, libertăților și demnității umane, egalității condamnaților în fața legii, diferențierii, individualizării și planificării executării pedepselor penale, aplicării raționale a mijloacelor de corijare a condamnaților și stimulării comportamentului respectuos față de lege.

(2) Măsurile de siguranță se execută în baza principiilor dreptului penal în scopul înlăturării pericolului și preîntîmpinării săvîrșirii faptelor prevăzute de legea penală.

(3) Măsurile preventive se execută în baza principiilor și cu respectarea legislației procesual-penale.

Articolul 167¹. Interzicerea supunerii la tortură, tratamente cu cruzime, inumane sau degradante ori la alte rele tratamente

Se interzice supunerea oricărei persoane aflate în executarea unei pedepse la tortură, tratamente cu cruzime, inumane sau degradante ori la alte rele tratamente.

[Art.167¹ introdus prin [Legea nr.82 din 29.05.2014](#), în vigoare 24.10.2014]

Articolul 167². Interzicerea discriminării în executarea pedepselor

În timpul executării pedepselor este interzisă orice formă de discriminare pe criteriile prevăzute la art.3 din prezentul cod, precum și pe motiv de vîrstă, dizabilitate, boală cronică contagioasă sau necontagioasă, infecție HIV/SIDA.

[Art.167² introdus prin [Legea nr.82 din 29.05.2014](#), în vigoare 24.10.2014]

Capitolul XVI

STATUTUL JURIDIC AL CONDAMNATULUI

Articolul 168. Principiile de bază ale statutului juridic al condamnatului

(1) Condamnatul are drepturile, libertățile și obligațiile cetățenilor Republicii Moldova, cu excepțiile și restricțiile stabilite de prezentul cod și de actele normative adoptate în conformitate cu acesta. Restricția drepturilor proclamate în art.20-24 din [Constituția Republicii Moldova](#) nu se admite.

(2) Condamnatul cetățean străin sau apatrid are drepturile și obligațiile stabilite în acordurile internaționale la care Republica Moldova este parte, în legislația Republicii Moldova privind statutul juridic al cetățenilor străini și apatrizilor, cu excepțiile și restricțiile prevăzute de prezentul cod și de actele normative adoptate în conformitate cu acesta.

Articolul 169. Drepturile condamnatului

(1) Condamnatului i se garantează:

a) dreptul de a fi informat de instituția sau organul care asigură executarea pedepsei, în limba pe care o înțelege, despre drepturile și obligațiile sale, modul și condițiile de executare a pedepsei, precum și despre modificarea modului și condițiilor de executare a pedepsei;

b) dreptul la apărarea și respectarea de către instituția sau organul care asigură executarea pedepsei a demnității, drepturilor și libertăților pe care le are, inclusiv de a nu fi supus la tortură și nici la pedepse sau tratamente cu cruzime, inumane sau degradante, precum și, indiferent de consimțământul său, unei experiențe medicale sau științifice care îi pune în pericol viața sau sănătatea, beneficiind, după caz, de măsuri de protecție din partea statului;

c) dreptul de a adresa petiții (cereri, reclamații, propuneri, sesizări) administrației instituției ori organului care asigură executarea pedepsei sau organelor ierarhic superioare, instanței de judecată, procuraturii, autorităților administrației publice centrale și locale, asociațiilor obștești, altor instituții și organizații, inclusiv internaționale;

d) dreptul la asistență juridică pe bază de contract din partea avocaților, precum și a altor persoane autorizate să acorde astfel de asistență;

e) dreptul la ocrotirea sănătății și la asistență medicală în conformitate cu legislația în vigoare;

f) dreptul la asigurare socială, inclusiv la pensie.

(2) Condamnatul are și alte drepturi prevăzute de legislație.

(3) Exercițarea drepturilor persoanelor condamnate nu poate fi îngădită decît în limitele și în condițiile prevăzute de prezentul cod, de [Codul de procedură penală](#) și de alte legi și determinate de modul și de condițiile de executare a pedepsei penale concrete.

(4) Realizarea drepturilor condamnatului nu trebuie să lezeze drepturile și interesele legitime ale altor persoane, inclusiv condamnați, precum și să încalce modul și condițiile de executare a pedepsei.

[Art.169 completat prin [Legea nr.82 din 29.05.2014](#), în vigoare 24.10.2014]

Articolul 170. Obligațiile condamnatului

(1) Condamnatul este obligat:

a) să respecte prevederile legislației execuțional-penale după ce a luat cunoștință de ele, în modul prevăzut de prezentul cod;

b) să respecte demnitatea celorlalți condamnați, a personalului instituției sau organului care asigură executarea pedepsei, a altor persoane;

c) să execute cerințele legale ale administrației instituției sau organului care asigură executarea pedepsei, inclusiv să se prezinte la solicitarea administrației și să dea explicații în chestiunile referitoare la executarea pedepsei.

(2) Neexecutarea de către condamnat a obligațiilor ce îi revin, precum și neîndeplinirea cerințelor legale ale administrației instituției sau organului care asigură executarea pedepsei atrag răspunderea prevăzută de legislație.

Articolul 171. Mijloacele principale de corijare a condamnatului

(1) Principalele mijloace de corijare a condamnatului sînt: modul și condițiile de executare a pedepsei, munca social-utilă, munca educativă, instruirea profesională, învățămîntul general, influența exercitată de societate.

(2) Mijloacele de corijare se aplică ținîndu-se cont de categoria infracțiunii, de personalitatea și comportamentul condamnatului, conform unui program individual și continuu.

Capitolul XVII

TRIMITEREA HOTĂRÎRILOR CU CARACTER PENAL SPRE EXECUTARE ȘI ASIGURAREA EXECUTĂRII LOR

Articolul 172. Trimiterea hotărîrilor spre executare

(1) Trimiterea hotărîrilor judecătorești spre executare revine instanței care a judecat cauza în primă instanță.

(2) Hotărîrea privind pedeapsa închisorii sau detențiunii pe viață în privința persoanei care, pînă la rămînerea ei definitivă, nu se afla în stare de arest preventiv se trimite organului afacerilor interne în a cărui rază teritorială se află domiciliul condamnatului pentru escortarea lui la locul de deținere.

(3) Hotărîrea judecătorească privind înlocuirea pedepsei în conformitate cu art.64 alin.(5) din [Codul penal](#), precum și privind anularea liberării de pedeapsa penală în temeiul art.90-96 din [Codul penal](#), se trimite, după caz, organului afacerilor interne în a cărui rază teritorială se află domiciliul condamnatului pentru escortarea lui la locul de deținere.

(4) Hotărîrea privind aplicarea măsurii de siguranță se trimite instituției sau organului competent să asigure executarea măsurii de siguranță în modul stabilit în capitolul XXVIII din prezentul cod.

(5) Hotărîrea privind aplicarea măsurii preventive se trimite de către instituția sau organul care a adoptat-o instituției sau organului competent să asigure executarea măsurii preventive în modul stabilit în titlul VI din prezentul cod.

(6) Regimul de executare a pedepsei pentru fiecare persoană condamnată la pedeapsa închisorii, detențiunii pe viață se stabilește conform prevederilor prezentului cod.

Articolul 173. Instituțiile și organele care asigură executarea pedepsei

(1) Executarea pedepsei privative de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate, pedepsei muncii neremunerate în folosul comunității, executarea hotărîrilor privind condamnarea cu suspendarea condiționată a executării pedepsei, privind liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen, privind înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blîndă, privind liberarea de pedeapsă a minorilor, privind amînarea executării pedepsei aplicate femeilor gravide și persoanelor care au copii în vîrstă de pînă la 8 ani, precum și executarea pedepselor aplicate persoanelor juridice altele decît pedeapsa amenzii, se asigură de către organul de probațiune, cu excepția stabilită în art.286 din prezentul cod.

(2) Executarea pedepsei amenzii aplicate persoanelor fizice sau juridice se execută de către executorii judecătorești.

(3) Executarea pedepsei amenzii aplicate condamnaților care execută pedeapsa închisorii sau detențiunii pe viață se asigură de către penitenciare.

(4) Executarea pedepsei închisorii și detențiunii pe viață se asigură de către penitenciare.

(5) Executarea de către militarii în termen și militarii cu termen redus a pedepsei muncii neremunerate în folosul comunității se asigură de către comandantul unității militare.

(6) Executarea pedepsei retragerii gradului militar sau special, a titlului special, a gradului de calificare (clasificare) și a distincțiilor de stat se asigură de către organul abilitat care a oferit gradul, titlul special sau distincția de stat.

[Art.173 modificat prin [Legea nr.163 din 20.07.2017](#), în vigoare 20.12.2017]

[Art.173 modificat prin [Legea nr.138 din 03.12.2015](#), în vigoare 31.12.2015]

[Art.173 completat prin [Legea nr.65 din 07.04.2011](#), în vigoare 08.07.2011]

Articolul 174. Instituțiile și organele care asigură executarea măsurilor de siguranță

(1) Executarea măsurilor de constrîngere cu caracter medical se asigură de către instituțiile curative specializate.

(2) Executarea hotărîrilor judecătorești privind aplicarea măsurilor de constrîngere cu caracter medical alcoolicii și narcomanilor condamnați care execută pedeapsa închisorii sau detențiunii pe viață se asigură de către penitenciare. Dacă, după eliberarea din locurile de deținere, este necesară continuarea tratamentului medical forțat, executarea hotărîrii se asigură de către instituțiile medicale specializate.

(3) Executarea hotărîrilor judecătorești privind aplicarea măsurilor de constrîngere cu caracter educativ se asigură de către organul de probațiune în a cărui rază teritorială se află domiciliul minorului.

[Alin.(3¹) art.174 abrogat prin [Legea nr.315 din 20.12.2013](#), în vigoare 24.01.2014]

Notă: Se declară neconstituțional art.174 alin.(3¹) conform [Hot. Curții Constituționale nr.18 din 04.07.2013](#), în vigoare 04.07.2013

(4) Executarea hotărârilor privind expulzarea cetățenilor străini și apatrizilor se asigură de către organele afacerilor interne.

(5) Executarea hotărârilor privind confiscarea specială se asigură de către executorii judecătorești.

[Art.174 modificat prin [Legea nr.123 din 02.06.2016](#), în vigoare 29.07.2016]

[Art.174 modificat prin [Legea nr.82 din 29.05.2014](#), în vigoare 24.10.2014]

[Art.174 completat prin [Legea nr.34 din 24.05.2012](#), în vigoare 01.07.2012]

Articolul 175. Instituțiile și organele care asigură executarea măsurilor preventive

(1) Executarea obligației de a nu părăsi localitatea se asigură de către organul afacerilor interne în a cărui rază teritorială se află domiciliul prevenitului.

(2) Executarea obligației de a nu părăsi țara se asigură de către organul afacerilor interne în a cărui rază teritorială se află domiciliul prevenitului.

(3) Executarea garanției personale sau garanției unei organizații se asigură de către persoanele care și-au asumat angajamentul de a garanta comportamentul corespunzător al prevenitului.

(4) Executarea ridicării provizorii a permisului de conducere a mijloacelor de transport se asigură de către organul de poliție rutieră în a cărui rază teritorială se află domiciliul prevenitului.

(5) Transmiterea sub supraveghere a militarului se asigură de către comandantul unității militare.

(6) Transmiterea sub supraveghere a minorului se asigură de către persoanele care s-au obligat să asigure comportamentul corespunzător al prevenitului.

(7) Controlul asupra prevenitului liberat provizoriu sub control judiciar sau pe cauțiune se asigură de către organul afacerilor interne în a cărui rază teritorială se află domiciliul prevenitului.

(8) Supravegherea executării arestării la domiciliu se asigură de către organul afacerilor interne în a cărui rază teritorială se află domiciliul prevenitului.

(9) Executarea arestului preventiv se asigură de către penitenciare, inclusiv de către izolatoarele de urmărire penală ale Departamentului instituțiilor penitenciare al Ministerului Justiției.

[Art.175 modificat prin [Legea nr.304 din 26.12.2012](#), în vigoare 05.03.2013]

Articolul 175¹. Instituțiile care asigură executarea reținerii

(1) Reținerea de pînă la 72 de ore, ca măsură procesuală de constrîngere, se asigură în izolatoarele de detenție provizorie, cu excepția reținerii militarilor care se efectuează în garnizoană sau în comenduirea militară a garnizoanei, cu respectarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului și a condițiilor adecvate de deținere.

(2) Persoana reținută în condițiile alin. (1) este supusă imediat examenului medical la intrarea și la ieșirea din locul de detenție, precum și la cerere, inclusiv pe cont propriu, pe toată perioada detenției. Examenul medical se efectuează în condiții de confidențialitate. La efectuarea examenului medical se aplică prevederile art.232 alin.(3) din prezentul cod.

[Art.175¹ completat prin [Legea nr.252 din 08.11.2012](#), în vigoare 21.12.2012]

[Art.175¹ introdus prin [Legea nr.28 din 01.03.2012](#), în vigoare 23.03.2012]

Articolul 176. Controlul judiciar

(1) Instituțiile și organele specificate în art.173 și 174 din prezentul cod comunică instanței de judecată despre executarea sau imposibilitatea executării hotărârilor cu caracter penal.

(2) Condamnatul sau alte persoane ale căror drepturi și interese legitime sînt încălcate prin actele instituției sau organului care asigură executarea hotărârilor cu caracter penal pot ataca aceste acte în modul stabilit de legislație.

Articolul 177. Controlul procurorului

[Art.177 abrogat prin [Legea nr.163 din 20.07.2017](#), în vigoare 20.12.2017]

Articolul 178. Controlul departamental

(1) Activitatea instituțiilor și organelor care asigură executarea hotărîrilor cu caracter penal este supusă, în modul stabilit de actele normative, unui control departamental din partea organelor ierarhic superioare.

(2) În cadrul controlului asupra modului de punere în executare a hotărîrilor cu caracter penal, Departamentul instituțiilor penitenciare poate anula actele și deciziile prevăzute de prezentul cod, emise de administrația instituției penitenciare cu încălcarea prevederilor legale.

Articolul 179. Controlul exercitat de organizații naționale și internaționale

Organizațiile naționale și internaționale care asigură protecția drepturilor și libertăților fundamentale ale omului pot exercita controlul executării hotărîrilor cu caracter penal în modul stabilit de actele naționale și/sau internaționale.

Articolul 180. Controlul civil

(1) Comisiile de monitorizare, care sînt organe permanente, fără statut de persoană juridică, efectuează controlul civil (monitorizarea) asupra respectării drepturilor omului în instituțiile care asigură deținerea persoanelor.

(2) Modul de formare a comisiilor de monitorizare a activității instituțiilor care asigură deținerea persoanelor, sarcinile și atribuțiile de bază ale acestora sînt reglementate de [Legea nr.235-XVI din 13 noiembrie 2008](#) privind controlul civil asupra respectării drepturilor omului în instituțiile care asigură deținerea persoanelor.

Articolul 181. Vizitarea instituțiilor care asigură deținerea persoanelor

(1) În timpul exercitării funcțiilor de serviciu au dreptul de a vizita instituțiile care asigură deținerea persoanelor, fără permisiune specială:

- a) Președintele Parlamentului Republicii Moldova;
- b) Președintele Republicii Moldova;
- c) Primul-ministru al Republicii Moldova;
- d) deputatul în Parlament;

e) Avocatul Poporului, Avocatul Poporului pentru drepturile copilului, funcționarii Oficiului Avocatului Poporului, membrii Consiliului pentru prevenirea torturii și alte persoane care îi însoțesc în exercitarea atribuției de prevenire a torturii;

f) Procurorul General al Republicii Moldova, procurorul care exercită controlul asupra executării hotărîrilor cu caracter penal în teritoriul respectiv;

g) persoana cu funcție de răspundere competentă a organului ierarhic superior instituției sau organului care asigură executarea pedepsei penale;

h) judecătorul care a examinat sau examinează cauza penală, conform competenței teritoriale;

i) reprezentantul organizației internaționale care, conform actelor naționale și/sau internaționale la care Republica Moldova este parte, are acest drept;

j) membrul comisiei de monitorizare.

(2) Instituțiile care asigură deținerea persoanelor pot fi vizitate de alte persoane cu permisiunea specială a administrației acestor instituții ori a persoanelor cu funcție de răspundere ale organelor ierarhic superioare sau în baza hotărîrii instanței de judecată, iar în cazul prevenițiilor – și în baza hotărîrii organului de urmărire penală sau a instanței de judecată, în procedura cărora se află cauza penală.

(3) Înregistrări video și fotografiieri în instituțiile care asigură executarea pedepsei închisorii sau detențiunii pe viață, cu excepția cazurilor legate de persoanele menționate la alin.(1) al prezentului articol, se fac cu permisiunea scrisă a administrației instituției respective.

(4) Înregistrarea audio, video sau fotografierea condamnaților se efectuează cu consimțământul scris al acestora, cu excepția cazurilor prevăzute de lege.

[Art.181 modificat prin [Legea nr.166 din 31.07.2015](#), în vigoare 02.10.2015]

Capitolul XVIII

EXECUTAREA SILITĂ A PEDEPSEI AMENZII

Articolul 182. Organul și instituția care asigură executarea pedepsei amenzii

Executarea pedepsei amenzii ca pedeapsă principală sau complementară se asigură de către executorul judecătoresc în a cărui competență teritorială, stabilită de camera teritorială a executorilor judecătorești, se află domiciliul condamnatului, iar în cazul condamnaților care execută pedeapsa închisorii sau a detențiunii pe viață, se execută și de penitenciar.

Articolul 183. Modul de executare a pedepsei amenzii

(1) Amenda se achită de către condamnat în mod benevol în termen de 30 de zile de la data stabilirii ei.

(1¹) După achitarea de către condamnat a amenzii, instituția bancară este obligată, în termen de 2 zile lucrătoare, să includă informația privind achitarea amenzii în Registrul debitorilor, ținut de către Uniunea Națională a Executorilor Judecătorești. Conținutul, modul de ținere a Registrului debitorilor și modalitățile de acces la acesta sînt reglementate de Guvern.

(2) Instanța de judecată verifică în Registrul debitorilor dacă amenda a fost achitată. În cazul în care condamnatul nu a achitat amenda, instanța, în decursul a 30 de zile de la rămînerea definitivă a hotărîrii, trimite executorului judecătoresc documentul executoriu pentru încasarea silită a amenzii.

(3) Executorul judecătoresc verifică în Registrul debitorilor dacă amenda a fost achitată și, în cazul în care nu a fost achitată de către condamnat, intențiază procedura de executare și execută documentul executoriu în conformitate cu prevederile cărții întîi a prezentului cod. Concomitent cu amenda, se vor încasa și cheltuielile de executare.

(3¹) Dacă executorul judecătoresc constată că amenda a fost achitată, acesta întocmește o încheiere privind refuzul de a primi documentul executoriu spre executare, informînd despre aceasta instanța de judecată.

(4) În cazul în care executarea silită nu a fost posibilă din cauza lipsei sau insuficienței de bunuri sau din cauza eschivării cu rea-voință de la achitarea amenzii, executorul judecătoresc solicită instanței care a judecat cauza în fond să adopte o încheiere în condițiile art.64 din [Codul penal](#).

(5) În cazul condamnatului care execută pedeapsa închisorii sau a detențiunii pe viață, instanța de judecată trimite titlul executoriu de încasare silită a amenzii penitenciarului care asigură executarea pedepsei. În cazul în care persoana, pînă la liberare din locul de detenție, nu a achitat amenda, penitenciarul trimite titlul executoriu executorului judecătoresc în a cărui competență teritorială, stabilită de camera teritorială a executorilor judecătorești, se află domiciliul condamnatului, fapt despre care comunică instanței de judecată.

[Art.183 completat prin [Legea nr.191 din 23.09.2016](#), în vigoare 01.10.2017]

[Art.183 modificat prin [Legea nr.191 din 23.09.2016](#), în vigoare 28.04.2017]

Capitolul XIX

EXECUTAREA PEDEPSEI PRIVATIVE DE DREPTUL DE A OCUPA ANUMITE FUNCȚII SAU DE A EXERCITA O ANUMITĂ ACTIVITATE

Articolul 184. Organul și instituția care asigură executarea pedepsei privative de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate

(1) Executarea pedepsei privative de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate se asigură de către organul de probațiune în a cărui rază teritorială își desfășoară activitatea sau își are domiciliul condamnatul.

(2) Executarea pedepsei privative de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate stabilită ca pedeapsă complementară pedepsei închisorii este asigurată de către instituția care asigură executarea pedepsei principale, iar după executarea ei – de către organul de probațiune în a cărui rază teritorială își desfășoară activitatea sau își are domiciliul condamnatul.

Articolul 185. Modul de executare a pedepsei privative de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate

(1) Instanța de judecată trimite hotărîrea privind privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate și dispoziția de executare organului de probațiune în a cărui rază teritorială își desfășoară activitatea sau își are domiciliul condamnatul.

(2) Organul de probațiune trimite hotărîrea judecătorească organului abilitat cu dreptul de a dispune eliberarea condamnatului din funcție sau de a-i interzice exercitarea unei anumite activități.

(3) Organul abilitat adoptă, în termen de 3 zile, actul de eliberare din funcție sau de interzicere de a exercita o anumită activitate și îl remite, împreună cu hotărîrea judecătorească, organului de probațiune.

(4) Organul de probațiune, în termen de 5 zile, informează instanța de judecată despre executarea hotărîrii ei.

(5) Indiferent de faptul dacă persoana condamnată ocupă o anumită funcție sau exercită o anumită activitate, organul de probațiune ține evidența condamnaților, efectuează controlul respectării de către condamnați a interdicției, stabilite în hotărîrea judecătorească, de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate, verifică îndeplinirea prescripțiilor hotărîrii judecătorești de către administrația organizației în care lucrează condamnatul, precum și de către organele împuternicite să anuleze autorizația privind exercitarea unei anumite activități.

Articolul 186. Obligațiile administrației organizației în care lucrează condamnatul

(1) Prescripțiile hotărîrii judecătorești privind privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate sînt obligatorii pentru administrația organizației în care lucrează condamnatul.

(2) Administrația organizației în care lucrează condamnatul este obligată:

a) în cel mult 3 zile de la primirea copiei de pe hotărîrea judecătorească și a avizului organului de probațiune, să elibereze condamnatul din funcție sau să îi interzică să exercite o anumită activitate și să expedieze organului de probațiune înștiințarea despre îndeplinirea prescripțiilor hotărîrii;

b) să prezinte, la solicitarea organului de probațiune, documentele ce țin de executarea pedepsei;

c) în caz de concediere a condamnatului pînă la executarea definitivă a pedepsei, să înscrie în carnetul lui de muncă interdicția stabilită în hotărîrea judecătorească, durata și caracterul funcției ce nu poate fi ocupată și/sau ale activității ce nu poate fi exercitată;

d) să comunice, în termen de 3 zile, organului de probațiune despre modificarea sau încetarea contractului individual de muncă cu condamnatul.

Capitolul XX

EXECUTAREA PEDEPSEI RETRAGERII GRADULUI MILITAR SAU SPECIAL, A TITLULUI SPECIAL, A GRADULUI DE CALIFICARE (CLASIFICARE) ȘI A DISTINCȚIILOR DE STAT

Notă: În titlul și în cuprinsul capitolului XX după cuvintele "gradului militar" se introduc cuvintele "sau special" conform [Legii nr.65 din 07.04.2011](#), în vigoare 08.07.2011

Articolul 187. Organul care asigură executarea pedepsei retragerii gradului militar sau special, a titlului special, a gradului de calificare (clasificare) și a distincțiilor de stat
[Art.187 abrogat prin [Legea nr.138 din 03.12.2015](#), în vigoare 31.12.2015]

Articolul 188. Modul de executare a pedepsei retragerii gradului militar sau special, a titlului special, a gradului de calificare (clasificare) și a distincțiilor de stat

(1) Instanța de judecată trimite hotărârea privind retragerea gradului militar sau special, a titlului special, a gradului de calificare (clasificare) sau a distincțiilor de stat și dispoziția de executare organului abilitat cu dreptul de a dispune retragerea gradului militar sau special, a titlului special, a gradului de calificare (clasificare) sau a distincțiilor de stat în a cărui rază teritorială își desfășoară activitatea sau își are domiciliul condamnatul.

[Alin.(2) art.188 abrogat prin [Legea nr.82 din 29.05.2014](#), în vigoare 24.10.2014]

(3) Dacă persoana condamnată este militar trecut în rezervă, instanța de judecată trimite hotărârea și dispoziția de executare organului administrativ-militar de la locul de evidență a militarului.

(4) În cel mult 2 luni, organul abilitat adoptă actul privind retragerea gradului militar sau special, a titlului special, a gradului de calificare (clasificare) sau a distincțiilor de stat și îl remite în termen de 5 zile instanței de judecată, informînd-o despre executarea hotărîrii acesteia.

[Alin.(5) art.188 abrogat prin [Legea nr.82 din 29.05.2014](#), în vigoare 24.10.2014]

(6) Organul abilitat cu dreptul de a dispune retragerea gradului militar sau special, a titlului special, a gradului de calificare (clasificare) sau a distincțiilor de stat întreprinde măsurile necesare privind lipsirea condamnatului de drepturile și înlesnirile acordate în legătură cu deținerea gradului, a titlului sau a distincției ce i s-au retras.

[Art.188 modificat prin [Legea nr.82 din 29.05.2014](#), în vigoare 24.10.2014]

Capitolul XXI

EXECUTAREA PEDEPSEI MUNCII NEREMUNERATE ÎN FOLOSUL COMUNITĂȚII

Articolul 189. Organul care asigură executarea pedepsei muncii neremunerate în folosul comunității

(1) Executarea pedepsei muncii neremunerate în folosul comunității se asigură de către organul de probațiune în a cărui rază teritorială se află domiciliul condamnatului, în conformitate cu prevederile prezentului cod, ale [Regulamentului cu privire la modul de executare a pedepsei penale sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității](#), aprobat de Guvern, și ale altor acte normative.

(2) În cazul condamnării militarilor în termen și militarilor cu termen redus, executarea pedepsei muncii neremunerate în folosul comunității se asigură de către comandantul unității militare în conformitate cu prevederile prezentului cod, ale regulamentului menționat la alin.(1) și ale altor acte normative.

Articolul 190. Modul de executare a pedepsei muncii neremunerate în folosul comunității

(1) Instanța de judecată trimite hotărârea privind munca neremunerată în folosul comunității și dispoziția de executare organului de probațiune în a cărui rază teritorială își are domiciliul condamnatul, care, în cel mult 15 zile, asigură executarea pedepsei.

(2) Instanța de judecată trimite hotărârea privind munca neremunerată în folosul comunității și dispoziția de executare în privința militarilor în termen și militarilor cu termen redus condamnați comandantului unității care, în cel mult 15 zile, asigură executarea pedepsei.

(2¹) Persoana condamnată la muncă neremunerată în folosul comunității semnează în instanța de judecată un angajament prin care se obligă să se prezinte în termen de 5 zile din

momentul rămîinerii definitive a hotărîrii instanței de judecată la organul de probațiune în a cărui rază teritorială își are domiciliul sau, după caz, la comandantul unității militare.

(3) Pedepșa se execută de către condamnat la obiectele cu destinație socială, determinate în modul stabilit în art.192 din prezentul cod.

(4) Pedepșa se execută de către militarul în termen și militarul cu termen redus în unitatea militară în modul stabilit de către comandantul acestei unități.

(5) Munca neremunerată în folosul comunității se execută de la 2 la 4 ore pe zi, în afara timpului activității de bază sau de studii. În cazul condamnatului care nu este antrenat în activități de bază sau de studii, la solicitarea sau cu acordul acestuia, pedeapsa poate fi executată pînă la 8 ore pe zi.

(6) Munca neremunerată în folosul comunității se execută de către militarul în termen și militarul cu termen redus de la 2 la 4 ore pe zi, în timpul liber de ședințe, stabilite în conformitate cu cerințele regulamentelor militare, iar ca excepție, și în zilele de duminică și de sărbătoare nelucrătoare.

(7) Munca neremunerată în folosul comunității poate fi executată, ca excepție, și în zilele de duminică și în zilele de sărbătoare nelucrătoare.

(8) Munca neremunerată în folosul comunității nu poate fi executată în timpul nopții sau în condiții vătămătoare, în locuri periculoase ori care prezintă risc pentru sănătatea sau integritatea persoanelor condamnate ori pentru dezvoltarea minorilor condamnați.

(9) Munca persoanei care execută muncă neremunerată în folosul comunității se organizează în conformitate cu prevederile legislației privind protecția muncii.

(10) În cazul în care, în timpul executării muncii neremunerate în folosul comunității, condamnatului i-a fost cauzat prejudiciu, recuperarea prejudiciului se efectuează în conformitate cu legislația muncii.

(11) Acordarea concediului anual la locul de muncă de bază al condamnatului nu suspendă executarea pedepsei muncii neremunerate în folosul comunității.

(12) În cazul în care, în timpul executării pedepsei, condamnatul a fost încadrat în grad de dizabilitate severă sau accentuată fără termen, precum și în cazul gravidității condamnatei, organul de probațiune adresează instanței de judecată competente un demers privind liberarea de executarea ulterioară a pedepsei muncii neremunerate în folosul comunității.

[Art.190 modificat prin [Legea nr.201 din 28.07.2016](#), în vigoare 09.09.2016]

[Art.190 completat prin [Legea nr.82 din 29.05.2014](#), în vigoare 24.10.2014]

Articolul 191. Obligațiile organului care asigură executarea pedepsei muncii neremunerate în folosul comunității

(1) Organul de probațiune ține evidența condamnaților la muncă neremunerată în folosul comunității, explică condamnatului modul și condițiile executării pedepsei, coordonează cu autoritatea administrației publice locale lista obiectelor cu destinație socială la care condamnații execută pedeapsa, controlează modul și condițiile de executare a pedepsei, ține evidența sumară a timpului lucrat de condamnați, exercită alte atribuții stabilite de legislație.

(2) Comandantul unității militare ține evidența militarilor condamnați la muncă neremunerată în folosul comunității, explică militarului condamnat modul și condițiile de executare a pedepsei, controlează modul și condițiile de executare a pedepsei, ține evidența sumară a timpului lucrat de condamnați, asigură prevenirea săvîrșirii de către militarii în termen și militarii cu termen redus condamnați a unor noi infracțiuni, stabilește și înlătură cauzele și condițiile săvîrșirii unor noi infracțiuni.

Articolul 192. Obligațiile autorităților administrației publice locale în ceea ce privește asigurarea executării muncii neremunerate în folosul comunității

(1) Autoritățile administrației publice locale determină obiectele cu destinație socială la care condamnații execută pedeapsa muncii neremunerate în folosul comunității.

(2) Organul de probațiune, de comun acord cu autoritățile administrației publice locale, determină locul și volumul de muncă pentru condamnat, cu ajutorul organizațiilor și asociațiilor identifică obiectele la care poate fi folosită munca neremunerată în folosul comunității.

Articolul 193. Obligațiile administrației organizației în care condamnatul execută pedeapsa muncii neremunerate în folosul comunității

(1) Administrația organizației în care condamnatul execută pedeapsa muncii neremunerate în folosul comunității verifică calitatea lucrului efectuat de către condamnat, informează organul de probațiune despre numărul de ore lucrate sau despre neexecutarea volumului de muncă stabilit.

(2) În caz de producere a unui accident de muncă, administrația organizației, în cel mai scurt timp posibil, dar în nu mai târziu de 72 de ore, va informa despre cele întâmplate organul de probațiune.

Articolul 194. Obligațiile condamnatului

(1) Condamnatul la munca neremunerată în folosul comunității este obligat să se prezinte la citare la organul de probațiune, să respecte modul și condițiile de executare a pedepsei, regulamentul de ordine interioară a organizației în care este antrenat la muncă, să lucreze conștiincios la obiectele la care a fost repartizat, să execute termenul de prestare a muncii neremunerate în folosul comunității, să informeze organul de probațiune despre schimbarea domiciliului sau despre imposibilitatea temporară de a presta munca.

(2) Dacă persoana condamnată la munca neremunerată în folosul comunității nu execută această pedeapsă sau, în timpul executării, are o conduită necorespunzătoare manifestată prin neîndeplinirea obligațiilor care îi revin sau prin îndeplinirea lor defectuoasă, organul de probațiune adresează instanței de judecată un demers privind înlocuirea muncii neremunerate în folosul comunității cu o altă pedeapsă, în condițiile art.67 alin.(3) din [Codul penal](#).

(3) Militarul condamnat la muncă neremunerată în folosul comunității este obligat să se prezinte, conform graficului stabilit, la comandantul unității militare, să respecte modul și condițiile de executare a pedepsei, regulamentele militare, să nu încalce ordinea publică, să lucreze conștiincios la obiectivele la care a fost repartizat să execute termenul de prestare a muncii neremunerate în folosul comunității, să informeze comandantul unității militare despre imposibilitatea temporară de a presta munca.

(4) Dacă militarul condamnat la muncă neremunerată în folosul comunității nu execută această pedeapsă sau, în timpul executării, are o conduită necorespunzătoare manifestată prin neîndeplinirea obligațiilor care îi revin sau prin îndeplinirea lor defectuoasă, comandantul unității militare adresează instanței de judecată un demers privind înlocuirea muncii neremunerate în folosul comunității cu o altă pedeapsă, în condițiile art.67 alin.(3) din [Codul penal](#).

(5) Dacă persoana condamnată la muncă neremunerată în folosul comunității nu s-a prezentat pentru a fi luată la evidență sau a părăsit domiciliul și locul aflării ei nu este cunoscut de către organul de probațiune sau, în cazul militarului, de către comandamentul militar, căutarea ei se dispune și se efectuează în condițiile art.263 din prezentul cod.

[Art.194 completat prin [Legea nr.82 din 29.05.2014](#), în vigoare 24.10.2014]

Capitolul XXII **EXECUTAREA PEDEPSEI ÎNCHISORII**

Secțiunea 1 **Dispoziții generale**

Articolul 195. Instituțiile care asigură executarea pedepsei închisorii

(1) Executarea pedepsei închisorii se asigură de penitenciare conform prevederilor prezentului cod și ale actelor normative adoptate în conformitate cu acesta, inclusiv ale [Statutului executării pedepsei de către condamnați](#), aprobat de Guvern, și ale regulamentului de ordine interioară a penitenciarului.

(2) Bazele activității instituțiilor sistemului penitenciar, principiile de organizare a acestora, statutul juridic, drepturile și obligațiile personalului sistemului penitenciar sînt reglementate în [Legea cu privire la sistemul penitenciar](#).

[Art.195 completat prin [Legea nr.82 din 29.05.2014](#), în vigoare 24.10.2014]

Articolul 196. Trimiterea hotărîrii judecătorești spre executare

(1) Instanța care a judecat cauza în fond trimite hotărîrea de condamnare la închisoare și dispoziția de executare administrației locului de deținere a condamnatului.

(2) Administrația locului de deținere, în termen de 15 zile de la primirea dispoziției de executare, trimite condamnatul în penitenciar. La stabilirea penitenciarului se va da prioritate penitenciarului situat mai aproape de localitatea de domiciliu sau reședință a condamnatului ori de altă localitate solicitată în scris de acesta. Solicitarea respectivă se anexează la dosarul personal al condamnatului.

(3) Hotărîrea privind condamnarea la închisoare în privința persoanei care, pînă la rămînerea definitivă a hotărîrii, nu s-a aflat în stare de arest preventiv sau hotărîrea privind înlocuirea pedepsei amenzii cu pedeapsa închisorii în condițiile art.64 alin.(5) din [Codul penal](#) și dispoziția de executare se trimit organului afacerilor interne în a cărui rază teritorială își are domiciliul condamnatul pentru escortarea lui la locul de deținere cel mai apropiat.

(4) Dacă, la punerea în executare a hotărîrii, s-a constatat că condamnatul care nu s-a aflat în stare de arest preventiv a părăsit domiciliul și locul aflării lui nu este cunoscut, organul afacerilor interne trimite instanței de judecată un raport și materialele necesare pentru darea în căutare a condamnatului.

(5) Încheierea instanței de judecată privind căutarea condamnatului se execută de către organul afacerilor interne în a cărui rază teritorială se află domiciliul condamnatului.

[Art.196 completat prin [Legea nr.82 din 29.05.2014](#), în vigoare 24.10.2014]

Articolul 197. Categoriile penitenciarelor

(1) Pedeapsa închisorii, stabilită prin hotărîrea instanței de judecată, se execută în penitenciare de tip deschis, semiînchis și închis, în conformitate cu art.72 din [Codul penal](#).

(2) Persoanele condamnate care nu au ajuns la majorat execută pedeapsa în penitenciare pentru minori sau în sectoare separate ale penitenciarelor nespecializate, cu asigurarea pentru ei a condițiilor penitenciarului pentru minori.

(3) Femeile condamnate execută pedeapsa în penitenciare pentru femei sau în sectoare separate ale penitenciarelor nespecializate, cu asigurarea pentru ele a condițiilor penitenciarului pentru femei. Persoanele de sex feminin condamnate care nu au ajuns la majorat execută pedeapsa în penitenciare pentru femei, cu asigurarea pentru ele a condițiilor penitenciarului pentru minori.

Articolul 198. Lăsarea condamnaților la pedeapsa închisorii în izolatoarele de urmărire penală

(1) Pentru executarea lucrărilor de deservire gospodărescă în izolatoarele de urmărire penală sînt lăsate, cu acordul lor scris și la decizia șefului izolatorului de urmărire penală, persoanele condamnate cărora li s-a stabilit executarea pedepsei într-un penitenciar de tip semiînchis și, în cazurile prevăzute de Statutul executării pedepsei de către condamnați, persoanele condamnate pentru prima dată la pedeapsa închisorii pe un termen de pînă la 7 ani cărora li s-a stabilit executarea pedepsei într-un penitenciar de tip închis. Condamnații lăsați în izolatorul de urmărire penală execută pedeapsa în condițiile prevăzute pentru regimul comun al penitenciarului de tip semiînchis sau, după caz, închis.

(2) Dacă este necesar să se efectueze acte procedurale cu privire la o infracțiune săvîrșită de un condamnat care execută pedeapsa închisorii, condamnatul, în baza încheierii judecătorului de instrucție sau a instanței de judecată, poate fi lăsat în izolatorul de urmărire penală sau transferat în el pe o anumită perioadă care nu poate depăși termenul ținerii în stare de arest prevăzut în art.186 din [Codul de procedură penală](#).

[Art.198 modificat prin [Legea nr.191 din 23.09.2016](#), în vigoare 28.04.2017]

Articolul 199. Transferarea și escortarea condamnaților

(1) Transferarea condamnaților dintr-un penitenciar în altul de același tip ca urmare a schimbării regimului de deținere sau din alte motive întemeiate se dispune de către directorul general al Departamentului instituțiilor penitenciare, la demersul administrației penitenciarului sau din oficiu.

(2) La transferarea condamnatului se va lua în considerație caracterizarea personalității condamnatului cuprinsă în dosarul personal, inclusiv participarea lui la programele de studii și socioeducative, și se va da prioritate penitenciarului situat mai aproape de localitatea de domiciliu sau reședință a condamnatului ori de altă localitate solicitată de acesta.

(3) Transferarea temporară a condamnatului într-un penitenciar de un tip mai sever sau într-un izolator de urmărire penală, în alte cazuri decât cele prevăzute la art.198 alin.(2) din prezentul cod, dacă această transferare este necesară pentru participarea condamnatului în instanțele de judecată la examinarea plîngerilor depuse în baza art.473¹ și 473² din [Codul de procedură penală](#), se dispune de directorul general al Departamentului instituțiilor penitenciare în baza încheierii instanței de judecată. Transferarea care se impune pentru efectuarea actelor procedurale cu privire la o infracțiune săvârșită de o altă persoană decât condamnatul se dispune la citarea instanței de judecată sau organului de urmărire penală și doar cu acordul condamnatului exprimat în acest sens.

(4) Este interzisă transferarea pentru o perioadă mai mare de 5 zile a condamnaților minori în alte penitenciare decât cele pentru minori dacă în aceste penitenciare nu sînt amenajate sectoare distincte de detenție, cu asigurarea condițiilor penitenciarului pentru minori. Aceste prevederi nu se aplică în cazul transferării în spitalele penitenciare.

(5) Trimiterea condamnaților la locul executării pedepsei și transferarea lor într-un alt penitenciar au loc sub escortă, cu respectarea regulilor de deținere separată a femeilor de bărbați, a minorilor de adulți, a condamnaților la pedeapsa detențiunii pe viață de alte categorii de deținuți. Condamnații bolnavi de tuberculoză în formă contagioasă sau care nu au urmat tratamentul complet al bolilor venerice ori cei care suferă de dereglări psihice ce nu exclud răspunderea penală vor fi escortați separat de condamnații sănătoși, iar dacă este necesar conform raportului medicului, vor fi însoțiți de personal medical.

(6) Transferarea și escortarea condamnaților se fac din contul statului, în modul și în condițiile stabilite de prezentul cod și de Statutul executării pedepsei de către condamnați, cu excepția cazului cînd transferarea sau escortarea a fost condiționată de o faptă imputabilă condamnatului.

(7) Sumele stabilite și avansate de Departamentul instituțiilor penitenciare în condițiile în care transferarea sau escortarea a fost condiționată de o faptă imputabilă condamnatului sau aceasta s-a efectuat pentru alte cazuri decât cele prevăzute de competențele sistemului penitenciar se încasează de la condamnat.

(8) În timpul transferării, condamnatului îi sînt asigurate condiții adecvate de aerisire și iluminare. La transferare se va lua și dosarul personal al condamnatului. Condamnatul are dreptul la un bagaj de mîină cu strictul necesar de igienă personală, documente și alte bunuri, a cărui greutate nu va depăși 20 de kg. Alte bunuri aflate în posesia condamnatului rămîn în custodia locului de detenție și se ridică de o rudă sau altă persoană indicată de condamnat ori de către condamnat după eliberarea sa din detenție.

(9) Decizia privind transferarea dintr-un penitenciar în altul de același tip poate fi contestată de către condamnat în modul prevăzut la art.473¹ și 473² din [Codul de procedură penală](#), cu excepția cazului în care transferarea a fost dispusă în condițiile art.225 din prezentul cod.

(10) După transferare, condamnatului i se permite să comunice familiei, avocatului sau altei persoane locul unde a fost transferat. Comunicarea se face în scris sau telefonic, în mod gratuit, și se consemnează într-un proces-verbal.

Articolul 200. Primirea condamnatului în penitenciar

(1) Primirea condamnatului în penitenciar se efectuează de către administrația penitenciarului, după ce i se stabilește identitatea, pe baza dispoziției de executare, a hotărârii de condamnare, a actelor de identitate, a altor documente, în modul prevăzut de [Statutul executării pedepsei de către condamnați](#).

(2) Condamnatului i se întocmește dosar personal.

(3) Primirea condamnaților se face în spații special amenajate, femeile fiind separate de bărbați, iar minorii fiind separați de adulți. La primirea condamnaților pot fi aplicate și alte modalități de separare prevăzute la art.205.

(4) După primire, condamnatului i se permite să comunice familiei, avocatului sau altei persoane locul unde este deținut și schimbarea acestuia. Comunicarea se face în scris sau telefonic, în mod gratuit, și se consemnează într-un proces-verbal.

(5) Administrația penitenciarului, în termen de 15 zile de la primirea condamnatului, înștiințează instanța de judecată despre acest fapt, comunică soțului, uneia din rudele condamnatului sau unei alte persoane, indicate de el, locul de executare a pedepsei.

(6) Imediat după primire, condamnatul se plasează în încăperea de carantină pe o perioadă de pînă la 15 zile, în decursul căreia el este supus examenului medical în vederea determinării stării sănătății și capacității de muncă și prescrierii, după necesitate, a tratamentului individual.

[Art.200 completat prin [Legea nr.82 din 29.05.2014](#), în vigoare 24.10.2014]

Articolul 201. Dosarul personal al condamnatului

(1) Administrația penitenciarului întocmește pentru fiecare condamnat dosarul personal prevăzut în art.200 alin.(2) din prezentul cod.

(2) Dosarul personal al condamnatului cuprinde:

- a) datele și actul de identitate ale condamnatului;
- b) fotografiile din față și din profil;
- c) copie de pe hotărârea judecătorească de condamnare la pedeapsa închisorii;
- d) dispoziția de executare a hotărârii judecătorești;
- e) anul, luna, ziua și ora la care a început executarea pedepsei;
- f) cazierul judiciar;
- g) fișa dactiloscopică;
- h) documentele întocmite în urma examenelor medicale;
- i) documentele din care rezultă îndeplinirea obligațiilor privind asigurarea accesului la dispozițiile legale și documentele privind executarea pedepsei închisorii;
- j) documentele referitoare la măsurile luate de către administrația penitenciarului cu privire la exercitarea drepturilor persoanei condamnate la pedeapsa închisorii;
- k) documentele referitoare la participarea condamnatului la activitățile socioeducative, la instruirea și formarea profesională a acestuia;
- l) documentele referitoare la măsurile de stimulare și la sancțiunile disciplinare aplicate în timpul executării pedepsei închisorii;
- m) alte documente întocmite în timpul executării pedepsei închisorii care privesc regimul de executare a acesteia.

(3) Condamnatul la pedeapsa închisorii și apărătorul acestuia au acces, în prezența persoanei anume desemnate de șeful penitenciarului, la dosarul personal.

(4) Dosarul personal poate fi consultat, cu excepția situațiilor în care acesta este cerut de organele abilitate, numai cu acordul scris al condamnatului.

(5) Datele cu caracter personal ale condamnaților la pedeapsa închisorii sînt confidențiale, potrivit legii.

[Art.201 completat prin [Legea nr.82 din 29.05.2014](#), în vigoare 24.10.2014]

Articolul 202. Registrele privind condamnații la pedeapsa închisorii

(1) Administrația penitenciarului întocmește:

- a) registrul de evidență a primirii condamnăților, în care se consemnează anul, luna, ziua și ora la care persoana condamnată a fost primită în penitenciar;
- b) registrul de evidență a stimulărilor aplicate condamnăților;
- c) registrul de evidență a sancțiunilor disciplinare aplicate condamnăților;
- d) registrul de evidență a liberării condiționate înainte de termen a condamnăților;
- e) registrul de evidență a punerii în libertate a condamnăților;
- f) alte registre privind condamnății la pedeapsa închisorii.

(2) Departamentul instituțiilor penitenciare poate crea și utiliza, în condițiile legii, aplicații informaționale automatizate de gestiune a datelor referitoare la evidența electronică a condamnăților, la realizarea scopului pedepsei, precum și a datelor referitoare la activități conexe și auxiliare acesteia.

(3) Departamentul instituțiilor penitenciare adoptă măsurile organizatorice și tehnice necesare protejării datelor cu caracter personal ale persoanelor private de libertate împotriva oricăror distrugeri, pierderi, modificări, dezvăluiri sau acces neautorizat.

[Art.202 completat prin [Legea nr.82 din 29.05.2014](#), în vigoare 24.10.2014]

Articolul 203. Documente privind decesul persoanelor aflate în executarea pedepsei închisorii

În cazul decesului condamnatului aflat în executarea pedepsei închisorii, medicul penitenciarului întocmește certificatul de deces.

Articolul 204. Dispoziții generale privind executarea pedepsei închisorii

(1) Executarea pedepsei și supravegherea comportamentului condamnăților nu trebuie să întrerupă legăturile lor cu soțul, rudele și alte persoane apropiate, precum și cu societatea civilă.

[Alin.(2) art.204 abrogat prin [Legea nr.82 din 29.05.2014](#), în vigoare 24.10.2014]

(3) Lista și numărul de obiecte pe care condamnatul le poate avea asupra sa sînt stabilite în [Statutul executării pedepsei de către condamnați](#). Banii, valorile mobiliare, obiectele și substanțele interzise depistate la condamnați vor fi ridicate și transmise spre păstrare sau, după caz, nimicite în modul și în condițiile stabilite în [Statutul executării pedepsei de către condamnați](#).

(4) Administrația penitenciarului asigură ținerea inventarului bunurilor deținute de condamnat, bunurilor ridicate de la condamnat și păstrate pînă la stingerea executării pedepsei sau ridicate și nimicite. Inventarul se contrasemnează de condamnat. Modul de ținere și completare a inventarului, modul de ridicare, păstrare, nimicire sau altă gestionare a bunurilor interzise sînt reglementate în [Statutul executării pedepsei de către condamnați](#).

(5) Obiectele și substanțele extrase din circuitul civil vor fi ridicate și nu se vor restitui condamnatului. Despre depistarea unor astfel de obiecte și substanțe administrația penitenciarului comunică neîntîrziat procurorului.

(6) Condamnații, precum și încăperile în care ei locuiesc pot fi supuse percheziției. Percheziția corporală se face de o persoană de același sex cu condamnatul.

(7) În cazul evadării condamnatului din penitenciar, serviciul competent al penitenciarului și cel al Departamentului instituțiilor penitenciare asigură căutarea condamnatului. În cazul în care condamnatul nu a fost reținut în decurs de 48 de ore, administrația penitenciarului adresează imediat, dar nu mai tîrziu de 24 de ore, instanței de judecată în a cărei rază teritorială se află penitenciarul un demers pentru darea lui în căutare.

(8) Încheierea instanței de judecată privind căutarea condamnatului se execută de către organul afacerilor interne în a cărui rază teritorială se află domiciliul condamnatului și/sau penitenciarul.

[Art.204 completat prin [Legea nr.82 din 29.05.2014](#), în vigoare 24.10.2014]

Articolul 205. Deținerea separată a condamnăților în penitenciare

(1) În penitenciare se dețin separat:

- a) femeile – de bărbați;
- b) minorii – de adulți;
- c) persoanele aflate sub arest preventiv – de condamnați;
- d) persoanele condamnate pentru prima dată – de persoanele condamnate care anterior au executat pedeapsa închisorii și care au antecedente penale nestinse;
- e) condamnații la pedeapsa detențiunii pe viață – de ceilalți condamnați;
- f) condamnații pentru săvârșirea infracțiunii cu participație – de ceilalți participanți la aceeași infracțiune;
- g) condamnații transferați în regim inițial de deținere în calitate de sancțiune disciplinară – de condamnații aflați în regim inițial pentru prima dată;
- h) condamnații care, în virtutea funcțiilor ocupate anterior, pot fi amenințați cu răzbunarea – de ceilalți condamnați;
- i) condamnații care beneficiază de dreptul de a se deplasa fără escortă sau însoțire – de ceilalți condamnați.

(2) În scopul sporirii siguranței condamnaților sau creării condițiilor pentru tratamentul lor, administrația penitenciarului poate aplica și alte criterii de deținere separată a condamnaților decât cele prevăzute în alin.(1) al prezentului articol.

(3) Deținerea separată a condamnaților în penitenciar nu trebuie să aibă caracter discriminatoriu sau să lezeze demnitatea umană.

Articolul 206. Asigurarea securității personale a condamnaților

(1) Statul asigură securitatea personală a condamnaților.

(2) La apariția pericolului pentru securitatea personală a condamnatului, el este în drept să adreseze oricăreia dintre persoanele cu funcție de răspundere a penitenciarului o cerere privind asigurarea securității personale. În acest caz, persoana cu funcție de răspundere este obligată să întreprindă imediat măsuri pentru asigurarea securității personale a condamnatului, iar, după caz, și măsuri de protecție din partea statului.

(3) Administrația penitenciarului întreprinde măsurile de rigoare în vederea înlăturării pericolului pentru securitatea personală a condamnatului. Măsurile respective vor fi menținute atâta timp cât o cere scopul acestora.

[Art.206 completat prin [Legea nr.82 din 29.05.2014](#), în vigoare 24.10.2014]

Articolul 207. Asigurarea libertății conștiinței și libertății profesionale a condamnaților

(1) Condamnatului îi este garantată libertatea conștiinței și libertatea profesională. El este în drept să profeseze orice religie, să nu profeseze nici o religie, să-și exprime liber convingerile religioase și să acționeze în conformitate cu ele, inclusiv să se alimenteze, din cont propriu, în conformitate cu religia profesată, în condițiile prevăzute de prezentul cod și de [Statutul executării pedepsei de către condamnați](#).

(2) Realizarea dreptului la libertatea conștiinței și libertatea profesională nu trebuie să contravină ordinii interioare a penitenciarului, nici să lezeze drepturile și libertățile altor persoane.

(3) În penitenciare, condamnaților li se permite să participe la oficierea serviciilor divine și ritualurilor religioase, să se folosească de obiecte sau literatură de cult. În acest scop, administrația penitenciarului pune la dispoziție încăperi speciale.

Articolul 208. Accesul condamnaților la informație

(1) Condamnatului i se asigură accesul la informația difuzată prin mijloacele de informare în masă.

(2) Administrația penitenciarului are obligația de a lua toate măsurile necesare pentru asigurarea aplicării dispozițiilor legale privind liberul acces la informațiile pentru condamnați.

(3) Penitenciarul asigură recepționarea emisiunilor radiofonice și televizate. În limitele regimurilor de deținere prevăzute în prezentul cod și în [Statutul executării pedepsei de către condamnați](#), condamnatul poate să se folosească de aparat de radio, televizor, casetofon personal

sau de orice alte aparate autorizate de către administrația penitenciarului, cu condiția achitării plății pentru energia electrică consumată.

(4) Condamnatului i se permite să procure, prin rețeaua de comerț, literatură, să aboneze și să primească ziare și reviste, fără a se limita numărul lor, din contul mijloacelor proprii sau ale altor persoane.

(5) Condamnatului i se interzice să aboneze, să primească, să procure, să păstreze și să răspîndească ediții care propagă război, intoleranță etnică, națională, rasială sau religioasă, cultul violenței și cruzimii, precum și publicații cu caracter pornografic.

(6) Condamnatului i se interzice accesul la rețeaua Internet.

[Art.208 completat prin [Legea nr.82 din 29.05.2014](#), în vigoare 24.10.2014]

Articolul 209. Asigurarea accesului la dispozițiile legale și documentele privind executarea pedepselor privative de libertate

(1) Dispozițiile [Codului penal](#) referitoare la executarea pedepsei, ale prezentului cod, ale [Statutului executării pedepsei de către condamnați](#), ale [Legii privind accesul la informație](#), dispozițiile ordinelor emise în temeiul prezentului cod și ale regulamentului de ordine interioară a penitenciarului, precum și modificările acestora, sînt aduse la cunoștință persoanelor condamnate sau sînt puse la dispoziția lor, în limba moldovenească sau în limba pe care o înțeleg, imediat după primirea în penitenciar.

(2) Textele dispozițiilor legale specificate în alin.(1) al prezentului articol se pun la dispoziția persoanelor condamnate, în penitenciare, în locuri accesibile.

(3) În cazul persoanelor condamnate care au deficiențe de comunicare, dispozițiile legale specificate în alin.(1) al prezentului articol li se aduc la cunoștință prin modalități care să permită înțelegerea acestora.

(4) Aducerea la îndeplinire a dispozițiilor alin.(1) și (3) ale prezentului articol se consemnează într-un proces-verbal.

(5) Prevederile alin.(1) și (3) ale prezentului articol sînt asigurate și în cazul aducerii la cunoștință condamnatului a unui act decizional al administrației penitenciarului.

Articolul 210. Corespondența și convorbirile telefonice ale condamnaților

(1) Condamnatul are dreptul să primească și să expedieze din cont propriu, scrisori, telegrame și petiții fără a se limita numărul lor în modul și în condițiile stabilite de prezentul cod și de [Statutul executării pedepsei de către condamnați](#).

(2) Conținutul corespondenței expediate și primite de condamnat poate fi supus cenzurii. Corespondența condamnatului cu avocatul, cu Avocatul Poporului sau, după caz, Avocatul Poporului pentru drepturile copilului, cu membrii comisiei de monitorizare, organele de urmărire penală, procuratura, instanța de judecată, autoritățile administrației publice centrale, organizațiile internaționale interguvernamentale care asigură protecția drepturilor și libertăților fundamentale ale omului nu poate fi supusă cenzurii. Administrația locului de detenție asigură expedierea sau transmiterea corespondenței destinatarului în decurs de 24 de ore de la depunerea sau primirea ei.

(2¹) În scopul prevenirii introducerii în penitenciar, prin intermediul corespondenței, a drogurilor, a substanțelor toxice, a explozibilelor sau a altor obiecte a căror deținere, conform Statutului executării pedepsei de către condamnați, este interzisă, corespondența se deschide de către condamnat în prezența reprezentantului instituției penitenciare, fără a fi citită.

(3) Condamnatul are dreptul la convorbiri telefonice de la telefonul public, din cont propriu, în modul și în condițiile stabilite de prezentul cod și de [Statutul executării pedepsei de către condamnați](#). Pentru asigurarea exercitării dreptului la convorbiri telefonice, administrația penitenciarului are obligația de a lua măsurile necesare pentru instalarea de telefoane publice în interiorul penitenciarului. Convorbirile telefonice, cu excepția convorbirilor cu persoanele și reprezentanții instituțiilor și organelor menționate în alin.(2) al prezentului articol, pot fi interceptate în condițiile prevăzute de [Codul de procedură penală](#).

(4) Condamnatul are dreptul la convorbiri telefonice cu soțul/soția, o rudă sau cu o altă persoană la alegerea lui.

(5) Numărul, periodicitatea și durata convorbirilor telefonice care pot fi efectuate sau primite de condamnat se stabilesc de către administrația penitenciarului în conformitate cu regulile stabilite de ministrul justiției.

[Art.210 modificat prin [Legea nr.191 din 23.09.2016](#), în vigoare 28.04.2017]

[Art.210 modificat prin [Legea nr.166 din 31.07.2015](#), în vigoare 02.10.2015]

[Art.210 modificat prin [Legea nr.82 din 29.05.2014](#), în vigoare 24.10.2014]

Articolul 210¹. Dreptul la petiționare și măsuri pentru asigurarea dreptului la petiționare

(1) Dreptul la petiționare al persoanelor condamnate este garantat.

(2) Depunerea petițiilor de către condamnați și primirea condamnaților în audiență se efectuează în conformitate cu Statutul executării pedepsei de către condamnați.

(3) Condamnații formulează petițiile numai în nume propriu și în chestiuni ce îi vizează personal.

(4) Petițiile condamnaților adresate administrației penitenciarului se examinează în termenele prevăzute de Legea cu privire la petiționare. Petițiile condamnaților minori se examinează în mod preferențial.

(5) Dreptul la petiționare al condamnatului minor îl exercită însuși condamnatul minor, reprezentanții lui legali sau, în cazul lipsei acestora, organul de tutelă și curatelă din raza instituției penitenciare. Orice răspuns sau decizie luată în privința condamnatului minor ca rezultat al examinării petiției acestuia urmează a fi comunicată în mod obligatoriu și reprezentanților săi legali, iar în lipsa lor, autorității tutelare respective.

(6) La examinarea petițiilor condamnaților minori, audierea acestora, iar în caz de necesitate, motivarea și explicarea deciziei sau a conținutului răspunsului, inclusiv explicarea modalității de contestare, se efectuează cu implicarea personalului specializat de educatori, psihologi sau asistenți sociali în raport cu nivelul de înțelegere al minorului.

(7) Cheltuielile pentru exercitarea dreptului la petiționare al condamnaților minori sînt suportate, de regulă, de către ei personal. În cazul în care condamnații minori nu dispun de mijloacele bănești necesare, cheltuielile pentru exercitarea dreptului de petiționare prin cereri și sesizări adresate organelor judiciare sau altor autorități publice, instanțelor sau organizațiilor internaționale interguvernamentale sînt suportate de către administrația penitenciarului.

[Art.210¹ introdus prin [Legea nr.82 din 29.05.2014](#), în vigoare 24.10.2014]

Articolul 211. Primirea și expedierea coletelor, pachetelor cu provizii și a banderolelor

(1) În modul și în condițiile stabilite de [Statutul executării pedepsei de către condamnați](#), condamnatului i se permite să primească săptămînal un colet, un pachet cu provizii sau o banderolă. Medicamentele și produsele parafarmaceutice, primite în corespundere cu prescripțiile medicale, se trimit în secția medicală a penitenciarului pentru tratamentul condamnatului.

(2) Coletele, pachetele cu provizii și banderolele se supun unui control specific în prezența persoanelor care le-au adus și se transmit condamnatului contra semnătură.

(2¹) Coletele primite de către condamnat prin intermediul serviciilor poștale se deschid de către reprezentantul instituției penitenciare și se supun controlului specific în prezența condamnatului.

(2²) Primirea coletelor, pachetelor cu provizii și a banderolelor se efectuează în conformitate cu exigențele sanitaro-igienice în vigoare. Recepționarea coletelor, pachetelor cu provizii și a banderolelor poate fi interzisă temporar dacă acest lucru este necesar pentru asigurarea securității sau ordinii instituției.

(2³) Dacă la efectuarea controlului specific al coletelor, pachetelor cu provizii și al banderolelor se depistează nereguli privind încălcarea normelor sanitaro-igienice, se va solicita examinarea conținutului coletelor, pachetelor cu provizii și al banderolelor și de către personalul medical. În cazul în care se confirmă încălcarea normelor sanitaro-igienice, bunurile respective

vor fi ridicate și distruse în prezența reprezentantului instituției penitenciare, personalului medical și a condamnatului.

(3) Bani transferați pe numele condamnatului se depun la contul lui de peculiu.

(4) Condamnatul poate expedia soțului, rudelor apropiate sau unei alte persoane, prin colet sau banderolă, lucruri personale, iar mijloacele bănești aflate la contul său de peculiu – prin mandat poștal.

[Art.211 modificat prin [Legea nr.82 din 29.05.2014](#), în vigoare 24.10.2014]

Articolul 212. Procurarea de către condamnați a produselor alimentare și obiectelor de primă necesitate

(1) În modul și în condițiile stabilite de prezentul cod și de [Statutul executării pedepsei de către condamnați](#), condamnatul poate procura, suplimentar la rația alimentară gratuită, produse alimentare și obiecte de primă necesitate din mijloacele bănești obținute din munca prestată în timpul executării pedepsei, din pensia sau indemnizațiile primite, precum și din alte mijloace bănești aflate la contul său de peculiu.

(2) Condamnații cu dizabilități severe și accentuate, pensionarii, femeile condamnate gravide sau femeile condamnate care au cu sine copii, suplimentar la rația alimentară gratuită, pot folosi, fără restricții, banii aflați la contul lor de peculiu pentru procurarea produselor alimentare și obiectelor de primă necesitate.

(3) Lista produselor alimentare și a obiectelor de primă necesitate interzise spre vânzare în penitenciar se stabilește de [Statutul executării pedepsei de către condamnați](#).

[Art.212 modificat prin [Legea nr.201 din 28.07.2016](#), în vigoare 09.09.2016]

Articolul 213. Întrevederile condamnaților

(1) Condamnatul are dreptul la întrevederi de scurtă și de lungă durată, care se acordă în modul și în condițiile stabilite de prezentul cod și de [Statutul executării pedepsei de către condamnați](#). În cazurile prevăzute de prezentul cod, conform dispoziției șefului penitenciarului, întrevederile de lungă durată pot avea loc în afara penitenciarului, cu dreptul de locuire a condamnatului împreună cu membrii familiei.

(2) Întrevederile de scurtă durată cu soțul, rudele pînă la gradul al IV-lea inclusiv, iar în cazurile prevăzute de Statutul executării pedepsei de către condamnați, cu aprobarea scrisă a șefului instituției penitenciare, cu o altă persoană indicată de condamnat se acordă pe o durată de 1–4 ore. Aceste întrevederi se desfășoară în spații special amenajate, sub supravegherea vizuală sau prin intermediul sistemelor video de către reprezentanții administrației instituției penitenciare.

(3) Întrevederile de lungă durată cu soțul, părinții, copiii, frații, surorile, bunicii și nepoții condamnatului, iar în cazurile prevăzute de Statutul executării pedepsei de către condamnați, avînd aprobarea scrisă a șefului instituției penitenciare, cu o altă persoană indicată de condamnat se acordă pe o durată de la 12 ore la 3 zile. Condamnatul achită cheltuielile suportate de către instituția penitenciară în legătură cu întrevederea de lungă durată.

(4) Condamnatul are dreptul la o întrevedere de scurtă durată pe lună și la o întrevedere de lungă durată pe trimestru. Întrevederi de lungă durată nu se acordă condamnatului:

- a) căruia i-a fost suspendat dreptul la întrevederi de lungă durată;
- b) care a fost transferat în regim inițial în calitate de sancțiune disciplinară;
- c) la detențiune pe viață aflat în regim inițial.

(4¹) Șeful penitenciarului aprobă întrevederi între persoane condamnate, în condițiile stabilite de prezentul articol, în cazul în care condamnații se află în aceeași instituție penitenciară și dacă între ei există o relație de căsătorie, dovedită prin copie a certificatului de căsătorie.

(5) Nu este limitată frecvența întâlnirilor cu avocatul, cu mediatorul în procesul de mediere în cauzele penale sau cu alte persoane prevăzute de lege.

(6) Condamnatului bolnav de tuberculoză în formă contagioasă sau cu boli somatice internat în spitalul penitenciarului nu i se acordă întrevederi de lungă durată. Întrevederile de lungă durată ce i se cuvin se înlocuiesc cu întrevederi de scurtă durată.

[Art.213 modificat prin [Legea nr.82 din 29.05.2014](#), în vigoare 24.10.2014]

Articolul 214. Asistența diplomatică

(1) Persoanele condamnate care au altă cetățenie decât cea a Republicii Moldova au dreptul de a se adresa instituțiilor diplomatice sau consulare în Republica Moldova ale statului ai cărui cetățeni sînt și de a fi vizitate de funcționarii acestor instituții diplomatice sau consulare.

(2) Administrația penitenciarului are obligația să coopereze cu instituțiile prevăzute în alin.(1) al prezentului articol pentru acordarea asistenței diplomatice persoanelor condamnate.

(3) Persoanele condamnate cu statut de refugiați sau apatrizi, precum și persoanele condamnate care au altă cetățenie decât cea a Republicii Moldova, al căror stat nu este reprezentat diplomatic sau consular în Republica Moldova, pot solicita administrației penitenciarului să contacteze autoritatea internă sau internațională competentă și pot fi vizitate de reprezentanții acesteia.

Articolul 215. Plimbările condamnaților

Condamnatului, condițiile de deținere a căruia, în virtutea regimului sau a sancțiunii disciplinare aplicate, limitează aflarea lui la aer liber, i se acordă o plimbare zilnică cu o durată de cel puțin o oră, iar condamnatului minor, femeilor gravide și mamelor care au cu ele copiii, precum și condamnatului bolnav de tuberculoză – de cel puțin 2 ore. Astfel de plimbări se fac într-un loc special amenajat pe teritoriul penitenciarului.

[Art.215 completat prin [Legea nr.82 din 29.05.2014](#), în vigoare 24.10.2014]

Articolul 216. Deplasarea condamnaților fără escortă sau însoțire

(1) Condamnatului care execută pedeapsa închisorii în regim comun ori în regim de resocializare sau care este lăsat să execute lucrări de deservire gospodărească în penitenciar i se poate acorda dreptul de deplasare fără escortă sau însoțire în afara penitenciarului dacă a executat cel puțin 1/3 din termenul pedepsei, este caracterizat pozitiv și conform recomandărilor psihologului poate beneficia de acest drept și dacă aceasta o cere specificul muncilor în care este antrenat.

(2) Dreptul la deplasare fără escortă sau însoțire în afara penitenciarului se acordă condamnatului prin dispoziția scrisă a șefului penitenciarului. Șeful penitenciarului stabilește orarul și itinerarul deplasărilor condamnaților.

(2¹) Condamnații indicați la alin.(1) care au executat cel puțin 2/3 din termenul pedepsei pot beneficia de dreptul de a se deplasa fără escortă sau însoțire în instituțiile de învățămînt superior sau mediu de specialitate pentru participare la sesiune.

(3) Este interzisă deplasarea fără escortă sau însoțire în afara penitenciarului a condamnatului care a săvîrșit infracțiune ce constituie recidivă periculoasă sau deosebit de periculoasă, condamnatului care a săvîrșit infracțiune deosebit de gravă sau excepțional de gravă, condamnatului care are sancțiuni disciplinare nestinse, condamnatului pentru infracțiune intenționată, săvîrșită în perioada executării pedepsei, condamnatului bolnav de tuberculoză în formă contagioasă, condamnatului care nu a urmat tratamentul complet al bolii venerice, alcoolismului, toxicomaniei, narcomaniei, condamnatului care suferă de tulburări psihice, ce nu exclud responsabilitatea.

(4) Condamnații care beneficiază de dreptul de a se deplasa fără escortă sau însoțire în afara penitenciarului trebuie să fie deținuți în încăperi separate de ceilalți condamnați. Șeful penitenciarului, de comun acord cu autoritățile administrației publice locale, prin dispoziție scrisă, poate permite unor astfel de condamnați să locuiască în cămin, în afara penitenciarului.

(5) Comportamentul condamnaților care beneficiază de dreptul de a se deplasa fără escortă sau însoțire în afara penitenciarului se reglementează în [Statutul executării pedepsei de către condamnați](#).

(6) În cazul în care condamnatul încalcă regimul din penitenciar, orarul sau itinerarul deplasărilor, precum și în cazul schimbării specificului muncii sau lucrărilor executate și dispariției necesității deplasării în afara penitenciarului, șeful penitenciarului este în drept să-și anuleze

dispoziția privind acordarea dreptului de a se deplasa fără escortă sau însoțire în afara penitenciarului.

[Art.216 modificat prin [Legea nr.82 din 29.05.2014](#), în vigoare 24.10.2014]

Articolul 217. Deplasarea de scurtă durată în afara penitenciarului

(1) Condamnatului care execută pedeapsa închisorii în regim comun sau de resocializare sau care este lăsat să efectueze lucrări de deservire gospodărească în izolatorul de urmărire penală, dacă este caracterizat pozitiv și conform recomandărilor psihologului poate beneficia de acest drept, cu aprobarea scrisă a șefului instituției penitenciare, i se poate acorda, în decursul anului, cel puțin o deplasare de scurtă durată de până la 5 zile în afara penitenciarului pentru vizitarea familiei, rudelor, tutorelui sau curatorului, după caz.

(2) În caz de deces, de boală gravă a soțului sau a unei rude apropiate, de calamitate naturală, care a cauzat pagube materiale considerabile condamnatului sau familiei lui, persoanele indicate la alin.(1) al prezentului articol pot beneficia de o deplasare de scurtă durată de până la 7 zile.

(3) Persoanele indicate la alin.(1) al prezentului articol care au copii în casele de copii ale penitenciarelor pot beneficia în decursul anului de cel puțin o deplasare de scurtă durată, de până la 7 zile, pentru a-și aranja copiii la rude sau într-o altă casă de copii. Condamnații care au copii cu dizabilități pot beneficia, cel puțin de două ori pe an, de o deplasare de scurtă durată, de până la 7 zile, pentru a-i vizita.

[Alin.(4) art.217 abrogat prin [Legea nr.82 din 29.05.2014](#), în vigoare 24.10.2014]

(5) Cererea condamnatului privind deplasarea de scurtă durată în afara penitenciarului se examinează în decurs de 3 zile, iar în legătură cu circumstanțe excepționale – în decurs de o zi.

(6) Deplasarea de scurtă durată în afara penitenciarului se acordă prin dispoziția scrisă a șefului penitenciarului, ținându-se cont de timpul necesar pentru călătoria dus-întors. Timpul aflării condamnatului în afara penitenciarului se include în termenul de executare a pedepsei.

(7) Cheltuielile de deplasare în afara penitenciarului le suportă condamnatul.

(8) În cazul circumstanțelor excepționale care împiedică revenirea condamnatului în termenul stabilit, șeful organului afacerilor interne de la locul aflării condamnatului este în drept, la cererea motivată a condamnatului, să prelungească până la 3 zile termenul de revenire în penitenciar, fapt despre care comunică neîntârziat administrației penitenciarului.

(9) În cazul în care condamnatul nu a revenit în penitenciar în termenul stabilit, organul afacerilor interne de la locul de destinație a deplasării, în baza demersului șefului penitenciarului, reține condamnatul pentru escortarea lui la locul de deținere cel mai apropiat, fapt despre care informează administrația penitenciarului. În cazul în care condamnatul nu a fost reținut în decurs de 48 de ore din momentul parvenirii demersului, organul afacerilor interne, în termen de 24 de ore, informează administrația penitenciarului despre acest fapt, anexînd un raport asupra rezultatelor căutării condamnatului. Administrația penitenciarului, în modul prevăzut de prezentul cod, adresează instanței de judecată un demers, cu anexarea materialelor necesare, pentru darea în căutare a condamnatului.

(10) Deplasările prevăzute la alin.(1)-(4) ale prezentului articol nu se acordă condamnaților care au săvîrșit infracțiuni ce constituie recidivă periculoasă sau deosebit de periculoasă, condamnaților care au săvîrșit infracțiuni deosebit de grave sau excepțional de grave, condamnaților care au sancțiuni disciplinare nestinse, condamnaților pentru infracțiuni intenționate, săvîrșite în perioada executării pedepsei, condamnaților bolnavi de tuberculoză în formă contagioasă, condamnaților care nu au urmat tratamentul complet al bolii venerice, alcoolismului, toxicomaniei, narcomaniei, condamnaților care suferă de tulburări psihice ce nu exclud responsabilitatea.

[Art.217 modificat prin [Legea nr.201 din 28.07.2016](#), în vigoare 09.09.2016]

[Art.217 modificat prin [Legea nr.82 din 29.05.2014](#), în vigoare 24.10.2014]

Articolul 218. Contactele cu reprezentanții asociațiilor obștești

Administrația penitenciarului favorizează contactele condamnaților cu reprezentanții asociațiilor obștești, care pot acorda asistență medicală, juridică sau psihologică condamnaților, precum și pot contribui la adaptarea și reintegrarea lor socială.

[Art.218 modificat prin [Legea nr.82 din 29.05.2014](#), în vigoare 24.10.2014]

Secțiunea a 2-a **Regimul de deținere în penitenciare și** **mijloacele de asigurare a regimului**

Articolul 219. Regimul de deținere în penitenciare

(1) Regimul de deținere în penitenciare asigură paza, supravegherea și izolarea condamnaților, executarea de către aceștia a obligațiilor lor, realizarea drepturilor și intereselor lor legitime, securitatea personală și resocializarea condamnaților, inclusiv prin deținerea separată a diferitelor categorii de condamnați, prin diversificarea condițiilor de deținere în funcție de tipul penitenciarului stabilit de instanța de judecată și prin schimbarea condițiilor de executare a pedepsei.

(2) Există trei regimuri de deținere: inițial, comun și de resocializare, iar în privința condamnaților la detențiune pe viață: inițial, comun și înlesnit. Particularitățile fiecărui regim de deținere sînt stabilite de prezentul cod.

(3) Personalizarea prin diferențiere, individualizare și planificare a executării pedepsei este reglementată în [Statutul executării pedepsei de către condamnați](#). Aplicarea față de condamnat a condițiilor unui regim de deținere mai sever, particular sau select nu se admite.

(4) Transferarea condamnatului dintr-un regim de deținere într-un alt regim de deținere, în cadrul aceluiași penitenciar, se efectuează în temeiul hotărîrii comisiei înființate în penitenciar, din a cărei componență fac parte reprezentanți ai administrației penitenciarului, ai autorității administrației publice locale, ai asociațiilor obștești, specialiști în domeniul psihologiei și, după caz, alte persoane. În cazul minorilor, în comisie vor fi incluși și reprezentanți ai autorității tutelare. Modul de constituire și competența comisiei menționate sînt stabilite în [Statutul executării pedepsei de către condamnați](#).

[Art.219 modificat prin [Legea nr.82 din 29.05.2014](#), în vigoare 24.10.2014]

Articolul 220. Regimul special în penitenciare

(1) În caz de calamități naturale, epidemii, epizootii, avarii, tulburări de masă, nesupunere în grup a condamnaților, luare de ostatici, conjunctură externă, război ori alte cazuri de forță majoră care pun în pericol viața sau sănătatea oamenilor, în penitenciar poate fi instituit un regim special.

(2) În perioada de acțiune a regimului special, în penitenciar poate fi suspendată realizarea unor drepturi ale condamnaților prevăzute în prezentul cod, introdusă paza și supravegherea întărită, instituit un mod special de acces la obiecte, modificat programul zilei, limitată activitatea serviciilor de producție, comunale și de trai, cultural-educative, medico-sanitare și a altor servicii.

(3) Regimul special se instituie pe un termen de pînă la 30 de zile, prin ordinul ministrului justiției, coordonat cu Procurorul General, cu posibilitatea prelungirii termenului cu încă 30 de zile.

(4) În cazul apariției unui pericol real pentru viața și sănătatea condamnaților, a personalului penitenciarului sau a altor persoane aflate pe teritoriul acestuia, șeful penitenciarului poate aplica, de sine stătător, măsurile prevăzute în alin.(2) al prezentului articol, cu înștiințarea neîntîrziată a ministrului justiției. Ministrul justiției aduce acest fapt la cunoștința Procurorului General și, în decurs de 24 de ore de la primirea înștiințării, hotărăște instituirea regimului special sau anularea măsurilor aplicate. Decizia privind instituirea regimului special poate fi contestată în instanța de judecată în modul prevăzut în art.473¹ din [Codul de procedură penală](#).

(5) Pentru curmarea tulburărilor de masă, cazurilor de nesupunere în grup, precum și pentru eliberarea ostaticilor, pot fi implicate subunitățile cu destinație specială.

[Art.220 modificat prin [Legea nr.163 din 20.07.2017](#), în vigoare 20.12.2017]

Articolul 221. Mijloacele tehnice de pază, supraveghere și control

(1) În scopul obținerii informației necesare despre comportamentul condamnaților, prevenirii evadării lor și altor infracțiuni, administrația penitenciarului este în drept să folosească mijloace tehnice de pază, supraveghere și control.

(1¹) În scopul asigurării ordinii și siguranței interioare, prevenirii și curmării încălcărilor de regim sau a infracțiunilor, în instituțiile penitenciare pot fi instalate și utilizate, în conformitate cu prevederile unui regulament aprobat de Guvern, sisteme pentru stoparea comunicării în rețelele de comunicații electronice și mijloace de detectare a obiectelor și substanțelor interzise în penitenciare.

(2) Curentul electric poate fi folosit în partea de sus a îngrădirii exterioare a penitenciarului de tip semiînchis sau închis, cu respectarea condițiilor de prevenire a accidentelor.

(3) Administrația penitenciarului este obligată să informeze condamnatul, contra semnătură, despre folosirea mijloacelor tehnice de pază care pot pune în pericol viața sau sănătatea persoanei.

(4) Lista mijloacelor tehnice de pază, supraveghere și control, precum și modul de utilizare a lor se stabilesc prin acte normative aprobate de Guvern.

[Art.221 completat prin [Legea nr.82 din 29.05.2014](#), în vigoare 24.10.2014]

Articolul 221¹. Percheziția condamnaților

(1) Pentru prevenirea unor evenimente deosebite, a situațiilor de risc, precum și pentru ridicarea obiectelor și substanțelor interzise, persoanele condamnate sînt supuse percheziției.

(2) Percheziția este acțiunea prin care se realizează un control amănunțit asupra condamnaților, echipamentului, bagajelor, camerelor de deținere și tuturor locurilor unde condamnații au acces.

(3) În timpul percheziției, condamnatul este obligat să predea benevol obiectele și substanțele interzise, să se dezbrace, să scoată conținutul din genți, sacoșe, rucsacuri, saci și alte lucruri pe care le are asupra sa și să le prezinte persoanelor care efectuează percheziția.

(4) Percheziția corporală se efectuează de către persoane de același sex cu condamnații percheziționați și în condiții care să nu lezeze demnitatea persoanelor condamnate.

(5) În cadrul percheziției corporale amănunțite se interzice urmărirea descoperirii obiectelor interzise prin efectuarea de exerciții fizice. Percheziția corporală amănunțită se desfășoară cu respectarea dreptului persoanei percheziționate la viața intimă.

(6) Perchezițiile asupra cavităților corporale ale condamnaților pot fi realizate numai de către personalul medical.

(7) Percheziționarea bagajelor și a bunurilor personale se face în prezența persoanei în cauză sau a altui condamnat, dacă aceasta nu este prezentă.

(8) Obiectele interzise și sumele de bani pe care condamnații nu au dreptul de a le avea asupra lor, găsite la efectuarea percheziției, se confiscă. Bunurile confiscate se valorifică sau se distrug potrivit legii, iar sumele de bani se fac venit la bugetul de stat. Procedura de valorificare și de distrugere a bunurilor confiscate se stabilește prin Statutul executării pedepsei de către condamnați.

(9) Felurile percheziției, modalitățile de efectuare, asigurarea tehnico-materială necesară efectuării acesteia, precum și documentele ce se întocmesc cu acest prilej se stabilesc prin regulamentul prevăzut la art.223¹ alin.(2).

[Art.221¹ introdus prin [Legea nr.82 din 29.05.2014](#), în vigoare 24.10.2014]

Articolul 221². Controlul de specialitate la intrare în locul de deținere

(1) Persoanele și bagajele aflate asupra acestora, precum și mijloacele de transport care au acces în penitenciar sînt supuse controlului de specialitate.

(2) Administrația penitenciarului are dreptul să efectueze controlul de specialitate al persoanelor care intră sau ies din penitenciar și al obiectelor de producere, cu excepția persoanelor menționate la art.181 alin.(1) din prezentul cod, cărora li se propune să depună spre păstrare bunurile interzise în penitenciar aflate asupra lor.

(3) Controlul de specialitate cuprinde toate activitățile desfășurate de personalul penitenciarului pentru stabilirea calității persoanelor care au acces în locurile de deținere, precum și pentru depistarea, ridicarea bunurilor și obiectelor interzise care se află în posesia, folosința sau păstrarea condamnaților, și se realizează prin observare, palpăre, control corporal sau utilizarea unor echipamente tehnice de detectare.

(4) Înainte de efectuarea controlului, persoanele vizitatoare sînt informate, prin afișare în locuri accesibile acestora, cu privire la bunurile și obiectele a căror păstrare în instituția penitenciară este interzisă și despre obligația de a le depune la postul de control.

(5) Bunurile și obiectele interzise, nedeclarate și descoperite în urma controlului de specialitate asupra persoanelor vizitatoare se ridică și se sigilează, întocmindu-se un proces-verbal în acest sens, fiind anunțate de îndată organele competente.

[Art.221² introdus prin [Legea nr.82 din 29.05.2014](#), în vigoare 24.10.2014]

Articolul 222. Activitatea specială de investigații din penitenciare

(1) În conformitate cu prezentul cod, cu [Legea privind activitatea specială de investigații](#) și cu alte acte normative, în penitenciar se desfășoară activitate specială de investigații, care are drept scop să asigure securitatea personală a condamnaților, a personalului penitenciarului și a altor persoane aflate pe teritoriul acestuia, să depisteze, să prevină și să descopere infracțiunile ce se pregătesc sau se săvîrșesc în penitenciar și încălcările ordinii stabilite de executare a pedepsei, să asigure urmărirea condamnaților care au evadat din penitenciar și acordarea de ajutor organelor competente la descoperirea infracțiunilor.

(2) Activitatea specială de investigații se efectuează de către serviciul competent al penitenciarului și cel al Departamentului instituțiilor penitenciare.

[Art.222 modificat prin [Legea nr.82 din 29.05.2014](#), în vigoare 24.10.2014]

Articolul 223. Aplicarea forței fizice, mijloacelor speciale și armei de foc

(1) În cazul opunerii de către condamnați a rezistenței, nesupunerii cerințelor legale și întemeiate ale personalului sistemului penitenciar, participării la tulburări de masă, luării de ostaticii, atacării altor persoane sau săvîrșirii unor alte acțiuni social-periculoase, în cazul evadării sau reținerii evadaților din penitenciar, precum și în scopul prevenirii pricinuirii de către condamnați celor din jur sau sie a unor daune, pot fi aplicate forța fizică, mijloace speciale și armă de foc.

(2) Colaboratorii sistemului penitenciar sînt în drept să aplice forță fizică, mijloace speciale și armă de foc în conformitate cu actele normative.

(3) În cazul acțiunilor speciale, temeinic justificate, desfășurate în instituțiile penitenciare, în legătură cu interesele operative și/sau de siguranță, identitatea persoanelor antrenate poate fi ascunsă, fapt care se consemnează în registrul privind efectuarea acțiunilor speciale. În acest caz, pe uniformă este evidențiat un număr care să permită identificarea colaboratorului.

(4) În cazul aplicării față de condamnat a forței fizice, a mijloacelor speciale și/sau a armei de foc, condamnatul va fi supus, obligatoriu, examinării medicale, cu întocmirea actelor corespunzătoare.

[Art.223 completat prin [Legea nr.82 din 29.05.2014](#), în vigoare 24.10.2014]

Articolul 223¹. Siguranța penitenciarelor

(1) Siguranța penitenciarului se referă la totalitatea activităților desfășurate de administrația penitenciarului în scopul impunerii unor restricții în ceea ce privește libertatea de mișcare a condamnaților, astfel încît să fie împiedicată sustragerea lor de la executarea pedepselor, precum și pentru protejarea vieții, integrității corporale și sănătății acestora, a personalului penitenciarului și a oricăror altor persoane.

(2) Măsurile necesare pentru siguranța penitenciarelor se stabilesc printr-un regulament aprobat prin ordin al ministrului justiției.

[Art.223¹ introdus prin [Legea nr.82 din 29.05.2014](#), în vigoare 24.10.2014]

Secțiunea a 3-a

Condițiile materiale și de trai, asistența medicală în penitenciare

Articolul 224. Numărul maxim admis pentru deținere în penitenciar

Numărul maxim de condamnați admis pentru deținere în penitenciar în regimuri separate se stabilește de către ministrul justiției. La luarea deciziei, se ține seama de condițiile de menținere a regimului existente în penitenciar.

Articolul 225. Cazarea persoanelor condamnate

(1) Reamenajarea spațiilor de deținere existente și construirea spațiilor de deținere noi se fac cu respectarea prevederilor legislației naționale și a standardelor internaționale în domeniu.

(2) Persoanele condamnate sînt cazate individual sau în comun.

(3) Camerele de cazare și celelalte încăperi destinate persoanelor condamnate dispun de iluminat natural și de instalațiile necesare asigurării iluminatului artificial corespunzător.

(4) Norma de spațiu locativ stabilit pentru un condamnat nu poate fi mai mică de 4 m².

(5) Condițiile de cazare în spitalele penitenciare trebuie să corespundă normelor sanitare stabilite de Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale.

(6) În cazul în care capacitatea legală de cazare a penitenciarului este depășită, șeful instituției are obligația de a informa directorul general al Departamentului instituțiilor penitenciare în vederea transferării persoanelor condamnate în alte penitenciare. Directorul general al Departamentului instituțiilor penitenciare stabilește dacă transferul se impune, precizînd penitenciarele în care vor fi transferate persoanele condamnate cu respectarea cerințelor prevăzute de prezentul cod.

[Art.225 în redacția [Legii nr.82 din 29.05.2014](#), în vigoare 24.10.2014]

Articolul 226. Igiena personală a condamnaților

(1) Condamnatului i se asigură posibilitatea de a-și satisface nevoile fiziologice în condiții curate și decente și după necesitate.

(2) Condamnatului i se asigură posibilitatea de a face baie sau duș, la temperaturi admisibile, atît de des cît necesită igiena generală, însă nu mai rar de o dată pe săptămînă.

(3) Administrația penitenciarului nu este în drept să solicite condamnatului să se tundă pilug, decît în cazul prescripției medicului.

Articolul 227. Îmbrăcămintea și lenjeria de pat ale condamnatului

(1) Condamnatul este în drept să poarte îmbrăcăminte proprie, asigurîndu-i un aspect decent și menținînd-o în curățenie.

(2) În cazul în care condamnatul nu are îmbrăcăminte proprie după anotimp și nici mijloace financiare suficiente, administrația penitenciarului îi asigură gratuit o garnitură de îmbrăcăminte de modelul stabilit de către Departamentul instituțiilor penitenciare.

(3) Condamnatul este obligat să poarte ecuson, cu excepția cazurilor cînd se deplasează în afara penitenciarului.

(4) Fiecare condamnat este asigurat cu un pat și lenjerie de pat, care se schimbă cel puțin o dată pe săptămînă.

[Art.227 completat prin [Legea nr.82 din 29.05.2014](#), în vigoare 24.10.2014]

Articolul 228. Alimentarea condamnaților

(1) Administrația penitenciarului asigură condiții adecvate pentru prepararea, distribuirea și servirea hranei potrivit normelor de igienă a alimentației, în funcție de vîrstă, starea de sănătate, natura muncii prestate, cu respectarea convingerilor religioase asumate de către persoana condamnată printr-o declarație pe proprie răspundere. Condamnaților, după consultarea specialiștilor în nutriție, li se asigură, din contul mijloacelor bugetului de stat, de 3 ori pe zi hrană caldă, cu respectarea normelor minime stabilite de Guvern.

(2) Femeilor gravide condamnate, mamelor care alăptează, condamnaților minori, condamnaților care lucrează în condiții grele și nocive, precum și condamnaților bolnavi, conform

indicațiilor medicului, și condamnaților cu dizabilități severe și accentuate li se stabilește o rație alimentară suplimentară.

(3) Este interzisă, în calitate de măsură de constrângere, reducerea cantității, calității și a valorii calorice a hranei eliberate condamnatului.

(4) Condamnatului i se asigură acces permanent la apă potabilă.

[Art.228 modificat prin [Legea nr.201 din 28.07.2016](#), în vigoare 09.09.2016]

[Art.228 modificat prin [Legea nr.82 din 29.05.2014](#), în vigoare 24.10.2014]

Articolul 229. Refuzul de hrană

(1) În situația în care condamnatul refuză să primească hrana, șeful penitenciarului are obligația să îl audieze de îndată și să îi solicite o declarație scrisă, pentru a cunoaște motivele care au determinat luarea acestei hotărâri și pentru a stabili primele măsuri pentru rezolvarea situației. Ieșirea din refuzul de hrană se consemnează într-o declarație scrisă. În caz de refuz de a prezenta o declarație, acest fapt se consemnează într-un proces-verbal.

(2) Declarațiile și procesul-verbal prevăzute în alin.(1) al prezentului articol se înaintează, în cel mult 24 de ore, procurorului, care audiază condamnatul.

(3) Șeful penitenciarului ia măsuri pentru ca condamnatul care refuză să primească hrana să fie separat de ceilalți condamnați, sub supravegherea permanentă a medicului, care asigură condamnatului asistența medicală corespunzătoare astfel încât viața acestuia să nu fie pusă în pericol.

(4) În cazul în care sănătatea sau viața condamnatului care se află în greva foamei este expusă unui pericol grav și iminent, iar el și-a pierdut capacitatea de discernământ și raționament lucid, această stare fiind confirmată de doi medici, dintre care cel puțin unul nu activează în sistemul penitenciar, se permite aplicarea alimentației pentru remedierea sănătății și salvarea vieții lui. Alimentația se aplică pe întreaga perioadă a lipsei la condamnat a capacității de discernământ și a raționamentului lucid.

[Art.229 completat prin [Legea nr.82 din 29.05.2014](#), în vigoare 24.10.2014]

Articolul 230. Asistența medicală

(1) Dreptul la asistență medicală al persoanelor condamnate este garantat.

(2) Condamnații beneficiază în mod gratuit de asistență medicală și de medicamente în volumul stabilit de [Programul unic al asigurării obligatorii de asistență medicală](#), în conformitate cu legislația în vigoare.

(3) Acordarea asistenței medicale gratuite se efectuează în unitatea medicală a instituției penitenciare după înscrierea prealabilă și conform unui grafic aprobat de șeful penitenciarului, cu excepția cazurilor de urgență.

[Art.230 modificat prin [Legea nr.82 din 29.05.2014](#), în vigoare 24.10.2014]

Articolul 231. Serviciul medical în penitenciare

(1) Orice penitenciar trebuie să aibă la dispoziție serviciul cel puțin al unui medic generalist, al unui medic stomatolog și al unui medic psihiatru.

(2) În penitenciarul cu capacitatea de cel puțin 100 de locuri trebuie să funcționeze, în regim permanent, un centru curativ staționar pentru acordarea de asistență medicală fiecărui condamnat.

(3) Condamnații bolnavi care au nevoie de tratament medical specializat sînt transferați neîntârziat sau conform indicației din fișa medicală a condamnatului stabilită de medicul penitenciarului în instituțiile medicale specializate ale Departamentului instituțiilor penitenciare sau în spitalele Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, de regulă, din raza penitenciarului.

(4) În penitenciare condamnaților li se creează condiții pentru practicarea sportului.

[Art.231 completat prin [Legea nr.82 din 29.05.2014](#), în vigoare 24.10.2014]

Articolul 232. Controlul stării de sănătate a condamnaților

(1) Examenul medical al condamnatului se efectuează la primirea în penitenciar și, la solicitare și în mod periodic, în timpul executării pedepsei, însă nu mai rar de o dată la 6 luni, precum și la eliberarea din locurile de detenție. Examenul medical se efectuează în condiții de confidențialitate și intimitate, cu excepția cazurilor în care medicul, pentru motive de siguranță și securitate, solicită prezența altor reprezentanți ai administrației penitenciarului, fapt care va fi consemnat în modul corespunzător.

(2) La sosirea în penitenciar, condamnatul, în termen de pînă la 24 de ore, este examinat în vederea constatării existenței leziunilor corporale sau altor urme de violență și, în termen de pînă la 15 zile, este chestionat și supus examenului medical și igienizării sanitare în încăperile de carantină ale penitenciarului.

(3) În cazul în care se constată urme de violență, tratamente cu cruzime, inumane sau degradante ori de alte rele tratamente sau persoana condamnată acuză violență, medicul care efectuează examenul medical are obligația de a consemna în fișa medicală cele constatate și declarațiile persoanei condamnate în legătură cu acestea sau cu orice altă agresiune și de a anunța imediat șeful instituției penitenciare, care sesizează procurorul și Avocatul Poporului sau, în cazurile privind condamnării minore, Avocatul Poporului pentru drepturile copilului în termen de 24 de ore. Persoana condamnată are dreptul de a cere să fie examinată, din cont propriu, la locul de deținere, de un medic din afara sistemului penitenciar, indicat de aceasta sau de un medic legist. Constatările medicului din afara sistemului penitenciar se consemnează în fișa medicală a persoanei condamnate, iar certificatul medico-legal se anexează la fișa medicală, după ce persoana condamnată a luat cunoștință de conținutul său, contra semnătură.

(4) Condamnatul beneficiază de asistența terapeutică, chirurgicală, psihiatrică, ginecologică și stomatologică. Condamnatul poate, din cont propriu, să beneficieze și de serviciile medicului privat.

(5) În temeiul hotărîrii comisiei medicale specializate, condamnații bolnavi de tuberculoză, boli venerice, alcoolism, narcomanie sau toxicomanie sînt supuși tratamentului obligatoriu.

(6) Condamnatul este obligat să suporte cheltuielile legate de tratamentul automutilării intenționate, cu excepția cazului prevăzut în art.229 alin.(4) din prezentul cod.

(7) În cazul unei boli grave sau constatării că persoana condamnată a fost supusă la tortură, tratamente cu cruzime, inumane sau degradante ori alte rele tratamente, administrația penitenciarului asigură înștiințarea, de îndată, telegrafic ori pe o altă cale, familiei, altor persoane apropiate condamnatului despre acest fapt.

[Art.232 completat prin [Legea nr.166 din 31.07.2015](#), în vigoare 02.10.2015]

[Art.232 modificat prin [Legea nr.82 din 29.05.2014](#), în vigoare 24.10.2014]

[Art.232 modificat prin [Legea nr.252 din 08.11.2012](#), în vigoare 21.12.2012]

Articolul 233. Controlul efectuat de serviciul medical al penitenciarului

(1) Serviciul medical al penitenciarului sau medicul care deservește penitenciarul este obligat să verifice regulat:

- a) cantitatea, calitatea, prepararea și servirea hranei;
- b) starea sanitaro-igienică a încăperilor și a teritoriului penitenciarului;
- c) starea și curățenia îmbrăcăminteii, a așternutului condamnaților, corespunderea lor anotimpului.

(2) Șeful penitenciarului este obligat să ia cunoștință de raportul și de recomandările medicului și ale serviciului medical și să întreprindă urgent măsurile necesare. Dacă șeful penitenciarului consideră că, în cadrul penitenciarului, respectarea recomandărilor este imposibilă sau că acestea sînt inacceptabile, el prezintă Departamentului instituțiilor penitenciare un raport, cu anexarea opiniei medicului sau a serviciului medical.

Secțiunea a 4-a

Munca, instruirea profesională a condamnaților, munca educativă cu condamnații

Articolul 234. Antrenarea la muncă a condamnatului

(1) Condamnatul poate fi antrenat la muncă ținându-se seama de starea lui fizică și psihică constatată de către medic.

(2) Condamnatul poate fi antrenat la munca social-utilă remunerată în producție, ținându-se cont de aptitudinile lui și, în măsura posibilității, de specialitate.

(3) Condamnatul este obligat să execute munci neremunerate. Muncile neremunerate sînt lucrările de îngrijire și amenajare a penitenciarului și a teritoriului, de îmbunătățire a condițiilor de trai și medico-sanitare de deținere. La munca neremunerată condamnatul este, de regulă, antrenat în afara orelor de lucru, cel mult 2 ore pe zi, însă nu mai mult de 10 ore pe săptămîină.

(4) Condamnații care au împlinit vîrsta de pensionare și condamnații cu dizabilități severe și accentuate sînt antrenați la muncă la dorință.

(5) Lista lucrărilor și funcțiilor pentru exercitarea cărora este interzisă antrenarea condamnaților la pedeapsa închisorii, inclusiv a minorilor și femeilor, se stabilește de Guvern.

[Art.234 modificat prin [Legea nr.201 din 28.07.2016](#), în vigoare 09.09.2016]

[Art.234 modificat prin [Legea nr.82 din 29.05.2014](#), în vigoare 24.10.2014]

Articolul 235. Condițiile de antrenare a condamnaților în munci remunerate

(1) În funcție de categoria penitenciarului și regimul de detenție, condamnații sînt antrenați în munci remunerate în penitenciare sau în afara acestora, în sectoarele, atelierile de producere sau gospodăriile auxiliare ale penitenciarelor, în lucrările de deservire a instituțiilor penitenciare, la întreprinderile din cadrul sistemului penitenciar, precum și la alte persoane fizice sau juridice indiferent de forma de proprietate.

(2) Constituie antrenare în muncă în penitenciar muncile remunerate prestate de către condamnați în celule, nemijlocit pe teritoriul penitenciarului, în sectoarele izolate ale penitenciarului, în atelierile de producere sau în gospodăriile auxiliare aflate pe teritoriul penitenciarului sau în afara acestuia, unde este asigurată paza și supravegherea permanentă.

(2¹) Condamnatul poate fi eliberat de la muncă dacă nu îndeplinește volumul de muncă încredințat, a încălcat disciplina de muncă sau dacă se constată că munca prezintă pericol pentru condamnat ori periclitează securitatea și ordinea interioară a penitenciarului. Încadrarea în muncă și eliberarea de la muncă a condamnatului se efectuează în condițiile prezentului cod și ale Statutului executării pedepsei de către condamnați.

(3) Muncile prestate de condamnați nu constituie relații individuale de muncă în sensul legislației muncii.

(4) Preveniții, condamnații la pedeapsa închisorii în penitenciarele de tip închis sau semiînchis aflați în regim inițial, precum și condamnații la pedeapsa detențiunii pe viață pot fi antrenați în munci remunerate doar în celule sau în ateliere special amenajate în acest scop.

(5) Condamnații enumerați în art.216 alin.(3) din prezentul cod nu pot fi antrenați în munci remunerate în sectoarele izolate ale penitenciarului aflate în afara acestuia și la obiectivele la care nu sînt asigurate paza și supravegherea permanentă a condamnaților.

(6) În baza contractului încheiat între administrația penitenciarului și persoane fizice sau juridice, condamnații pot fi antrenați într-o muncă remunerată în afara penitenciarului, în condițiile prevăzute la art.216, 249-251 din prezentul cod.

(7) Timpul de lucru și de odihnă al condamnatului se stabilește în conformitate cu legislația muncii. Evidența timpului de muncă se ține conform instrucțiunii aprobate de Departamentul instituțiilor penitenciare.

(8) Munca condamnaților se organizează și se desfășoară cu respectarea prevederilor [Legii securității și sănătății în muncă nr.186-XVI din 10 iulie 2008](#), ale altor acte normative în domeniul securității și sănătății în muncă.

[Art.235 completat prin [Legea nr.82 din 29.05.2014](#), în vigoare 24.10.2014]

Articolul 236. Retribuirea muncii condamnaților

(1) Munca condamnaților la pedeapsa închisorii se retribue în conformitate cu legislația muncii. Salariul lunar al condamnaților nu poate fi mai mic decît salariul minim pe țară, luîndu-se în considerare indexările și majorările stabilite.

(2) Cuantumul minim al salariului este garantat condamnaților numai cu condiția executării de către ei a obligațiilor (normelor) de muncă în orele de program stabilite de legislație și de contract. În cuantumul minim al salariului nu se includ suplimentele, sporurile la salariu, premiile, precum și celelalte recompense.

(3) Salariul condamnatului se transferă pe contul lui de peculiu.

(4) Reținerile din salariul condamnatului în temeiul documentelor executorii nu pot depăși 75% din câștigul lunar.

(5) Din salariul condamnatului nu pot fi reținute cheltuielile pentru întreținerea lui în decursul executării pedepsei, inclusiv pentru alimentație, îmbrăcăminte și asistență medicală, cu excepțiile prevăzute în art.232 alin.(6) și art.236¹ alin.(1) din prezentul cod.

(6) Condamnații nu răspund pentru pagubele provocate de uzul normal al bunurilor predate în folosință sau pentru cele provenite din riscul normal al muncii.

(7) Indiferent de mărimea reținerilor, la contul de peculiu al condamnatului se transferă cel puțin 25% din câștigul lunar.

(8) Condamnatul poate expedia mijloacele bănești aflate la contul lui de peculiu soțului, unei rude apropiate sau unei alte persoane.

[Art.236 modificat prin [Legea nr.82 din 29.05.2014](#), în vigoare 24.10.2014]

Articolul 236¹. Recuperarea pagubelor

(1) Persoanele aflate în executarea pedepselor privative de libertate răspund pentru prejudiciile cauzate din vina lor la locul de detenție sau la locul de muncă din penitenciar, precum și pentru cheltuielile aferente suportate de instituțiile penitenciare în legătură cu acordarea asistenței medicale ca urmare a automutilării sau în caz de simulare conștientă a bolilor, stabilită și confirmată de instituțiile medico-sanitare publice ale Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale.

(2) Prejudiciul cauzat la locul de detenție se recuperează în baza ordinului de imputare emis de către șeful penitenciarului.

(3) Împotriva ordinului de imputare persoana condamnată poate face contestație la judecătoria în circumscripția căreia este situat penitenciarul în termen de 30 de zile de la data primirii sau de la data când a luat cunoștință de ordinul respectiv.

(4) Sumele încasate în restituirea pagubelor se virează în bugetul penitenciarului și se utilizează în scopul recuperării bunului deteriorat și cheltuielilor suportate.

[Art.236¹ introdus prin [Legea nr.82 din 29.05.2014](#), în vigoare 24.10.2014]

Articolul 237. Concediile

Condamnatul care este antrenat la munci remunerate cel puțin 6 luni are dreptul la concediu neremunerat cu durata de 12 zile calendaristice. Condamnatul care execută pedeapsa într-un penitenciar de tip deschis poate beneficia, pe perioada concediului, de dreptul de a se deplasa în afara penitenciarului.

Articolul 238. Modul de compensare privilegiată a zilelor de muncă

(1) Condamnatului care nu încălcă regimul de deținere și îndeplinește conștiincios sarcinile de producție i se pot compensa privilegiat 4 zile din durata pedepsei cu 3 zile de muncă, iar condamnatului antrenat la lucrări subterane sau la lucrări cu condiții grele și nocive de muncă, potrivit listei de munci și profesii aprobate de Guvern – 3 zile din durata pedepsei cu 2 zile de muncă.

(2) Calculul zilelor conform compensării privilegiate a zilelor de muncă se efectuează lunar și se aprobă de către șeful penitenciarului.

(3) Compensarea privilegiată a zilelor de muncă nu se aplică în cazul condamnaților la detențiune pe viață.

[Art.238 completat prin [Legea nr.82 din 29.05.2014](#), în vigoare 24.10.2014]

[Art.238 modificat prin [Legea nr.213 din 12.10.2012](#), în vigoare 09.11.2012]

Articolul 239. Asigurarea condamnaților cu pensie

(1) Condamnații care au împlinit vârsta de pensionare și au vechimea în muncă cuvenită, precum și condamnații cu dizabilități au dreptul la pensie în mărimea stabilită de legislație.

(2) Administrația penitenciarului, la cererea condamnatului, întreprinde măsuri de perfectare a documentelor pentru calcularea pensiei și de virare regulată a acesteia la contul de peculiu al condamnatului, pînă la eliberarea lui din penitenciar sau transferarea într-un alt penitenciar.

[Art.239 modificat prin [Legea nr.201 din 28.07.2016](#), în vigoare 09.09.2016]

Articolul 240. Instruirea condamnaților

(1) În penitenciare se organizează în mod obligatoriu învățămîntul secundar general al condamnaților.

(2) Condamnații în vîrstă de peste 50 de ani, condamnații cu dizabilități severe, precum și condamnații la detențiune pe viață urmează învățămîntul secundar general la dorință.

(3) La solicitarea condamnatului, administrația penitenciarului și autoritatea administrației publice locale îi creează condiții pentru învățămîntul secundar profesional sau învățămîntul superior.

(4) Condamnatul antrenat la muncă, în perioada susținerii examenelor, beneficiază de concediu în condițiile [Codului muncii](#).

(5) În fiecare penitenciar funcționează o bibliotecă pentru uzul tuturor categoriilor de condamnați, adecvat alcătuită din literatură artistică și de instruire, iar condamnații sînt încurajați să frecventeze biblioteca. Fondul de carte se completează din contul veniturilor proprii de către Departamentul instituțiilor penitenciare, administrația penitenciarului, precum și din sponsorizări și donații cu concursul instituțiilor și organizațiilor interesate.

(5¹) Condamnaților la detențiune pe viață care nu sînt antrenați în învățămîntul secundar general le sînt create condiții pentru autoinstruire, care nu contravin ordinii și condițiilor de executare a pedepsei.

(6) Crearea condițiilor pentru învățămîntul secundar și superior al condamnaților, fondarea, reorganizarea și lichidarea instituțiilor de învățămînt din sistemul penitenciar se efectuează în modul stabilit de Ministerul Justiției, de comun acord cu Ministerul Educației, Culturii și Cercetării.

(7) Obținerea și finanțarea de către condamnați a studiilor secundare generale se ia în considerare la stabilirea nivelului de corijare.

[Art.240 modificat prin [Legea nr.201 din 28.07.2016](#), în vigoare 09.09.2016]

[Art.240 completat prin [Legea nr.82 din 29.05.2014](#), în vigoare 24.10.2014]

Articolul 241. Instruirea profesională a condamnaților

(1) În penitenciare se organizează, în mod obligatoriu, instruirea profesională a condamnaților.

(2) Crearea condițiilor și elaborarea programelor de instruire profesională a condamnaților se efectuează în modul stabilit de Ministerul Justiției, de comun acord cu Ministerul Educației, Culturii și Cercetării.

(3) Diplomele, certificatele sau orice alte documente care atestă însușirea unei meserii, calificarea sau recalificarea profesională în cursul executării pedepsei sînt recunoscute, în condițiile legii, de Ministerul Educației, Culturii și Cercetării.

(4) Condamnații la detențiune pe viață care nu doresc să facă studii secundare generale obțin instruirea profesională nemijlocit la locurile de muncă unde aceștia pot fi antrenați.

[Art.241 modificat prin [Legea nr.79 din 24.05.2018](#), în vigoare 15.06.2018]

[Art.241 completat prin [Legea nr.82 din 29.05.2014](#), în vigoare 24.10.2014]

Articolul 242. Educația în penitenciare

(1) În instituțiile penitenciare, munca educativă cu condamnații este direcționată spre familiarizarea lor cu valorile social-umane, respectarea legii, dezvoltarea deprinderilor social-utile, ridicarea conștiinței și nivelului lor cultural.

(2) Pentru realizarea procesului de educație și tratament aplicat condamnaților, administrația penitenciarului:

a) aplică programe de formare ce vizează dezvoltarea personalității condamnatului, formarea deprinderilor și oferirea cunoștințelor ce îi vor permite să se reintegreze în societate;

b) implementează programe psihosociale care vor condiționa schimbarea comportamentală pentru îmbunătățirea capacităților condamnaților și abordarea problemelor specifice care ar fi putut să influențeze comportamentul delincent;

c) desfășoară activități culturale și sportive pentru întărirea comportamentului prosocial;

d) acordă asistență psihologică în scopul reabilitării psihosociale și reintegrării în societate a condamnaților;

e) acordă asistență socială condamnaților în rezolvarea problemelor legate de situația lor socială sau viața personală;

f) asigură desfășurarea activităților cu caracter religios;

g) desfășoară și alte activități necesare în scopul reintegrării sociale a condamnaților.

(3) Procesul de educație a condamnaților se desfășoară ținându-se cont de particularitățile individuale ale persoanei condamnatului, în urma evaluării complexe și prognozării comportamentului, utilizându-se forme individuale sau în grup în baza metodelor psihopedagogice.

(4) Procesul de educație se efectuează diferențiat, întocmindu-se un plan individualizat de intervenție educativă.

(5) Pentru organizarea muncii educative cu condamnații, administrația penitenciarului, cu concursul autorităților publice și asociațiilor obștești interesate, creează baza tehnico-materială respectivă.

[Art.242 în redacția [Legii nr.82 din 29.05.2014](#), în vigoare 24.10.2014]

Secțiunea a 5-a

Obligațiile specifice și interdicțiile condamnaților. Măsurile de stimulare și sancțiunile disciplinare aplicate condamnaților

[Denumirea secțiunii a 5-a în redacția [Legii nr.82 din 29.05.2014](#), în vigoare 24.10.2014]

Articolul 242¹. Obligațiile condamnaților

Condamnatul este obligat:

1) să îndeplinească necondiționat cerințele legitime ale personalului penitenciar;

2) să se supună percheziției la intrare/ieșire în/din penitenciar, precum și pe parcursul detenției, ori de câte ori este necesar;

3) să respecte regulile stabilite de administrația penitenciarului pe perioada cât are permisiunea la deplasare fără escortă sau însoțire în afara penitenciarului ori în cazul deplasării de scurtă durată în afara penitenciarului;

4) să se abțină de la acțiuni sau activități care ar crea dificultăți la îndeplinirea obligațiilor de serviciu ale personalului penitenciar sau altor persoane;

5) să respecte regulile sanitaro-igienice, regulile de igienă individuală și colectivă în camera de deținere și în alte spații comune sau unde prestează munca, precum și indicațiile medicului;

6) să efectueze examinarea medicală în scopul depistării maladiilor infecțioase și a tuberculozei, precum și să respecte prescripțiile medicului pentru tratamentul acestor maladii; la solicitarea personalului penitenciar, să efectueze examenul medical pentru depistarea faptelor de întrebuințare a băuturilor alcoolice, substanțelor stupefiante, psihotrope sau a analogelor lor și a substanțelor toxice;

7) să întrețină în mod corespunzător bunurile puse la dispoziție de administrația penitenciarului și bunurile din dotarea unităților unde prestează munca;

8) să respecte programul zilnic;

9) să respecte repartizarea pe camerele de deținere și să nu schimbe fără permisiunea administrației locurile de dormit;

10) să manifeste o atitudine cuviincioasă față de orice persoană cu care intră în contact;

11) să aibă o ținută decentă, curată și îngrijită;

12) să mențină curățenia în încăperile de detenție și de serviciu, la locul de muncă; după deșteptare să-și aranjeze patul conform modelului stabilit și să facă curățenie în camera de detenție atunci când îl ajunge rîndul;

13) să îndeplinească în bune condiții activitățile la care participă;

14) să declare, conform realității, nivelul de instruire școlară sau pregătire profesională;

15) să respecte orice altă obligație care rezultă din prezentul cod, din [Statutul executării pedepsei de către condamnați](#), din alte acte normative, ordine emise în temeiul prezentului cod și din regulamentul de ordine interioară al penitenciarului.

[Art.242¹ modificat prin [Legea nr.164 din 20.07.2017](#), în vigoare 04.08.2017]

[Art.242¹ introdus prin [Legea nr.82 din 29.05.2014](#), în vigoare 24.10.2014]

Articolul 242². Interdicțiile condamnaților

Condamnaților le este interzis:

1) aplicarea sau încercarea de aplicare de acte de violență asupra personalului penitenciar, persoanelor care execută misiuni în penitenciar sau care se află în vizită, asupra celorlalte persoane condamnate, precum și asupra oricăror altor persoane;

2) organizarea, sprijinirea, îndemnarea sau participarea la revolte, răzvrătiri, acte de nesupunere pasive sau active ori alte acțiuni violente sau acte de nesupunere, în grup, de natură să pericliteze ordinea, disciplina și siguranța penitenciarului;

3) instigarea sau participarea la acte de eschivare de la executarea pedepselor penale;

4) introducerea în penitenciar, punerea în circulație sau consumul de substanțe stupefiante, psihotrope sau de substanțe analoage lor, precursori, precum și de băuturi alcoolice ori substanțe toxice sau ingerarea de medicamente fără prescripție medicală, de natură să creeze tulburări de comportament;

5) introducerea în penitenciar, procurarea, confecționarea, deținerea, schimbul, primirea, utilizarea sau transmiterea de arme, materiale explozive, obiecte și substanțe care pun în pericol siguranța penitenciarului, misiunilor sau a persoanelor, de bani, medicamente, telefoane mobile, alte obiecte cu acces la Internet, accesorii, piese și părți componente ale telefoanelor mobile, bunuri sau alte valori a căror deținere, conform [Statutului executării pedepsei de către condamnați](#), este interzisă;

6) abonarea, primirea, procurarea, introducerea în penitenciar, păstrarea sau răspîndirea de ediții, vizionarea de emisiuni televizate și filme, audierea programelor radio care propagă războiul, intoleranța etnică, națională, rasială sau religioasă, cultul violenței și cruzimii, precum și cu caracter pornografic;

7) sustragerea în orice mod de la executarea unei sancțiuni disciplinare;

8) automutilarea în orice mod și prin orice mijloace ori simularea conștientă a bolilor, stabilită și confirmată de instituțiile medico-sanitare publice ale Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale;

9) instigarea altor persoane condamnate la săvîrșirea de abateri disciplinare;

10) stabilirea de relații cu persoane condamnate sau persoane din interiorul ori exteriorul penitenciarului cu scopul de a împiedica înfăptuirea justiției sau aplicarea normelor regimului de executare a pedepselor privative de libertate;

11) sustragerea sau deteriorarea unor bunuri sau valori de la locul de muncă ori care aparțin penitenciarului, personalului, persoanelor care execută activități în penitenciar sau se află în vizită, precum și a bunurilor care aparțin altor persoane, inclusiv celor condamnate;

12) prezența în zone interzise sau la ore nepermise în anumite spații din penitenciar, stabilite prin regulamentul de ordine interioară, încălcarea liniei de pază a obiectelor penitenciarului, precum și nerespectarea orei de revenire în penitenciar;

13) substituirea identității unei alte persoane;

14) tulburarea sau împiedicarea în orice mod, cu intenție, a desfășurării programelor și activităților care se desfășoară în penitenciar;

15) oferirea sau darea de bani, bunuri ori alte foloase personalului penitenciar;

16) obținerea sau încercarea de obținere, prin violență, constrângere, promisiuni, servicii, cadouri sau alte mijloace, de avantaje morale ori materiale de la personal, de la persoanele care execută misiuni în penitenciar sau care se află în vizită ori de la celelalte persoane condamnate, precum și de la oricare altă persoană;

17) impunerea și folosirea altor deținuți pentru servicii personale;

18) stabilirea contactelor cu deținuții din alte celule în timpul aflării în carantină, regim inițial de detenție, izolator disciplinar, în timpul deplasării, escortării, însoțirii, aflării la plimbare sau în alte condiții nepermise;

19) comunicarea cu exteriorul penitenciarului în alte condiții și prin alte metode decât cele stabilite prin reglementările în vigoare;

20) amenințarea personalului, a persoanelor care execută misiuni în penitenciar sau care se află în vizită, a celorlalte persoane condamnate, precum și a oricăror altor persoane;

21) nerespectarea și tulburarea orarului zilnic sau a liniștii, inclusiv după ora stingerii pînă la deșteptare;

22) exprimarea, în public, prin gesturi sau acte obscene ori care atrag dezaprobarea publică, folosirea cuvintelor argotice, obscenităților, înjurăturilor, atribuirea și însușirea porecelor, insultarea sau săvîrșirea altor acțiuni care jignesc demnitatea personalului penitenciar, condamnaților și altor persoane;

23) împiedicarea sau încercarea împiedicării aflării adevărului în cazul incidentelor care au avut loc în penitenciar;

24) organizarea grevelor, demonstrațiilor, altor acțiuni de masă fără permisiunea administrației penitenciarului;

25) utilizarea în mod necorespunzător sau în alte scopuri a bunurilor puse la dispoziție de administrația penitenciarului, precum și folosirea utilajului pentru ascuțire, a instrumentelor, a energiei electrice, a mecanismelor și altor materiale în alte scopuri decât cele de producere;

26) desfășurarea de acțiuni care urmăresc aducerea de prejudicii administrației penitenciarului sau altor persoane;

27) practicarea jocurilor de cărți și a altor jocuri de noroc;

28) tatuarea lor și a altor persoane;

29) fumatul în alte locuri decât cele permise;

30) părăsirea fără permisiunea administrației a locurilor de muncă, a sectorului de detenție sau a altor încăperi în care au loc acțiuni în masă;

31) conectarea, fără autorizația administrației, la rețelele electrice sau modificarea lor, intervenția în funcționarea sistemului de încălzire și de aprovizionare cu apă, folosirea aparatelor electrice de încălzire a apei cu puterea mai mare de 250W, precum și a aparatelor de încălzit de confecționare manuală;

32) folosirea tehnicii audio sau video în camera de detenție, în celulele vagonului sau automobilului special, precum și păstrarea și folosirea lor la sectoarele de producere fără autorizația administrației penitenciarului;

33) orice manifestare cu caracter discriminatoriu, care aduce atingere demnității umane prin deosebirea, excluderea, restricția sau preferința pe bază de rasă, culoare, naționalitate, etnie, limbă, religie sau convingeri, sex, vîrstă, dizabilitate, opinie, apartenență politică, boală cronică necontagioasă, infecție HIV/SIDA, precum și prin orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrîngerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării în condiții de egalitate a drepturilor fundamentale;

34) desfășurarea de orice alte acțiuni interzise care rezultă din prezentul cod, din [Statutul executării pedepsei de către condamnați](#), din alte acte normative, ordinele emise în temeiul prezentului cod și din regulamentul de ordine interioară al penitenciarului.

[Art.242² modificat prin [Legea nr.164 din 20.07.2017](#), în vigoare 04.08.2017]

[Art.242² introdus prin [Legea nr.82 din 29.05.2014](#), în vigoare 24.10.2014]

Articolul 243. Măsurile de stimulare aplicate condamnaților

(1) Condamnatului care are o conduită regulamentară, care participă și dă dovadă de stăruință în muncă sau este implicat în activități educative, culturale, de consiliere psihologică și asistență socială, de instruire școlară și formare profesională îi pot fi aplicate următoarele măsuri de stimulare:

- a) ridicarea înainte de termen a unei sancțiuni disciplinare;
- b) mențiuni;
- c) permisiunea de a avea convorbiri telefonice suplimentare;
- d) suplimentarea dreptului de a primi colete, pachete cu provizii și banderole;
- e) suplimentarea dreptului la întrevederi de scurtă și de lungă durată.

(2) În calitate de măsură de stimulare, condamnații care execută pedeapsa în penitenciare de tip deschis pot primi permisiunea de a se deplasa în afara penitenciarului în zilele de repaus și de sărbătoare nelucrătoare.

(3) În cazul constatării de către administrația penitenciarului a încălcării dreptului garantat de art.3 din [Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale](#), șeful penitenciarului aplică, în calitate de măsură compensatorie, una dintre măsurile prevăzute la alin.(1) din prezentul articol.

[Art.243 completat prin [Legea nr.163 din 20.07.2017](#), în vigoare 20.12.2017]

[Art.243 modificat prin [Legea nr.191 din 23.09.2016](#), în vigoare 28.04.2017]

[Art.243 modificat prin [Legea nr.82 din 29.05.2014](#), în vigoare 24.10.2014]

[Art.243 modificat prin [Legea nr.146 din 14.06.2013](#), în vigoare 26.07.2013]

Articolul 244. Procedura aplicării măsurilor de stimulare

(1) Măsurile de stimulare se exprimă în scris.

(2) Măsurile de stimulare se aplică de către șeful penitenciarului.

(3) Premiul bănesc în calitate de măsură de stimulare se virează la contul de peculiu al condamnatului.

(4) Întrevederile de scurtă și de lungă durată se acordă suplimentar celor stabilite în art.213 din prezentul cod, în funcție de tipul penitenciarului și de regimul de deținere.

(5) Condamnatului i se poate stinge înainte de termen câte o singură sancțiune disciplinară aplicată anterior. Stingerea sancțiunilor disciplinare înainte de termen are loc în ordinea cronologică aplicării lor.

(6) Ridicarea unei sancțiuni disciplinare, în calitate de măsură de stimulare, se aplică condamnaților care întrunesc cerințele art.243 alin.(1) din prezentul cod.

(7) Condamnatul sancționat disciplinar nu poate beneficia de o altă măsură de stimulare înaintea celei de ridicare a sancțiunii disciplinare.

(8) Directorul general al Departamentului instituțiilor penitenciare poate dispune, în situații temeinic justificate, anularea stimulării acordate de către șeful instituției penitenciare.

[Art.244 modificat prin [Legea nr.82 din 29.05.2014](#), în vigoare 24.10.2014]

[Art.244 modificat prin [Legea nr.146 din 14.06.2013](#), în vigoare 26.07.2013]

Articolul 245. Abateri disciplinare

(1) Constituie abateri disciplinare foarte grave încălcarea dispozițiilor prevăzute la art.242¹ pct.1)–4) și art.242² pct.1)–20) din prezentul cod, determinarea cu intenție a altei persoane condamnate să săvârșească una dintre faptele prevăzute la art.242² pct.1)–20) din prezentul cod, precum și încălcarea altor obligații și interdicții prevăzute ca abateri foarte grave în alte acte normative.

(2) Constituie abateri disciplinare grave încălcarea dispozițiilor prevăzute la art.242¹ pct.5)–9) și art.242² pct.21)–27) din prezentul cod, determinarea cu intenție a altei persoane condamnate să săvârșească una dintre faptele prevăzute la art.242² pct.21)–27) din prezentul cod, precum și încălcarea altor obligații și interdicții prevăzute ca abateri grave în alte acte normative.

(3) Constituie abateri disciplinare ușoare încălcarea dispozițiilor prevăzute la art.242¹ pct.10)–14) și art.242² pct.28)–33) din prezentul cod, determinarea cu intenție a altei persoane

condamnate să săvârșească una dintre faptele prevăzute la art.242² pct.28)–34) din prezentul cod, precum și a celor prevăzute ca abateri ușoare în alte acte normative.

(4) Răspunderea disciplinară nu exclude răspunderea penală sau civilă a condamnaților.

(5) Pentru faptele care, potrivit legii penale, constituie infracțiuni, administrația penitenciarului are obligația de a sesiza procurorul. În acest caz, poate fi aplicată, în mod provizoriu, una din sancțiunile prevăzute la art.246 din prezentul cod.

[Art.245 în redacția [Legii nr.82 din 29.05.2014](#), în vigoare 24.10.2014]

Articolul 246. Sancțiunile disciplinare aplicate condamnaților

(1) În modul stabilit de prezentul cod și de [Statutul executării pedepsei de către condamnați](#), condamnatului îi pot fi aplicate următoarele sancțiuni disciplinare:

a) avertismentul;

b) suspendarea dreptului la colete, pachete cu provizii și banderole, cu excepția bunurilor necesare pentru igiena individuală și asistență medicală, pe un termen de cel mult 2 luni;

c) suspendarea dreptului la întrevederi de scurtă și de lungă durată, pe un termen de cel mult 3 luni;

d) interdicția de a locui în afara teritoriului penitenciarului, în cazul condamnatului care beneficiază de dreptul de a se deplasa fără escortă sau însoțire;

e) izolarea disciplinară a:

– condamnatului deținut în penitenciar de tip deschis sau semiînchis – pe un termen de cel mult 15 zile;

– condamnatului deținut în penitenciar de tip închis – pe un termen de cel mult 20 de zile;

– femeii condamnate – pe un termen de cel mult 7 zile;

– minorului condamnat – pe un termen de cel mult 3 zile;

f) transferarea condamnatului din regimul de resocializare sau, în cazul condamnatului la detențiune pe viață, din regimul înlesnit în regimul comun de deținere;

g) transferarea condamnatului în regim inițial.

(2) Aplicarea sancțiunilor disciplinare nu poate îngreuna dreptul la apărare, dreptul de petiționare, dreptul la vot, dreptul la corespondență, dreptul la asistență medicală, dreptul la hrană, îmbrăcăminte și condiții minime de cazare, dreptul la plimbarea zilnică și dreptul la odihnă.

(3) Sancțiunile prevăzute la alin.(1) lit.b) și e) din prezentul articol nu se aplică femeilor gravide și mamelor care îngrijesc copii în vârstă de până la 3 ani. În cazul minorilor, termenele maxime stabilite pentru sancțiunile prevăzute la alin.(1) lit.b) și c) se reduc până la o lună și, respectiv, până la două luni.

(4) Sancțiunile cu caracter colectiv și sancțiunile corporale sînt interzise. Mijloacele de imobilizare din dotare, precum și orice mijloc degradant sau umilitor nu pot fi folosite ca sancțiuni disciplinare.

(5) În cazul în care condamnatul a comis pentru prima dată o abatere disciplinară ușoară, șeful penitenciarului, în scopuri de profilaxie, va efectua o convorbire educativă.

[Art.246 în redacția [Legii nr.82 din 29.05.2014](#), în vigoare 24.10.2014]

[Art.246 în redacția [Legii nr.146 din 14.06.2013](#), în vigoare 26.07.2013]

Articolul 246¹. Individualizarea răspunderii disciplinare

(1) La stabilirea sancțiunii disciplinare se ține cont de caracterul, gravitatea și motivul abaterii disciplinare, de persoana condamnatului, comportamentul lui înainte și după săvârșirea abaterii disciplinare și atitudinea în timpul procedurii disciplinare, de influența sancțiunii disciplinare aplicate asupra corectării și reeducării condamnatului, în scopul respectării regulilor stabilite privind executarea pedepsei și în vederea asigurării securității colective și individuale.

(2) O sancțiune disciplinară mai aspră, din cele prevăzute pentru săvârșirea abaterii disciplinare, se stabilește în cazul în care sancțiunea mai blîndă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului sancțiunii disciplinare.

(3) Sancțiunile disciplinare se aplică pentru săvârșirea uneia dintre abaterile disciplinare prevăzute la art.245 din prezentul cod, după cum urmează:

a) sancțiunea prevăzută la art.246 alin.(1) lit.a) se aplică condamnatului care săvârșește pentru prima dată una dintre abaterile prevăzute la art.245 alin.(3) din prezentul cod;

b) sancțiunea prevăzută la art.246 alin.(1) lit.b) se aplică condamnatului care săvârșește pentru prima dată una dintre abaterile prevăzute la art.245 alin.(2) sau, în mod repetat, una dintre abaterile prevăzute la art.245 alin.(3) din prezentul cod;

c) sancțiunea prevăzută la art.246 alin.(1) lit.c) se aplică condamnatului care săvârșește pentru prima dată una dintre abaterile prevăzute la art.245 alin.(1) sau, în mod repetat, una dintre abaterile prevăzute la art.245 alin.(2) și (3) din prezentul cod, precum și condamnatului care a comis o abatere pe timpul exercitării dreptului la întrevăderi;

d) sancțiunea prevăzută la art.246 alin.(1) lit.d) se aplică condamnatului care beneficiază de dreptul de a se deplasa fără escortă sau însoțire și care săvârșește pentru prima dată una dintre abaterile prevăzute la art.245 alin.(1) sau, în mod repetat, una dintre abaterile prevăzute la art.245 alin.(2) și (3) din prezentul cod;

e) sancțiunea prevăzută la art.246 alin.(1) lit.e) se aplică condamnatului care săvârșește pentru prima dată una dintre abaterile prevăzute la art.245 alin.(1) sau, în mod repetat, una dintre abaterile prevăzute la art.245 alin.(2) din prezentul cod, precum și condamnatului care manifestă o evidentă agresivitate sau violență ori când aceasta afectează în mod grav conviețuirea normală din locul de deținere, precum și siguranța acestuia. În cazul minorului, aplicarea sancțiunii de izolare disciplinară se dispune doar ca măsură de excepție, dacă acesta a comis repetat, cu intenție, fapte care constituie abateri prevăzute la art.245 alin.(1) și care sînt de natură să aducă atingere semnificativă ordinii sau siguranței penitenciarului, vieții sau sănătății proprii sau a altor persoane;

f) sancțiunea prevăzută la art.246 alin.(1) lit.f) se aplică condamnatului care săvârșește pentru prima dată una dintre abaterile prevăzute la art.245 alin.(1) sau, în mod repetat, una dintre abaterile prevăzute la art.245 alin.(2) din prezentul cod;

g) sancțiunea prevăzută la art.246 alin.(1) lit.g) se aplică condamnatului care săvârșește în mod repetat una dintre abaterile prevăzute la art.245 alin.(1) din prezentul cod sau care a fost recunoscut vinovat de săvîrșirea unei infracțiuni intenționate în timpul executării pedepsei privative de libertate.

[Art.246¹ introdus prin [Legea nr.82 din 29.05.2014](#), în vigoare 24.10.2014]

Articolul 247. Modul de aplicare și de executare a sancțiunilor disciplinare

(1) Sancțiunile disciplinare se exprimă în scris.

(2) Sancțiunile disciplinare se aplică de către șeful penitenciarului.

(3) Aplicarea mai multor sancțiuni disciplinare pentru o singură încălcare disciplinară nu se admite.

[Alin.(4) art.247 abrogat prin [Legea nr.82 din 29.05.2014](#), în vigoare 24.10.2014]

(5) Condamnatul este informat, contra semnătură, despre încălcarea care i se incumbă și are dreptul de a da explicații în apărarea sa.

(6) Sancțiunea disciplinară se aplică în cel mult 10 zile, iar în cazul unei verificări suplimentare – în cel mult 30 de zile de la data depistării încălcării. Sancțiunea prevăzută la art.246 alin.(1) lit.g) ca urmare a recunoașterii condamnatului vinovat de săvîrșirea unei infracțiuni se aplică în cel mult 10 zile de la data parvenirii în penitenciar a hotărîrii definitive a instanței de judecată.

(7) Directorul general al Departamentului instituțiilor penitenciare este în drept, în cazuri excepționale, pînă la expirarea termenului limită stabilit în alin.(6) al prezentului articol, să prelungească termenul verificării suplimentare cu 20 de zile.

(8) Dacă sancțiunea disciplinară nu a fost aplicată în termenul stabilit sau în cel suplimentar, condamnatul se consideră absolvit de pedeapsă.

(9) Decizia privind aplicarea sancțiunii disciplinare se aduce la cunoștință condamnatului, contra semnătură.

(9¹) Condamnatul căruia i-a fost aplicată sancțiunea prevăzută la art.246 alin.(1) lit.f) sau g) din prezentul cod execută pedeapsa în regimul stabilit și nu poate fi transferat în regim comun sau în regim de resocializare pînă la ridicarea sau stingerea sancțiunii disciplinare.

(10) Sancțiunea sub formă de izolare disciplinară se execută în conformitate cu [Statutul executării pedepsei de către condamnați](#). Condamnatului izolat disciplinar îi sînt interzise întreprinderile, cu excepția vizitelor apărătorului, persoanelor cu calități oficiale prevăzute la art.181 alin.(1) din prezentul cod sau ale reprezentanților diplomatici, convorbirile telefonice, procurarea produselor alimentare, primirea coletelor, pachetelor cu provizii și banderolelor. Totodată, el beneficiază de plimbări zilnice cu durata de o oră.

(11) Punerea în aplicare a sancțiunii sub formă de izolare disciplinară se efectuează doar după examenul medical al condamnatului și stabilirea faptului că executarea acestei sancțiuni nu va afecta sănătatea fizică sau psihică a condamnatului. Condamnații izolați disciplinar sînt examinați zilnic de medicul de la locul de detenție. La propunerea medicului, executarea acestei sancțiuni poate fi întreruptă din motive de sănătate a condamnatului pînă la însănătoșirea acestuia.

[Art.247 modificat prin [Legea nr.82 din 29.05.2014](#), în vigoare 24.10.2014]

[Art.247 modificat prin [Legea nr.146 din 14.06.2013](#), în vigoare 26.07.2013]

Articolul 248. Stingerea sancțiunilor disciplinare

(1) Sancțiunile disciplinare se sting dacă în decursul unui an de la data executării ultimei sancțiuni disciplinare condamnatului nu i se aplică o nouă sancțiune, condamnatul fiind considerat nesancționat.

(2) Sancțiunea disciplinară sub formă de transfer în regim inițial se stinge la expirarea unui an de la data aplicării sancțiunii, iar în cazul comiterii unei alte încălcări sancționate de către șeful penitenciarului – la expirarea unui an de la data aplicării ultimei sancțiuni disciplinare.

(3) Sancțiunea disciplinară stinsă nu produce efecte juridice pentru condamnat.

[Art.248 în redacția [Legii nr.82 din 29.05.2014](#), în vigoare 24.10.2014]

[Art.248 modificat prin [Legea nr.146 din 14.06.2013](#), în vigoare 26.07.2013]

Articolul 248¹. Plîngerea împotriva deciziei cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare

(1) Împotriva deciziei șefului penitenciarului prin care a fost aplicată o sancțiune disciplinară, persoana condamnată, prin intermediul administrației instituției penitenciare, poate face plîngere la judecătorul de instrucție în termen de 3 zile lucrătoare de la comunicarea deciziei.

(2) Plîngerea împotriva deciziei privind aplicarea sancțiunii disciplinare se examinează în conformitate cu prevederile art.471 alin.(3) și art.473¹ din [Codul de procedură penală](#). Plîngerea depusă nu suspendă executarea sancțiunii disciplinare, cu excepția izolării disciplinare.

[Art.248¹ modificat prin [Legea nr.163 din 20.07.2017](#), în vigoare 20.12.2017]

[Art.248¹ introdus prin [Legea nr.82 din 29.05.2014](#), în vigoare 24.10.2014]

Secțiunea a 6-a

Penitenciarele de tip deschis, de tip semiînchis și de tip închis

Articolul 249. Penitenciarul de tip deschis

(1) În penitenciarul de tip deschis, condamnații sînt, de regulă, deținuți sub supraveghere în modul și în condițiile stabilite de prezentul cod și de [Statutul executării pedepsei de către condamnați](#).

(2) În regim inițial, condamnații se află timp de pînă la o lună din ziua intrării în penitenciar, luînd în calcul toată perioada aflării în detenție. Condamnații care execută pedeapsa în regim inițial:

a) sînt în drept de a se deplasa liber, în intervalul de timp de la deșteptare pînă la stingere, pe teritoriul penitenciarului în limitele sectorului de detenție;

b) sînt în drept de a avea asupra lor și de a utiliza obiecte de valoare și bani.

(3) În regim comun, condamnații, suplimentar la prevederile alin.(2) al prezentului articol:

a) pot fi antrenați la muncă în afara penitenciarului fără supraveghere;

b) pot beneficia de o deplasare de scurtă durată în condițiile art.217 din prezentul cod.

(4) În regim de resocializare, condamnații, suplimentar la prevederile alin.(2) și (3) ale prezentului articol, pot beneficia de dreptul de a locui împreună cu familia într-un spațiu locativ din apropierea penitenciarului.

[Art.249 completat prin [Legea nr.123 din 02.06.2016](#), în vigoare 29.07.2016]

[Art.249 modificat prin [Legea nr.82 din 29.05.2014](#), în vigoare 24.10.2014]

Articolul 250. Penitenciarul de tip semiînchis

(1) În penitenciarul de tip semiînchis, condamnații sînt deținuți cu pază și sub supraveghere permanentă, în modul și în condițiile stabilite de prezentul cod și de [Statutul executării pedepsei de către condamnați](#).

(2) În regim inițial, condamnații se află timp de pînă la 3 luni din ziua intrării în penitenciar, luînd în calcul toată perioada aflării în detenție. Condamnații:

a) sînt repartizați în încăperi izolate cu cel mult 4 locuri;

b) pot fi antrenați la munci care nu necesită ieșire din penitenciar.

(3) În regim comun, suplimentar la prevederile alin.(2) al prezentului articol, condamnații sînt în drept, în intervalul de timp de la deșteptare pînă la stingere, să se deplaseze liber pe teritoriul penitenciarului în limitele stabilite de administrația penitenciarului, de asemenea, să fie antrenați în munci în afara penitenciarului, cu condiția asigurării supravegherii permanente.

(4) În regim de resocializare, condamnații, suplimentar la prevederile alin.(2) și (3) ale prezentului articol:

a) sînt în drept de a avea asupra lor și de a utiliza obiecte de valoare și bani;

b) pot fi antrenați la muncă în afara penitenciarului fără supraveghere;

c) pot beneficia de o deplasare de scurtă durată în condițiile art.217 din prezentul cod.

(5) În regim comun și în regim de resocializare, condamnații pot fi antrenați în munci în afara penitenciarului dacă dispun de dreptul de deplasare fără escortă sau însoțire, în condițiile prevăzute la art.216 din prezentul cod.

[Art.250 completat prin [Legea nr.123 din 02.06.2016](#), în vigoare 29.07.2016]

[Art.250 modificat prin [Legea nr.82 din 29.05.2014](#), în vigoare 24.10.2014]

Articolul 251. Penitenciarul de tip închis

(1) În penitenciarul de tip închis, condamnații sînt deținuți cu pază și sub supraveghere permanentă, în modul și în condițiile stabilite de prezentul cod și de [Statutul executării pedepsei de către condamnați](#).

(2) În regim inițial, condamnații se află timp de pînă la 6 luni din ziua intrării în penitenciar, luînd în calcul toată perioada aflării în detenție. Condamnații:

a) sînt repartizați în încăperi izolate cu cel mult 2 locuri;

b) pot fi antrenați la munci care nu necesită ieșire din penitenciar.

(3) În regim comun, condamnații:

a) sînt repartizați în încăperi izolate cu cel mult 4 locuri;

b) pot fi antrenați la munci care nu necesită ieșire din penitenciar, precum și în munci în afara penitenciarului, cu condiția asigurării pazei și supravegherii permanente;

c) se pot deplasa liber în zona locativă și în încăperile de uz comun ale secției cu regim comun în intervalul de timp de la deșteptare pînă la stingere.

(4) În regim de resocializare, suplimentar la prevederile alin.(3) al prezentului articol, condamnații sînt în drept să se deplaseze liber pe teritoriul penitenciarului în limitele stabilite de administrația penitenciarului, de asemenea, să fie antrenați în munci în afara penitenciarului, cu condiția asigurării supravegherii permanente.

(5) În regim comun și în regim de resocializare, condamnații pot fi antrenați în munci în afara penitenciarului dacă dispun de dreptul de deplasare fără escortă sau însoțire, în condițiile prevăzute la art.216 din prezentul cod.

[Art.251 completat prin [Legea nr.123 din 02.06.2016](#), în vigoare 29.07.2016]

[Art.251 modificat prin [Legea nr.82 din 29.05.2014](#), în vigoare 24.10.2014]

Secțiunea a 7-a Penitenciarele pentru minori

Articolul 252. Dispoziții generale

(1) Condamnații în vîrstă de pînă la 18 ani execută pedeapsa în penitenciare pentru minori în modul și în condițiile stabilite de prezentul cod și de [Statutul executării pedepsei de către condamnați](#).

(2) Condamnații care nu au împlinit vîrsta de 18 ani pot executa pedeapsa și în sectoare separate ale penitenciarelor pentru adulți, însă în condițiile penitenciarului pentru minori.

(3) Condamnații minori sînt deținuți separat de condamnații adulți.

(4) Condamnaților minori li se asigură o rație alimentară suplimentară. Ei au dreptul de a procura nelimitat produse alimentare folosind banii de pe contul lor de peculiu.

Articolul 253. Particularitățile executării pedepsei în penitenciarul pentru minori

(1) Regimul de deținere în penitenciarul pentru minori corespunde regimului stabilit pentru penitenciarul de tip semiînchis, cu excepțiile prevăzute de prezenta secțiune.

(2) Condamnatul minor poate beneficia:

a) în regim inițial – de o întrevvedere de scurtă durată o dată în lună și de o întrevvedere de lungă durată o dată în trimestru;

b) în regim comun – de o întrevvedere de scurtă durată o dată în săptămîină și de o întrevvedere de lungă durată o dată în două luni;

c) în regim de resocializare – de o întrevvedere de scurtă durată o dată în săptămîină, cu dreptul de a se deplasa în afara penitenciarului însoțit de reprezentantul său legal, și la o întrevvedere de lungă durată o dată în două luni, cu dreptul de a locui împreună cu familia într-un spațiu locativ separat pe teritoriul penitenciarului sau în apropierea lui.

(3) În modul și în condițiile stabilite de prezentul cod și de [Statutul executării pedepsei de către condamnați](#), suplimentar la cele prevăzute în secțiunea a 5-a din prezentul capitol și în alin.(2) al prezentului articol, condamnaților le pot fi aplicate următoarele măsuri de stimulare:

a) acordarea dreptului de a vizita manifestări cultural-distractive și sportive în afara penitenciarului, fiind însoțiți de reprezentanți ai administrației penitenciarului, pe o durată de cel mult 8 ore;

b) acordarea dreptului de a ieși din penitenciar, fiind însoțiți de reprezentanții lor legali, pe o durată de cel mult 8 ore.

(4) Vizitarea de către condamnați a manifestărilor cultural-distractive și sportive pe timp de noapte este interzisă.

[Art.253 modificat prin [Legea nr.191 din 23.09.2016](#), în vigoare 28.04.2017]

[Art.253 modificat prin [Legea nr.82 din 29.05.2014](#), în vigoare 24.10.2014]

Articolul 254. Transferarea condamnaților într-un alt penitenciar

(1) La împlinirea vîrstei de 18 ani, comisia înființată în penitenciar în componența enunțată la art.219 din prezentul cod hotărăște asupra oportunității executării în continuare a pedepsei de către condamnat în penitenciarul pentru minori pînă la atingerea vîrstei de 23 de ani.

(2) În temeiul hotărîrii comisiei, administrația penitenciarului adresează instanței de judecată un demers privind transferarea condamnatului într-un alt penitenciar sau lăsarea lui în același penitenciar.

(3) Asupra condamnatului care a împlinit vîrsta de 18 ani și care a fost lăsat în penitenciarul pentru minori se extind drepturile și obligațiile, regimul, condițiile de muncă, normele alimentare, de asigurare materială, privind condițiile de trai și de asistență medico-sanitară stabilite pentru condamnații minori.

(4) Condamnatul major care a fost lăsat în penitenciarul pentru minori și care a împlinit vîrsta de 23 de ani este transferat pentru executarea pedepsei de mai departe în penitenciarul de tip semiînchis sau închis la condiții comune de deținere, în baza deciziei directorului general al Departamentului instituțiilor penitenciare.

[Art.254 în redacția [Legii nr.82 din 29.05.2014](#), în vigoare 24.10.2014]

Secțiunea a 8-a

Penitenciarele pentru femei

Articolul 255. Dispoziții generale

(1) Femeile condamnate execută pedeapsa în penitenciare pentru femei în modul și în condițiile stabilite de prezentul cod și de [Statutul executării pedepsei de către condamnați](#).

(2) Femeile condamnate pot executa pedeapsa și în sectoare separate ale penitenciarelor pentru bărbați, însă în condițiile penitenciarului pentru femei. Persoanele de sex feminin care nu au ajuns la majorat execută pedeapsa în condițiile penitenciarului pentru minori.

(3) Regimul de deținere în penitenciarul pentru femei corespunde regimului stabilit pentru penitenciarul de tip deschis, de tip semiînchis sau de tip închis, în conformitate cu prevederile art.72 alin.(2), (3) și (4) din [Codul penal](#).

(4) Femeile gravide și mamele care au cu ele copii nu pot fi deținute în condițiile penitenciarului de tip închis.

[Art.255 modificat prin [Legea nr.82 din 29.05.2014](#), în vigoare 24.10.2014]

[Art.255 modificat prin [Legea nr.146 din 14.06.2013](#), în vigoare 26.07.2013]

Articolul 256. Particularitățile executării pedepsei de către femeile gravide și mamele care au copii în vârstă de pînă la 3 ani

(1) În penitenciare se amenajează încăperi speciale pentru îngrijirea femeilor gravide și creșe pentru copii.

(2) Femeilor li se asigură posibilitatea de a naște în spitale ce nu aparțin Departamentului instituțiilor penitenciare. În cazul nașterii copilului în penitenciar, acest fapt nu va fi indicat în certificatul lui de naștere.

(3) După naștere, femeilor li se asigură îngrijire medicală specializată conform prescripțiilor medicale.

(4) La solicitare, mamei cu copil în vârstă de pînă la 3 ani i se creează condiții de locuire în comun. În acest caz, administrația penitenciarului asigură o supraveghere continuă, inclusiv medicală, a copilului și a mamei.

(5) La împlinirea vârstei de 3 ani, cu consimțământul scris al mamei și cu acordul autorității tutelare, copilul se dă în îngrijire unei persoane, indicate de ea, sau instituției specializate pentru copii. Administrația penitenciarului asigură mamei posibilitatea de a menține legătura cu copilul său, dacă aceasta nu împiedică dezvoltarea normală a copilului și nu are efecte negative asupra lui. La cererea condamnatei, administrația penitenciarului poate prelungi pînă la 6 luni aflarea copilului împreună cu mama.

(6) Pentru asigurarea dezvoltării normale și securității copilului, în temeiul deciziei motivate a șefului penitenciarului cu acordul autorității tutelare, copilul poate fi dat în îngrijire unei persoane sau instituției specializate pentru copii și înainte de împlinirea vârstei prevăzute în alin.(5) al prezentului articol.

(7) Femeilor gravide și mamelor care alăptează li se asigură o rație alimentară suplimentară. Ele au dreptul de a procura nelimitat produse alimentare folosind banii de pe contul lor de peculiu.

Capitolul XXIII

DETENȚIUNEA PE VIAȚĂ

Articolul 257. Dispoziții generale

(1) Detențiunea pe viață constă în izolarea condamnaților de ceilalți condamnați, într-un sector specializat al penitenciarelor de tip închis, în condițiile stabilite de prezentul cod și de [Statutul executării pedepsei de către condamnați](#).

(2) Pedeapsa detențiunii pe viață se execută în trei regimuri de deținere: inițial, comun și înlesnit.

(3) Condamnații la detențiune pe viață, pe parcursul executării pedepsei, poartă haine de model stabilit. În cazurile în care condamnatul urmează a ieși din instituția penitenciară, în legătură cu transferarea sau escortarea în altă instituție penitenciară, în instanța de judecată ori în alte cazuri

prevăzute de legislație, acestuia i se permite să poarte îmbrăcăminte personală sau alte haine care nu atrag atenția.

[Art.257 în redacția [Legii nr.82 din 29.05.2014](#), în vigoare 24.10.2014]

Articolul 257¹. Condițiile executării pedepsei detențiunii pe viață

(1) Condamnații execută pedeapsa detențiunii pe viață în încăperi izolate, sub o permanentă supraveghere vizuală și/sau electronică. La solicitarea condamnatului sau în alte situații necesare la apariția pericolului pentru securitatea personală a condamnatului ori în scopul prevenirii unor noi infracțiuni sau conform indicațiilor medicale, prin decizia motivată a șefului penitenciarului, condamnatul poate fi deținut în cameră de unul singur.

(2) În regim inițial, condamnatul la detențiune pe viață se află timp de 10 ani din ziua intrării în penitenciar. În funcție de personalitatea, comportamentul condamnatului și gradul de pericol posibil din partea acestuia, termenul menționat poate fi redus, cu transferarea condamnatului în regim comun, prin decizia directorului general al Departamentului instituțiilor penitenciare, luată în temeiul hotărârii comisiei înființate în penitenciar în componența enunțată la art.219 din prezentul cod. Condamnații la detențiune pe viață:

a) sînt repartizați în încăperi izolate cu cel mult 2 locuri;

b) pot fi antrenați la munci care nu necesită ieșirea din camerele de detenție;

c) beneficiază de dreptul la plimbări zilnice cu o durată de pînă la 2 ore, într-un loc special amenajat. Durata plimbărilor se stabilește de administrația penitenciarului, în funcție de programul zilnic, de condițiile meteorologice, de limita completării și de alte circumstanțe relevante. Plimbările condamnaților la detențiune pe viață se efectuează sub supraveghere permanentă.

(3) În regim comun, condamnații la detențiune pe viață:

a) sînt repartizați în încăperi izolate cu cel mult patru locuri;

b) pot fi antrenați la munci care nu necesită ieșire din sectorul de deținere sau în ateliere special amenajate în acest scop, cu condiția asigurării supravegherii permanente, în funcție de existența locurilor de muncă și condițiile detenției;

c) în condițiile prevăzute la alin.(2) lit.c) din prezentul articol, beneficiază de dreptul la plimbări zilnice de pînă la 3 ore;

d) au dreptul la întrevederi de lungă durată în condițiile stabilite pentru persoanele condamnate.

(4) Transferul condamnatului la detențiune pe viață din regim comun în regim înlesnit se efectuează la momentul executării efective a termenului pedepsei, care îi dă posibilitatea solicitării liberării condiționate de pedeapsă înainte de termen în condițiile art.91 alin.(5) din [Codul penal](#). În regim înlesnit, suplimentar la prevederile alin.(3) din prezentul articol, condamnații pot avea întîlniri nelimitate cu colaboratorii serviciului de probațiune care își desfășoară activitatea în raza teritorială a instituției penitenciare și beneficiază de dreptul la o întvedere de lungă durată pe trimestru, în condițiile alin.(3) din prezentul articol, cu o durată de pînă la 48 de ore.

(5) În cazul în care încalcă regimul de deținere, condamnatul transferat în regim comun sau în regim înlesnit poate fi transferat în regim inițial sau, după caz, comun în condițiile prevăzute de capitolul XXII secțiunea a 5-a din prezentul cod.

[Art.257¹ introdus prin [Legea nr.82 din 29.05.2014](#), în vigoare 24.10.2014]

Capitolul XXIV

AMÎNAREA EXECUTĂRII PEDEPSEI, SUSPENDAREA EXECUTĂRII PEDEPSEI ȘI LIBERAREA DE PEDEAPSĂ

Articolul 258. Amînarea executării pedepsei

(1) Instanța de judecată poate decide amînarea executării pedepsei în temeiul și în condițiile art.96 din [Codul penal](#).

(2) În cazul în care condițiile de amînare prevăzute în art.96 din [Codul penal](#) survin în faza executării de fapt a pedepsei, administrația penitenciarului sau, după caz, alt organ competent înaintează un demers instanței de judecată în a cărei rază teritorială se execută pedeapsa. La demers se anexează certificatul medical despre graviditate sau, după caz, certificatul de naștere al copilului

și dosarul personal al condamnatei. Cererea pentru amânarea executării pedepsei poate fi înaintată și de către condamnat.

Articolul 259. Supravegherea persoanei în perioada pentru care a fost amânată executarea pedepsei

(1) Instanța care a judecat cauza în fond trimite hotărîrea privind amânarea executării pedepsei organului de probațiune în a cărui rază teritorială se află domiciliul persoanei condamnate.

(2) Persoana condamnată cu privire la care a fost amânată executarea pedepsei semnează în instanța de judecată obligația de a se prezenta, în termen de 5 zile după rămînerea definitivă a hotărîrii, la organul de probațiune.

(3) Organul de probațiune, în termen de 5 zile, comunică instanței de judecată și administrației penitenciarului sau, după caz, altui organ competent despre luarea la evidență a persoanei condamnate.

(4) Organul de probațiune întreprinde acțiuni de supraveghere și probațiune a persoanei condamnate pe toată perioada pentru care a fost amânată executarea pedepsei și, în cazul survenirii condițiilor prevăzute în art.96 alin.(2) și (3) din [Codul penal](#), înaintează instanței de judecată demersul respectiv. Demersul se depune la instanța de judecată din raza teritorială unde își desfășoară activitatea organul de probațiune. Hotărîrea definitivă a instanței de judecată, în termen de 5 zile, se trimite instanței care a judecat cauza în fond pentru a fi anexată la dosar.

(5) Persoana condamnată poate părăsi, pe un termen mai mare de 5 zile, sau schimba domiciliul și/sau reședința comunicînd în prealabil în scris organului care exercită controlul asupra comportamentului ei.

[Art.259 modificat prin [Legea nr.163 din 20.07.2017](#), în vigoare 20.12.2017]

[Art.259 modificat prin [Legea nr.138 din 03.12.2015](#), în vigoare 31.12.2015]

Articolul 260. Suspendarea executării pedepsei

Instanța de judecată poate decide suspendarea executării pedepsei în temeiul și în condițiile art.90 și 90¹ din [Codul penal](#).

[Art.260 completat prin [Legea nr.163 din 20.07.2017](#), în vigoare 20.12.2017]

Articolul 261. Supravegherea persoanei în perioada pentru care a fost suspendată executarea pedepsei

(1) Instanța care a judecat cauza în fond trimite hotărîrea privind suspendarea executării pedepsei organului de probațiune în a cărui rază teritorială se află domiciliul condamnatului.

(2) Condamnatul cu privire la care a fost suspendată executarea pedepsei semnează în instanța de judecată obligația de a se prezenta, în termen de 5 zile după rămînerea definitivă a hotărîrii, la organul de probațiune.

(3) Organul de probațiune, în termen de 5 zile, comunică instanței de judecată despre luarea la evidență a condamnatului.

(4) Organul de probațiune întreprinde acțiuni de supraveghere și probațiune a condamnatului, inclusiv de respectare a restricțiilor stabilite de instanță, pe perioada pentru care a fost suspendată executarea pedepsei și, în cazul survenirii condițiilor prevăzute în art.90 alin.(7), (8) și (9) din [Codul penal](#), înaintează instanței de judecată demersul respectiv. Demersul se depune la instanța de judecată din raza teritorială unde își desfășoară activitatea organul de probațiune. Hotărîrea definitivă a instanței de judecată, în termen de 5 zile, se trimite instanței care a judecat cauza în fond pentru a fi anexată la dosar.

(5) Condamnatul poate părăsi, pe un termen mai mare de 5 zile, sau schimba domiciliul și/sau reședința comunicînd în prealabil în scris organului care exercită controlul asupra comportamentului lui.

(6) La expirarea perioadei de probațiune stabilite, organul de probațiune, în termen de 5 zile, comunică instanței care a judecat cauza în fond despre încetarea acțiunilor de supraveghere.

[Art.261 modificat prin [Legea nr.138 din 03.12.2015](#), în vigoare 31.12.2015]

Articolul 261¹. Supravegherea persoanei în perioada pentru care a fost suspendată parțial executarea pedepsei

(1) Instanța care a judecat cauza în fond trimite hotărîrea privind suspendarea parțială a executării pedepsei organului de probațiune în a cărui rază teritorială se află domiciliul condamnatului.

(2) Condamnatul cu privire la care a fost suspendată parțial executarea pedepsei semnează în instanța de judecată obligația de a se prezenta, în termen de 5 zile după executarea pedepsei cu închisoare, la organul de probațiune.

(3) Organul de probațiune, în termen de 5 zile, comunică instanței de judecată despre luarea la evidență a condamnatului.

(4) Organul de probațiune întreprinde acțiuni de supraveghere și probațiune a condamnatului, inclusiv de respectare a restricțiilor stabilite de instanță, pe perioada pentru care a fost suspendată parțial executarea pedepsei și, în cazul survenirii condițiilor prevăzute în art.90¹ alin.(6) și (7) din Codul penal, înaintează instanței de judecată demersul respectiv. Demersul se depune la instanța de judecată în a cărei rază teritorială își desfășoară activitatea organul de probațiune. Hotărîrea definitivă a instanței de judecată se trimite, în termen de 5 zile, instanței care a judecat cauza în fond pentru a fi anexată la dosar.

(5) Condamnatul poate părăsi, pe un termen mai mare de 5 zile, sau schimba domiciliul și/sau reședința, comunicînd, în prealabil, în scris, despre aceasta organului care exercită controlul asupra comportamentului lui.

(6) La expirarea perioadei de probațiune stabilite, organul de probațiune, în termen de 5 zile, comunică instanței care a judecat cauza în fond despre încetarea acțiunilor de supraveghere.

[Art.261¹ introdus prin [Legea nr.163 din 20.07.2017](#), în vigoare 20.12.2017]

Articolul 262. Supravegherea militarului condamnat în perioada pentru care a fost amînată sau suspendată executarea pedepsei

Supravegherea comportamentului militarului condamnat în perioada pentru care a fost amînată sau suspendată executarea pedepsei este exercitată de către comandamentul militar respectiv, în condițiile art.259 și 261 din prezentul cod și ale altor acte normative.

Articolul 263. Căutarea condamnatului cu privire la care a fost amînată sau suspendată executarea pedepsei

(1) În cazul în care condamnatul nu s-a prezentat pentru a fi luat la evidență sau a părăsit domiciliul și locul aflării lui nu este cunoscut, organul de probațiune sau, după caz, comandamentul militar întreprinde măsuri inițiale de căutare, iar în cazul în care acestea nu s-au soldat cu succes, după expirarea a 15 zile, trimite instanței în a cărei rază teritorială își desfășoară activitatea organul de probațiune sau este dislocat comandamentul militar un demers pentru dispunerea dării în căutare.

(2) Încheierea instanței de judecată privind căutarea condamnatului se execută de către organul afacerilor interne în a cărui rază teritorială își desfășoară activitatea organul de probațiune sau este dislocat comandamentul militar.

Articolul 264. Anularea amînării executării pedepsei sau suspendării executării pedepsei

Executarea hotărîrii instanței de judecată privind anularea amînării executării pedepsei sau suspendării executării pedepsei este asigurată în condițiile art.173 din prezentul cod.

Articolul 265. Liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen sau înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blîndă

Instanța de judecată poate decide liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen sau înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blîndă, aplicînd, după caz, compensarea privilegiată a zilelor de muncă, în temeiul și în condițiile art.91 și 92 din [Codul penal](#).

Articolul 266. Modul de înaintare a demersului pentru liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen sau pentru înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă

(1) În cazul în care condamnatul întrunește condițiile prevăzute în art.91 și 92 din [Codul penal](#), administrația locului de deținere sau comandamentul militar, după caz, adoptă, în termen de o lună, o hotărâre privind propunerea pentru liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen sau pentru înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă sau privind refuzul în acest sens.

(2) Propunerea pentru liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen sau pentru înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă se depune, în termen de 5 zile de la data adoptării hotărârii, la instanța de judecată în a cărei rază teritorială se află locul de deținere.

(3) În cazul în care administrația locului de deținere sau comandamentul militar, după caz, refuză să propună liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen sau înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă, condamnatul poate înainta un demers pentru liberare sau înlocuire nemijlocit în instanța de judecată.

Articolul 267. Judecarea demersului pentru liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen sau pentru înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă

(1) La demersul pentru liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen sau pentru înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă se anexează dosarul personal al condamnatului, dovezile motivelor de fapt invocate și, după caz, calculul zilelor conform compensării privilegiate a zilelor de muncă. Demersul se judecă în condițiile [Codului de procedură penală](#).

(2) În cazul în care instanța de judecată respinge demersul pentru liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen sau pentru înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă, depunerea repetată a demersului poate avea loc după înlăturarea motivelor de fapt și/sau de drept invocate de instanță la respingerea demersului, dar nu mai devreme de 6 luni de la data rămânerii definitive a hotărârii. În cazul refuzului liberării condiționate a condamnatului la detențiune pe viață, adresarea repetată a demersului poate avea loc nu mai devreme decât peste 3 ani de la data adoptării hotărârii de refuz a instanței.

[Art.267 completat prin [Legea nr.82 din 29.05.2014](#), în vigoare 24.10.2014]

Articolul 268. Supravegherea persoanei liberate condiționat de pedeapsă înainte de termen

(1) Instanța care a judecat demersul în fond trimite hotărârea privind liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen organului de probațiune în a cărei rază teritorială își are domiciliul condamnatul sau este dislocat comandamentul militar, după caz, precum și instanței care a judecat cauza în fond.

(1¹) Penitenciarul din care a fost liberat condiționat deținutul expediază organului de probațiune copia sentinței pentru care a ispășit pedeapsa închisorii.

(1²) Termenul liberării condiționate de pedeapsă înainte de termenul stabilit se calculează din momentul eliberării deținutului din penitenciar.

(2) Persoana liberată condiționat de pedeapsă înainte de termen semnează în instanța de judecată obligația de a se prezenta la organul de probațiune în termen de 5 zile de la data rămânerii definitive a hotărârii.

(3) Organul de probațiune sau, după caz, comandamentul militar, în termen de 5 zile, comunică administrației locului de deținere sau, după caz, unui alt organ competent despre luarea la evidență a persoanei liberate condiționat înainte de termen.

(4) Organul de probațiune sau, după caz, comandamentul militar întreprinde acțiuni de supraveghere a condamnatului pe durata termenului condiționat și, în cazul survenirii condițiilor prevăzute în art.91 alin.(8) din [Codul penal](#), înaintează instanței de judecată un demers pentru

revocarea liberării condiționate. Demersul se depune la instanța de judecată în a cărei rază teritorială își desfășoară activitatea organul de probațiune.

(4¹) Persoana liberată condiționat de pedeapsă înainte de termen poate părăsi, pe un termen mai mare de 5 zile, sau schimba domiciliul și/sau reședința comunicând în prealabil în scris organului care exercită controlul asupra comportamentului său.

(5) Hotărîrea instanței de judecată privind revocarea liberării condiționate înainte de termen se trimite spre executare conform art.173 din prezentul cod.

(6) Hotărîrea definitivă a instanței de judecată privind revocarea liberării condiționate, în termen de 5 zile, se trimite instanței care a judecat cauza în fond pentru a fi anexată la dosar.

(7) La expirarea termenului condiționat stabilit, organul de probațiune sau, după caz, comandamentul militar, în termen de 5 zile, comunică instanței care a judecat cauza în fond despre încetarea acțiunilor de supraveghere.

[Art.268 completat prin [Legea nr.163 din 20.07.2017](#), în vigoare 20.12.2017]

[Art.268 completat prin [Legea nr.138 din 03.12.2015](#), în vigoare 31.12.2015]

Articolul 269. Căutarea persoanei liberate condiționat înainte de termen

(1) În cazul în care persoana liberată condiționat înainte de termen nu s-a prezentat pentru a fi luată la evidență sau a părăsit domiciliul și locul aflării ei nu este cunoscut, organul de probațiune sau, după caz, comandamentul militar întreprinde măsuri inițiale de căutare, iar în cazul în care acestea nu s-au soldat cu succes, după expirarea a 15 zile, trimite instanței în a cărei rază teritorială își desfășoară activitatea organul de probațiune sau este dislocat comandamentul militar un demers pentru dispunerea dării în căutare.

(2) Încheierea instanței de judecată privind căutarea condamnatului se execută de către organul afacerilor interne în a cărui rază teritorială își desfășoară activitatea organul de probațiune sau este dislocat comandamentul militar, după caz.

Articolul 270. Liberarea de pedeapsă a minorului

Hotărîrea instanței de judecată privind liberarea de pedeapsă a minorului în temeiul art.93 din Codul penal se trimite spre executare organului de probațiune în a cărui rază teritorială își are domiciliul minorul și care asigură controlul executării măsurii de constrîngere cu caracter educativ aplicate conform art.104 din Codul penal.

[Art.270 în redacția [Legii nr.123 din 02.06.2016](#), în vigoare 29.07.2016]

Articolul 271. Liberarea de la executarea pedepsei a persoanelor grav bolnave

(1) Liberarea de la executarea pedepsei din cauza bolii, în temeiul art.95 din [Codul penal](#), se dispune de către instanța de judecată în a cărei rază teritorială se află instituția sau organul care asigură executarea pedepsei.

(2) Demersul instituției sau organului care asigură executarea pedepsei, împreună cu raportul medical și dosarul personal al condamnatului, se depune în termen de 5 zile de la data constatării bolii.

(3) Hotărîrea instanței de judecată privind liberarea persoanelor deținute de executarea pedepsei cu aplicarea măsurilor de constrîngere cu caracter medical se trimite administrației locului de deținere, iar în privința altor persoane – organului afacerilor interne în a cărui rază teritorială se află instanța de judecată, care asigură însoțirea și plasarea lor în instituția medicală respectivă.

(4) În cazul în care persoana a părăsit instituția medicală și locul aflării ei nu este cunoscut, instanța de judecată în a cărei rază teritorială se află instituția medicală dispune darea ei în căutare. Încheierea privind căutarea se execută de către organele afacerilor interne.

(5) Despre faptul însănătoșirii persoanei, instituția medicală comunică instanței de judecată care a dispus aplicarea măsurilor de constrîngere cu caracter medical pentru soluționarea chestiunii privind executarea în continuare a hotărîrii.

(6) Hotărîrea instanței de judecată privind înlocuirea părții neexecutate a pedepsei cu o pedeapsă mai blîndă se execută în modul stabilit de prezentul cod.

Articolul 271¹. Monitorizarea electronică

(1) Persoanelor liberate de pedeapsa penală li se poate aplica, în calitate de obligație, monitorizarea electronică ce constă în supravegherea prin sistemele GPS, prin utilaj telefonic fix sau mobil.

(2) În caz de aplicare a monitorizării electronice, persoanei i se atașează un dispozitiv special, care constă din brățară specială sau dispozitiv mobil.

[Alin.(3) art.271¹ abrogat prin [Legea nr.163 din 20.07.2017](#), în vigoare 20.12.2017]

(4) Persoanei supuse monitorizării electronice i se stabilesc:

- a) zona de deplasare;
- b) zona și/sau locul unde este interzis să se deplaseze;
- c) perioada de timp în care i se interzice de a părăsi domiciliul sau reședința.

(5) Asigurarea monitorizării electronice a tuturor categoriilor de persoane monitorizate se efectuează de către organele de probațiune.

(6) În caz de încălcare repetată a obligațiilor în cadrul sistemului de monitorizare electronică, consilierul de probațiune înaintează un demers în instanța de judecată pentru anularea liberării de pedeapsa penală și pentru trimiterea persoanei în penitenciar.

(7) Monitorizarea electronică poate fi aplicată și condamnaților care se deplasează fără escortă sau însoțire și/sau celor care se deplasează pe o durată scurtă de timp în afara penitenciarului, conform art.216 și 217, precum și persoanelor cărora le este aplicată o măsură preventivă cu stabilirea anumitor obligații sau restricții.

(8) Cheltuielile pentru exploatarea și întreținerea utilajului electronic sînt suportate de bugetul de stat și de alte surse legale, inclusiv de către persoana supusă monitorizării electronice.

(9) În caz de deteriorare a utilajului electronic de către persoana supusă monitorizării electronice, persoana dată restituie costul acestui utilaj.

(10) În caz de stabilire a deteriorării intenționate a utilajului electronic, consilierul de probațiune înaintează un demers în instanța de judecată pentru anularea liberării de pedeapsa penală și pentru trimiterea persoanei în penitenciar.

(11) În caz de defectare a utilajului electronic din motive care nu depind de persoana supusă monitorizării electronice, acesta va fi înlocuit, iar costurile vor fi suportate de bugetul de stat.

[Art.271¹ modificat prin [Legea nr.163 din 20.07.2017](#), în vigoare 20.12.2017]

[Art.271¹ introdus prin [Legea nr.138 din 03.12.2015](#), în vigoare 31.12.2015]

Articolul 272. Amnistia

(1) În cazul amnistiei, în temeiul art.107 din [Codul penal](#), care liberează condamnatul de executarea în continuare a pedepsei, fie reduce pedeapsa sau o comută, instituțiile și organele care asigură executarea categoriei respective de pedeapsă examinează aplicabilitatea actului de clemență fiecărui condamnat și, după caz, cu acordul condamnatului, înaintează un demers instanței de judecată competente conform art.470 din [Codul de procedură penală](#). La demers se anexează dosarul personal al condamnatului, dovezile motivelor de fapt și de drept invocate. Demersul se judecă în condițiile [Codului de procedură penală](#).

(2) Condamnatul este în drept să înainteze personal un demers instanței de judecată pentru examinarea posibilității aplicării actului de amnistie. În acest caz, instituțiile sau organele care asigură executarea categoriei respective de pedeapsă remit instanței de judecată dosarul personal al condamnatului.

(3) Instanța de judecată trimite hotărîrea definitivă instituției sau organului care asigură executarea pedepsei, precum și instanței care a judecat cauza în fond.

(4) Instituția sau organul menționate în art.173-175 din prezentul cod, care asigură executarea hotărîrii, în termen de cel mult 5 zile, informează instanța de judecată despre executarea sau imposibilitatea executării hotărîrii ei.

(5) Actul de amnistie produce efecte juridice și asupra persoanelor condamnate de instanțele de judecată ale Republicii Moldova care execută pedeapsa pe teritoriul altui stat (statul executării hotărârii). În acest sens, Departamentul instituțiilor penitenciare, conform prevederilor tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte, comunică statului executării hotărârii despre adoptarea actului de amnistie și solicită materialele necesare soluționării chestiunii privind acordarea amnistiei. Departamentul instituțiilor penitenciare înaintează un demers instanței de judecată care a adoptat hotărârea de condamnare rămasă definitivă pentru a se pronunța asupra aplicării sau neaplicării actului de amnistie.

(6) Departamentul instituțiilor penitenciare trimite statului executării hotărârii hotărârea instanței de judecată pentru încuviințarea executării ei. Despre încuviințarea sau neîncuviințarea executării hotărârii Departamentul instituțiilor penitenciare comunică instanței care a judecat cauza în fond și instanței care a decis acordarea amnistiei.

(7) Republica Moldova aplică față de condamnat amnistia acordată într-un alt stat (statul pronunțării hotărârii). În acest scop, statul pronunțării hotărârii, conform prevederilor tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte, este informat despre încuviințarea sau neîncuviințarea de către instanța de judecată a Republicii Moldova a executării hotărârii străine.

Articolul 273. Grațierea

(1) Modul de examinare a cererilor de grațiere înaintate de către condamnați, precum și de către alte persoane, se stabilește de [Regulamentul de examinare a cererilor de grațiere și de acordare a grațierii individuale condamnaților](#), aprobat de Președintele Republicii Moldova.

(2) În cazul în care Președintele Republicii Moldova decretează grațierea persoanei condamnate, instituția sau organul care asigură executarea decretului, în termen de cel mult 5 zile de la data publicării acestuia, informează șeful statului și instanța care a judecat cauza în fond despre executare, iar în cazul comutării pedepsei, și despre preluarea executării sau imposibilitatea executării decretului.

(3) Instituția sau organul care, în conformitate cu art.173 din prezentul cod, este competent să supravegheze comportamentul persoanei liberate de pedeapsă în temeiul actului de grațiere cu un termen de probă informează anual, pînă la expirarea termenului de probă, Președintele Republicii Moldova asupra comportamentului condamnatului. La expirarea termenului de probă stabilit, instituția sau organul competent, în termen de 5 zile, comunică Președintelui Republicii Moldova și instanței care a judecat cauza în fond despre încetarea măsurilor de supraveghere.

(4) Actul de grațiere emis de Președintele Republicii Moldova produce efecte juridice și asupra persoanelor condamnate de instanțele de judecată ale Republicii Moldova, care execută pedeapsa pe teritoriul altui stat (statul executării hotărârii). În acest sens, Președintele Republicii Moldova, conform prevederilor tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte, poate solicita statului executării hotărârii materialele necesare soluționării chestiunii privind aplicabilitatea grațierii. În cazul decretării grațierii persoanei, despre acest fapt este informat statul executării hotărârii, iar Departamentul instituțiilor penitenciare asigură anexarea copiei de pe decret la dosarul personal al condamnatului și înștiințează instanța care a judecat cauza în fond.

(5) Actul de grațiere emis într-un alt stat (statul pronunțării hotărârii) produce efecte juridice asupra persoanelor condamnate de instanțele de judecată ale acestui stat, care execută pedeapsa pe teritoriul Republicii Moldova. În acest sens, organul de legătură, conform prevederilor tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte, asigură informarea Președintelui Republicii Moldova asupra emiterii de către statul pronunțării hotărârii a unui act de grațiere a persoanei care își execută pedeapsa pe teritoriul Republicii Moldova. Președintele Republicii Moldova decide asupra încuviințării aplicării actului de grațiere și informează, în modul stabilit, statul pronunțării hotărârii.

Capitolul XXV

STINGEREA EXECUTĂRII PEDEPSEI

Articolul 274. Stingerea executării pedepsei

Prin stingerea executării pedepsei se stinge raportul juridic de executare a pedepsei penale, adică obligația condamnatului de a executa pedeapsa și dreptul organului de stat de a cere executarea pedepsei.

Articolul 275. Temeiurile pentru stingerea executării pedepsei

(1) Stingerea executării pedepsei are loc în cazul:

- a) executării efective și integrale a pedepsei;
- b) decesului persoanei condamnate;
- c) adoptării unei hotărâri de achitare a persoanei condamnate în cursul executării pedepsei sau trimiterii spre executare a hotărârii judecătorești;
- d) intervenirii unei legi penale noi care exclude caracterul penal al faptei în cursul executării pedepsei sau trimiterii spre executare a hotărârii judecătorești;
- e) intervenirii unui act de amnistie totală în cursul executării pedepsei sau trimiterii spre executare a hotărârii judecătorești;
- f) intervenirii unui act de grațiere totală în cursul executării pedepsei sau trimiterii spre executare a hotărârii judecătorești;
- g) intervenirii prescripției executării hotărârii privind condamnarea;
- h) respectării de către condamnat a comportamentului stabilit prin hotărârea judecătorească și expirării termenului de probă;
- h¹) respectării condițiilor de probațiune și expirării perioadei de probațiune;
- i) în alte împrejurări prevăzute de lege.

(2) Despre intervenirea unor împrejurări stabilite în alin.(1) al prezentului articol instituția sau organul care asigură executarea pedepsei comunică în scris instanței care a judecat cauza în fond, anexînd materiale probatorii.

(3) Stingerea executării pedepsei în cazul prevăzut în alin.(1) lit.g) al prezentului articol se dispune prin încheierea motivată a instanței de judecată, iar în celelalte cazuri prevăzute în alin.(1) al prezentului articol – în modul stabilit de prezentul cod. Posibilitatea stingerii executării pedepsei poate fi examinată și în temeiul cererii condamnatului, care se examinează conform art.471 și 472 din [Codul de procedură penală](#).

[Art.275 completat prin [Legea nr.82 din 29.05.2014](#), în vigoare 24.10.2014]

Articolul 276. Termenul executării efective și integrale a pedepsei

(1) Pedeapsa amenzii se consideră executată în ziua achitării ei integrale.

(2) Pedeapsa privativă de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate, pedeapsa muncii neremunerate în folosul comunității, pedeapsa trimiterii într-o unitate militară disciplinară sau pedeapsa închisorii se consideră executată în ultima zi a termenului de pedeapsă stabilit.

(3) Pedeapsa retragerii gradului militar sau special, a titlului special, a gradului de calificare (clasificare) și a distincțiilor de stat se consideră executată în ziua adoptării actului respectiv de către organul sau persoana competentă.

(4) Perioada de probațiune sau, după caz, termenul de probă se consideră expirată/expirat în ultima zi a perioadei sau termenului stabilit.

[Art.276 modificat prin [Legea nr.163 din 20.07.2017](#), în vigoare 20.12.2017]

[Art.276 completat prin [Legea nr.65 din 07.04.2011](#), în vigoare 08.07.2011]

Articolul 277. Liberarea condamnatului la închisoare

(1) Condamnatul la închisoare este pus în libertate în prima jumătate a ultimei zile a termenului de pedeapsă stabilit. Dacă termenul pedepsei expiră în zi de repaus sau în zi de sărbătoare nelucrătoare, condamnatul este eliberat în ajunul zilei de repaus sau al zilei de sărbătoare nelucrătoare. La calcularea termenului în luni, termenul expiră la data respectivă a ultimei luni, iar dacă luna în cauză nu are această dată – în ultima zi a acestei luni.

(2) O dată cu eliberarea, condamnatului i se restituie lucrurile și obiectele de preț care îi aparțin, banii de la contul de peculiu, valorile mobiliare, actele personale, actele privind munca lui și i se eliberează mandatul de executare a pedepsei sau de liberare de executare a pedepsei.

Articolul 278. Constatarea decesului condamnatului

(1) Certificatul de deces întocmit conform art.203 din prezentul cod este, totodată, și actul constatator.

(2) Administrația locului de deținere comunică de îndată faptul decesului condamnatului procurorului și instanței de judecată care a trimis spre executare hotărârea.

(3) Administrația locului de deținere întocmește actul de deces al condamnatului, la care se anexează certificatul medical, și îl trimite, pentru înregistrarea decesului, la oficiul stării civile în a cărui rază teritorială s-a produs decesul. Copia de pe certificatul de deces se anexează de către administrația locului de deținere la dosarul personal al condamnatului decedat.

(4) În caz de moarte violentă sau dacă nu se cunoaște cauza ei, sau în caz de moarte în urma unui accident de muncă, constatarea se face de către medicul legist, cu întocmirea raportului medico-legal pe baza căruia se pot face constatări suplimentare. Administrația locului de deținere comunică de îndată despre aceasta procurorului, Avocatului Poporului sau, în cazurile privind condamnații minori, Avocatului Poporului pentru drepturile copilului, iar după caz și organului competent pentru protecția muncii.

[Art.278 modificat prin [Legea nr.166 din 31.07.2015](#), în vigoare 02.10.2015]

Articolul 279. Înștiințarea familiei decedatului și ridicarea cadavrului

(1) În cazul decesului condamnatului, administrația locului de deținere înștiințează de îndată familia, alte persoane apropiate decedatului despre deces și despre necesitatea prezentării acestora pentru ridicarea cadavrului.

(2) În cazul în care, timp de 3 zile, nici un membru al familiei sau nici o persoană apropiată nu s-a prezentat cu mijloacele necesare pentru ridicarea cadavrului, acesta se înhumează, din contul administrației locului de deținere, în locul pus la dispoziție de către primăria în a cărei rază teritorială se află penitenciarul.

(3) La cererea familiei decedatului, administrația locului de deținere este obligată să indice locul unde a fost înhumat cadavrul, dacă înhumarea a fost făcută din contul administrației.

[Art.279 modificat prin [Legea nr.82 din 29.05.2014](#), în vigoare 24.10.2014]

Articolul 280. Bunurile, actele și banii condamnatului decedat

(1) Administrația locului de deținere comunică familiei despre bunurile, actele și banii condamnatului decedat și i le predau în locul de deținere.

(2) Dacă, în termen de un an de la data decesului condamnatului, bunurile, actele și banii aparținând decedatului nu au fost ridicate de familie, ele trec în proprietatea statului. După expirarea aceluiași termen, dacă nu s-a aflat adresa familiei decedatului, bunurile, actele și banii acestuia trec în proprietatea statului.

Articolul 281. Obligațiile administrației penitenciarului privind informarea organelor afacerilor interne și a instituției medicale

(1) În cazul liberării condamnatului care execută pedeapsa în penitenciar, administrația penitenciarului, cu cel puțin 7 zile înainte de data la care urmează să fie liberat, informează organul afacerilor interne despre liberarea din locul de deținere a condamnatului pentru infracțiuni deosebit de grave sau excepțional de grave, precum și a persoanei perspectiva condamnării căreia a determinat aplicarea unor măsuri de protecție de stat, în conformitate cu [Legea cu privire la protecția martorilor și altor participanți la procesul penal](#). Organul afacerilor interne întreprinde măsurile necesare pentru asigurarea protecției părții vătămate, a martorilor și a altor persoane care au acordat ajutor în procesul penal.

(2) În cazul în care condamnatul suferă de tuberculoză, administrația penitenciarului, cu cel puțin 7 zile înainte de data la care acesta urmează să fie eliberat, informează instituția medicală specializată în a cărei rază teritorială se află domiciliul condamnatului pentru a fi luat la evidență.

[Art.281 modificat prin [Legea nr.82 din 29.05.2014](#), în vigoare 24.10.2014]

Capitolul XXVI

AJUTORUL ACORDAT PERSOANELOR ELIBERATE DIN LOCURILE DE DEȚINERE

Articolul 282. Obligațiile administrației locului de deținere la pregătirea de eliberare

(1) În cazul eliberării condiționate înainte de termen, în scopul pregătirii pentru eliberare, cu cel puțin 6 luni înainte de expirarea termenului de executare a pedepsei închisorii, condamnații care își execută pedeapsa în regim comun și care nu au sancțiuni disciplinare nestinse sînt transferați în regim de resocializare.

(2) Cu cel puțin 3 luni înainte de expirarea termenului de executare a pedepsei închisorii, administrația locului de deținere informează organul de probațiune, autoritățile administrației publice locale și agenția teritorială pentru ocuparea forței de muncă despre apropiata eliberare a condamnatului, despre studiile, capacitatea de muncă și specialitatea lui.

(3) Administrația locului de deținere asigură explicarea prevederilor legislației în vigoare cu privire la utilizarea forței de muncă, modul de plasare în câmpul muncii și dreptul de a beneficia de o indemnizație unică. În cazul în care condamnatul își exprimă dorința de a fi plasat în câmpul muncii prin Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă de la locul de domiciliu, administrația locului de deținere, în termen de 5 zile, expediază cererea la agenția teritorială pentru ocuparea forței de muncă.

(4) Conamnații cu dizabilități severe sau accentuate, precum și condamnații bărbați care au împlinit 65 de ani și femeile condamnate care au împlinit 60 de ani pot solicita plasarea în aziluri pentru persoane cu dizabilități sau bătrîni. Administrația locului de deținere, în termen de 5 zile, expediază organului de asistență socială cererea condamnatului.

[Art.282 completat prin [Legea nr.163 din 20.07.2017](#), în vigoare 20.12.2017]

[Art.282 modificat prin [Legea nr.201 din 28.07.2016](#), în vigoare 09.09.2016]

Articolul 283. Acordarea de ajutor persoanelor eliberate din locurile de deținere

(1) Persoana eliberată din locurile de deținere este asigurată cu bilet pentru deplasare la domiciliu. Cheltuielile pentru procurarea biletului sau îmbrăcăminte necesare sînt suportate de către condamnat.

(2) În cazul în care condamnatul nu dispune de mijloace bănești la punerea în libertate și are domiciliul în Republica Moldova, administrația penitenciarului îi asigură contravaloarea biletului pentru deplasare pînă la domiciliu sau reședință.

(2¹) Persoana care a executat pedeapsa închisorii beneficiază, la eliberarea din locul de detenție, de o indemnizație unică în condițiile prevăzute de lege. Indemnizația unică se acordă doar la prima eliberare din locul de detenție.

(3) Despre eliberarea persoanelor care au nevoie de însoțire, femeilor gravide și minorilor administrația locului de deținere comunică, în prealabil, rudelor sau altor persoane indicate de condamnați. În cazul lipsei însoțitorului, administrația asigură însoțirea lor pînă la domiciliu, dacă acesta este situat pe teritoriul Republicii Moldova.

[Art.283 modificat prin [Legea nr.82 din 29.05.2014](#), în vigoare 24.10.2014]

Capitolul XXVII

EXECUTAREA PEDEPSELOR DE CĂTRE PERSOANE JURIDICE

Articolul 284. Executarea pedepsei amenzii

(1) Amenda se achită în mod benevol de către persoana juridică în decurs de 30 de zile de la data rămînerii definitive a hotărîrii judecătorești.

(2) După expirarea termenului de executare benevolă, instanța de judecată trimite titlul executoriu pentru executare silită executorului judecătoresc în a cărui competență teritorială, stabilită de camera teritorială a executorilor judecătorești, își are sediul condamnatul.

(3) Executorul judecătoresc, în termen de 10 zile, verifică mijloacele bănești aflate pe conturile bancare ale persoanei juridice și prezintă ordinul incaso instituției financiare pentru virarea sumei amenzii la contul indicat în titlul executoriu.

(4) Dacă, în decurs de 30 de zile de la data primirii titlului executoriu de către instituția financiară, ordinul incaso nu se execută din motivul lipsei sau insuficienței mijloacelor bănești, executorul judecătoresc va dispune urmărirea bunurilor persoanei juridice în conformitate cu prevederile cărții întâi din prezentul cod.

(5) Executorul judecătoresc informează, în termen de 5 zile, instanța de judecată despre executarea hotărârii.

[Art.284 modificat prin [Legea nr.33 din 06.03.2012](#), în vigoare 25.05.2012]

Articolul 285. Executarea pedepsei privării de dreptul de a exercita o anumită activitate

(1) Privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate se asigură de către organul de probațiune în a cărui rază teritorială își are sediul condamnatul.

(2) Hotărârea instanței de judecată privind privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate se trimite organului de probațiune.

(3) Organul de probațiune trimite hotărârea judecătorească organului abilitat cu dreptul de a interzice condamnatului o anumită activitate pentru a sista activitatea interzisă, pentru a retrage autorizația sau licența și/sau pentru a modifica statutul persoanei juridice condamnate.

(4) În termen de 10 zile, organul care a eliberat autorizația sau licența pentru exercitarea genului de activitate interzis retrage autorizația sau licența respectivă. În cazul interzicerii exercitării unei activități pentru care nu a fost eliberată autorizație sau licență, organul înregistrării de stat asigură excluderea din statutul persoanei juridice respective a genului de activitate interzis.

(5) Informația despre retragerea autorizației sau licenței ori despre modificarea statutului persoanei juridice condamnate se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova de către organul care le-a efectuat și se remite Ministerului Afacerilor Interne, Centrului Național Anticorupție, Serviciului Fiscal de Stat, precum și organului de probațiune căruia, suplimentar, i se remite și hotărârea instanței de judecată.

(6) Organul de probațiune informează, în termen de 5 zile, instanța de judecată despre executarea hotărârii.

[Art.285 modificat prin [Legea nr.178 din 21.07.2017](#), în vigoare 18.08.2017]

[Art.285 modificat prin [Legea nr.80 din 05.05.2017](#), în vigoare 26.05.2017]

[Art.285 modificat prin [Legea nr.120 din 25.05.2012](#), în vigoare 01.10.2012]

Articolul 286. Executarea pedepsei lichidării persoanei juridice

(1) După rămânerea definitivă a hotărârii de condamnare prin care s-a dispus lichidarea persoanei juridice, instanța de judecată transmite hotărârea sa instanței de judecată competente pentru a lua măsuri și a desfășura în continuare procesul de lichidare, în conformitate cu legislația civilă.

(2) Despre radierea persoanei juridice din Registrul de stat al întreprinderilor persoana competentă încunoștințează, în termen de 5 zile, instanța de judecată care a pronunțat hotărârea de condamnare prin care s-a dispus lichidarea întreprinderii.

Capitolul XXVIII

EXECUTAREA MĂSURILOR DE SIGURANȚĂ ȘI A INTERNĂRII FORȚATE ÎNTR-O INSTITUȚIE FTIZIOPNEUMOLOGICĂ

Articolul 287. Instituțiile și organele care asigură executarea măsurilor de siguranță

Executarea măsurilor de siguranță este asigurată de către instituțiile și organele menționate în art.174 din prezentul cod.

Articolul 288. Modul de aplicare a măsurilor de constrângere cu caracter medical în instituțiile psihiatrice și de internare forțată într-o instituție ftizio pneumologică

(1) Instanța de judecată trimite hotărârea privind aplicarea măsurii de constrângere cu caracter medical sau internarea forțată într-o instituție ftizio pneumologică organului afacerilor interne în a cărei rază teritorială se află domiciliul persoanei supuse tratamentului medical forțat sau, după caz, administrației locului de deținere pentru a o escorta pe aceasta la instituția psihiatrică sau ftizio pneumologică specializată a Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale.

(2) Organul afacerilor interne sau, după caz, administrația locului de deținere, în cel mult 3 zile de la primirea hotărârii, comunică instanței de judecată despre internarea persoanei în instituția psihiatrică sau ftizio pneumologică respectivă sau despre imposibilitatea internării.

(3) În temeiul hotărârii instanței de judecată, instituția psihiatrică sau ftizio pneumologică asigură primirea, internarea și acordarea de asistență persoanei supuse tratamentului medical forțat, fapt despre care comunică, în termen de 3 zile, soțului sau reprezentantului legal.

(4) Modul de aplicare a măsurilor de constrângere cu caracter medical în instituțiile psihiatrice sau ftizio pneumologice este reglementat de prezentul cod, de [Legea privind asistența psihiatrică](#) și de alte acte normative.

(5) Periodic, o dată la 6 luni, instituția psihiatrică sau ftizio pneumologică expediază instanței de judecată o informație asupra stării sănătății persoanei supuse tratamentului medical forțat.

(6) Soțul sau reprezentantul legal ori administrația instituției psihiatrice sau ftizio pneumologice, în temeiul raportului medical privind starea de sănătate a persoanei, poate înainta un demers instanței de judecată, solicitând încetarea aplicării măsurilor de constrângere cu caracter medical sau schimbarea acestora.

Articolul 289. Aplicarea măsurilor de constrângere cu caracter medical alcoolicii și narcomanilor

(1) Modul de aplicare a măsurilor de constrângere cu caracter medical alcoolicii și narcomanilor este reglementat de prezentul cod și de regulamentul respectiv aprobat de Guvern.

(2) În cazul aplicării măsurilor de constrângere cu caracter medical alcoolicii sau narcomanilor față de condamnatul la pedeapsa neprivativă de libertate, instanța de judecată expediază hotărârea sa instituției medicale specializate a Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, iar în cazul instituirii curatelei – curatorului și autorității tutelare.

(3) Persoana supusă tratamentului medical forțat este obligată să se prezinte, în termen de 5 zile, la instituția medicală cu regim special, fapt despre care semnează la pronunțarea hotărârii.

(4) Condamnații la pedeapsa închisorii sau detențiunii pe viață urmează tratamentul forțat în locurile de deținere. Dacă persoana are nevoie de continuarea unui astfel de tratament și după eliberarea din locul de deținere, administrația penitenciarului expediază, în termen de 5 zile, instituției medicale specializate hotărârea judecătorească, extrasul din fișa medicală a condamnatului, alte materiale necesare și informează despre aceasta instanța de judecată. Persoana eliberată din locul de deținere urmează să se prezinte, în termen de 5 zile, la instituția medicală cu regim special pentru tratament medical forțat, fapt despre care semnează la eliberare.

(5) Instituția medicală cu regim special informează, în termen de 5 zile, instanța de judecată, membrii familiei persoanei sau alte rude ale acesteia, iar în cazul minorilor – părinții sau alți reprezentanți legali și autoritatea tutelară despre prezentarea persoanei și începerea tratamentului medical forțat.

(6) Persoana supusă tratamentului medical forțat este obligată să respecte regimul curativ din instituția medicală.

(7) Durata tratamentului medical forțat nu poate depăși 43 de zile. În cazuri excepționale, la cererea instituției medicale, instanța de judecată poate prelungi tratamentul pînă la 60 de zile sau îl poate reduce.

(8) Administrația instituției medicale sau persoana supusă tratamentului medical forțat, în temeiul raportului medical, poate înainta un demers instanței de judecată în a cărei rază teritorială

se află instituția medicală pentru încetarea aplicării măsurilor de constrângere cu caracter medical sau schimbarea acestora.

(9) La expirarea termenului de tratament medical forțat, persoana se externează conform regulilor de externare din instituția medicală, cu eliberarea certificatului medical, informarea respectivă a medicului specialist de circumscripție și a instanței de judecată.

Articolul 290. Căutarea persoanei supuse măsurilor de constrângere cu caracter medical

(1) Dacă, la punerea în executare a măsurilor de constrângere cu caracter medical, s-a constatat că condamnatul nu s-a prezentat benevol în instituția medicală specializată sau se eschivează în alt mod de la tratamentul medical, instituția medicală trimite organului afacerilor interne în a cărui rază teritorială se află domiciliul persoanei un demers și copia de pe hotărârea instanței de judecată. Organul afacerilor interne, în termen de cel mult 3 zile, asigură aducerea silită a persoanei la locul de tratament.

(2) Dacă condamnatul a părăsit domiciliul și locul aflării lui nu este cunoscut, organul afacerilor interne trimite instanței de judecată un raport și materialele necesare pentru darea lui în căutare. Încheierea instanței de judecată privind căutarea condamnatului se execută de către organul afacerilor interne în a cărui rază teritorială se află domiciliul persoanei. Instanța de judecată trimite copia de pe încheiere instituției medicale specializate pentru informare.

Articolul 291. Aplicarea măsurilor de constrângere cu caracter educativ

(1) Hotărârea instanței de judecată sau, după caz, ordonanța procurorului, adoptată în temeiul art.54, 93 și 104 din [Codul penal](#), se expediază organului de probațiune în a cărui rază teritorială se află domiciliul minorului.

(2) Avertismentul, ca măsură de constrângere, se face în scris, contra semnătură, în termen de 5 zile, în sediul organului de probațiune în a cărui rază teritorială se află domiciliul minorului. Organul de probațiune informează, în termen de 5 zile, instanța de judecată care a examinat cauza în fond despre executarea hotărârii sau, după caz, procurorul despre executarea ordonanței.

(3) Organul de probațiune în a cărui rază teritorială se află domiciliul minorului asigură primirea semnăturilor persoanelor responsabile pentru plasarea, ca măsură de constrângere, a minorului sub supravegherea părinților, persoanelor care îi înlocuiesc sau a organelor specializate de stat. Organul de probațiune informează, în termen de 5 zile, instanța de judecată care a examinat cauza în fond despre executarea hotărârii sau, după caz, procurorul despre executarea ordonanței.

(4) Hotărârea instanței de judecată sau, după caz, ordonanța procurorului privind obligarea minorului de a repara prejudiciile cauzate, ca măsură de constrângere, se transmite spre executare organului de probațiune în a cărui rază teritorială se află domiciliul minorului. În termen de 5 zile, organul de probațiune informează instanța de judecată despre executarea hotărârii sau, după caz, procurorul despre executarea ordonanței.

(5) Hotărârea instanței de judecată sau, după caz, ordonanța procurorului privind obligarea minorului de a urma cursul de reabilitare psihologică, ca măsură de constrângere, se transmite organului de probațiune în a cărui rază teritorială se află domiciliul minorului și care asigură controlul executării de către minor a măsurii respective. În termen de 5 zile de la finalizarea cursului de reabilitare psihologică, organul de probațiune informează cu privire la aceasta instanța de judecată sau, după caz, procurorul, anexînd rezultatele tratamentului.

(6) Hotărârea instanței de judecată sau, după caz, ordonanța procurorului privind obligarea minorului de a urma cursul de învățămînt obligatoriu se transmite organului de probațiune în a cărui rază teritorială se află domiciliul minorului și care asigură controlul executării de către minor a măsurii de constrângere respective. În termen de 5 zile de la absolvirea cursului de învățămînt obligatoriu, organul de probațiune informează cu privire la aceasta instanța de judecată sau, după caz, procurorul.

(6¹) Hotărârea instanței de judecată sau, după caz, ordonanța procurorului privind obligarea minorului de a participa la un program probațional se transmite organului de probațiune în a cărui rază teritorială se află domiciliul minorului și care asigură controlul executării de către minor a

măsurii de constrângere respective. În termen de 5 zile de la finalizarea programului probațional, organul de probațiune informează cu privire la aceasta instanța de judecată sau, după caz, procurorul.

(7) În cazul imposibilității de a executa măsurile de constrângere cu caracter educativ, organul de probațiune, în temeiul art.104 alin.(4) din [Codul penal](#), adresează un demers instanței de judecată sau, după caz, procurorului.

[Art.291 modificat prin [Legea nr.123 din 02.06.2016](#), în vigoare 29.07.2016]

Articolul 291¹. Aplicarea castrării chimice

[Art.291¹ abrogat prin [Legea nr.315 din 20.12.2013](#), în vigoare 24.01.2014]

Notă: Se declară neconstituțional art.291¹ conform [Hot. Curții Constituționale nr.18 din 04.07.2013](#), în vigoare 04.07.2013

[Art.291¹ introdus prin [Legea nr.34 din 24.05.2012](#), în vigoare 01.07.2012]

Articolul 292. Expulzarea

(1) Instanța de judecată expediază hotărîrea sa privind expulzarea persoanei organului afacerilor interne în a cărei rază teritorială a fost depistată ori domiciliază persoana supusă expulzării.

(2) Dacă persoana supusă expulzării a fost condamnată la pedeapsa închisorii, administrația locului de deținere, cu 5 zile înainte de eliberarea persoanei, trimite hotărîrea judecătorească, pentru asigurarea executării, organului afacerilor interne în a cărei rază teritorială a fost depistată ori a domiciliat persoana supusă expulzării.

(3) În baza hotărîrii instanței de judecată și la demersul organului afacerilor interne, autoritatea competentă pentru străini asigură, în regim de urgență, aplicarea în actul de identitate a ștampilei și consemnarea mențiunii privind expulzarea persoanei. În cazul în care persoana condamnată nu poate fi expulzată din motive de sănătate, de lipsă a actelor necesare sau din alte motive, autoritatea competentă pentru străini eliberează un permis de ședere provizoriu pentru perioada necesară înlăturării impedimentelor de expulzare.

(4) Organul afacerilor interne expulzează, în temeiul tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte, persoana în țara al cărei cetățean este ori în țara de reședință sau în altă țară. Organul afacerilor interne informează instanța de judecată, Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene și alte autorități interesate despre expulzarea sau imposibilitatea expulzării persoanei.

(5) Dacă persoana supusă expulzării a fost condamnată la pedeapsa închisorii și urmează a fi transferată, pentru executarea în continuare a pedepsei, în altă țară, în modul stabilit în art.551-557 din [Codul de procedură penală](#), administrația penitenciarului sesizează autoritatea competentă pentru străini pentru aplicarea în actul de identitate a ștampilei și consemnarea mențiunii privind expulzarea persoanei. Hotărîrea privind expulzarea se consideră executată în ziua predării statului respectiv a condamnatului. Administrația penitenciarului asigură informarea organelor prevăzute în alin.(4) al prezentului articol despre predarea condamnatului.

[Art.292 modificat prin [Legea nr.79 din 24.05.2018](#), în vigoare 15.06.2018]

Articolul 293. Confiscarea specială

(1) Instanța de judecată care, în temeiul art.106 din [Codul penal](#), a dispus confiscarea bunurilor utilizate la săvîrșirea infracțiunii ori rezultate din infracțiune sau contravaloarea acestora expediază hotărîrea sa executorului judecătorec în a cărei competență teritorială, stabilită de camera teritorială a executorilor judecătorești, se află bunurile.

(2) Executorul judecătorec ridică și transmite bunurile supuse confiscării organului competent, în modul stabilit de Guvern. În cazul confiscării substanțelor stupefiante, psihotrope sau a precursorilor, armelor și munițiilor, executorul judecătorec le ridică și le transmite organului competent.

(3) Executorul judecătoresc încunoștințează, în termen de 5 zile, instanța de judecată care a pronunțat hotărîrea despre ridicarea și transmiterea obiectelor confiscate către organele competente.

[Art.293 modificat prin [Legea nr.178 din 21.07.2017](#), în vigoare 18.08.2017]

[Art.293 modificat prin [Legea nr.164 din 20.07.2017](#), în vigoare 04.08.2017]

TITLUL VI EXECUTAREA MĂSURILOR PREVENTIVE

Capitolul XXIX EXECUTAREA MĂSURILOR PREVENTIVE

Articolul 294. Temeiurile executării măsurilor preventive

Măsurile preventive se execută în temeiul ordonanței procurorului, hotărîrii judecătorului de instrucție sau instanței de judecată, adoptate în condițiile [Codului de procedură penală](#).

Articolul 295. Prevenitul

(1) Prevenit se consideră persoana față de care este aplicată o măsură preventivă.

(2) Persoana supusă unei măsuri preventive, în conformitate cu principiul prezumției nevinovăției, se consideră nevinovată și trebuie tratată cu nepărtinire și umanism, în condiții ce nu cauzează suferințe fizice sau morale și nu înjosesc demnitatea persoanei.

(3) Persoana supusă unei măsuri preventive are drepturile, libertățile și obligațiile cetățenilor Republicii Moldova, cu excepțiile și restricțiile stabilite de prezentul cod și de [Codul de procedură penală](#).

Articolul 296. Obligarea de a nu părăsi localitatea sau țara

(1) Ordonanța sau hotărîrea privind aplicarea măsurii preventive de obligare de a nu părăsi localitatea se trimite spre executare organului afacerilor interne în a cărui rază teritorială își are domiciliul prevenitul.

(2) Ordonanța sau hotărîrea privind aplicarea măsurii preventive de obligare de a nu părăsi țara se trimite spre executare organului afacerilor interne în a cărui rază teritorială își are domiciliul prevenitul, care asigură ridicarea provizorie a pașaportului, și Serviciului Vamal.

(3) Dacă, în legătură cu circumstanțe personale excepționale, prevenitul are nevoie să părăsească localitatea sau țara, el este obligat să depună la autoritatea care a dispus aplicarea măsurii preventive o cerere privind obținerea consimțământului de a părăsi localitatea sau țara. Dacă cererea a fost acceptată, autoritatea menționată imediat încunoștințează despre aceasta organul afacerilor interne în a cărui rază teritorială își are domiciliul prevenitul, care, în cazul obligării de a nu părăsi țara, asigură în cel mai scurt timp posibil restituirea pașaportului ridicat provizoriu și informarea organelor de frontieră. După revenirea la domiciliu, prevenitul este obligat să anunțe imediat autoritatea care a acceptat cererea.

(4) În cazul depistării tentativei de trecere a frontierei de stat fără încuviințarea autorității care a dispus aplicarea măsurii preventive, organul de frontieră reține prevenitul și informează imediat organul afacerilor interne.

(5) În cazul în care prevenitul a încălcat obligațiile impuse de măsura preventivă aplicată, organul afacerilor interne adresează un demers, cu anexarea materialelor ce confirmă faptul încălcării interdicției, autorității care a dispus această măsură preventivă pentru a proceda conform art.195 din [Codul de procedură penală](#).

[Art.296 modificat prin [Legea nr.304 din 26.12.2012](#), în vigoare 05.03.2013]

Articolul 297. Garanția personală sau a unei organizații

După depunerea garanției personale sau a unei organizații, garantul este obligat să asigure comportamentul corespunzător al prevenitului, conform art.179-181 din [Codul de procedură penală](#). În vederea asigurării garanției, garantul poate avea întrevederi cu prevenitul, poate duce cu el discuții pentru explicarea consecințelor nerespectării măsurii preventive aplicate. În cazurile

prevăzute în art.181 alin.(3) din [Codul de procedură penală](#), garantul poate adresa autorității care a dispus aplicarea măsurii preventive o cerere privind retragerea garanției și restituirea sumei bănești depuse la contul de depozit al autorității respective pentru asigurarea garanției. După depunerea cererii garantului privind renunțarea la garanția asumată, autoritatea care a dispus aplicarea măsurii preventive procedează conform art.195 din [Codul de procedură penală](#).

Articolul 298. Ridicarea provizorie a permisului de conducere a mijloacelor de transport

Încheierea instanței de judecată privind ridicarea provizorie a permisului de conducere a mijloacelor de transport, conform art.182 din [Codul de procedură penală](#), se transmite spre executare organului de poliție rutieră în a cărui rază teritorială își are domiciliul prevenitul. Organul de poliție rutieră ridică permisul de conducere de la prevenitul cu întocmirea unui proces-verbal, în care se indică persoana care a efectuat ridicarea actului, datele personale ale prevenitului, motivul ridicării și data întocmirii procesului-verbal. Permisul de conducere se păstrează la organul de poliție rutieră pînă la revocarea sau înlocuirea măsurii preventive aplicate.

Articolul 299. Supravegherea militarului

După primirea hotărîrii privind trimiterea sub supraveghere a militarului, conform art.183 din [Codul de procedură penală](#), comandantul unității militare aduce la cunoștința prevenitului obligațiile impuse de măsura preventivă aplicată și consecințele nerespectării ei. Comandantul unității militare, la cererea organului de urmărire penală sau a instanței de judecată, asigură prezența prevenitului la efectuarea acțiunilor procesuale.

Articolul 300. Supravegherea minorului

După transmiterea minorului sub supraveghere, în conformitate cu art.184 din [Codul de procedură penală](#), organul de urmărire penală sau instanța de judecată trimite citație persoanelor sub a căror supraveghere se afla minorul pentru asigurarea prezenței minorului la efectuarea acțiunilor procesuale.

Articolul 301. Asigurarea controlului prevenitului liberat provizoriu

(1) La liberarea provizorie sub control judiciar sau pe cauțiune a prevenitului, în conformitate cu art.191 și 192 din [Codul de procedură penală](#), instanța de judecată trimite organului afacerilor interne în a cărui rază teritorială domiciliază prevenitul hotărîrea sa pentru asigurarea respectării de către acesta a obligațiilor stabilite. În acest scop, reprezentantul organului afacerilor interne periodic face vizite la domiciliul prevenitului, întreține legături cu prevenitul și membrii familiei lui, după necesitate solicită de la aceștia informație despre locul aflării prevenitului.

(2) Daca, în urma controlului efectuat, se stabilește că prevenitul a încălcat obligațiile stabilite, organul afacerilor interne sesizează judecătorul de instrucție sau instanța de judecată și prezintă raportul cu rezultatele controlului efectuat pentru a se proceda conform prevederilor art.191 alin.(5) sau art.193 și 194 din [Codul de procedură penală](#).

(3) Dacă persoana liberată provizoriu are nevoie să părăsească domiciliul în legătură cu circumstanțe personale excepționale, ea adresează o cerere motivată judecătorului de instrucție sau instanței de judecată care a dispus măsura preventivă. În caz de acceptare a cererii, persoana poate părăsi domiciliul pe perioada indicată în hotărîrea judecătorului de instrucție sau a instanței de judecată. Hotărîrea se aduce la cunoștința organului afacerilor interne în a cărui rază teritorială se află domiciliul prevenitului. După revenirea la domiciliu, prevenitul este obligat să încunoștințeze despre aceasta organul care a acceptat cererea și organul afacerilor interne.

Articolul 302. Arestarea la domiciliu

(1) Judecătorul de instrucție sau instanța de judecată care a dispus aplicarea măsurii preventive a arestării la domiciliu trimite organului afacerilor interne în a cărui rază teritorială se află domiciliul prevenitului hotărîrea sa pentru asigurarea executării acesteia. Reprezentantul

organului afacerilor interne face vizite la domiciliul prevenitului, duce discuții cu prevenitul și cu membrii familiei lui. Organul afacerilor interne verifică funcționarea mijloacelor electronice de control în cazul aplicării interdicției prevăzute în art.188 alin.(4) pct.2) din [Codul de procedură penală](#) și asigură sechestrarea corespondenței și interceptarea comunicărilor conform prevederilor art.133-137 din [Codul de procedură penală](#).

(2) În cazul în care prevenitul nu răspunde la apelurile telefonice de control, un reprezentant al organului afacerilor interne sosește imediat la domiciliul prevenitului pentru verificarea cauzei. În cazul în care se depistează că mijloacele electronice de control, rețeaua telefonică sau aparatul de telefon sînt defectate, reprezentantul organului afacerilor interne ia măsurile necesare de înlăturare a acestor defecte, asigurînd supravegherea prevenitului. În aceste cazuri, precum și în cazul în care se stabilește că prevenitul a încercat să deterioreze intenționat mijloacele electronice de control, reprezentantul organului afacerilor interne întocmește un proces-verbal, care se semnează de către prevenit.

(3) Dacă va depista încălcarea condițiilor arestării la domiciliu, reprezentantul organului afacerilor interne trimite judecătorului de instrucție sau instanței de judecată un raport, cu anexarea rezultatelor controlului efectuat, pentru a se lua măsuri în conformitate cu art.188 alin.(8) din [Codul de procedură penală](#).

(4) Dacă persoana aflată sub arest la domiciliu are nevoie să părăsească domiciliul în legătură cu circumstanțe personale excepționale, ea adresează o cerere motivată judecătorului de instrucție sau instanței de judecată care a dispus măsura preventivă. În caz de acceptare a cererii, persoana poate părăsi domiciliul pe perioada indicată în hotărîrea judecătorului de instrucție sau a instanței de judecată. Hotărîrea se aduce la cunoștința organului afacerilor interne în a cărui rază teritorială se află domiciliul prevenitului. După revenirea la domiciliu, prevenitul este obligat să încunoștințeze despre aceasta organul care a acceptat cererea și organul afacerilor interne.

Articolul 303. Locurile de arest preventiv

(1) Persoanele față de care a fost aplicată arestarea preventivă sînt deținute în penitenciare.

(2) În cazul ordonării expertizei în temeiurile prevăzute în [Codul de procedură penală](#), precum și în cazul necesității acordării unei asistențe medicale de urgență, persoanele indicate în alin.(1) al prezentului articol pot fi internate în instituțiile curative ale sistemului penitenciar, iar în cazuri excepționale – în instituțiile curative ale Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, asigurîndu-li-se paza necesară.

Articolul 304. Asigurarea ordinii de deținere în locurile de arest preventiv

(1) Asigurarea ordinii de deținere sub arest a preveniților revine administrației locurilor de arest preventiv.

(2) Administrația locurilor de arest preventiv își desfășoară activitatea în conformitate cu prezentul cod, cu [Codul de procedură penală](#), cu [Legea cu privire la sistemul penitenciar](#) și cu alte acte normative. Regulamentul de ordine interioară a locului de arest preventiv se aprobă de Ministerul Justiției.

(3) La cererea organului de urmărire penală, a judecătorului de instrucție sau a instanței de judecată, administrația locului de arest preventiv transmite prevenitul subdiviziunii de escortă a poliției pentru a fi adus în fața autorității respective.

[Art.304 modificat prin [Legea nr.82 din 29.05.2014](#), în vigoare 24.10.2014]

Articolul 305. Persoanele deținute în locurile de arest preventiv

(1) În locurile de arest preventiv sînt deținute persoanele arestate în temeiul hotărîrii judecătorului de instrucție sau a instanței de judecată.

(2) În locurile de arest preventiv pot fi deținute, de asemenea:

a) persoanele condamnate la pedeapsa închisorii și la pedeapsa detențiunii pe viață în privința cărora hotărîrea nu este definitivă;

- b) persoanele condamnate la pedeapsa închisorii și la pedeapsa detențiunii pe viață pînă la trimiterea lor sub escortă în locurile de executare a pedepsei;
 - c) persoanele lăsate, în modul stabilit de legislație, în locul de arest preventiv pentru a îndeplini lucrări de deservire gospodărească;
 - d) persoanele lăsate în locul de arest preventiv sau transferate în acest loc din locurile de executare a pedepsei pentru efectuarea acțiunilor de urmărire penală în procese penale ori în legătură cu judecarea cauzelor în instanțele de judecată;
 - e) condamnații escortați aflați în tranzit.
- (3) Persoanele indicate la alin.(2) lit.a), b), d) și e) al prezentului articol sînt deținute în locurile de arest preventiv în modul stabilit de prezentul titlu.

Articolul 306. Statutul juridic al persoanei aflate sub arest preventiv

(1) Dispozițiile capitolului XXII din prezentul cod referitoare la condițiile de deținere, la drepturile și obligațiile persoanelor condamnate, la activitățile socioeducative, la stimulări și sancțiuni disciplinare se aplică în mod corespunzător persoanelor aflate sub arest preventiv în măsura în care nu contravin dispozițiilor prezentului titlu.

(2) Administrația locurilor de arest preventiv asigură exercitarea drepturilor prevenitului stabilite în [Codul de procedură penală](#) și în alte acte normative.

(3) Preveniții se dețin în camere comune, cu respectarea cerințelor deținerii separate prevăzute în art.309 din prezentul cod. În cazuri excepționale, în scopul asigurării securității preveniților, se admite instalarea lor în încăperi separate.

(4) Preveniții au dreptul la întrevederi de lungă durată, de pînă la 24 de ore, în condițiile stabilite pentru persoanele condamnate.

(5) Preveniții, cu acordul lor, pot fi antrenați la muncă pe teritoriul locului de arest preventiv. Remunerarea muncii preveniților se face în modul stabilit de legislația muncii. Preveniții pot fi antrenați la munci neremunerate pentru îngrijirea și amenajarea locului de arest preventiv, a căror durată nu poate depăși 2 ore pe zi și 6 ore pe săptămînă.

(6) Preveniților li se aplică sancțiuni disciplinare, ținîndu-se cont de durata arestării preventive. Preveniții pot fi plasați în izolatorul disciplinar pe cel mult 10 zile.

(7) Prevederile alin.(6) din prezentul articol nu se aplică preveniților minori, femeilor gravide sau mamelor care îngrijesc copii în vîrstă de pînă la 3 ani.

[Art.306 modificat prin [Legea nr.82 din 29.05.2014](#), în vigoare 24.10.2014]

[Art.306 modificat prin [Legea nr.146 din 14.06.2013](#), în vigoare 26.07.2013]

Articolul 307. Dosarul personal al persoanei arestate preventiv

(1) Administrația locurilor de arest preventiv completează pentru fiecare persoană arestată preventiv dosarul personal prevăzut în art.200 alin.(2) din prezentul cod.

(2) Dosarul personal al persoanei arestate preventiv cuprinde:

- a) datele și actul de identitate ale persoanei arestate preventiv;
- b) fotografiile din față și din profil;
- c) copia de pe hotărîrea prin care s-a dispus arestarea preventivă sau prelungirea arestării preventive;
- d) mandatul de arestare;
- e) anul, luna, ziua și ora la care a început executarea arestării preventive;
- f) cazierul judiciar;
- g) fișa dactiloscopică;
- h) documentele întocmite în urma examenelor medicale prevăzute la art.232 din prezentul cod;
- i) documentele din care rezultă îndeplinirea obligațiilor prevăzute la art.209 din prezentul cod;
- j) documentele referitoare la măsurile luate de către administrația locului de arest preventiv cu privire la exercitarea drepturilor persoanei arestate preventiv;

k) documentele referitoare la aplicarea sancțiunilor disciplinare în timpul executării arestării preventive;

l) alte documente întocmite în timpul executării arestării preventive.

(3) Persoana arestată preventiv și apărătorul acesteia au acces, în prezența persoanei anume desemnate de conducătorul locului de arest preventiv, la dosarul personal.

(4) Instanța de judecată are acces la dosarul personal al persoanei arestate preventiv.

(5) Dosarul personal poate fi consultat, cu excepția situațiilor în care acesta este cerut de organele abilitate, numai cu acordul persoanei arestate preventiv și al judecătorului.

(6) Datele cu caracter personal ale persoanelor arestate preventiv sînt confidențiale, potrivit legii.

Articolul 308. Registrele privind persoanele arestate preventiv

Administrația locului de arest preventiv întocmește:

a) registrul de evidență a primirii persoanelor arestate preventiv, în care se consemnează anul, luna, ziua și ora la care persoana arestată a fost primită în locul de arest preventiv;

b) registrul de evidență a punerii în libertate a persoanelor arestate preventiv;

c) alte registre de evidență a persoanelor arestate preventiv.

Articolul 309. Deținerea separată în locurile de arest preventiv

(1) În locurile de arest preventiv se dețin separat:

a) femeile – de bărbați;

b) minorii – de adulți;

c) persoanele care pentru prima dată se află sub arest preventiv – de persoanele care anterior au fost deținute în penitenciare;

d) persoanele bănuite, învinuții sau inculpații de săvîrșirea infracțiunii – de bănuții, învinuții sau inculpații pentru participație la aceeași infracțiune;

e) persoanele bănuite sau învinuite de comiterea unor infracțiuni grave, deosebit de grave și excepțional de grave – de celelalte persoane;

f) persoanele care pînă la arestare au deținut funcții de răspundere în autoritățile publice – de celelalte persoane;

g) persoanele care, în virtutea funcțiilor ocupate anterior, pot fi amenințate cu răzbunarea – de celelalte persoane;

h) persoanele bolnave de boli infecțioase sau care necesită o îngrijire și supraveghere medicală specială – de celelalte persoane;

i) persoanele condamnate de persoanele aflate sub arest preventiv.

(2) Persoanele lăsate, în modul stabilit de lege, în izolatorul de urmărire penală pentru îndeplinirea lucrărilor de deservire gospodărescă a instituției se dețin în încăperi separate, izolat de persoanele aflate sub arest preventiv.

Articolul 310. Temeiurile și modul de eliberare a persoanelor aflate sub arest preventiv

(1) Temeiuri pentru eliberarea persoanei aflate sub arest preventiv sînt:

a) înlocuirea sau revocarea măsurii preventive;

b) liberarea provizorie;

c) încetarea de drept a măsurii preventive în condițiile art. 195 din [Codul de procedură penală](#).

(2) Eliberarea persoanei aflate sub arest preventiv se face de către șeful locului de arest preventiv în temeiul hotărîrii judecătorului de instrucție sau a instanței de judecată. La expirarea termenului de ținare sub arest, eliberarea persoanei aflate sub arest preventiv se face în temeiul deciziei șefului locului de arest preventiv.

(3) Hotărîrea judecătorului de instrucție sau a instanței de judecată cu privire la eliberarea persoanei aflate sub arest preventiv urmează a fi executată imediat după primirea ei la locul de arest preventiv. În cazul în care termenul de arest nu a fost prelungit sau a expirat termenul maxim de ținare sub arest, prevenitul este eliberat în ziua și la ora expirării termenului de ținare sub arest

preventiv, dacă nu este primită pentru executare hotărîrea judecătorească de condamnare la închisoare sau detențiune pe viață. Persoanelor eliberate li se înmînează actele, obiectele, banii păstrați la conturile lor de peculiu, precum și un certificat în care se indică termenul aflării sub arest preventiv și temeiurile eliberării.

TITLUL VII

EXECUTAREA SANCTIUNILOR CONTRAVENTIONALE

Capitolul XXX

EXECUTAREA SANCTIUNILOR CONTRAVENTIONALE

Articolul 311. Condiții generale de executare a hotărîrilor cu caracter contravențional
Hotărîrile cu caracter contravențional se execută în modul prevăzut în titlul V din prezentul cod, cu derogările stabilite în prezentul titlu.

Articolul 312. Trimiterea hotărîrii spre executare

(1) Trimiterea spre executare a hotărîrilor privind aplicarea sancțiunii administrative, cu excepția sancțiunii avertismentului, revine instanței de judecată sau persoanei cu funcție de răspundere care a adoptat hotărîrea.

(2) Hotărîrile judecătorești privind aplicarea sancțiunii arestului contravențional față de persoanele care nu se află sub arest se expediază organului afacerilor interne în a cărui rază teritorială se află domiciliul contravenientului pentru escortarea lui la locul de deținere cel mai apropiat.

(3) În cazul pronunțării cîtorva hotărîri privind aplicarea sancțiunilor contravenționale referitor la una și aceeași persoană, fiecare hotărîre se execută separat.

Articolul 313. Instituțiile și organele care asigură executarea sancțiunii contravenționale

(1) Executarea sancțiunii avertismentului se asigură de către instituția sau organul care a adoptat hotărîrea.

(2) Executarea sancțiunii amenzii aplicată persoanelor fizice sau juridice se asigură de executorul judecătorec în a cărui competență teritorială, stabilită de camera teritorială a executorilor judecătorești, se află domiciliul sau sediul contravenientului. Executarea sancțiunii privării de dreptul special, a muncii neremunerate în folosul comunității și a sancțiunilor aplicate persoanelor juridice, cu excepția amenzii, se asigură de către organul de probațiune.

(3) Executarea sancțiunii arestului contravențional se asigură de către penitenciare.

(4) Instituțiile și organele prevăzute la alin.(1)-(3) ale prezentului articol comunică instanței de judecată, în termen de 5 zile, despre executarea hotărîrilor cu caracter contravențional.

(5) Acțiunile ori inacțiunea instituției sau organului care asigură executarea hotărîrilor cu caracter contravențional pot fi contestate în modul stabilit de lege.

Articolul 314. Executarea sancțiunii avertismentului

Hotărîrea de aplicare a sancțiunii avertismentului se remite contravenientului, contra semnătură, de către organul care a adoptat hotărîrea cu privire la sancționare.

Articolul 315. Executarea sancțiunii amenzii

(1) Amenda se achită de către contravenient în mod benevol, în termen de 30 de zile de la data aplicării ei.

(2) După achitarea de către contravenient a amenzii, instituția bancară sau agentul constatatator care a aplicat amenda este obligată/obligat, în termen de 2 zile lucrătoare, să includă informația privind achitarea amenzii în Registrul debitorilor menționat la art.183 alin.(1¹) din prezentul cod.

(3) Instanța de judecată sau, după caz, agentul constatatator care a aplicat amenda verifică în Registrul debitorilor dacă amenda a fost achitată și, în cazul în care contravenientul nu a achitat-o, trimite executorului judecătoresc documentul executoriu pentru încasarea silită.

(4) Executarea amenzii contravenționale se asigură de către executorul judecătoresc în a cărui competență teritorială, stabilită de camera teritorială a executorilor judecătorești, se află domiciliul contravenientului.

(5) După primirea documentului executoriu, executorul judecătoresc verifică în Registrul debitorilor dacă amenda a fost achitată. Dacă executorul judecătoresc constată că amenda a fost achitată, acesta întocmește o încheiere privind refuzul de a primi documentul executoriu spre executare, informând despre aceasta instanța de judecată sau, după caz, agentul constatatator.

(6) În cazul în care, la data intentării, în Registrul debitorilor lipsește informația privind achitarea amenzii, executorul judecătoresc emite încheierea de intentare a procedurii de executare și execută documentul executoriu în conformitate cu prevederile cărții întâi a prezentului cod. Încheierea de intentare va fi comunicată debitorului la adresa indicată în documentul executoriu, dacă alta nu a fost comunicată de acesta. Concomitent cu amenda, se vor încasa și cheltuielile de executare.

(7) În cazul în care executarea silită nu a fost posibilă din cauza lipsei sau insuficienței de bunuri sau din cauza eschivării cu rea-voință a contravenientului, dacă amenda a fost aplicată de instanța de judecată, executorul judecătoresc solicită instanței care a examinat cauza să adopte o încheiere în condițiile art.34 alin.(4) din Codul contravențional.

(8) În cazurile prevăzute la alin.(7) al prezentului articol, dacă amenda a fost aplicată de către agentul constatatator, executorul judecătoresc informează despre imposibilitatea executării silite a amenzii agentul constatatator, care solicită instanței înlocuirea amenzii cu o altă sancțiune contravențională în condițiile art.34 alin.(4) din Codul contravențional.

[Art.315 în redacția [Legii nr.191 din 23.09.2016](#), în vigoare 28.04.2017]

Articolul 316. Executarea sancțiunii privării de dreptul de a desfășura o anumită activitate, privării de dreptul de a deține anumite funcții și privării de dreptul special

(1) Sancțiunea privării de dreptul de a desfășura o anumită activitate, privării de dreptul de a deține anumite funcții se execută în condițiile capitolului XIX din prezentul cod.

(2) Executarea sancțiunii privării de dreptul de a conduce vehicule și privării de dreptul de deținere sau port și folosire a armei se asigură de către organul de poliție în a cărui rază teritorială își are domiciliul contravenientul.

(3) Instanța de judecată trimite hotărîrea privind privarea de drepturile prevăzute la alin.(2) și dispoziția de executare organului de poliție în a cărui rază teritorială își are domiciliul contravenientul.

(4) Organul de poliție, în termen de 5 zile, informează instanța de judecată despre executarea hotărîrii.

[Art.316 modificat prin [Legea nr.251 din 01.12.2017](#), în vigoare 05.01.2018]

[Art.316 în redacția [Legii nr.82 din 29.05.2014](#), în vigoare 24.10.2014]

Articolul 317. Executarea sancțiunii muncii neremunerate în folosul comunității

(1) Sancțiunea muncii neremunerate în folosul comunității se execută în condițiile capitolului XXI din prezentul cod.

(2) În caz de eschivare a contravenientului de la executarea sancțiunii, organul de probațiune înaintează instanței de judecată un demers privind înlocuirea muncii neremunerate în folosul comunității cu o altă sancțiune, în conformitate cu prevederile legislației contravenționale.

Articolul 318. Executarea sancțiunii arestului contravențional

(1) Sancțiunea arestului contravențional se execută în condițiile stabilite pentru regim inițial într-un penitenciar de tip semiînchis, conform prevederilor capitolului XXII din prezentul cod.

(2) Nu se admite aplicarea armei de foc în privința contravenienților, cu excepția cazurilor prevăzute la art.223 din prezentul cod.

Articolul 319. Amânarea executării sancțiunii contravenționale și liberarea de executare a sancțiunii contravenționale

Amânarea executării sancțiunii contravenționale și liberarea de executare a sancțiunii contravenționale se efectuează în modul stabilit de legislația contravențională.

Articolul 320. Stingerea executării sancțiunii contravenționale

(1) Prin stingerea executării sancțiunii contravenționale se stinge raportul juridic de executare a sancțiunii contravenționale, adică obligația contravenientului de a executa sancțiunea contravențională și dreptul organului de stat de a cere executarea sancțiunii contravenționale.

(2) Stingerea executării sancțiunii contravenționale se efectuează în temeiurile prevăzute în art.275 din prezentul cod.

Articolul 321. Executarea sancțiunilor contravenționale aplicate persoanelor juridice

Executarea de către persoane juridice a sancțiunilor contravenționale se efectuează în condițiile capitolului XXVII din prezentul cod.

TITLUL VIII DISPOZIȚII FINALE ȘI TRANZITORII

Articolul 322. Intrarea în vigoare

Prezentul cod intră în vigoare la 1 iulie 2005, cu următoarele excepții:

a) prevederile ce reglementează cerințele regimului de deținere în penitenciare a persoanelor care execută pedeapsa închisorii sau detențiunii pe viață intră în vigoare pe măsura creării condițiilor necesare, dar nu mai târziu de 1 ianuarie 2020;

b) prevederile titlului VII intră în vigoare la data abrogării [Codului cu privire la contravențiile administrative](#).

[Art.322 modificat prin [Legea nr.82 din 29.05.2014](#), în vigoare 24.10.2014]

Articolul 323. Prevederi aplicative

(1) Dispozițiile cărții întâi a prezentului cod se completează cu prevederi din [Codul de procedură civilă](#).

(2) Hotărârile cu caracter civil aflate pe rol la executorii judecătorești se execută conform procedurii prevăzute de prezentul cod.

Articolul 324. Abrogarea unor acte

La data intrării în vigoare a prezentului cod, se abrogă:

a) Titlul V al Codului de procedură civilă aprobat prin [Legea R.S.S.Moldovenești din 26 decembrie 1964](#);

b) [Codul de executare a sancțiunilor de drept penal nr.1524-XII din 22 iunie 1993](#);

c) [Legea nr.1226-XIII din 27 iunie 1997](#) cu privire la arestarea preventivă.

Articolul 325. Organizarea executării

Guvernul:

a) va prezenta Parlamentului propuneri privind aducerea legislației în vigoare în concordanță cu prezentul cod;

b) va aduce actele sale normative în concordanță cu prezentul cod și va asigura elaborarea actelor normative necesare pentru punerea în aplicare a acestuia.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

Eugenia OSTAPCIUC

Chișinău, 24 decembrie 2004.

Nr.443-XV.

**Cuquantumul
onorariilor executorilor judecătorești pentru executarea
documentelor executorii cu caracter nepecuniar**

Nr. crt.	Tipul documentului executoriu, după conținut	Cuquantumul onorariului	
		Persoanele fizice	Persoanele juridice
1	2	3	4
1	Privind evacuarea	200 de unități convenționale	300 de unități convenționale
1 ¹	Privind evacuarea din locuința procurată prin intermediul Programului de stat „Prima casă”	100 de unități convenționale	150 de unități convenționale
2	Privind instalarea, schimbul forțat	200 de unități convenționale	200 de unități convenționale
3	Privind stabilirea domiciliului copilului	200 de unități convenționale	200 de unități convenționale
4	Privind efectuarea de către debitor a unor acte obligatorii, nelegate de remiterea unor sume sau bunuri	200 de unități convenționale	200 de unități convenționale
5	Privind efectuarea de către debitor a unor acte obligatorii, legate de remiterea unor bunuri mobile	100 de unități convenționale + 1% din valoarea bunului transmis/per bun	200 de unități convenționale + 1% din valoarea bunului transmis/per bun
6	Privind efectuarea de către debitor a unor acte obligatorii, legate de remiterea unor bunuri imobile	100 de unități convenționale + 1% din valoarea bunului transmis/per bun	200 de unități convenționale + 1% din valoarea bunului transmis/per bun
6 ¹	Privind efectuarea de către debitor a unor acte obligatorii, legate de remiterea locuinței procurate prin intermediul Programului de stat „Prima casă”	50 de unități convenționale	100 de unități convenționale
7	Privind confiscarea bunurilor	100 de unități convenționale + 1% din valoarea bunurilor	100 de unități convenționale + 1% din valoarea bunurilor
8	Privind nimicirea unor bunuri	100 de unități convenționale	100 de unități convenționale
9	Privind restabilirea la locul de muncă	200 de unități convenționale	200 de unități convenționale
10	Privind aplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii	Pentru măsurile de asigurare aplicate pe bunurile supuse înregistrării obligatorii de stat și/sau pe mijloacele bănești din conturile debitorului – 100 de unități convenționale. În cazul altor măsuri de asigurare – 120 de unități convenționale	Pentru măsurile de asigurare aplicate pe bunurile supuse înregistrării obligatorii de stat și/sau pe mijloacele bănești din conturile debitorului – 100 de unități convenționale. În cazul altor măsuri de asigurare – 120 de unități convenționale

Notă: O unitate convențională este egală cu 20 de lei.

[Anexa completată prin [Legea nr.294 din 21.12.2017](#), în vigoare 19.01.2018]

* Republicată în temeiul art.II alin.(2) al [Legii nr.143 din 2 iulie 2010](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2010, nr.160-162, art.584.

Modificată și completată prin legile Republicii Moldova:

- 1) [Legea nr.154-XVI din 21.07.2005](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2005, nr.126-128, art.611;
- 2) [Legea nr.268-XVI din 28.07.2006](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2006, nr.142-145, art.702;
- 3) [Legea nr.53-XVI din 02.03.2007](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr.47-49, art.219;
- 4) [Legea nr.177-XVI din 20.07.2007](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr.117-126, art.534;
- 5) [Legea nr.13-XVI din 14.02.2008](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr.51-54, art.161;
- 6) [Legea nr.43-XVI din 06.03.2008](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr.69-71, art.230;
- 7) [Legea nr.53-XVI din 13.03.2008](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr.84-85, art.290;
- 8) [Legea nr.128-XVI din 06.06.2008](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr.115-116, art.443;
- 9) [Legea nr.163-XVI din 09.07.2008](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr.140-142, art.574;
- 10) [Legea nr.194-XVI din 26.09.2008](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr.190-192, art.687;
- 11) [Legea nr.217-XVI din 24.10.2008](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr.206-207, art.758;
- 12) [Legea nr.236-XVI din 13.11.2008](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr.221-222, art.812;
- 13) [Legea nr.299-XVI din 25.12.2008](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2009, nr.23-26, art.60;
- 14) [Legea nr.108-XVIII din 17.12.2009](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2009, nr.193-196, art.609;
- 15) [Legea nr.103-XVIII din 17.12.2009](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2009, nr.197-200, art.642;
- 16) [Legea nr.131-XVIII din 23.12.2009](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2010, nr.23-24, art.35;
- 17) [Legea nr.106 din 04.06.2010](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2010, nr.117-118, art.361;
- 18) [Legea nr.108 din 04.06.2010](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2010, nr.117-118, art.363;
- 19) [Legea nr.143 din 02.07.2010](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2010, nr.160-162, art.584.